

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Arkivexemplar

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
ÅR
1951
AV
KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1953

KUNGL. BOKTRYCKERIET, P. A. NORSTEDT & SÖNER

523210

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.

1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède.

1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskolligii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskolligium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.

Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1987/88-1991/92.

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1916-1949.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. År 1951. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Arkivexemplar

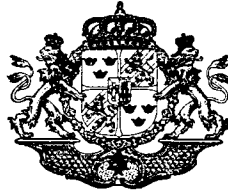
ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
ÅR
1951
AV
KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1953

KUNGL. BOKTRYCKERIET, P. A. NORSTEDT & SÖNER

523210

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN

PUBLIC HEALTH
AND SICK CARE IN SWEDEN
FOR THE YEAR
1951

BY
THE ROYAL MEDICAL BOARD

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Inrikesdepartementet.

Medicinalstyrelsen får härmed överlämna »Allmän hälso- och sjukvård» för år 1951.

En nyhet i denna årgång är kap. 1 om organisationen av den hälso- och sjukvårdande verksamheten och de uppgifter om huvudmännen för driften, som införts i tabellavdelningen (tab. 11—19) och varav en sammanfattning finnes på sidan 20.

En detaljerad redogörelse för lasarettens och sanatoriernas förvaltningsekonomi m. m. har i form av tvenne tryckta tabellsidor jämte ett stencilerat textblad tidigare (kring månadsskiftet maj/juni) översänts till landsting och övriga intressenter.

Stockholm den 30 november 1952.

ARTHUR ENGEL

ERIK SOOP

/ *Gillis Hennermark*

INNEHÅLL.

	Sida
Kap. 1. Organisationen av den hälso- och sjukvårdande verksamheten	1
1.1 Vissa definitioner	1
1.2 Organisationen	2
Kap. 2. Översikt av medicinalpersonalen	6
Kap. 3. Den allmänna hälso- och sjukvårdens organ	9
3.1 Organ för enbart öppen hälso- och sjukvård	9
3.11 Provinsial- och stadsläkarväsendet	9
3.12 Distriktsköterskorna m. fl.	10
3.13 Distriktsbarnmorskorna	10
3.14 Den förebyggande mödra- och barnvården	11
3.15 Tuberkulosvården	11
3.16 Karantänsväsendet	13
3.17 Vården av könssjuka	13
3.18 Folktandvården	14
3.2 Anstalter för i huvudsak sluten sjukvård	16
3.21 Översikt av anstalter, vårdplatser m. m.	16
3.22 Kroppssjukvården (patienter, personal, ekonomi, viktigare nybyggnader)	21
3.23 Sinnessjuk- och sinnesslövrården (patienter, personal, ekonomi, vissa nybyggnader)	33
3.3 Apoteken	37
Kap. 4. Hälstillstånd, sjukdomar, förlossningar m. m. under år 1951	38
4.1 Hälsovårdsförhållandena i allmänhet	38
4.2 Infektionssjukdomar	40
4.3 Trafikolycksfall	44
4.4 Sömnmedelsförgiftningar	44
4.5 Förlossningar och aborter	45
4.6 Legala aborter, steriliseringar, kastreringar	46
4.7 Sinnessjukdomar	53
Kap. 5. Det allmännas kostnader för hälso- och sjukvården åren 1950 och 1951	56

Tabeller.

Medicinalpersonal, vissa befattningar.

Antal läkare, tandläkare, apotekare och sjukgymnaster vid slutet av år 1951	Tab. 1
Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt i början av år 1952	» 2
Antal sjukskötersketjänster den 31 dec. 1951 och barnmorsketjänster den 1 jan. 1952 hos landsting och vissa städer utanför landsting anslutna till statens pensionsanstalt	» 3

Organisationer och anstalter.

Den förebyggande mödra- och barnvården år 1951	Tab. 4
Tuberkulosdispensärerna år 1951	» 5
Antal apotek m. m. och dessas försäljningsbelopp år 1951	» 6
Folktandvårdens verksamhet m. m. år 1951	» 7

Folk tandvårdens utgifter och inkomster år 1951	Tab. 8
Översikt av vårdplatserna på kroppssjukhusen den 31/12 1951	» 9
Specifikation av lasarettens vårdplatser den 31/12 1951	» 10
Lasarett, vissa andra sjukhus av lasarettskaraktär och sjukstugor år 1951	» 11
Epidemivårdanstalter år 1951	» 12
Vårdanstalter för lungtuberkulos år 1951	» 13
Sjukhärbarbärgen år 1951	» 14
Barnbördshus år 1951	» 15
Förlossningshem och förlossningsrum år 1951	» 16
Enskilda sjukhem år 1951	» 17
Anstalter för kroniskt sjuka (andra än vid ålderdomshem) år 1951	» 18
Anstalter för kroniskt sjuka vid ålderdomshem år 1951	» 19
Sinnessjukhus och vårdhem för lättskötta sinnessjuka år 1951	» 20
Mindre, kommunala och enskilda sinnessjukhus år 1951	» 21
Skolhem för psykopatiska och nervösa barn år 1951	» 22
Anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka år 1951. Vårdplatser m. m.	» 23
D.o. Befintliga patienter den 31/12 1951	» 24
Specifikation av under år 1951 intagna på sinnessjukhus, tillhöriga staten eller vissa städer	» 25
Antal den 31/12 1951 befintliga vid sinnessjukhus, tillhöriga staten eller vissa städer ..	» 26
Antal under år 1951 avgångna från sinnessjukhus, tillhöriga staten eller vissa städer ..	» 27

Sjukdomar, förlossningar m. m.

Insjuknade i vissa infektionssjukdomar med anmälningsplikt åren 1942—1951	» 28
Insjuknade i vissa infektionssjukdomar med anmälningsplikt länsvis år 1951	» 29
Fall av venerisk sjukdom år 1951 fördelade dels efter bostadsort, dels efter smittningsort jämte översikt för åren 1942—1951	» 30
Fall av venerisk sjukdom år 1951 efter ålder och kön	» 31
Medicinalstyrelsens skärmbildsundersökningar 1946—1951	» 32
Tuberkulossjukligheten och -dödligheten år 1951	» 33
Förlossningar och födda barn år 1951 fördelade efter sjukvårdsområden och vårdform ..	» 34
De år 1951 på statens och vissa städers sinnessjukhus intagna, grupp B, fördelade efter hemort	» 35
Ålder vid första insjuknandet hos de år 1951 för första gången för vård på statens etc. sinnessjukhus intagna	» 36
För sinnessjukvård år 1951 omhändertagna fördelade efter sjukdomsform	» 37
Vid slutet av året befintliga vid sinnessjukhus och vårdhem procentuellt fördelade efter sjukdomsform	» 38
Orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses ha uppkommit hos de på statens och vissa städers sinnessjukhus intagna, grupp B, år 1951	» 39
År 1951 på statens etc. sinnessjukhus intagna, som haft ärftlig psykopatisk belastning, fördelade efter sjukdomsform	» 40
Vissa uppgifter angående återställda på statens och vissa städers sinnessjukhus	» 41
Dödsorsaker för de å statens och vissa städers sinnessjukhus avlidna år 1951	» 42

CONTENTS.

	Page
<i>Chapter 1. Organization of the Public Health and Sick Care</i>	1
1.1. <i>Introduction, definitions</i>	1
1.2. <i>The organization</i>	2
<i>Chapter 2. Survey of the Medical Personnel</i>	6
<i>Chapter 3. Public Health and Sick Care Institutions</i>	9
3.1. <i>Institutions for out-patients</i>	9
3.11. <i>Medical Officer's institution</i>	9
3.12. <i>Public Health Nurses</i>	10
3.13. <i>District Midwifery</i>	10
3.14. <i>Maternity and Child Welfare</i>	11
3.15. <i>TB-care</i>	11
3.16. <i>Quarantine</i>	13
3.17. <i>Care of Venereally Diseased</i>	13
3.18. <i>Public Dental Care</i>	14
3.2. <i>Institutions for in-patients mainly</i>	16
3.21. <i>Survey of establishments, beds etc.</i>	16
3.22. <i>Establishments for somatic diseases</i>	21
3.23. " " <i>mental diseases and mental deficiency</i>	33
3.3. <i>Pharmacies</i>	37
<i>Chapter 4. Sanitary conditions, diseases, deliveries etc. during the year</i>	38
4.1. <i>Sanitary conditions generally</i>	38
4.2. <i>Infectious diseases</i>	40
4.3. <i>Traffic accidents</i>	44
4.4. <i>Poisonings by soporifics</i>	44
4.5. <i>Deliveries</i>	45
4.6. <i>Abortions, sterilizations and castrations for medical or legal indications</i>	46
4.7. <i>Mental diseases</i>	53
<i>Chapter 5. Expenses out of Public funds for Health and Sick Care</i>	56

Tables.

Medical personnel, certain posts.

<i>Physicians, dental surgeons, pharmacists and physiotherapists</i>	Table 1
<i>Number of posts for physicians</i>	2
<i>Number of posts for nurses and midwives</i>	3

Organisations and establishments.

<i>Maternity and child welfare</i>	4
<i>TB dispensaries</i>	5
<i>Pharmacies</i>	6
<i>Public dental care. Activity etc.</i>	7
<i>Public dental care, operation cost and receipts</i>	8

<i>Survey of beds at hospitals for somatic diseases</i>	Tab. 9
<i>Survey of beds at general hospitals</i>	» 10
<i>General hospitals, special hospitals and cottage hospitals</i>	» 11
<i>Epidemic hospitals</i>	» 12
<i>Sanatoria for TB of the lungs</i>	» 13
<i>Infirmaries</i>	» 14
<i>Maternity hospitals</i>	» 15
<i>Maternity homes</i>	» 16
<i>Private hospitals</i>	» 17
<i>Homes for chronically diseased</i>	» 18
<i>Homes for chronically diseased attached to Old People's Homes</i>	» 19
<i>Mental hospitals and homes for mentally diseased</i>	» 20
<i>Mental hospitals of second order operated by local communes or private enterprises</i>	» 21
<i>Schools for psychopatic children</i>	» 22
<i>Homes for mentally deficient. Beds etc.</i>	» 23
<i>Ditto. Number of patients at December 31st</i>	» 24
<i>Admissions into mental hospitals of the State and the three largest cities</i>	» 25
<i>Number of patients at the mental hospitals of the State and the three largest cities on December 31st</i>	» 26
<i>Discharges from the mental hospitals of the State and the three largest cities</i>	» 27

Diseases, deliveries etc.

<i>Cases of notifiable infectious diseases reported during 1942—1951</i>	» 28
<i>Cases of notifiable infectious diseases reported in each county (county borough)</i>	» 29
<i>Cases of venereal diseases according to place of domicile and place of infection</i>	» 30
<i>Cases of venereal diseases by age and sex</i>	» 31
<i>Radiofluorography of the Royal Medical Board</i>	» 32
<i>Tuberculosis morbidity and mortality</i>	» 33
<i>Deliveries and newborn according to regions and type of care</i>	» 34
<i>Admissions, group B, into mental hospitals of the State and the three largest cities, according to the patient's domicile</i>	» 35
<i>Patients admitted for the first time into mental hospitals of the State etc. according to age when disease started</i>	» 36
<i>Patients at mental hospitals and nursing homes according to type of disease</i>	» 37
<i>Number of patients at mental hospitals and nursing homes at end of year according to type of disease (per cent)</i>	» 38
<i>Circumstances eventually causing mental diseases of persons admitted during the year into mental hospitals of the State and the three largest cities</i>	» 39
<i>Patients admitted during the year into mental hospitals of the State etc. who suffer from a hereditary psychopatic taint</i>	» 40
<i>Special data referring to patients cured at mental hospitals of the State and the three largest cities</i>	» 41
<i>Causes of death of deceased at mental hospitals of the State and the three largest cities</i>	» 42

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSOMRÅDEN

Principal districts for health and sick care

Gräns för landstingsområde

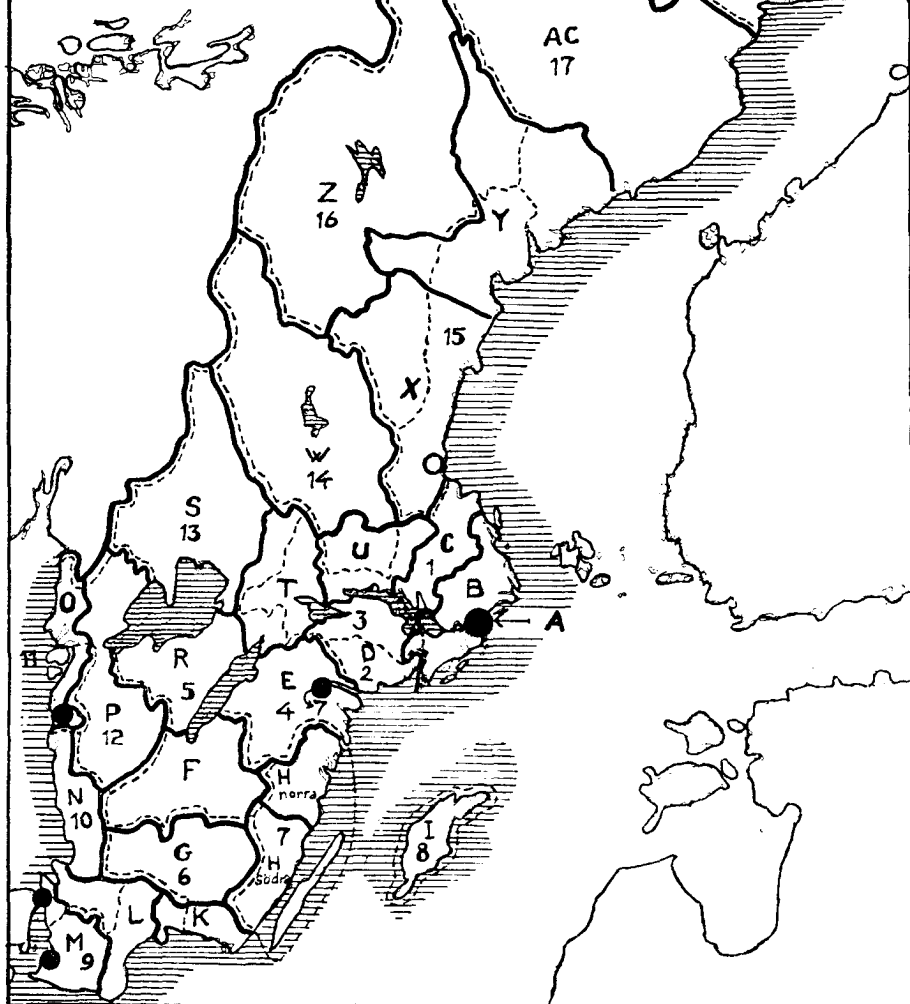
Border of County councils' dist.

Gräns för statligt sinnessjukhus
upptagningsområde *State mental
hosp. district*

Stad utom landsting

County borough

I övrigt, se texten på nästa sida.

Bokstavs- och sifferkoder. *Codes.*

Länsbokstäverna. *The counties (and city of Stockholm).*

A = Stockholms stad <i>city</i>	O = Göteborgs o. Bohus län <i>county</i>
B = Stockholms län <i>county</i>	P = Älvsborgs » »
C = Uppsala » »	R = Skaraborgs » »
D = Södermanlands län »	S = Värmlands » »
E = Östergötlands » »	T = Örebro » »
F = Jönköpings » »	U = Västmanlands » »
G = Kronobergs » »	W = Kopparbergs » »
H = Kalmar ¹ » »	X = Gävleborgs » »
I = Gotlands » »	Y = Västernorrlands » »
K = Blekinge » »	Z = Jämtlands » »
L = Kristianstads » »	AC = Västerbottens » »
M = Malmöhus » »	BD = Norrbottens » »
N = Hallands » »	

Städer, som ej deltaga i landsting.² *County boroughs.*

Stockholm	Malmö	Hälsingborg
Göteborg	Norrköping	Gävle

De statliga sinnessjukhusens upptagningsområden.²

Districts of State mental hospitals.

1 = Ulleråkers	7 = S:ta Gertruds	13 = Mariebergs
2 = S:ta Annas	8 = S:t Olofs	14 = Sätters
3 = Sundby	9 = S:t Lars	15 = Sidsjöns
4 = Birgittas	10 = S:ta Maria	16 = Frösö
5 = Ryhovs	11 = S:t Jörgens	17 = Umedalens
6 = S:t Sigfrids	12 = Restads	18 = Furunäsets

Kategorier av huvudmän. *Sponsors' categories.*

S = Staten <i>The State</i>
L = Landsting <i>County council</i>
U = Stad utom landsting <i>County borough</i>
K = Kommun (annan) <i>Local commune</i>
Kf = Kommunalförbund <i>Union of communes</i>
F = Förening, fond eller stiftelse, i vars styrelse det allmänna är företrätt genom av offentlig myndighet tillsatt representant. <i>Fund, association etc. in collaboration with organ of the Community.</i>
P = Privat företag (även fond, förening etc. annan än F) <i>Private other than F.</i>

¹ Delat på Kalmar läns norra och Kalmar läns södra landstingsområden, som dock ha gemensam förste provinsialläkare.

² Jfr texten sid. 3.

Kap. 1. Organisationen av den hälso- och sjukvårdande verksamheten.

1.1. Vissa definitioner.

Till *allmän hälso- och sjukvård* räknas i denna publikation av det allmänna bedriven eller sanktionerad verksamhet för att förebygga sjukdomar och förbättra medborgarnas hälsotillstånd ävensom förlossningsvård, allt under förutsättning, att verksamheten är tillgänglig för allmänheten. Hit hör sjukdomsdiagnostik, även om den icke åtföljes av terapi (såsom visst laboratoriearbete, rättsmedicin och rättspsykiatri). Som organ för den hälso- och sjukvårdande verksamheten räknas i detta sammanhang icke anstalter med huvudsaklig uppgift att bereda vila eller rekreation. Till följd härav kommer en del konvalescenthem, som drivas i kombination med vilohem, att falla utanför gränsen för sjukvården. Icke heller räknas dit anstalter, som ha huvudkaraktären av skola, såsom institut för blinda och döva. De militära truppförbandssjukhusen såsom uteslutande avsedda för militärpersonal, höra — till skillnad mot garnisonssjukhusen — icke till den allmänna sjukvården.

Som *sluten sjukvård* räknas vård på sjukvårdsanstalt av inneliggande patienter för sjukdomar av det slag, för vilken anstalten är inrättad. Vård av epidemiska sjukdomar hos interner på sinnesslöanstalt är sålunda icke sluten epidemivård, därför att anstalten icke är inrättad härför.

Öppen sjukvård är till skillnad häremot sjukvård i hemmet, på läkares mottagning, polikliniker o. dyl. En mellanform mellan sluten och öppen vård beteckna de avdelningar för akutsjukvård, som inrättats på en del ålderdomshem. Då dessa äro avsedda för fall, som normalt skulle kunnat vårdas i vederbörandes hem, ha de här räknats som tillhörande den öppna sjukvården och redovisas alltså icke bland sjukvårdsanstalterna.

Med *rikssjukhus eller riksplatser* menas sjukhus resp. vårdplatser, på vilka patienterna lämnas vård mot samma avgift, oavsett deras hemort inom landet, och vars huvudman icke är enskilt företag. Dessa sjukhus eller platser ha i tabellavdelningen betecknats med ett kors (†). Rikssjukhus äro enligt denna definition Karolinska sjukhuset, Serafimerlasarettet, pensionsstyrelsens fristående anstalter, vanföreanstalterna, anstalterna för kirurgisk tuberkulos (kustsanatorierna) och jubileumssanatorierna. Alla platser på ett rikssjukhus äro icke med nödvändighet riksplatser, enär genom avtal med annan huvudman (t. ex. landsting) en del platser kunna ha reserverats för dennes räkning.

Med *huvudman* förstås i denna publikation den, som i sista hand svarar för verksamhetens driftkostnader, d. v. s. som bär ansvaret för att utgifterna täckas, sedan vårdavgifter och eventuella bidrag från andra intresserade parter dragits från.

Huvudmannen äger i allmänhet det kapital, som är nedlagt i rörelsen, men så behöver principiellt icke vara fallet. Ett i praktiken viktigt undantag från regeln är, då förening eller stiftelse äger anstalt men driver denna i samråd med och vanligen också med ekonomiskt stöd av det allmänna (i förteckningen på sidan IX är detta slag av huvudman betecknat F). Hit höra jubileumsfondens sanatorier, vanförestalterna m. fl.

1.2. Organisationen.

All för allmänheten öppen hälso- och sjukvårdande verksamhet i Sverige är underkastad statlig kontroll. Övervägande delen bedrivs av eller understödes av det allmänna (stat eller kommun).

Medicinalstyrelsen, som sorterar under inrikesdepartementet, är landets högsta administrativa organ på området. Dess uppgift är främst att övervaka medicinalpersonalens, sjukvårdsorganens och apotekens verksamhet och ha högsta ledningen av de statliga sinnessjukhusen m. fl. institutioner (se nedan). Den är organiserad på nio byråer: Medicinalbyrån, hälsovårdsbyrån, sjukhusbyrån, sinnessjukvårdsbyrån, byrån för social- och rättspsykiatri, tandvårdsbyrån, apoteksbyrån, lag- och utredningsbyrån samt kammalbyrån med särskild avdelning för sinnessjukhusens ekonomiska förvaltning. Vid sin sida har medicinalstyrelsen diverse rådgivande organ och nämnder för speciella frågor. (Se härom den av styrelsen utgivna »Förteckning över svenska läkare och tandläkare», t. ex. årg. 1952, s. 420 ff.)

Direkt under medicinalstyrelsen sortera: De statliga sinnessjukhusen, statens anstalt för fallandesjuka, barnmorskeläroanstalterna, centralanstalten för specialutbildning av barnsjuksköterskor, statens bakteriologiska laboratorium, statens rättskemiska laboratorium, statens farmaceutiska laboratorium, rättsläkarstationerna, de rättspsykiatriska stationerna vid sinnessjukhusen, medicinalstyrelsens skärmbildscentral och i visst hänseende radiofysiska institutet.

Jämsides med medicinalstyrelsen på den allmänna hälso- och sjukvårdens område verka två andra centrala institutioner. Den ena är *Statens institut för folkhälsan* med huvudsaklig uppgift att utföra vetenskapligt-praktiska undersökningar på den allmänna hygienens, födoämneshygienens och yrkeshygienens områden och att meddela undervisning i dessa och liknande ämnen. Den andra är *Centrala sjukvårdsberedningen*, som har till uppgift att ge råd vid planläggning av sjukhusbyggnader och deras utrustning samt att verka för standardisering och rationalisering av sjukhusens utensilier och drift.

Slutligen må nämnas, att *universitetssjukhusen* intaga en i förhållande till medicinalstyrelsen relativt självständig ställning.

Den lokala organisationen av hälso- och sjukvården ansluter sig till de 24 länen och de 6 städer, som icke tillhöra landsting (Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Hälsingborg och Gävle). Varje län har en förste provinsialläkare med huvudsaklig uppgift att övervaka hälsovården och den öppna sjukvården och de sex städerna (utom Gävle) en med förste provinsialläkare jämställd förste stadsläkare.

Ansvar för att vård på sjukvårdsanstalt skall kunna beredas den, som är i behov därav, vilar ytterst på landstingen och städerna utom landsting. (Jfr sjukhuslagen och lag om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa.) Landstingsområdena ansluta sig till länen men äro 25 till antalet, då Kalmar län uppdelats i två (Kalmar läns norra och Kalmar läns södra landstingsområde). För den mera kvalificerade sinnessjukvården och vården av svårskötta sinnesslöa svarar dock i allt väsentligt staten, utom vad angår sinnessjukvården i städerna Stockholm, Göteborg och Malmö, som själva handha huvudparten härav mot erhållande av statsbidrag. För den statliga sinnessjukvården ha 18 geografiska regioner inrättats (se kartan i början av boken).

Att landstingen och styrelserna i städer utom landsting ålagts huvudmannaskapet för den slutna vården och faktiskt äro huvudmän också för betydande delar av den öppna vården, hindrar icke, att även andra — samfälligheter lika väl som enskilda personer — svara för viktiga delar av hälso- och sjukvården. Att staten åtagit sig huvudparten av sinnessjukvården har redan nämnts.

Huru ansvaret för hälso- och sjukvården i detalj fördelar sig, framgår av följande tablå. Denna har för överskådlighetens skull fått omfatta även verksamhetsgrenar, som icke tillhöra den allmänna hälso- och sjukvården, såsom fängelseläkarväsendet, skolhälsovården, industrihälsovården och den militära sjukvården.

I tablån har icke öppen sjukvård utövad av privatpraktiserande läkare särskilt angivits. Att huvudmännen för denna äro privata företagare, säger sig självt. En betydande öppen läkarvård bedrivs emellertid också i anslutning till sjukhusen, i de flesta fall i läkarnas egen regi, och huvudmannaskapet torde i dessa fall få anses vara delat mellan sjukhusets huvudman och läkarna. Vid andra sjukhus återigen, särskilt i storstäderna, drives denna öppna vård helt i sjukhusens regi (vid s. k. polikliniker).

Som komplettering till uppgiften om huvudmännen må nämnas, att stat, landsting och primärkommuner dessutom understödja vård, för vilken de själva icke äro huvudmän.

Statsbidrag till såväl anläggning som drift utgår sålunda på vissa villkor till sjukvårdsanstalter, som bedriva medicinsk barnsjukvård, tuberkulovård, epidemivård, kronikervård, sinnessjukvård och sinnesslövård.

Landstingsbidrag utgår till primärkommuner och enskilda, som driva kronikervård, förlossningsvård och sinnessjukvård m. m. Även bidrag till allmän kroppssjukvård förekommer, liksom till konvalescentvård.

»Vem gör vad inom hälso- och sjukvården?» Tablå över hälso- och sjukvårdens huvudmän.

Vårdform	Huvudman ¹ och organ					
	Staten (S)	Landsting (L)	Städer utom lands- ting (U)	Andra kommuner (K, Kf)	Vissa föreningar, stiftelser o. dyl. (F) ²	Privata före- tag (P)
Hälsovård och öp- pen sjukvård Hälso- och sjukvård i allmänhet, epide- miavård, sanitär övervakning a) allmän	Statens institut för folkhälsan Statens bakteriologis- ka laboratorium 1:e provinsialläkare, provinsialläkare i ordinarie distrikt	Provinsialläkare i extra distrikt (äro dock underställda 1:e provinsialläkaren) Distriktssköterskor Dispensärsköterskor	Hälsovårdsnämnder (ev. kommunalnämnder) och deras tjänstemän 1:e stadsläkare (är jämnställda med 1:e provinsialläkare), stadsläkare, stads- distriktsläkare, soci- alläkare Kommunsköterskor (stadssköterskor), för- samlingssystrar, diakonissor Skolhälsovård (läkare och sjuksköterskor)	Stadsläkare (även 1:e d:o), köpings-, muni- cipal-, socialläkare (äro underställda 1:e provinsialläkaren)		
b) för speciella grupper	Militärläkare Verksläkare, järnvägs- läkare Fängelseläkare					Industriläkare Industrisköter- skor
Förlossningsvård Förebyggande möd- ra- och barnavård		Distriktsbarnmorskor Mödra- och (el.) barnavårdscentraler, -statio- ner och -filialer				
Tuberkulosvård	Medicinalstyrelsens skärmbildscentral	Allmänna skärmbildsundersökningar Central- och distriktsdispensärer			Nationalföreningen mot tuberkulos	
Könssjukvård Tandvård	Militär tandvård	Folktandvårdspolikliniker (central-, distrikts-, annex- och anstalts-) (utom i Stockholm och Norrköping)	Polikliniker för könssjuka (i 20 städer) Kommunal tandvård (Stockholm o. Norrköping) Öppen vård och fa- miljevård (Stock- holm, Göteborg)	Kommunal skoltand- vård (annan än folk- tandvård)		Industritand- vård
Sinnessjukvård	Hjälpverksamhet ge- nom särskilda läkare (utom i storstäderna) Familjevård (utom i storstäderna)	Länspsykiatriker				

Sluten (och därtill knuten öppen) sjukvård						
Sjukvård i allmänhet (huvudsakligen kroppssjukvård)	Serafimerlasarettet, Karolinska sjukhuset o. Akademiska sjukhuset	Sjukstugor	Lasarett	Sjukstugor	Barnsjukhus	Enskilda sjukhem
	Garnisonssjukhus		Anstalter för kroniskt sjuka			
	Militära sjukstugor (endast f. militärer)					
	Pensionsstyrelsens fristående anstalter					
Förlossningsvård	Obstetrisk-gynekologiska kliniken på Karolinska sjukhuset	Barnbördshus, förlossningshem, förlossningsrum hos barnmorska, förlossningsavdelningar vid lasarett och sjukstugor		Förlossningshem	Barnbördshus	Förlossningshem
Epidemivård		Epidemisjukhus, epidemisjukstugor, epidemivarddelningar vid lasarett och sjukstugor				
Tuberkulosvård		Sanatorier och tuberkulosjukstugor. Tbeavdelningar vid lasarett och sjukstugor			Jubileumssanatorier Anstalter för kirurgisk tuberkulos (kustsanatorier)	
Vanförevård		Ortopediska kliniker på lasarett			Vanföreanstalter	
Sinnessjukvård	Sinnessjukhus (utom i storstäderna)	Vårdhem för lätt-skötta sinnessjuka	Sinnessjukhus och vårdhem (Stockholm, Göteborg, Malmö)	Mindre kommunala sinnessjukhus		Mindre sinnessjukhus Vårdhem
		Psykiatriska lasarettskliniker			Anstalter för psykisk barn- och ungdomsvård	
Sinnesslövärd	Vissa sinnessjukhus	Anstalter för psykisk barn- och ungdomsvård				
		Sinnesslövanstalter				
		Epileptikeranstalter				
Rättsläkarväsendet	Statens rättskemiska laboratorium Rättsläkarstationer Rättspsykiatriska stationer					
Apoteksväsendet	Militärapotek					Apotek ³

¹ Jfr förteckningen vid kartan i bokens början.

² I vilkas styrelse det allmänna är representerat.

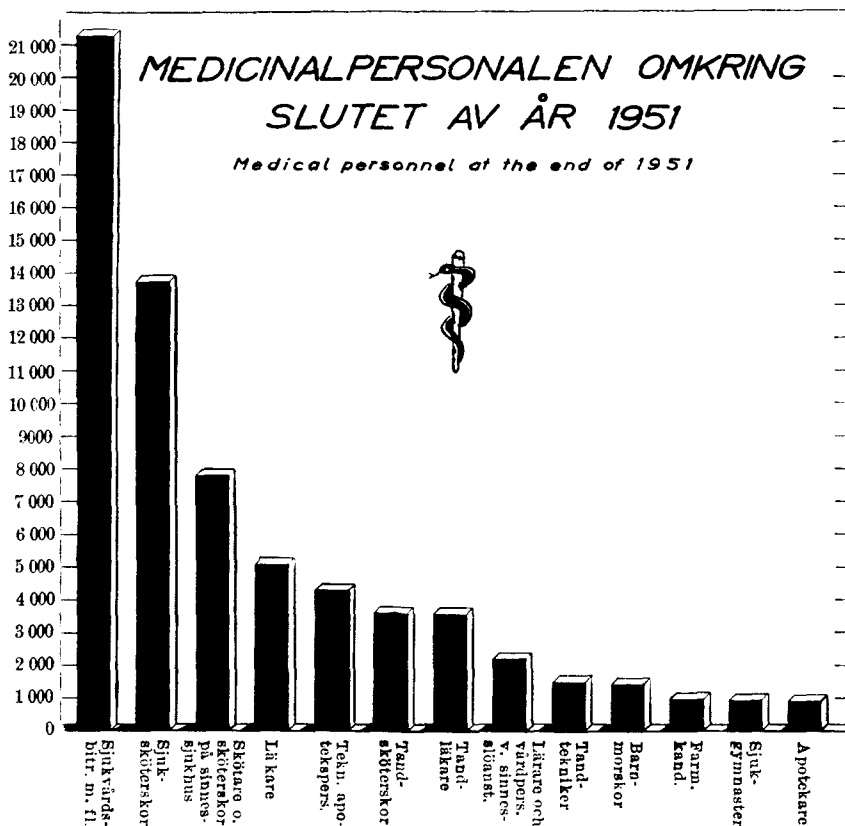
³ Apotekens ställning som privata företag är starkare reglerad genom bestämmelser av offentligrättslig karaktär än övriga i denna kolumn upptagna organ.

Kap. 2. Översikt av medicinalpersonalen.

Ett överslag av den i slutet av åren 1950 och 1951 yrkesverksamma medicinalpersonalen ger följande resultat.

	1950	1951
Läkare <i>Physicians</i>	4 890	5 080
Sjuksköterskor <i>Nurses</i>	¹ 12 880	¹ 13 670
Barnmorskor <i>Midwives</i>	1 560	1 440
Sjukgymnaster (kvinnliga) <i>Physiotherapists (female)</i>	960	950
Sjukvårdsbiträden m. fl. <i>Auxiliary nursing personnel</i>	20 600	21 290
Skötare och sköterskor på anstalter f. sinnessjukvård (exkl. sjuksköterskor) ² <i>Nursing personnel at mental hospitals etc.</i>	7 700	7 890
Lärare och vårdpersonal vid sinnesslöanstalter <i>Ditto at homes for mentally deficient</i>	2 150	2 220
Tandläkare <i>Dental surgeons</i>	3 430	3 590
Tandtekniker ³ <i>Dental mechanics</i>	1 500	1 500
Tandsköterskor ³ <i>Dental nurses</i>	3 400	3 600
Apotekare <i>Pharmacists</i>	900	900
Farmacie kandidater <i>Bachelors of pharmacy</i>	960	980
Teknisk apotekspersonal <i>Technical personnel in pharmacies</i>	4 200	4 300
Summa Total	65 180	67 410

¹ Här till komma 1950 och 1951 211 resp. 257 sjuksköterskor, som samtidigt äro barnmorskor och inräknats bland dessa. — ² Exkl. enskilda vårdhem. — ³ Uppgifterna, som äro relativt osäkra uppskattningar, motsvarar det sannolika minimiantalet.

Beträffande sjukvårdsanstalternas personal — även förvaltnings- och ekonomipersonal — hänvisas till kap. 3.

Läkarnas antal beräknas sålunda:

Legitimerade läkare	4 923
Läkare som jämlikt Kungl. Maj:ts resolution fått tillstånd att utöva läkarkonsten i riket ..	211
Utländska läkare (den 1 oktober 1951) förordnade av medicinalstyrelsen som vakansvikarier på sjukvårdsanstalter m. m. utan formell kompetens att inneha ifrågavarande tjänster ..	243
Härför avgår ett beräknat antal icke yrkesverksamma (5 %) av förstnämnda två grupper jämte 43, som tillika äro tandläkare	300
Nettosumma	5 077

Hela antalet personer, som verkat som läkare, utgör alltså 5 077. Räknar man bort de 243, som icke haft full kompetens enligt svenska krav, blir antalet 4 834 eller 6,8 på 10 000 invånare. Läger man därtill de legitimerade men icke yrkesverksamma, får man talet 5 134 (jfr tab. 1), eller 7,2 per 10 000 invånare.

Tandläkarna. Totalantalet enligt tab. 1 är 3 473. Av dessa äro enligt uppgift 3 348 yrkesverksamma. Härtill böra läggas ca 245 utländska tandläkare, som i slutet av 1951 verkade jämlikt tillstånd av Kungl. Maj:t — därav 227 inom folktandvården på befattningar, som icke kunnat besättas med svensk innehavare. Detta gör tillhopa 3 593 praktiserande tandläkare. Av dessa voro 43 tillika legitimerade läkare.

Av de praktiserande tandläkarna voro 779 verksamma inom folktandvården, varav 761 vid distrikts- och 18 vid centraltandpoliklinikerna.

Apotekarna och apotekspersonalen. Bland farmacie kandidaterna enl. tab. 1 ingå 51 med utländsk utbildning, vilka av Kungl. Maj:t erhållit tillstånd att tjänstgöra på apotek. De på apotek verksamma apotekarnas antal minskades mellan 1950 och 1951 med 7 personer, medan farmacie kandidaternas antal ökades med 19 och elevernas med 10.

Sjuksköterskorna. Antalet i riket yrkesverksamma sjuksköterskor med svensk examen var 13 614 vid slutet av år 1951. Härtill kommer ett okänt antal utländska sjuksköterskor. Om dessa vet man endast, att anställning förmedlats åt 644 — de flesta från våra nordiska grannländer. Om hälften av dessa voro i tjänst vid årets slut, skulle hela kåren uppgå till ca 13 930 personer. Av dessa voro 257 tillika barnmorskor och ha i tablån här ovan räknats som sådana.

Kårens nettotillväxt mellan 1950 och 1951 var 837, vad angår sjuksköterskor med svensk examen. Antalet 1951 utexaminerade sjuksköterskor var 960.

Antalet sjuksköterskebefattningar redovisas i tab. 3 (jfr härom kap. 3).

Barnmorskorna. Totala antalet legitimerade barnmorskor under 66 år var 2 370 vid slutet av år 1951. Av dessa tjänstgjorde 730 som distriktsbarnmorskor. Av hela kåren voro 810 mellan 55 och 66 år, d. v. s. över pensionsåldern enligt före 1950 gällande bestämmelser, varav 120 innehade barnmorsketjänster. De 1 560, som voro under 55 år, fördelade sig sålunda: 610

voro distriktsbarnmorskor, 500 tjänstgjorde på anstalter, 165 tjänstgjorde som tillfälliga vikarier på befattningar i allmän tjänst eller som privatpraktiserande, 70 voro i utlandet såsom missionärer eller bedrevo studier, 30 voro heltidsanställda på mödravårdscentraler, 20 kompletterade för sjuksköterskeutbildning, 15 innehade andra tjänster inom sjukvården, och 150 slutligen hade helt upphört med yrket.

I Sverige verkade således 1 320 barnmorskor under 55 år och 120 över, eller tillhopa 1 440. Alla här lämnade uppgifter äro blott ungefärliga. 257 barnmorskor voro samtidigt sjuksköterskor. — Under året utexaminerades 98 barnmorskor. (Beträffande barnmorsketjänster hänvisas till tab. 3 och kap. 3).

Sjukgymnasterna. Hela antalet i landet befintliga kvinnliga, legitimerade sjukgymnaster under 65 år vid slutet av år 1951 var 2 209, varav 946 voro yrkesverksamma, vilket framgår av tab. 1. Ökningen mellan 1950 och 1951 uppgår till 33. I det av medicinalstyrelsen förda registret äro 49 manliga legitimerade sjukgymnaster upptagna, men denna siffra är icke fullständig. Vidare funnos åtskilliga officerare med sjukgymnastutbildning, som icke utövade praktik och ofta nog icke sökt legitimation.

Material.

Medicinalstyrelsens register: Läkare, tandläkare, sjuksköterskor, barnmorskor och sjukgymnaster.

Resp. anstalters årsberättelser eller annan årlig redovisning: Apotekare, apotekspersonal, sjukvårdsbiträden och övrig sjukvårdspersonal.

Kap. 3. Den allmänna hälso- och sjukvårdens organ.

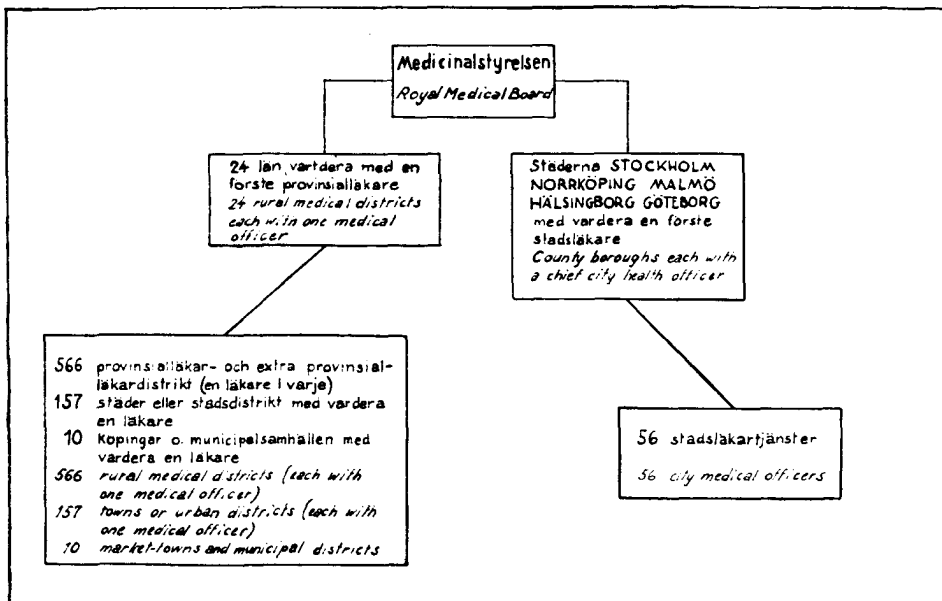
3.1. Organ för enbart öppen hälso- och sjukvård.

3.11. Provinsial- och stadsläkarväsendet.

I början av år 1952 funnos 24 förste provinsialläkartjänster och 590 provinsialläkartjänster, inräknat extratjänster samt en biträdande förste provinsialläkartjänst i varje län (jfr tab. 2). Av de sistnämnda innehades 8 av provinsialläkare. Räknar man bort de 24 biträdande förste provinsialläkartjänsterna, som närmast äro att betrakta som bisysslor, kommer man till ett antal tjänster för provinsial- och extra provinsialläkare av 566. Av dessa voro 42 vakanta. Antalet provinsialläkare etc. var alltså 524. Förste provinsialläkaren på Gotland var tillika provinsialläkare i Visby distrikt (och ingår sålunda både i kol. 2 och kol. 3 i tab. 2). Antalet provinsialläkartjänster — vilket överensstämmer med antalet distrikt — har kraftigt ökat intill år 1949; därefter har tillskottet varit väsentligt svagare.

Provinsial- och stadsläkarväsendet.

Medical officers' institution.

Under år 1951 förordnade Kungl. Maj:t om inrättande av 7 ordinarie provinsialläkardistrikt, nämligen:

Färjestadens,	Kalmar	län	
Kallinge,	Blekinge	»	
Röstånga,	Malmöhus	»	(tidigare extradistrikt)
Tvååkers,	Hallands	»	
Brålanda,	Älvsborgs	»	(tidigare extradistrikt)
Vedums,	Skaraborgs	»	(» »)
Gunnarskogs,	Värmlands	»	

Alla dessa inrättades emellertid icke under år 1951. Ännu vid utgången av första kvartalet 1952 hade endast Tvååkers och Gunnarskogs inrättats. Dessa äro medräknade i tab. 2, liksom de tre, som tidigare varit extra distrikt, men icke Färjestadens och Kallinge.

Av extra distrikt beslutades och inrättades tre stycken under 1951, nämligen Turebergs, Styrsö och Lesjöfors.

Stads- och stadsdistriktsläkartjänsterna voro 218, varav 19 vakanta, och köpings- och municipalläkarna 10, varav 2 vakanta. Kungl. Maj:t har under år 1951 medgivit rätt till tjänstårsberäkning för 11 stads- o. stadsdistriktsläkare.

3.12. Distriktssköterskorna m. fl.

Distriktsskötersketjänsternas antal vid slutet av år 1951 var 1 631. Vakanerna uppgå till icke mindre än 288, vadan antalet tjänstgörande sköterskor var 1 343 (tab. 3).

Distriktssköterskornas huvudsakliga verksamhet omfattar sjukvård i hemmen, spädbarns- och småbarnsvård, skolhygienisk verksamhet, dispensärarbete och bostadstillsyn.

Antal av distriktssköterskorna utförda hembesök per år och sköterska.

Number of visits to private homes per year and public health nurse.

	År 1946	1947	1948	1949	1950	1951
Besök för sjukvård <i>for medical care</i>	557	548	564	614	692	730
» » hälsovård <i>» health »</i>	472	466	506	492	461	438
Summa	1 029	1 014	1 070	1 106	1 153	1 168

Vid bruk och fabriker verkade i öppen och sluten vård 124 sjuksköterskor.

3.13. Distriktsbarnmorskorna.

Antalet tjänster för distriktsbarnmorskor den 1 januari 1952 var 795 utslutande barnmorsketjänster, vartill kommo 5 tjänster, som kombinerats med distriktsskötersketjänst (tab. 3). Av dessa voro 65 vakanta och antalet tjänstgörande barnmorskor alltså omkring 735. Antalet hemförlossningar, varvid barnmorska biträtt, utgjorde 5 337 (tab. 34), hembesök för förvård

ca 57 000, för eftervård ca 46 500, för barnavård ca 8 700 och för sjukvård ca 15 200. Distriktsbarnmorskorna kunna även åläggas tjänstgöring i slutten vård, och i sådan ordning ha ca 16 500 förlossningar handhafts av dem.

3.14. Den förebyggande mödra- och barnavården.

Den förebyggande mödra- och barnavården omspände under år 1951 i organisatoriskt hänseende 99 % av landets befolkning. Uppgifter om antalet mödra- och barnavårdscentraler och -stationer, övervakade mödrar och barn lämnas i tab. 4.

Hälsoövervakningen ur kvalitativ synpunkt, bedömd genom medeltalet besök hos läkaren, barnmorskan och sjuksköterskan och medeltalet hembesök hos blivande mödrar och barn i olika åldrar vid olika typ av organ i städer och på landsbygd framgår av tablån här nedan.

Hälsovårdsorgan	Övervakningsprocent		Besök hos läkaren per individ och år				Hembesök av barnmorska resp. sjuksköterska per individ och år			
	mödrar	spädbarn	mödrar	spädbarn	1—2 år	2—7 år	mödrar	spädbarn	1—2 år	2—7 år
Centraler av typ I										
i städer utanför landst.	71	88	3.4	4.3	1.6	1.2	0.4	6.0	1.7	1.0
i landstingsområden ...	78	93	2.9	3.8	1.7	1.0	0.6	4.9	1.6	0.9
Centraler av typ II	84	92	2.6	3.3	1.5	0.9	0.7	4.5	1.3	0.7
Stationer	60	93	1.7	2.2	1.2	0.7	1.2	4.5	1.9	1.4
Samtliga	69	91	2.4	3.0	1.4	0.9	0.8	4.8	1.8	1.1

Att övervakningsprocenten enligt denna tablå icke helt överensstämmer med motsvarande tal i tab. 4, beror på att talen i tablån räknats på mödrar respektive födda i de i organisationen inlemmade delarna av länen, medan talen i tab. 4 räknats på samtliga mödrar respektive barn. Vid jämförelse med förgående år skall man finna, att absoluta antalet övervakade småbarn i åldern 1—2 år nedgått med ca 3 000, sammanhängande med minskade årskullar av dessa barn.

Kostnaderna för den förebyggande mödra- och barnavården belöpte sig under 1951 på 7 194 437 kr, varav statsbidraget utgjorde 46,1 % och huvudmännens bidrag 53,9 %. Kostnaden per år och övervakad individ uppgick till 18,17 kr (1950 till 15,53).

3.15. Tuberkulosvården.

Dispensärerna. Enligt den år 1937 genomförda dispensärorganisationen är landet indelat i distriktsdispensärer, som i regel förestås av tjänsteläkare. I varje län finns dessutom en eller flera centraldispensärer, som förestås av tuberkulosspecialister och äro utrustade med röntgenanläggningar. De största städerna och Älvsborgs län ha en något avvikande organisation med mer centraliserad dispensärverksamhet. Vid universitetet finnas särskilda studentdispensärer.

Distriktsdispensärerna utföra det förberedande fältarbetet, varefter säkra eller misstänkta tuberkulosfall remitteras till centraldispensären för närmare undersökning, bl. a. medelst röntgen (skärmbildsundersökning).

I tab. 5 återges i sammandrag vissa statistiska data ur Svenska Nationalföreningens mot tuberkulos kvartalsskrift (1952, nr 2) som belysa verksamhetens omfattning och kostnader under 1951.

Medicinalstyrelsens skärmbildsundersökningar. Sedan den 1 oktober 1946 har i medicinalstyrelsens regi en systematisk undersökning av svenska folket medelst skärmbildsfotografering (röntgenfotografering) pågått i syfte att på ett tidigt stadium upptäcka fall av lungtuberkulos och bringa dessa under behandling.

Alla personer, som fyllt 10 år, ha rätt att bli undersökta, men även en del barn under denna ålder ha medtagits. Vilka län, som besökts, och antalet i dem undersökta civila personer (utom patienter vid sinnessjukhus) framgår av tab. 32.

Verksamhetens totala omfattning framgår av följande uppgifter om antalet undersökta personer. För fullständighetens skull har även den inom försvarsväsendet bedrivna verksamheten här medtagits.

	Civil allmänhet	Patienter på sinnessjukhus	Militärer
År 1946	22 635	—	25 104
» 1947	277 387	20 856	105 452
» 1948	524 184	—	116 973
» 1949	424 163	—	160 362
» 1950	621 091	—	97 232
» 1951	624 824	—	187 616
Summa	2 494 284	20 856	692 739

De undersökta militärerna torde i en del fall ha blivit undersökta även i egenskap av civila personer och även en del civila ha undersökts mer än en gång.

Driftkostnaderna för det civila klientelet uppgingo kalenderåret 1951 till 1 565 883 kr, varav hälften kommer på statsverkets och hälften på huvudmännens (landstingens och städers utom landsting) lott. Dessutom bestriider staten ensam kostnaderna för den centrala granskningen m. m. av skärmbilderna. Denna granskning kostade budgetåret 1950/51 193 872 kr. För apparatur betalade staten samtidigt 155 692 kr.

Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos. Från föreningens sekreterare ha erhållits följande uppgifter.

Upplysningsarbetet har under år 1951 fortgått som tidigare genom föreläsningar i skilda delar av landet. Föreningens kvartalsskrift har utgått i ca 13 000 exemplar. En broschyr om tuberkulosen har utdelats till samtliga värnpliktiga inom armén, marinen och flygvapnet, som inställt sig till inskrivningsförrättning. Föreningens övriga meddelanden ha i stor utsträckning kostnadsfritt utdelats till allmänheten. Två kortfilmer, en om BCG-vaccination mot tuberkulos och en om skärmbildsundersökning, ha visats

som förfilm på ett stort antal biografer i landet. Under året har en större upplysningsfilm om tuberkulosen inspelats.

Nationalföreningens bidrag till dispensärverksamheten uppgick år 1951 till 261 836 kr. Till vetenskaplig tuberkulosforskning har utbetalats 206 157 kr och till BCG-vaccination 387 438 kr. Vid föreningens ambulatoriska skärmbildsundersökningar ha undersökts i landsorten 75 519 och i Stockholm 53 050 personer samt vid föreningens skärmbildsbyrå i Stockholm 35 988 personer. Vid landets central- och studentdispensärer ha med bidrag från Nationalföreningen 80 685 personer röntgenundersökts. Sammanlagt har under tiden 1939—1951 med bidrag från Nationalföreningen 2 148 200 personer röntgenundersökts.

Föreningens inkomster uppgingo år 1951 till 1 790 919 kr, därav medlemsavgifter 6 614 kr, jul- och nyårsmärken 160 255 kr och lyxtelegramblanketter 910 727 kr. Utgifterna belöpte sig till 1 562 815 kr. Föreningens tillgångar uppgingo till 6 710 859 kr.

3.16. Karantänsväsendet.

Jämlikt bestämmelserna i karantänskungörelsen den 4 maj 1934 (SFS 1934: 142) voro under år 1951 karantänstationer anordnade i följande 9 hamnstäder, nämligen Stockholm, Kalmar, Malmö, Hälsingborg, Göteborg, Gävle, Sundsvall, Umeå och Luleå. Observationsplats enligt 3 § av samma kungörelse var icke anordnad.

3.17. Vården av könssjuka.

Kostnadsfri undersökning och behandling av personer lidande av eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede sker hos vederbörande *tjänstetäkare* och i flertalet städer med över 20 000 invånare på särskilda polikliniker. Under 1951 ha sådana polikliniker varit anordnade i Stockholm, Uppsala, Eskilstuna, Norrköping, Linköping, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Halmstad, Göteborg, Borås, Karlstad, Örebro, Västerås, Gävle, Sundsvall och Karlskoga. Poliklinikerna i de största städerna förestås av specialutbildade läkare. Vid dessa polikliniker ha även ett stort antal personer vårdats, som lidit av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdom o. s. v. Omfattningen av poliklinikernas verksamhet framgår av följande sammanställning.

Besök i tusental för:	1939	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951
Könssjukdom i smittsamt skede etc. .	145	242	221	224	180	164	143	135	138
Könssjukdom i icke smittsamt skede etc.	77	95	89	88	87	90	97	105	101

Det epidemiologiska bekämpandet av de smittsamma könssjukdomarna bedrivs av de s. k. sundhetsinspektörerna. Dessa äro samtliga förste pro-

vinsialläkare, en var för sitt län, samt dessutom förste stadsläkarna i Göteborg, Malmö, Norrköping och Helsingborg, en var för sin stad. I Stockholms stad och län handhas verksamheten av en särskild, därtill utsedd inspektör. Sundhetsinspektörerna ombesörja efterforskandet av smittkällor och återförandet till läkare av sådana personer, som avbrutit behandlingen innan denna ansetts slutförd.

Som medhjälpare åt läkarna vid poliklinikerna i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping samt som biträde åt sundhetsinspektörerna i vederbörande stad äro anställda ett antal sociala kuratorer.

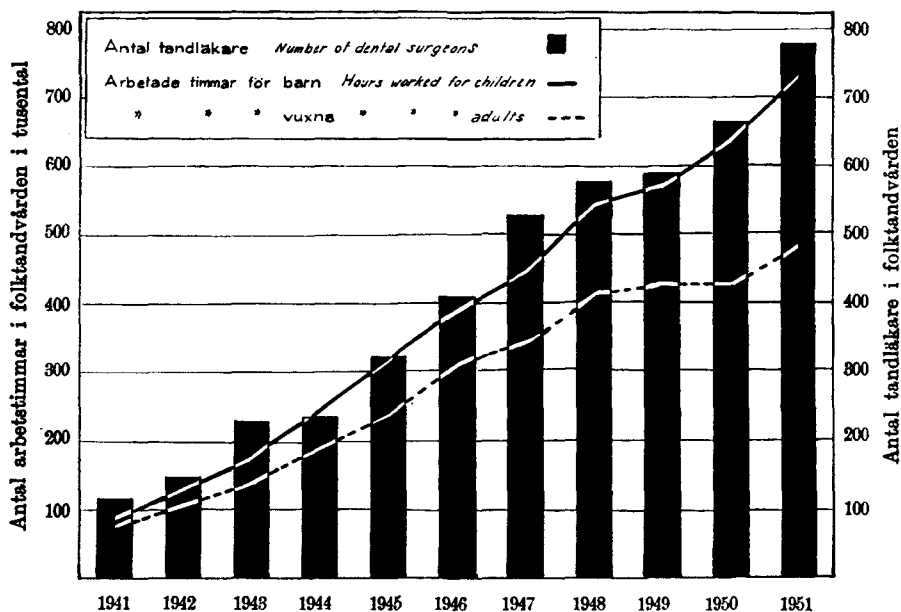
Sundhetsinspektörernas verksamhet framgår av nedanstående uppgifter, som sammanställts ur av dessa till medicinalstyrelsen ingivna rapporter.

Antalet personer, som under år 1951 anmälts på grund av underlåtelse att följa lagens föreskrifter eller för avbrott i behandlingen var 2 742. I 1 780 fall hade anmälan gjorts till hälsovårds- eller polismyndighet. Antal personer, som anmälts som misstänkta smittkällor, var 6 939. I 1 308 fall hade anmälan gjorts till hälsovårds- eller polismyndighet. I 1 277 fall kunde de sålunda anmälda styrka smittfrihet, under det att 4 009 misstänkta smittkällor erhöilo läkarbehandling (Jfr vidare kap. 4.2).

3.18. Folktandvården.

Författningarna angående folktandvården trädde i kraft från och med år 1939.

*Antal tandläkare och arbetstimmar i folktandvården.
Public dental care. Dental surgeons and hours worked.*

Antalet distriktstandpolikliniker har sedan dess och intill slutet av år 1951 stigit till 416 (tab. 7, kol. 3). Antalet ett år tidigare var 401. Vid 30 polikliniker var emellertid verksamheten tillfälligt nedlagd, varjämte 6 funnos, där den ännu icke kommit igång.

Verksamheten har fortsatt att ökas i omfattning, vilket framgår av diagrammet över utförda arbetstimmar, liksom av följande tabell.

Antal inom folktandvården behandlade åren 1940—1951.

Public dental care.

År Year	Antal vid distriktstandpoliklinikerna behandlade <i>Persons treated</i>				År Year	Antal vid distriktstandpoliklinikerna behandlade <i>Persons treated</i>			
	barn <i>children</i>		vuxna <i>adults</i>			barn <i>children</i>		vuxna <i>adults</i>	
	full- ständigt <i>complete treatment</i>	partiellt <i>partial treatment</i>	full- ständigt <i>complete treatment</i>	partiellt <i>partial treatment</i>		full- ständigt <i>complete treatment</i>	partiellt <i>partial treatment</i>	full- ständigt <i>complete treatment</i>	partiellt <i>partial treatment</i>
1940	23 121	3 073	8 909	9 346	1946	184 424	24 844	63 044	96 049
1941	48 414	5 177	15 869	21 970	1947	205 065	30 344	70 100	102 899
1942	77 548	9 076	24 038	38 465	1948	258 061	50 440	82 603	130 131
1943	96 511	11 159	31 015	48 913	1949	268 198	60 257	81 894	138 767
1944	135 339	14 962	41 418	64 643	1950	281 702	66 042	85 404	143 147
1945	162 317	18 862	48 916	78 131	1951	327 151	76 460	93 044	166 623

Uppgifterna om antalet tandläkare i tab. 7, kol. 4 och 5 avse anställda personer — icke tjänster. Utöver tabellens uppgifter om 779 sådana tandläkare (motsvarande 22 % av samtliga i riket verksamma tandläkare) kan nämnas, att 115 vakanta tjänster för tandläkare inom folktandvården funnos vid årsskiftet 1951/52.

Driftkostnaderna för folktandvården (vid såväl central- som distrikts-tandpolikliniker) uppgingo år 1951 till i runt tal 28 619 000 kr, som framgår av tab. 8. Av detta belopp bestreds 16 % med statsmedel, 45 % med bidrag från huvudmännen (landstingen och vissa städer utom landsting) och resten eller 39 %, med avgifter. I beloppen ingå icke utgifter för lokaler, städning, värme och lyse, vilka bestridas av huvudmännen, kommunerna eller båda tillsammans. Till skillnad mot föregående år redovisas i tab. 8 både central- och distriktstandpoliklinikernas inkomster och utgifter. Tidigare avsågo uppgifterna i princip endast distriktstandvården, ehuru ett par centraltandpoliklinikers ekonomi torde ha medtagits. Mot tidigare redovisade totalkostnader (åren 1949 och 1950 18 940 000 resp. 21 711 000 kr) svarar således i tab. 8 närmast — ehuru icke fullt — det för distriktstandvården upptagna beloppet 27 377 000 kr.

3.2. Anstalter för i huvudsak slutna sjukvård.

3.21. Översikt av anstalter, vårdplatser m. m.

De anstalter, vilkas verksamhet behandlas i detta avsnitt, äro inrättade i första hand för slutna sjukvård, men även öppen vård kan vara ansluten till dem. Ifrågavarande öppna vård förekommer huvudsakligen vid lasarett, barnsjukhus, vanförelanstalter och sjukstugor.

Till de statliga sinnessjukhusen är anknuten öppen vård i form av familjevård och s. k. hjälpverksamhet.

Man kan tänka sig att redovisa den slutna sjukvården efter flera indelningsgrunder, såsom efter *anstalternas typ* (lasarett, sanatorier, o. s. v.) eller efter *vårdformen* (allmän kroppssjukvård, tuberkulosvård o. s. v.). Eftersom materialet avlämnas anstaltsvis och anstalterna dessutom såsom ekonomiska enheter äro föremål för studium, ligger det närmast till hands att, som här sker, lägga anstaltstypen som indelningsgrund för framställningen.

Först må hänvisas till tablån på nästa sida, vilken avser att ge en föreställning om hur anstaltstyperna äro kombinerade med vårdformerna. Talen i tablån representera antalet vårdplatser. Man ser, att medicinsk barnsjukvård bedrivs dels på lasarett, dels på vissa andra sjukhus av lasarettskaraktär, närmare redovisade i tab. 11. (Av tab. 11 B kan man finna, att ifrågavarande »andra sjukhus» äro barnsjukhus). Man ser vidare, att ehuru tuberkulosjukvård huvudsakligen bedrivs på de särskilda tuberkulossvårdsanstalterna, förekommer sådan vård även vid lasarett m. fl. anstalter. Epidemivård bedrivs även vid lasarett, liksom omvänt epidemivårdsanstalterna utnyttjas för lasarettsvård o. s. v. Vårdformerna i tablån äro tolv, ett antal som tämligen godtyckligt bestämts med hänsyn till förekommande anstaltstyper. Med andra syften kunde uppdelningen ha blivit en annan. Lasarettsvården kan sålunda eventuellt uppspjälkas på vida fler specialiteter, vilket framgår av tab. 9.

Talet i tabellens nedre, högra hörn, 100 662, anger det totala antalet vårdplatser på rikets för allmänheten tillgängliga sjukvårdsanstalter.

Samma tal går igen i nedersta raden av sammandraget på sidan 18, där man i förspalten återfinner anstaltstyperna — i några fall ytterligare uppspjälkade på undergrupper. Enligt denna tablå skulle totalantalet sjukvårdsanstalter uppgå till 988. Talet är i någon mån beroende på, hur man uppfattar begreppet anstalt. En mera ingående redogörelse härför har lämnats i årgångarna 1947 och 1948 av denna publikation. Här skall blott nämnas, att en regel varit, att som särskilda anstalter räknats endast sådana, för vilka från andra anstalter skild ekonomisk redovisning uppgivits i årsberättelsen till medicinalstyrelsen. Till antalet av de anstalter för lungtuberkulos och kronikervård, som upptagits i tablån, kan man därför lägga ytterligare en och annan anstalt av ifrågavarande slag, som återfinnes på tab. 11 A och 11 C, där de i avsaknad av egen ekonomisk redovisning måst upptagas tillsam-

Antal vårdplatser den 31/12 1951 inom den slutna sjukvården i riket fördelat efter anstaltstyp och vårdform.

Number of beds according to type of hospital and type of care.

Anstaltstyp Type of hospital	Tabell- num- mer i tab- avdeln. Table	Vårdform Type of care												Summa Total
		Medi- cinsk barn- sjuk- vård Pedia- trics	Reuma- tiker- vård Rheu- mato- logy	Orto- pedi Ortho- pedics	Obste- trik, gyneko- logi Ob- stetrics, gyneco- logy	Förloss- nings- vård i övrigt Mat- ernity	Tuber- kulos- vård TB	Epi- demi- vård Epi- demic diseases	Kro- niker- vård Chronic diseases	Övrig kroppss- sjukvård Somatic diseases, other	Psyki- atri Psychi- atry	Sinnes- slö- vård Care of men- tally de- ficient	Bland- dade former Divers	
Lasarett General hospitals	11 A	1 507	413	452	2 773	1 060	586	30	681	22 658	710	—	—	30 870
Vissa andra sjukhus av las.-karak- tär Other hospital type establish- ments	11 B	394	607	486	—	18	743	—	—	507	15	—	—	2 770
Sjukstugor Cottage hospitals	11 C	—	—	—	—	336	—	27	255	1 474	—	—	—	2 092
Epidemivårdanstalter Epidemic hospitals	12	—	—	—	—	—	—	4 874	—	65	—	—	—	4 939
Anstalter för lungtuberkulos Sana- toria	13	—	—	—	—	—	7 686	—	29	—	—	—	—	7 715
Fristående förlossningsanstalter Maternity hospitals and homes	15, 16	—	—	—	410	257	—	—	—	—	—	—	—	667
Anstalter för kroniskt sjuka Homes for chronically sick	18, 19	—	—	—	—	19	—	—	8 506	47	—	—	—	8 572
Enskilda sjukhem Private hospitals	17	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	1 312	1 333
Sjukhärbergen Infirmarys	14	—	—	—	—	15	—	—	—	21	—	—	—	36
Sinnessjukhus Mental hospitals	20, 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24 430	283	—	24 713
Vårdhem för sinnessjuka Homes for mentally diseased	20, s. 33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 960	—	—	3 960
Skolhem för psykopatiska och ner- vösa barn Schools for psycho- patic children	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	211	—	—	211
Sinnessjukhus för sinnesslöa Spe- cial hospitals for mentally defi- cient	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 759	—	1 759
Sinnesslöanstalter Homes for men- tally deficient	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 025	—	11 025
Summa Total	.	1 901	1 020	938	3 183	1 726	9 015	4 931	9 471	24 772	29 326	13 067	1 312	100 662

mans med lasarett eller sjukstuga. Det i praktiken viktigaste fallet är Väsby sanatorium, som av angivet skäl upptagits som en del av Löwenströmska lasarettet.

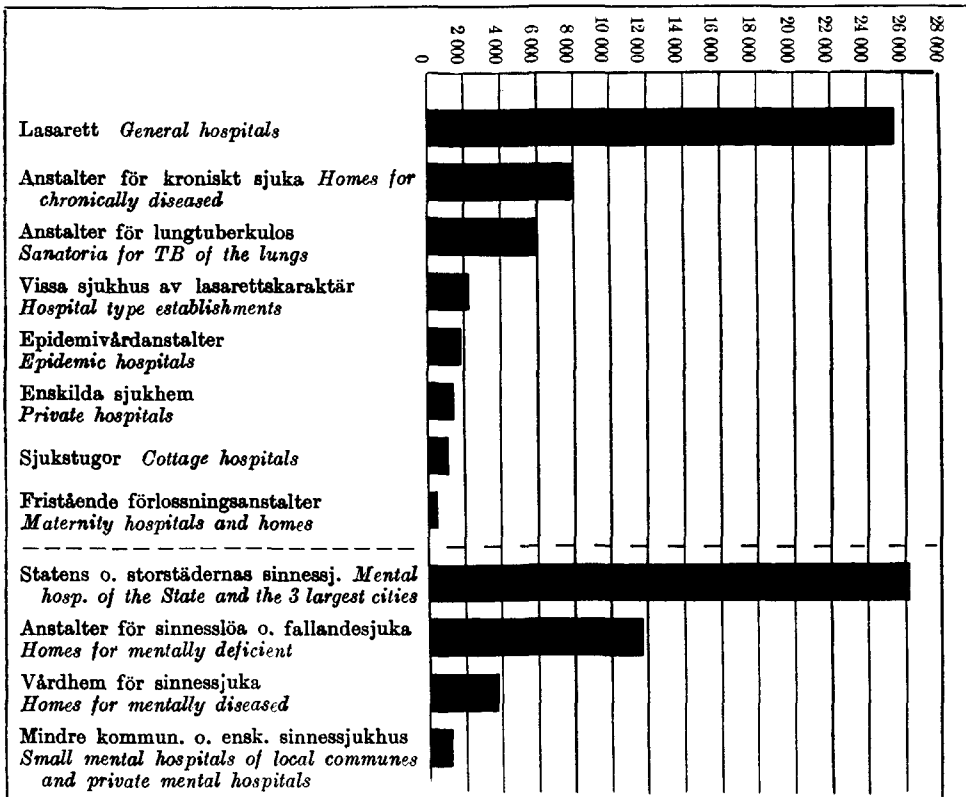
Det framgår, att hela antalet dagligen vårdade patienter på alla slag av anstalter var 89 525, motsvarande 1,3 % av hela folkmängden, därav 0,7 % på kroppssjukhus, 0,4 % på anstalt för sinnessjukvård och 0,2 % på anstalt för sinnesslö- eller epileptikervård. Detta betyder, att var 79:e svensk en genomsnittsdag under året var intagen som patient på något av rikets sjukhus. Var 153:e låg därvid på kroppssjukhus, var 225:e på anstalt för sinnessjukvård och var 603:e på anstalt för sinnesslö- eller epileptikervård.

Antalet vid sjukvårdsanstalterna intagna personer var i sin helhet 832 887, vilket gör 1 på var 8:e invånare. Detta är icke att tyda strikt så, att var 8:e svensk någon gång under året varit intagen på sjukhus, eftersom en del patienter varit intagna mer än en gång.

Rangordningen mellan anstaltstyperna med avseende på antalet i genomsnitt ineliggande per dag åskådliggöres ytterligare av nedanstående diagram.

Antal i medeltal per dag ineliggande patienter vid såväl kropps- som sinnessjukhus år 1951.

Number of in-patients, average per day.

Ett tredje sätt att dela in sjukvårdsanstalterna är efter *huvudmannen*, som skett i följande tablå.

I tablåns övre del finner man uppgifter om antalet anstalter. I en del fall redovisas brutna tal (t. ex. 12 1/2 statliga anstalter för kroppssjukvård) och

Anstalter och vårdplatser för sluten sjukvård den 31/12 1951 fördelade efter huvudmannakategori.

Hospitals and beds according to type of hospital and sponsor's category.

	Huvudmannakategori (jfr sida IX) <i>Sponsor's category (cf. page IX)</i>						
	Staten (S) <i>The State</i>	Lands- ting (L) <i>Counties</i>	Städer utom lands- ting (U) <i>County boroughs</i>	Kom- muner, kom- munal- förbund (K, Kf) <i>Local comm.</i>	Vissa fonder, stiftel- ser o. dyl. (F) <i>Funds etc.</i>	Privata före- tagare (P) <i>Private</i>	Summa <i>Total</i>
Antal anstalter för: Hospitals for:							
Kroppssjukvård <i>somatic diseases</i>	12 1/2	415 1/2	46 1/2	110	23	62 1/2	670
Sinnessjukvård <i>mental</i> "	21	52	15	31	4	40	163
Sinnesslövärd <i>mental deficiency</i>	8	43 1/2	14 1/2	1	—	88	155
Hela den slutna sjukvården <i>Total</i>	41 1/2	511	76	142	27	190 1/2	988
Antal vårdplatser. Beds.							
Lasarett, sjukstugor m. fl. (Tab. 11 A, 11 C, 14, 17) <i>General hospitals etc.</i> ..	3 177	21 503	8 235	20	23	1 373	34 331
Vissa andra sjukhus av lasarettakaraktär (Tab. 11 B) <i>Hospital type establishments</i>	1 059	—	343	—	1 368	—	2 770
Epidemivårdanstalter (Tab. 12) <i>Epidemic hospitals</i>	—	3 322	1 617	—	—	—	4 939
Tuberkulossjukvårdsanstalter (Tab. 13) <i>Sanatoria for TB of the lungs</i>	—	5 720	1 378	93	524	—	7 715
Fristående förlossningsanstalter (Tab. 15, 16) <i>Independent maternity hospitals and homes</i>	—	262	199	12	144	50	667
Kronikeranstalter (Tab. 18, 19) <i>Homes and sections for chronically diseased</i> ..	—	3 502	2 858	1 544	289	379	8 572
Summa kroppssjukvård <i>Total somatic care</i>	4 236	34 309	14 630	1 669	2 348	1 802	58 994
Sinnessjukhus (Tab. 20, 21) <i>Mental hos- pitals</i>	18 482	—	5 165	1 010	—	56	24 713
Vårdhem för sinnessjuka (Tab. 20, 22, s. 33) <i>Homes for mentally diseased</i> ...	—	3 039	310	—	128	694	4 171
Summa sinnessjukvård <i>Total mental care</i>	18 482	3 039	5 475	1 010	128	750	28 884
Anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka (Tab. 20, 23) <i>Hospitals and homes for mentally deficient</i>	2 269	4 660	1 070	157	—	4 628	12 784
Hela den slutna sjukvården <i>Total</i>	24 987	42 008	21 175	2 836	2 476	7 180	100 662
Procentuell fördelning av vårdplatserna. <i>Beds, per cent</i>							
Kroppssjukvård <i>somatic diseases</i>	7.2	58.2	24.8	2.8	4.0	3.0	100.0
Sinnessjukvård <i>mental</i> "	64.0	10.5	19.0	3.5	0.4	2.6	100.0
Sinnesslövärd <i>mental deficiency</i>	17.7	36.5	8.4	1.2	—	36.2	100.0
Hela den slutna sjukvården <i>Total</i>	24.8	41.7	21.1	2.8	2.5	7.1	100.0

detta sammanhänger med det lilla antal anstalter, som icke kunnat hänföras till en viss huvudman utan måst delas på två (se t. ex. Gävle lasarett i tab. 11 A). Halva anstalten har i sådana fall förts till den ena och halva till den andra huvudmannen.

Det framgår, att landstingen på det hela taget har såväl det största antalet anstalter som de flesta vårdplatserna. Detta beror på deras dominerande roll inom kroppssjukvården. När det gäller platsantalet inom sinnessjukvården dominerar däremot staten med sina stora sinnessjukhus. Vad angår storleken av anstalterna finner man, att även den statliga kroppssjukvården kännetecknas av mycket stora anläggningar. Sinnesslövärdens karaktäriseras uppenbarligen dels av att anstalterna i stort sett äro små, dels av att de privata företagen här ha relativt stor betydelse. De sörja nämligen för 36,2 % av alla tillgängliga vårdplatser inom sinnesslövärdens, mot endast 3,0 % inom kroppssjukvården och 2,6 % inom sinnessjukvården.

3.22. Kroppssjukvården.

I tabellen på följande sidor anges antalet platser per 10 000 invånare för de olika sjukvårdsområdena och vårdgrenarna. I denna tabell har liksom i tab. 9 tagits hänsyn till förefintliga samarbetsavtal, så att kontrakterade vårdplatser förts till det sjukvårdsdistrikt, som haft rätt att utnyttja platserna. I en del fall stipulera avtalen emellertid intet bestämt platsantal, och i dessa fall har hänsyn till avtalet icke kunnat tagas i tabellen.

För definitionen på begreppet *riksplatser* hänvisas till kap. 1.

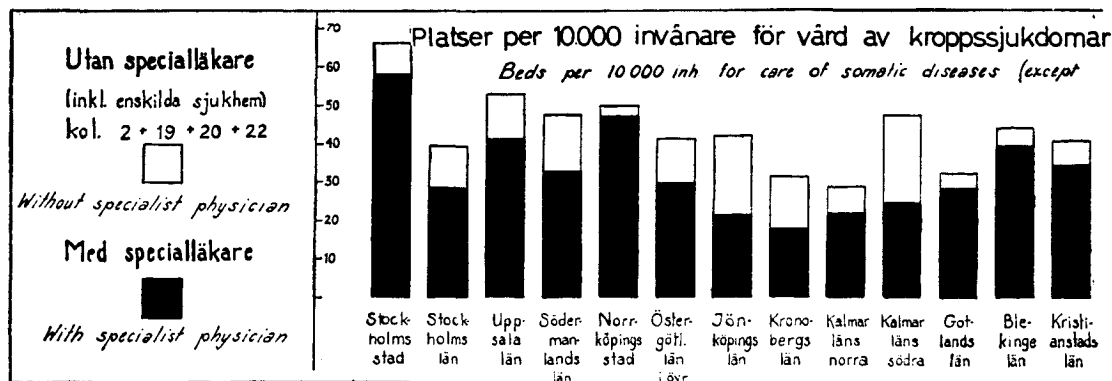
Lasaretten ha i tab. 10 delats i tre huvudgrupper: Delade lasarett, odelade lasarett och speciallasarett. Som delade ha räknats lasarett uppdelade på avdelningar (kliniker) med särskilda specialläkare för medicin och kirurgi. Speciallasarett äro sådana, som driva i huvudsak endast ett slags specialavdelningar. Av de tre i tab. 11 A redovisade speciallasaretten har Eastmaninstitutets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar under året överförs till Sabbatsbergs sjukhus. De två andra speciallasaretten, Holtermanska sjukhuset och Vasa sjukhus, äro båda förlagda till Göteborg. Holtermanska ägnade sig åt hud- och könssjukvård, medan Vasa sjukhus drev en specialiserad medicinavdelning i samverkan med Sahlgrenska sjukhuset. Den senare specialanstalten har dessutom en kronikeravdelning.

De delade lasaretten ha i tab. 11 A delats på tre grupper, nämligen dels undervisningslasarett och dels två grupper efter antalet specialkliniker (utöver medicinsk och kirurgisk klinik), varvid gränsen mellan sistnämnda två grupper givetvis är i viss mån godtycklig. Syftet med denna uppdelning är att erhålla bättre möjligheter att jämföra lasarett med liknande differentieringsgrad med varandra.

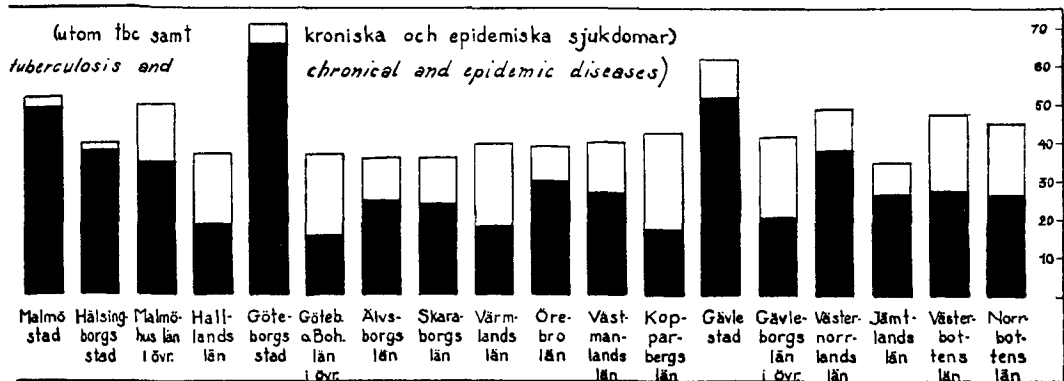
Garnisonssjukhusen (tab. 11 B). Det angivna platsantalet avser platser, som varit belagda med såväl civila som militära patienter. I föregående upp-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Sjukvårdsområden	Platser på all- männa sjuk- vård.	Platser på lasarettavdelningar (kliniker) eller								
			medi- cin	kirurgi	medi- cinsk barn- sjuk- vård	ögon- sjuk- domar	öron-, näs- o. hals- sjuk- domar	radio- logi	hud- o. köns- sjuk- domar	reuma- tologi	orto- pedi
1	Rikspatser ¹	—	0.3	0.3	0.0	0.0	0.1	0.2	0.1	1.4	0.7
2	Stockholms stad	—	18.9	14.0	4.2	0.8	2.0	0.8	3.3	—	1.4
3	Stockholms län	4.0	9.3	11.2	2.0	0.7	1.8	0.5	1.3	—	—
4	Uppsala län	4.3	9.8	11.6	3.7	1.3	4.7	—	—	—	—
5	Södermanlands län	10.5	10.0	11.7	4.3	0.7	1.9	0.5	—	—	—
6	Norrköpings stad	—	10.9	13.7	6.5	1.2	4.3	—	1.2	—	—
7	Östergötlands län i övr.	8.8	8.0	7.7	2.3	1.1	2.0	—	0.9	—	1.8
8	Jönköpings län	14.1	6.2	8.4	2.0	1.1	1.1	—	—	—	—
9	Kronobergs län	9.6	6.4	7.4	1.4	0.9	1.3	0.5	—	—	—
10	Kalmar läns n:a	3.7	8.1	12.6	—	—	0.5	0.5	—	—	—
11	» » s:a	13.5	7.9	9.4	—	1.4	1.9	0.5	—	—	—
12	Gotlands län	—	9.0	14.3	3.0	1.0	1.4	—	—	—	—
13	Blekinge län	—	20.1	15.8	—	0.9	2.0	0.6	—	—	—
14	Kristianstads län	4.1	11.6	14.2	1.5	1.8	1.2	0.5	—	—	—
15	Malmö stad	—	7.7	9.6	8.4	1.0	2.5	0.3	3.7	—	5.4
16	Hälsingborgs stad	—	9.3	9.6	6.7	—	1.8	0.6	—	—	—
17	Malmöhus län i övr.	11.4	7.6	8.2	5.2	0.9	2.2	0.8	1.3	—	4.1
18	Hallands län	14.4	6.6	6.9	1.6	0.9	1.5	0.5	—	—	—
19	Göteborgs stad	1.9	25.1	14.6	3.9	1.0	1.7	0.7	3.7	—	—
20	Göteb. och Bohus län i övr. .	16.1	5.4	7.5	—	0.9	1.1	0.5	—	—	—
21	Älvsborgs län	8.3	6.9	8.0	2.3	0.8	1.6	0.5	—	—	—
22	Skaraborgs län	10.1	10.3	5.2	1.5	1.0	1.2	0.6	—	—	—
23	Värmlands län	18.7	4.6	5.2	1.8	0.8	1.2	0.9	—	—	—
24	Örebro län	5.9	9.7	10.1	1.4	1.3	1.2	0.5	0.9	—	1.3
25	Västmanlands län	10.0	8.7	9.7	1.2	1.0	1.4	0.3	—	—	—
26	Kopparbergs län	21.2	3.9	6.3	1.8	1.2	1.7	—	—	—	—
27	Gävle stad	—	14.1	16.4	5.5	2.7	3.2	1.1	—	—	—
28	Gävleborgs län i övr.	17.2	5.9	8.1	1.8	1.1	1.4	0.2	—	—	—
29	Västernorrlands län	8.5	11.4	15.3	2.6	1.5	2.2	—	—	—	—
30	Jämtlands län	7.1	6.9	10.7	2.3	1.0	1.6	—	—	—	—
31	Västerbottens län	12.7	9.8	13.6	1.1	1.2	1.1	0.6	—	—	—
32	Norrbottnens län	11.7	10.7	11.1	2.9	0.6	1.2	0.2	—	—	—
33	Medeltal Mean	8.3	10.8	10.8	2.7	1.0	1.8	0.6	0.9	1.4	1.3
34	därav landstingsområden (exkl. rikspatser) Counties ...	10.4	8.4	9.7	2.0	1.0	1.6	0.4	0.2	—	0.4
35	städer utom landsting (exkl. rikspl.) C. boroughs	0.5	17.9	13.4	5.0	0.9	2.2	0.6	3.1	—	1.4

¹ Som ej genom avtal disponerats av annat sjukvårdsområde. Beds available to all citizens on same terms.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
anstalter med specialläkare för							Platser på barnbörds-avd. utan egen specialläkare	Platser på andra lasarettss-avd.	Platser på kroniker-avd.	Platser på enskilda sjukhem (utom bb-platser)	Platser på epidemi-avd.	Summa vård-platser
neuro-logi	neuro-kirurgi	psyki-atri	tbc-sjukd.		obstetrik o. (el.) gynekologi							
			lung-tbc	led-, ben- o. körtel-tbc	obst. platser	gynek. platser						
0-1	0-1	0-6	0-3	1-0	0-1	0-1	—	0-0	—	—	—	5-4
0-4	0-6	1-3	10-5	0-8	7-1	3-3	—	0-1	29-5	8-2	10-0	117-2
0-3	0-2	—	9-8	—	0-9	0-5	3-0	0-2	12-9	3-4	5-8	67-8
—	—	—	11-5	—	5-7	4-8	1-4	—	10-0	6-1	10-3	85-2
—	—	—	6-0	—	2-2	1-6	2-8	1-7	11-4	—	6-6	71-9
—	—	—	12-0	—	7-2	2-1	—	2-9	24-2	—	7-5	93-7
—	—	1-3	5-9	—	3-7	1-1	1-9	—	11-0	0-6	6-9	65-0
—	0-1	—	9-7	—	1-4	1-2	2-7	—	13-4	3-9	6-8	72-1
—	0-1	—	10-0	—	—	—	4-0	—	7-3	—	4-0	52-9
—	0-1	—	14-8	—	0-2	—	3-2	—	15-1	—	6-3	65-1
—	0-1	—	11-7	—	1-7	1-7	3-6	—	7-0	6-0	4-1	70-5
—	—	—	18-2	—	—	—	3-9	—	27-3	—	10-9	89-0
—	0-1	—	17-7	—	—	—	4-7	—	8-5	—	6-0	76-4
—	0-1	—	8-0	—	1-9	1-7	2-0	—	7-3	0-4	3-3	59-6
—	0-1	2-4	11-4	—	4-8	2-9	0-2	0-8	29-4	1-9	12-1	104-6
0-1	0-3	—	14-3	—	9-2	—	—	—	21-8	1-9	20-4	96-0
0-3	0-7	—	8-1	—	1-7	1-7	2-0	0-3	18-0	0-9	8-2	83-6
—	0-1	—	9-1	—	—	—	4-3	—	10-0	—	6-8	62-7
1-8	—	2-5	13-6	—	7-5	2-8	0-4	—	10-8	3-1	10-1	105-2
—	—	—	10-5	—	—	—	3-8	1-4	11-0	—	4-1	62-3
—	—	—	9-9	—	2-5	1-7	2-3	0-5	10-5	—	4-3	60-1
—	—	—	8-9	—	2-0	1-8	2-2	—	12-0	—	7-4	64-2
—	—	—	9-9	—	2-3	1-0	2-6	—	10-1	—	4-0	63-1
—	—	—	10-9	—	2-1	1-2	2-0	1-1	4-3	—	7-8	61-7
—	—	—	10-1	—	2-9	1-5	3-0	—	11-2	0-1	3-7	64-8
—	—	—	12-6	—	1-1	1-1	2-8	0-6	9-3	0-5	6-5	70-6
—	—	—	12-6	—	5-7	3-1	—	3-6	9-2	6-3	12-8	96-3
—	—	—	9-4	—	1-1	0-6	3-8	—	8-2	—	5-8	64-6
—	—	—	18-8	—	3-0	1-9	1-8	—	8-1	0-5	6-1	81-7
—	—	—	19-1	—	1-5	2-2	1-5	—	7-2	—	5-8	66-9
—	—	—	16-5	—	—	—	7-2	—	4-4	—	5-8	74-0
—	—	—	16-9	—	—	—	6-7	—	14-9	—	5-2	82-1
0-2	0-2	1-0	11-6	1-1	2-8	1-7	2-4	0-3	13-3	1-9	7-0	83-1
0-0	0-1	0-1	11-2	—	1-7	1-2	3-1	0-2	10-5	0-9	5-9	69-0
0-6	0-3	1-5	11-7	0-4	6-9	2-9	0-1	0-4	23-8	5-4	10-7	109-7

laga har platsantalet avsett endast platser, som varit upplåtna åt civila patienter, men det har ansetts onödigt vidhålla en sådan differentiering, då de två slagen av patienter med avseende på sjukdomarnas såväl art som svårhetsgrad torde vara likartade. Klientelet är för övrigt av samma slag som på lasaretten.

Barnsjukhusen. Som barnsjukhus ha här icke räknats specialsjukhus för vissa sjukdomar och lyten, såsom tuberkulos eller vanförhet, även om anstalterna endast ta emot barnpatienter. Samtliga platser på de fem sjukhus, som redovisas som sådana i tab. 11, ha icke placerats i kolumnen för barnsjukdomar på tab. 9, utan 209 har förts till kirurgi (69 på Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt och 140 på Göteborgs barnsjukhus). Vad beträffar Norrtulls sjukhus överflyttades barn- och tbc-avdelningarna den 1 juli 1951 till Karolinska sjukhuset. I mitten av oktober nämnda år öppnades vid Norrtulls sjukhus en barnpsykiatrisk avdelning om 15 platser. Dessa 15 vårdplatser ha i tab. 9 hänförs till kol. 14 psykiatri. Platser för medicinsk barnsjukvård finnas dessutom vid lasarettens barnavdelningar (se härom tab. 9).

Specialsjukhus för barn med vissa sjukdomar eller lyten återfinnas under rubrikerna Anstalter för vanföra (Eugeniahemmet), Pensionsstyrelsens fristående anstalter (Broströmska sjukhuset) och Anstalter för kirurgisk tuberkulos (Solhems sjukhus), alla i tab. 11 B, och i tab. 13 bland anstalterna för lungtuberkulos (Tjärnan, Stockholms stad, Grönkulla, Kalmar län — nedlagd vid årets slut — Falkenberg, Hallands län, och Rävlanda, Göteborgs stad).

Vanföreanstalternas huvudmän äro föreningar, men staten, som bestrider större delen av kostnaderna, har ett avgörande inflytande på driften.

Pensionsstyrelsens anstalter. Huvudmannaskapet för pensionsstyrelsens till lasaretten anslutna avdelningar torde få anses vara delat mellan staten och vederbörande landsting. På dessa avdelningar funnos sammanlagt 557 platser. De flesta av dessa mottaga i första hand reumatiskt sjuka men även psykiatriskt klientel, om därtill finnes plats. I översikten i tab. 9 och 10 ha avdelningarna upptagits som reumatiska avdelningar utom den till Vänersborgs lasarett knutna, vilken förts som psykiatrisk avdelning, samt en avdelning vid Lunds lasarett, som är ortopedisk.

Pensionsstyrelsens fristående anstalter kunna betraktas som statliga ehuru formellt drivna av aktiebolag. Broströmska sjukhemmet äges dock av stiftelse och hyres av pensionsstyrelsen. Dessa anstalter ha i tab. 9 upptagits som anstalter för reumatologi. Det bör dock poängteras, att de delvis och tidvis övervägande, äro belagda med icke-reumatiskt klientel, såsom psykiatriska fall, astmapatienter o. dyl. På dessa anstalter funnos 607 platser, och inräknat de ovannämnda lasarettens anslutna anstalterna disponerade alltså pensionsstyrelsen sammanlagt 1 164 platser för sitt sjukhusklientel.

Bland *sjukstugorna*, vilka ju i regel ägas och drivas av landstingen, ingå även Skara och Arboga sjukstugor, av vilka den förstnämnda drives av stiftelse och den andra av Arboga stad. Båda ha betydande bidrag från landsting. Enköpings sjukstuga har överflyttats till de odelade lasaretten och i

Kilforsen, Västernorrlands län, har en ny sjukstuga inrättats, vilken drives av landstinget i samarbete med Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

Epidemivårdanstalternas platser ha som synes av tab. 12 i viss utsträckning utnyttjats som reserver för intilliggande sjukstugor eller lasarett, eller för tuberkulosvård, men i vilken mån dessa reservplatser och på dem uppkomna vård dagar redovisas av sjukstugor, lasarett, etc. framgår i en del fall icke av årsberättelserna.

Anstalter för lungtuberkulos. I tab. 13, kol. 3, utmärkas sanatorier och tuberkulossjukhus med A och tuberkulossjukstugor och bygdesanatorier med B, motsvarande vedertagen typindelning. A-anstalterna äro företrädesvis avsedda för aktiv behandling (pneumothoraxbehandling m. m.) av personer lidande av lungtuberkulos och för observation och utredning av diagnoser och av vårdbehov hos personer, som lida eller misstänkas lida av dylik tuberkulos. B-anstalterna äro företrädesvis avsedda för övriga personer, som lida av lungtuberkulos, d. v. s. kroniska fall och konvalescentfall.

Förlossningsanstalter. Endast förlossningsanstalter (-avdelningar) med av medicinalstyrelsen godkända platser ha upptagits i tabellerna.

Barnbördsplatserna på enskilda anstalter ha i tab. 9 som regel och utan realprövning i de särskilda fallen placerats i kol. 19, d. v. s. såsom anstalter utan egen specialläkare. Såsom ett enskilt förlossningshem återfinner man även Pro patria, vårt äldsta barnbördshus, vilket nedlagts fr. o. m. år 1952. Dess 36 platser ha upptagits i kolumnen för specialkliniker.

Anstalter för kroniskt sjuka. I redovisningen har skilts mellan anstalter för kroniskt sjuka, som äro anslutna till ålderdomshem och sådana som icke äro det. Med anstalter vid ålderdomshem ha jämförts anstalter drivna av fattigvårdsmyndighet, även om de icke tillhört samma byggnadskomplex som ålderdomshemmet. Ett undantag från denna regel är Stureby vårdhem, som ansetts icke böra räknas till de ålderdomshemsanslutna, ehuru det lyder under socialvårdsmyndigheten i Stockholm. Det har ofta varit svårt att på föreliggande uppgifter säkert avgöra, om en anstalt hör till den ena eller den andra av dessa typer.

De flesta kronikeranstalter, som redovisas i denna publikation ha statsbidrag, men i båda de nyssnämnda grupperna, och särskilt bland de till ålderdomshem anknutna, finnas en del, som icke ha stats- eller ens landstingsbidrag. Ett fåtal enskilda anstalter utan bidrag från det allmänna finnas, såsom Stockholms sjukhem, Gotlands sjukhem och Göteborgs sjukhem (jfr angående enskilda anstalter även texten nedan).

Enskilda sjukhem. Med ett undantag ha endast anstalter med minst 6 vårdplatser, godkända av medicinalstyrelsen, redovisats i denna publikation. I översikten tab. 9 ha samtliga platser med undantag av barnbördsplatserna, placerats i kol. 22. Visserligen kan tyckas, att platserna på åtskilliga av här ifrågakvarande anstalter bort inrangeras i de kolumner, som avse specialavdelningar eller specialistsjukhus, men årsberättelserna medge icke en konsekvent bedömning i detta syfte. Endast en anstalt, Sophiahemmet, har vårdplatserna uppdelade — i detta fall på en medicinsk klinik om

21 platser och en kirurgisk om 78. Att Röda korsets hem för barn med gombdefekter på Lidingö, är en specialanstalt, framgår av namnet (tab. 17). En annan är Lilla hemmet (Velandrhemmet), där barn med ärvd syfilis vårdas. I stort sett äro dock de i tabellen upptagna enskilda sjukhemmen icke inriktade på speciella sjukdomar utan belagda med blandat klientel av akut och kroniskt kroppssjuka, stundom med inslag av lättskötta sinnessjuka. Enskilda sjukhus, som bedriva enbart barn- eller kronikervård, ha redovisats som barnsjukhus respektive kronikerhem. I tabellen ha ej heller medtagits enskilda sjukhem med karaktär av konvalescenthem.

Sjukhärbargena. Sjukhärbärgen förekomma endast i Västerbottens och Norrbottens län, där de stora avstånden skapat behov av en anstaltstyp, där patienter tillfälligt kunna tas in för undersökning och vid enklare sjukdomsfall vård. Den medicinskt utbildade personalen är i allmänhet provinsialläkaren och distriktssköterskan. Vanligtvis äro härbargena kombinerade med förlossningshem (förlossningsrum hos barnmorska).

Övriga anstalter. Slutligen följer här en uppräknig av anstalter vid slutet av år 1951 med karaktär — helt eller övervägande — av konvalescent- eller vilohem, vilka anstalter icke redovisas i tabellverket. Vissa av dem äro av medicinalstyrelsen godkända såsom enskilda sjukhem, nämligen Högberga konvalescenthem, Saltsjöbadens badhotell, Solsunda sjuk- och vilohem AB., Stiftelsen Stockholms konvalescenthem i Stortorp, Tammsviks enskilda sjukhem, Hultafors, Ulricehamns och Mössebergs sanatorier. Dessutom kunna nämnas J. Dannströms, M. Gebers, J. och G. Lamms, Elfviks och Heijken-skjölds konvalescenthem, Ihrfeldtska barnhemmet, Tobo konvalescenthem, Elsbeth Funchs stiftelse, Ökna samt Alsters konvalescenthem.

Av hälsobrunnar kunna nämnas Medevi, Söderköping, Lundsbrunn, Loka, Sätra och Ramlösa.

Patienter i slutn vård, beläggning. Texten i detta avsnitt ansluter sig till uppgifterna om intagna patienter och vårddagar i tab. 11—19 samt övre delen av tablån på sid. 18.

Intagna. Antalet intagna vid kroppssjukhusen uppgick år 1951 till 812 740 eller, om man subtraherar dem som intagits för förlossning (tab. 34), 707 555.

Vårdtiden. Genom att dividera antalet vårddagar med antalet intagna patienter erhåller man en kvot, som ger en ungefärlig uppfattning om den genomsnittliga liggtiden. Ju längre liggtiden är, desto osäkrare blir dock det så beräknade uttrycket för densamma, särskilt om starka förändringar i vårdtidens längd äga rum. Detta bör ihåggkommas av den, som till äventyrs önskar studera liggtiden för enstaka sjukhus, där patienterna äro långliggare, såsom anstalter för tuberkulos och hem för kroniskt sjuka. För här nedan angivna medeltal torde olägenheten ha tämligen liten betydelse med hänsyn till de stora massor av fall, varpå dessa grunda sig. Liggtiden för lasarettens klientel uppgår i genomsnitt, räknat på talen i tablån på sid. 18,

till 14,4. Detta tal gäller lasaretten, så som dessa redovisas i tab. 11, alltså inklusive tuberkulosavdelningar, pensionsstyrelsens avdelningar, vissa avdelningar för kroniskt sjuka och barnbördsavdelningar. Räknar man bort alla dessa avdelningar, stiger talet för liggtiden till 14,7 dagar. Sistnämnda tal torde vara ett bättre uttryck för det typiska lasaretsklienteletts liggtid. Renodlar man på samma sätt sjukstugornas klientel, kan för nu nämnda och övriga anstaltstyper uppställas följande serie över liggtiden. I barnbördshusens liksom lasarettens barnbördsavdelningars klientel ingå även en del gynekologfall.

Medelvårdtiden.

Mean bed-days.

Vårdtid, dagar			Vårdtid, dagar	
	1950	1951	1950	1951
Lasarett	14·7	14·7	Epidemivårdanstalter	13·9 14·8
Sjukstugor	14·3	14·2	Barnbördshus (inkl. gynekologfall)	8·8 8·9
Garnisonssjukhus	17·3	15·8	Andra fristående förlossningsan-	
Barnsjukhus	13·1	13·4	stalter: Allmänna	7·8 8·0
Vanförestalter	33·0	32·1	Enskilda	9·6 9·7
Pensionsstyrelsens fristående an-			Barnbördsavdelningar	
stalter	61·4	63·4	vid lasarett	8·3 8·1
Pensionsstyrelsens lasaretsavdel-			» sjukstugor	8·2 8·0
ningar	59·4	58·3	Kronikeranstalter, ej vid ålder-	
Amstalter för kirurgisk tbe	179·0	167·0	domshem	259·4 257·6
» » lungtuberkulos:			Enskilda sjukhem	29·0 30·7
A-anstalter	165·2	155·4		
B- »	201·5	198·2		

Den under tidigare år iakttagna starka nedgången i vårdtiderna tycks således icke ha fortsatt år 1951.

Beläggningen. Genom att dividera antalet i genomsnitt per dag vårdade patienter med det antal platser, som funnits tillgängligt i genomsnitt per dag, erhåller man ett uttryck för den grad, i vilken platserna utnyttjas: beläggningen. Beläggningen, beräknad som ett procenttal, framgår t. ex. av kol. 10 tab. 11 för varje där redovisad anstalt. Vid beräkningen av detta tal har man att taga hänsyn till om platsantalet ändrats under året eller om anstalten eller en del därav varit stängd någon tid. Om t. ex. det sista försummas, blir beläggningen för lågt angiven. Emellertid ingår rutinmässigt en viss period, vanligtvis sommartid, då avdelningarna eller delar därav stängas för grundlig rengöring (»vädring»). Till denna rengöringstid har hänsyn icke tagits vid beräkningen av beläggningsprocenten.

Här följer en sammanställning av de genomsnittliga beläggningstalen för skilda slag av anstalter år 1951. Vid beräkningen har — utom i de fall som anges i noten — vederbörlig hänsyn tagits till platsantalets förändringar under året, liksom till stängningar på grund av t. ex. reparationer eller personalbrist i den mån anstalterna i sina årsredogörelser redovisa detta. De här redovisade talen stämma således i regel icke med de beläggningstal, som till äventyrs skulle kunna räknas fram på de tal, som finnas i tablåen på sidan 18.

Beläggningen åren 1950 och 1951.

Beds occupied.

	1950	1951		1950	1951
Lasarett (inkl. bb.-avd. m. m.)..	87 %	85 %	Barnbördshus	86 %	82 %
Sjukstugor (» » »)..	90 »	88 »	Mindre frist. förlossningsanst.:.		
Barnsjukhus	69 »	74 »	Allmänna ¹	60 »	59 »
Vanförestalter	87 »	91 »	Enskilda ¹	56 »	48 »
Pensionsstyr. fristående anstalter ..	93 »	92 »	Anstalter för kroniskt sjuka		
Anstalter för kir. tbc	83 »	79 »	ej vid ålderdomshem	94 »	94 »
Epidemivårdanstalter	42 »	28 »	vid ålderdomshem ¹	95 »	94 »
Anstalter för lungtbc	81 »	80 »	Enskilda sjukhem ¹	81 »	83 »

Betraktar man beläggningstalen anstalt för anstalt, t. ex. enligt tab. 11 A, där lasaretten redovisas, torde man finna det anmärkningsvärt, vilka stora växlingar som förekomma. Detta intryck kvarstår, även om man besinnar, att de extrema talen sannolikt i de flesta fall äro felaktiga, beroende av brister i de uppgifter, som ligga till grund för dem. En exceptionellt låg beläggningsprocent kan således tänkas bero på att man icke uppgivit, att avdelningar varit stängda under året. Ibland händer dock, att även mycket låga tal äro korrekta, varvid det brukar vara fråga om anstalter, som börjat sin verksamhet under året och ännu icke hunnit bli utnyttjade till hela sin kapacitet. Mycket höga tal torde dessutom bero på att sjukhusets ledning icke reviderat det tidigare fastställda platsantalet. I själva verket har man arbetat med diverse reservutrymmen men icke räknat in dessa i vårdplatsantalet.

Epidemivårdanstalterna ha den lägsta beläggningsprocenten. Vid dess beräkning ha platser på avdelningar, som varit stängda av brist på patienter, helt naturligt räknats med som disponibla. Helt nedlagda anstalter eller eljest stängda anstalter, som icke dragit någon kostnad, ha ej medräknats.

Patienter i öppen vård. I tab. 11 redovisas för år 1951 liksom för de två föregående åren endast antalet *besök* i öppen vård. (I årgång 1947 och 1948 redovisades också antalet patienter.) Antalet besök uppgick enligt tabellen till 4 883 354 vid *lasaretten*, vilket motsvarar 16 280 besök per vardag. Enligt denna publikation, årgång 1948, göra patienterna vid lasarettens öppna mottagning i genomsnitt vardera 2,7 besök. Tillämpas detta relationstal, finner man, att mot 4 883 354 besök, svara c:a 1 809 000 patienter.

Personal. Enligt anvisningarna till årsberättelsen gälla uppgifterna om personalen antalet personer — icke tjänster — men detta har icke alltid följts av dem, som sammanställt årsberättelserna. Lasarettens, sjukstugornas, sanatoriernas och barnbördshusens personaluppsättning är praktiskt taget hundraprocentigt redovisad, men beträffande övriga anstaltstyper föreligga större eller mindre luckor i materialet. Genom att tillämpa de proportioner mellan antalet vårdplatser och personal av skilda kategorier, som erhållas från årsberättelser med användbara uppgifter, på de övriga, kan man dock komplettera det som felas. Följande kalkyl avser samtliga kroppssjuk-

¹ I brist på uppgifter om förändringar under året räknat på platsantalet vid årets slut.

hus (även enskilda) utom kronikeranstalter vid ålderdomshem. Särskilt för »Övriga kroppssjukhus» äro dock uppgifterna rätt osäkra.

Personalen vid kroppssjukhusen den 31/12 1951.

Personnel at hospitals for somatic diseases.

Personal Personnel	La- sarett General hospitals	Sjuk- stugor Cottage hospitals	Epidemi- vård- anstalter Epi- demic hospitals	Anstalter för lungtbc Sanato- ria for TB of the lungs	Kroniker- anstalter (ej vid ålder- domshem) Homes for chronically diseased	Övriga kroppss- jukhus Other hospitals for somatic diseases	Summa Total
Läkare Physicians	1 857	87	99	144	130	238	..
Sjuksköterskor (i sjukvård) Nurses	5 368	237	250	427	321	567	7 170
Barnmorskor Midwives	452	61	—	—	—	107	620
Sjukgymnaster Physiotherapists ..	241	6	7	5	1	46	306
Arbetsterapeuter Remedial therap.	26	—	3	19	18	13	79
Kuratorer Social workers	82	—	—	17	—	7	106
Övrig vårdpersonal Auxiliary nursing personnel	15 343	698	763	1 300	1 467	1 718	21 289
Husmödrar Matrons	156	2	12	19	6	24	219
Övrig förvaltningspersonal Administrative staff	634	60	44	104	79	93	1 014
Ekonomipersonal Domestic staff ..	6 240	384	362	1 380	662	985	10 013
Summa Total	30 399	1 535	1 540	3 415	2 684	3 798	..

Enligt detta överslag skulle alltså i slutet av år 1951 omkring 40 800 personer — läkarna oräknade — varit sysselsatta i den slutna kroppssjukvården (utom vid kronikeranstalter vid ålderdomshem) och till denna ansluten öppen vård. För läkarna har intet summatal utsatts, då dessa i någon mån äro dubbelräknade. Detta gäller icke lasarettens och andra större anstalters läkare, men det är icke ovanligt, att samma person (ofta provinsialläkaren) samtidigt är läkare vid en mindre sjukstuga och en eller annan mindre anstalt för epidemisjukvård, tuberkulossjukvård, kronikervård eller förlossning. Dessutom gäller, att läkarna liksom sjukgymnasterna och förvaltningspersonalen vid smärre anstalter vanligen icke äro heltidsanställda. Då förvaltnings- eller ekonomipersonal varit gemensam för flera anstalter, har den räknats endast till den ena anstalten, nämligen den där man kunnat antaga, att huvudanställningen varit. Vissa anstaltstyper, främst kronikeranstalterna, ha på grund härav erhållit proportionsvis för fåtalig förvaltnings- och ekonomipersonal i tablån. Av läkarna vid kronikeranstalter voro endast ett tjugotal heltidsanställda. Vad sjukgymnasterna angår, har som regel reduktion av antalet kunnat göras med hänsyn till arbetstidens längd.

Vid lasaretten tjänstgjorde enligt tablån ovan c:a 30 400 personer. Antalet patienter intagna i slutna vård, som dessa skötte i medeltal per dag var c:a 25 500. Personalen utgjorde således i genomsnitt 1,2 (samma tal som 1950) per dag och sådan patient. Man bör dock hålla i minnet, att samma personal i öppen vård skötte c:a 16 300 patienter per vardag. Vid betraktandet av dessa tal bör observeras, att lasarettens kontors- och ekonomiav-

delningar i viss utsträckning arbetat även för andra, smärre anstalters räkning.

I tab. 11 kol. 15 återfinnes en uppgift om vårdpersonal (exkl. läkarna) per 100 vårdplatser. Uppgiften bör läsas med det som upplyses i kol. 11 om öppen vård, emedan även den öppna vårdens personal är inräknad. Det hade varit önskvärt att renodla uppgifterna om den slutna och den öppna vården, och för de sjukhus, som arbeta med särskild personal för den öppna vården, bör detta också kunna ske. De flesta anstalter torde emellertid sköta den slutna och öppna vården åtminstone delvis med samma personal, och jämförbarheten med dessa skulle i så fall störas. I sammanhanget bör tilläggas, att en omständighet, som också kan inskränka jämförbarheten olika anstalter emellan, är att sjukvårdsarbetet kan vara organiserat olika, så att på ekonomipersonalens lott i en del fall komma arbetsuppgifter, som vanligtvis åvila avdelningspersonalen.

Vårdpersonal (läkare ej medräknade) per 100 vårdplatser.

Nursing personnel per 100 beds (doctors not included).

	Lasarett {General hospitals	Sjukstugor Cottage hospitals	Anstalter för lungtbc Sanatoria for TB of the lungs	Kroniker- anstalter (ej vid ålderdomshem) Homes for chronically diseased
År 1948	63	42	21	28
» 1949	67	45	21	32
» 1950	68	48	22	33
» 1951	70	48	23	34

Ekonomi. I princip inkluderar den i tab. 11—13 m. fl. redovisade driftkostnaden samtliga driftkonton utom evalveringsersättning, pensioneringskostnader, räntor och hyror. Dessa undantag bero på att systemen för täckande av utgifter på dessa konton äro varierande, varför posternas medräkning skulle medföra en onödig brist på jämförbarhet.

Följande tablå visar i sammandrag driftkostnaderna år 1951 definierade enligt ovanstående.

Kroppssjukhusens driftkostnader.

Operation cost of hospitals for somatic diseases (total).

	Milj. kr.	
	1950	1951
Lasarett General hospitals	261.7	332.9
Garnissonssjukhus Military hospitals (uppskattat tal för 1950)	1.8	2.3
Barnsjukhus Children's hospitals	7.1	7.3
Vanförelanstalter Hospitals for the Crippled	3.7	4.9
Anstalter för kirurgisk tbc Hospitals for surgical TB	3.4	4.0
Pensionsstyr. frist. anst. Hospitals of the Pensions Board	2.8	3.3
Sjukstugor Cottage hospitals	13.0	16.0
Epidemivårdanstalter Epidemic hospitals	16.3	17.6
Anstalter för lungtbc Sanatoria for TB of the lungs	36.5	42.7
Barnbördshus Maternity hospitals	4.7	4.8
Kronikeranstalter Homes for chronically diseased		
ej vid ålderdomshem not attached to Old people's homes	20.8	27.1
vid ålderdomshem (uppskattat) attached to Old people's homes	13.0	16.9
Övriga anstalter (uppskattat) Other hospitals	11.7	14.0
Summa Total	396.5	493.8

Alla dessa tal återfinnas icke i tabellverket. För vissa anstaltstyper ha icke ekonomiska data lämnats av alla som bort, och för dessa ha talen kompletterats med hjälp av uppgifterna om antalet vård dagar och dagkostnaden för dem, som redovisat ekonomien. För ett par slag av anstalter har utgiften uppskattats med ledning av dagkostnaden för likartad vård.

	Dagkostnad, kr <i>Operation cost per bed-day</i>				För- änd- ring 1950- 1951	Kostnad per intagen, kr <i>Operation cost per admission</i>				För- änd- ring 1950- 1951
	1946	1949	1950	1951		1946	1949	1950	1951	
Lasarett	16·3	26·8	28·4	35·9	+ 26 %	255	394	409	516	+ 26 %
Barnsjukhus	21·5	33·2	37·0	44·5	+ 20 »	296	463	496	577	+ 16 »
Vänföreläsningsanstalter	14·3	21·0	22·2	31·0	+ 40 »	505	591	686	..	.. »
Pensionsstyrelsens fristående anstalter	8·9	13·3	14·0	17·0	+ 21 »	514	779	830	976	+ 18 »
Anstalter för kirurgisk bde .	8·6	13·8	14·2	18·7	+ 32 »	2 048	2 846	2 537	3 125	+ 23 »
Sjukstugor	11·5	18·7	19·8	24·3	+ 23 »	169	261	280	352	+ 26 »
Epidemivårdanstalter	13·2	20·6	21·1	34·0	+ 61 »	390	310	293	515	+ 76 »
Anstalter för lungtuberkulos	9·6	15·2	16·3	19·9	+ 22 »	1 633	2 842	2 745	3 155	+ 15 »
Barnbördshus	21·6	33·3	36·0	45·2	+ 26 »	202	278	319	401	+ 26 »
Kronikeranstalter (ej vid äl- derdomshem)	8·0	11·7	12·4	15·2	+ 23 »	2 018	2 708	2 752	3 410	+ 24 »

Kostnaden per vård dag (dagkostnaden) och kostnaden per intagen beror förutom på priser, löner, arbetets organisation o. dyl. på vårdens intensitet och graden av beläggningen.

Större delen av ökningen i kostnaderna mellan åren 1946 och 1951 beror på ökade personalkostnader på grund av dels höjda löner och dels begränsning av arbetstiden. Förkortade vårdtider, längre driven specialisering vid lasaretten och ökad omfattning av den öppna vården ha också medfört, att kostnaderna per vård dag ökat.

Lasarettens driftutgifter fördelade på konton framgår av följande tabell.

Lasarettens utgifter.

Operation cost of general hospitals.

Kontobeteckning	Å r 1 9 5 1			Å r 1950
	1 000-tal kr <i>Total</i>	per vård- dag <i>Per bed-day</i>	%	
Avlöningar <i>Salaries</i>	218 893	23·59	65·7	64·2
Läkemedel <i>Medicine</i>	22 754	2·45	6·8	7·6
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården <i>Other articles for the medical treatment</i>	20 194	2·17	6·1	6·2
Kosthåll <i>Food</i>	22 877	2·47	6·9	7·6
Värme, elektrisk energi, vatten <i>Fuel, electricity, water</i> ...	19 317	2·08	5·8	5·3
Tvätt och renhållning <i>Laundry, cleaning</i>	3 108	0·33	0·9	0·9
Inventariers underhåll och komplettering <i>Maintenance of plant</i>	12 637	1·36	3·8	3·9
Fastigheters underhåll <i>Maintenance of buildings</i>	6 607	0·71	2·0	2·2
Expeditionskostnader och diverse <i>Office expenses and divers</i>	6 549	0·71	2·0	2·1
Summa avgifter <i>Total</i>	332 936	35·87	100·0	100·0

Viktigare nybyggnader och utvidgningar.

Lasarett.

Karolinska sjukhuset: Byggnaden för barnkliniken färdigställdes och togs successivt i bruk med början den 2 juli 1951.

S:t Eriks sjukhus: Under året har barnbördsavdelningen ombyggt till gynekologisk-obstetrisk avdelning. Till denna avdelning är ansluten en gynekologisk klinik.

S:t Görans sjukhus: Ändrings- och reparationsarbetena inom hud- och könspaviljongerna ha avslutats. Inom ortopediska operationsavdelningen har kompletterings-, ändrings- och utvidgningsarbeten, omfattande uppsättande av glasväggar, elektrisk motorsug m. m., utförts.

Eskilstuna lasarett: Under året har kvinno- och barnkliniken tagits i bruk.

Linköpings lasarett: Under året har nybyggnaden för öron-, näs- och halskliniken samt hud- och könskliniken färdigställt.

Norrköpings lasarett: Ombyggnadsarbetena av radiologiska kliniken ha avslutats under året.

Västerviks lasarett: Röntgenavdelningen har ombyggt och ett röntgenarkiv har inrättats.

Kristianstads lasarett: Kirurgiska klinikens vårdavdelningar ha ombyggt och lokalerna tagits i bruk.

Lunds lasarett: Radiologiska klinikens om- och tillbyggnad har avslutats under hösten.

Holtermanska sjukhuset: Laboratorium har inretts och utrustats.

Kungälv's lasarett: Under året ha vissa om- eller nybyggnader avslutats och följande lokaler ha kunnat tagas i bruk: BB-avdelningen, operations- och mottagningslokalerna, laboratoriet, röntgenavdelningen och bårhuset med obduktionssal.

Örebro lasarett: Genom utbyggnad har lasarettet tillförts en sjukavdelning vari dermato-venereologiska kliniken inrymts.

Västerås lasarett: En ny medicinsk vårdavdelning har tagits i bruk under året.

Falu lasarett: Utvidgningen och moderniseringen av medicinska klinikens badavdelning har fullbordats under året.

Härnösands lasarett: Laboratoriet har utökats.

Luleå lasarett: En ny förlossningsavdelning har iordningställt och tagits i bruk.

Piteå lasarett: Lasarettets tillbyggnad har under året färdigställt och tagits i bruk.

Sjukstugor.

Leufsta bruk: Ett genomgripande ombyggnads- och moderniseringsarbete av sjukstugans lokaler har utförts och avslutats under året.

Trollhättan: Ombyggnad av mottagningsavdelningen med ny operations- och röntgenanläggning.

Arvidsjaur: En avdelning för kroniskt sjuka har färdigställt under året.

3.23. Sinnessjuk- och sinnesslövården.

I avsnittet 3.21 har en allmän översikt med tabellariska sammandrag lämnats av den slutna sjukvården, och även sinnessjukvården och sinnesslövården ha där inplacerats i sammanhanget. Inledningsvis hänvisas dit.

Följande typer av anstalter särskiljas i det följande: (a) *Statens* och *storstädernas* (Stockholms, Göteborgs och Malmös) *sinnessjukhus*, som meddela den mest kvalificerade vården, (b) *kommunala* (andra än i storstäderna) och *enskilda sinnessjukhus*, som äro mindre anläggningar och handha fall, som icke kräva de stora sjukhusens terapeutiska resurser, och (c) *vårdhem för sinnessjuka*, som ha hand om lättskötta fall. Dessa hem äro dels sådana, som drivas av landsting och städer utom landsting och bruka betecknas som *kommunala*, dels *enskilda*. De sistnämnda redovisas icke i tabellavdelningen, utan endast med en lista, som följer här nedan i texten. Det är att märka, att de kommunala vårdhemmen drivas av landsting och städer utom landsting men att de små kommunala sinnessjukhusen drivas så gott som endast av primärkommuner (varibland ett par städer utom landsting). Enda undantaget är Örebro kommunala sinnessjukhus, för vilket huvudmannaskapet är delat mellan staden och landstinget.

(d) *Skolhemmen för psykopatiska och nervösa barn* hysa ett klientel av speciellt slag, närmast hänförligt till sinnessjukvården. Gränsen mellan sinnessjukvård och sinnesslövård är i organisatoriskt hänseende icke skarp. Sålunda finnas (e) *sinnessjukhus för sinnesslöa* (tab. 20), där sådana sinnesslöa vårdas, på vilka sinnessjuklagens retentionsrätt skall kunna tillämpas. Vidare vårdas en del sinnesslöa på vanliga sinnessjukhus, såsom på

Enskilda vårdhem för sinnessjuka.

Homes for mentally diseased, private.

Läns- bokstav County	Vård- platser den ³¹ / ₁₂ Beds	Läns- bokstav County	Vård- platser den ³¹ / ₁₂ Beds
A Sjukhemmet Höglandsgården, Brom- ma	8	F Sjöås vårdhem, Eksjö	18
B Borgebo sjuk- och vilohem, Storängen	15	F Vårdhemmet Solhem, Mariannelund	16
B Byle gårds konvalescenthem, Täby .	21	F Stora Vänhems vårdhem, Österkors- berga	18
B Saltsjöbadens ensk. sjuk- och vilohem	14	G Vidéns vilohem, Växjö	10
B Vrå vårdhem, Alsike	18	H Solvikens vårdhem, Målilla	14
C Göransgårdens vårdhem, Bergsbrunna	27	L Manhems vårdhem, Tyringe	30
C Samariterhemmet, Uppsala	24	L Paulströms vårdhem, Tyringe	15
C St. Sunnersta vårdhem, Sunnersta ..	14	L Thulins vilohem, Ängelholm	30
C Vängelsta vårdhem, Uppsala	22	M Bokebo vårdhem, Ludvigsborg	12
E Eriksbergs vårdhem, Motala	11	M Eslövshemmet, Eslöv	14
F Berglunda vårdhem, Eksjö	17	M Sollidens vårdhem, Åkarp	16
F Biskopsbo enskilda vårdhem, Vrigstad	18	M Tomarps hemmet, Skytts Tomarp ...	12
F Björkhamra vårdhem, Jönköping ...	13	M Vilohemmet Tusculum, Hörby	12
F Björkhems vårdhem, Eksjö	12	O Frediksdals vårdhem, Göteborg	49
F Ekvallens vårdhem, Sommen	26	P Eskekärns vårdhem, Tostared	35
F Kongsbackens vårdhem, Tranås	21	R Anneborgs vårdhem, Lundsbrunn ...	25
F Kullalyckans vårdhem, Eksjö	16	R Fredriksborgs vårdhem, Salstad	16
F Lillviks vårdhem, Ormaryd	16	Y Furugårdens vårdhem, Mellansel ...	20
F Lundagårdens vårdhem, Bredaryd ..	7		
F Sjöviks vårdhem, Stensjön	12		
		Summa Total	694

Källshagens sjukhus, där en särskild avdelning med 283 vårdplatser är inrättad för ändamålet. Av (f) *anstalter för sinnesslöa* finnas eljest både statliga, landstingsdrivna, kommunala och enskilda.

För *sinnessjukvård* funnos, som framgår av tabblån s. 20 28 884 platser. Talet avser ordinarie platser. De reservplatser, som funnos på många håll, ha icke medräknats, då uppgifter om dem icke lämnas i årsberättelserna. Antalet sekundärplatser för sinnessjuka, d. v. s. platser avsedda för kroniskt klientel, var 2 136, varav 1 461 på de tre i tab. 20 upptagna sekundärsjukhusen (Psykiatriska sjukhuset, Källshagens och Gådeå sjukhus) och resten (675) på avdelningar vid Sundby, Birgittas, S:t Sigfrids, Sätters och Frösö sjukhus.

För *sinnesslöa och fallandesjuka* funnos vid slutet av år 1951 12 784 platser på särskilda anstalter, vartill kommo de 283 platser på Källshagens sjukhus, som nyss nämndes. De fyra anstalter för sinnesslöa, vilka upptagits bland de statliga sinnessjukhusen (tab. 20), äro Västra Ny, Vipeholms, Västra Marks och Salberga sjukhus.

Patienter i anstalts- och familjevård m. m. *Sinnessjukvården*. Förutom de sinnessjuka, som vårdas på anstalterna, finns ett antal, som under sjukhusens överinseende omhänderhas i familjevård. Vad beträffar den statliga familjevården redovisas patienterna i tab. 20. I Stockholm och Göteborg är denna vård icke ansluten till sjukhusen, utan ingår såsom en del av stadens öppna vård av psykiskt sjuka, för vilken finnes en fristående organisation. Tabellen ger således icke en fullständig bild av familjevården för sinnessjuka.

Hjälpverksamheten, som i tab. 20 redovisas tillsammans med familjevården, omfattar tillsyn och hjälp åt från sjukhusen försöksutskrivna och expectanter. Denna organisation fungerar även såsom psykiatrisk rådgivande instans inom resp. sjukhusområde. Kostnaderna för denna verksamhet utgöras huvudsakligen av avlöningar och reseersättningar till den personal, som skött densamma.

Beläggningen har i tab. 20 kol. 5 angivits med ett procenttal, på samma sätt som för kroppssjukhusen, dock med den skillnaden, att sinnessjukhusens tal med hänsyn till det tämligen stabila platsantalet ansetts kunna beräknas på vårdplatsantalet vid årets slut — icke på genomsnittet under året. Endast då större förändringar av platsantalet skett under året, har det genomsnittliga platsantalet använts. (I dessa fall kan man alltså icke kontrollera kol. 5 genom att dividera kol. 4 med kol. 3.) Det allmänna genomsnittstalet för beläggningen var 111 (mot 112 föregående år) räknat på det ordinarie platsantalet. Reservplatser ha, som tidigare nämndes, utnyttjats på många anstalter.

Angående omsättningen av patienter se kap. 4.7.

Sinnesslö- och epileptikervården. De i tabellavdelningen för dessa anstalter redovisade uppgifterna äro summariska. Antalet den 31/12 1951 vid anstalterna befintliga patienter (alltså bortsett från de i familjevård omhänder-

havda) var enligt tab. 24 (10 548 — 399 — 172) = 9 977, vartill kommo 1 731, som befunno sig vid de fyra med sinnessjukhus jämställda anstalterna (tab. 26), eller tillhopa 11 708. Då motsvarande platsantal var 12 784 blir beläggningen vid samma tidpunkt 92 %.

Personal. Sinnessjukvården. Till skillnad mot redovisningen för kroppssjukhusen avse uppgifterna i följande tablå tjänster (icke personer).

Personalen vid anstalter för vård av sinnessjuka (utom enskilda vårdhem) samt sinnesslöa och fallandesjuka den 31/12 1951.

Personnel at establishments for mentally diseased (except homes operated by private persons), mentally deficient and epileptics.

	Sinnessjukvård <i>Mentally diseased</i>				Sinnesslö- o. epileptikervård <i>Mentally deficient etc.</i>		
	Sinnessjukhus (Tab. 20, 21) <i>Mental hospitals</i>	Lands- tingens vårdhem (Tab. 20) <i>Homes for mentally diseased of the counties</i>	Anst. f. psyko- pat. etc. barn (Tab. 22) <i>Schools for psychopathic children</i>	Summa <i>Total</i>	Sinnessjukhus för sinnesslöa (Tab. 20) <i>Special hospitals for mentally deficient</i>	Anst. för sinnesslöa och fallandesjuka (Tab. 23) <i>Homes for mentally deficient and epileptics</i>	Summa <i>Total</i>
Läkare <i>Physicians</i>	264	48	—	312	9	—	9
Lärarpersonal <i>Teachers</i>	—	—	16	16	—	360	360
Övrig vårdpersonal <i>Other nursing personnel</i>	7 811	521	55	8 387	439	1 420	1 859
Förvaltningspersonal <i>Administrative staff</i>	297	13	11	321	21	1	1 126
Ekonomipersonal <i>Domestic staff</i>	2 356	190	35	2 581	169	936	1 126
Summa <i>Total</i>	10 728	772	117	11 617	638	2 716	3 354

Då tjänsterna i regel voro besatta — med ordinarie innehavare eller vikarie — kan sinnessjukvårdens personal approximativt beräknas till 11 600 personer. Antalet har erhållits genom komplettering av de i tab. 20 angivna talen i nedersta raden genom en kalkyl för anstalter, som icke lämnat uppgift om personalen. Åtskilliga av de i tablåen upptagna läkarna torde vara endast deltidsanställda och vissa av dessa dubbelräknade.

I tablåen här ovan ingå som föreståndarinnor eller som översköterskor (kol. 11 på tab. 20) en del examinerade sjuksköterskor. Dessas totalantal inom sinnessjukvården år 1951 är icke känt men beräknades vid början av år 1949 till 506, varav 308 på de statliga sinnessjukhusen, 151 på de tre stora städernas sinnessjukhus och 47 på vårdhemmen.

Sinnesslö- och epileptikervården. Den i ovanstående tablå upptagna personalen vid de sinnesslö- och epileptikeranstalter (statens, landstingens, primärkommuners och enskilda), vilkas platsantal m. m. redovisas i tab. 23, äro beräknade med ledning av uppgifter från anstalter representerande 93 % av där angivna platsantal, som uppskrivits att avse personal vid samt-

liga anstalter. De äro emellertid behäftade med viss osäkerhet, då anstalternas personalorganisation är mycket varierande.

Vårdpersonal (exkl. läkare men inkl. lärare vid sinnesslöanstalter) per 100 vårdplatser.

Nursing personnel (excl. physicians but incl. teachers at homes for mentally deficient) per 100 beds.

	År 1948	1949	1950	1951
<i>Sinnessjukhus Mental hospitals</i>				
<i>Statens of the State</i>	30	31	31	31
<i>Storstäders of the three largest cities</i>	33	33	34	34
<i>Kommunala vårdhem för sinnessjuka Homes for mentally diseased</i> .	15	15	16	16
<i>Anstalter för sinnesslöa (tab. 23) Homes for mentally deficient</i>				
<i>Statens of the State</i>	..	..	..	21
<i>Landstings of the counties</i>	..	..	..	18
<i>Städers utom landsting of the county boroughs</i>	..	..	..	14
<i>Enskilda Private</i>	..	..	..	15

Uppgifterna om personal på 100 vårdplatser ge icke full rättvisa åt utvecklingen för de stora sinnessjukhusens del, emedan överbeläggningen på vårdplatserna minskats under den berörda perioden.

Ekonomi. För de olika anstaltstyper, som redovisat sin ekonomi, ställde sig dagkostnaden sålunda.

	Dagkostnad, kr				Ökning
	1948	1949	1950	1951	1950—1951 %
Statliga sinnessjukhus (exkl. familjevården och hjälpverksamheten)	8·3	8·7	9·1	10·5	15
Familjevården vid statliga sinnessjukhus	3·3	3·5	3·8	4·2	11
Sinnessjukhus i »vissa städer»	11·7	12·8	13·4	16·6	24
Landstingens vårdhem för sinnessjuka	6·0	6·3	6·3	8·3	32

Totalkostnaden för driften av de statliga sinnessjukhusen uppgick till 89 916 000 kr inräknat familjevård och hjälpverksamhet ävensom kostnaden för de fyra med sinnesslöa belagda anstalterna. Se vidare härom tab. 20, där utgifterna redovisas också förorstädernas sinnessjukhus m. fl.

Vissa nybyggnader och utvidgningar vid de statliga sinnessjukhusen.

Sundby sjukhus: Paviljong XIV renoveras i sjukhusets egen regi och ha arbetena därmed i det närmaste färdigställt. Byggnadsstyrelsen har under året slutfört partiell ombyggnad av paviljong II.

Birgittas sjukhus: De omfattande byggnadsarbetena ha fortgått och har byggnadsstyrelsen under året dels färdigställt paviljong D1 och dels påbörjat uppförandet av ett bostadshus för personal.

S:t Sigfrids sjukhus: Renoveringen av »Kampens flygelbyggnad» har genom sjukhusets försorg i huvudsak slutförts.

S:t Lars sjukhus: Verksläkarens behandlings- och mottagningsavdelning jämte apotek inom västra administrationsbyggnaden har färdigställt.

S:a Maria sjukhus: Arbeten med uppdelning av avdelning D3 inom paviljong 6 ha slutförts.

Mariebergs sjukhus: Byggnadsstyrelsens omfattande ny- och ombyggnadsarbeten ha fortgått. Under året har bl. a. paviljong 5—6 färdigställt.

Frösö sjukhus: Under året har byggnadsstyrelsen renoverat kulvertssystemet.

3.3. Apoteken.

Vid slutet av år 1951 var antalet självständiga apotek 414, vilket framgår av tab. 6. Antalet för allmänheten öppna filialapotek var 73 mot 67 ett år tidigare. Sjukhusapotekens antal har icke förändrats under året och var sålunda 13. Läkemedelsförrådets antal var 510. Antalet invånare per apotek (sjukhusapotek oräknade) var 14 580 mot 14 650 föregående år.

Medicinalstyrelsen har beslutat om inrättande av ett filialapotek i Örebro. Följande tidigare beslutade apotek ha avsynats och öppnats för allmänheten, nämligen filialapoteken Hjorten i Hälsingborg, Vargen i Karlskoga, Pantern, Trasten och Ärlan i Stockholm samt Lärkan i Uppsala.

Apoteksprivilegium har under året tilldelats 29 personer.

Uppgifter om viss vid apoteken anställd personal finnas i tab. 1. Vid årsskiftet 1951—52 voro 12 av de 414 självständiga apoteken vakanta. För kontroll av apoteken ha utförts 73 inspektioner, 338 visitationer och 12 avsyningar.

Apotekens försäljningssumma var (enligt tab. 6) 167,6 milj. kr år 1951 eller 23,6 kr per invånare. I dessa tal ha sjukhusapotekens försäljning medräknats. Motsvarande tal voro 1950 149,2 milj. kr resp. 21,2 kr. Försäljningen per invånare i de sex städerna utanför landsting var betydligt högre än riksgenomsnittet, vilket kan antagas främst bero på försäljning till kringliggande landsbygd.

Material.

Medicinalstyrelsens publikation »Förteckning över svenska läkare och tandläkare»: Kap. 3.11, tab. 2.

Uppgifter från fackbyråer inom medicinalstyrelsen: Kap. 3.12, 3.13, 3.16, 3.3

Nationalföreningen mot tuberkulos: Kap. 3.15 (delvis), tab. 5.

Årsberättelser från sundhetsinspektörerna och könspoliklinikerna: 3.17.

Uppgifter från apotekens avgiftsberedning: Tab. 6.

Årsberättelser från landsting: Kap. 3.14, 3.18, tab. 4, 7, 8.

Årsberättelser från sjukvårdsanstalter: Kap. 3.2 tab. 9—27.

Statens pensionsanstalts register över pensionsberättigade tjänster: Tab. 3 kol. 2—4.

Kap. 4. Hälсотillstånd, sjukdomar, förlossningar m. m. under år 1951.

4.1. Hälsovårdsförhållandena i allmänhet.

Det allmänna omdöme, varmed förste provinsialläkarna och de med dem jämställda förste stadsläkarna avsluta sina årsberättelser, innebär beträffande år 1951, att hälsotillståndet i hela landet i stort sett varit gott. I början av året förekom visserligen en allmänt utbredd influensaepidemi, men denna hade endast i ett fåtal fall dödlig utgång. I övrigt anföra dessa läkare i sammandrag följande:

Stockholms län. Den under hösten 1950 omfattande scarlatinaepidemien avklingade under de första månaderna under år 1951. Epidemien var av lindrig art, och endast ett fåtal fall voro komplicerade. Under året har i övrigt icke förekommit några anmärkningsvärda epidemier.

Uppsala län. Uppsala stad har fattat principbeslut att utbygga sitt reningsverk. Man hoppas, att nuvarande obehag snarast avhjälpas, så att staden får bättre möjligheter till utomhusbad.

Södermanlands län. Önskvärldheten framhålls av att en hälsovårdskon-sulent anställs inom länet.

Norrköpings stad. Under året har stadens vattenbehov ordnats tillfredsställande genom leverans från reningsstationen vid Fiskeby. Detta verk arbetar med fällning, klorering och lukt borttagning i s. k. långsamfilter. På grund av ökat vattenbehov har en utbyggnad av verkat påbörjats under året, som kommer att medföra mer än en fördubbling av verkets kapacitet. Avloppsförhållandena äro alltjämt ej tillfredsställande och c:a 2 900 fastigheter saknade ordentliga avlopp.

Östergötlands län i övrigt. Beträffande den allmänna hälsovården utgöra vatten- och avloppsfrågorna samt bostadsbristen de mest aktuella och svår-lösta problemen. Föroreningar av vattendragen genom tätorternas avlopps-ledningar förekommer flerstädes. Frågan är så mycket allvarigare, som yt-vatten i stor utsträckning användes som råvatten för flera samhällens vat-tenledningar. En epidemi genom förorenat vattenledningsvatten har också förekommit under året.

Kalmar län. De stora hälsovårdsproblemen äro här liksom annorstädes bostadsbristen samt vatten- och avloppsförhållandena.

Gotlands län. Förste provinsialläkaren framhåller dels behovet av bättre vattenförsörjning, avlopp, renhållning och livsmedelshygien, dels de svårigheter, som för sjukvårdens del äro förenade med bristen på kvalificerad arbetskraft vid sjukvårdsinrättningarna. Antalet vårdplatser för kroppssju-ka, sinnessjuka och åldringar ha icke varit tillräckliga. Tandläkarebrist har förekommit.

Blekinge län. Stärkelsefabrikernas avlopp äro i stort behov av förbättringar. Ett annat viktigt önskemål är genomförande av den nya provinsialläkar-distriktsindelningen.

Kristianstads län. Allmänna hälsotillståndet har, bortsett från en rätt utbredd influensaepidemi under början av året, varit gott. Under våren förekom en utbredd epidemi av röda hund. Utbyggnaden av samhällenas vatten- och avlopp har under år 1951 fortgått i raskare takt än tidigare.

Malmö stad. En förbättring eller nybyggnad av stadens bårhus har varit synnerligen aktuell sedan rättsläkare tillsatts i Lund och Malmö den 1 juli 1951.

Malmöhus län (utom Malmö och Hälsingborg). Utredning om organisation av öppen vård för kroniskt sjuka och åldringar pågår. Effektiv rening av avloppsvatten från landstingsområdets sjukhus och vårdanstalter påyrkas, särskilt med hänsyn till de gängse badplatserna.

Hallands län. Behovet av reningsverk för städerna, särskilt Halmstad, kvarstår ofyllt. Detsamma gäller ordnandet av vatten- och avloppsfrågorna inom tätorterna på landsbygden.

Göteborgs stad. De hygieniska och socialmedicinska svårigheter, som sammanhånga med den bristande tillgången på bostäder, synas under år 1951 ha ökats. Polisläkarfrågan är ej tillfredsställande ordnad.

Göteborgs och Bohus län. Vatten- och avloppsförhållandena ha kommit alltmer i förgrunden i hälsoarbetet. Vattenbrist har förekommit i städerna Lysekil och Marstrand samt i flera mindre samhällen.

Älvsborgs län. Bristen på bostadslägenheter och därmed följande trångboddhet är ett stort problem.

Värmlands län. Antalet välutbildade hälsovårdsinspektörer på landsbygden är otillräckligt.

Örebro län. Hälso- och sjukvården inom länet är i stort sett utan större brister. Många problem föreligga dock med avseende på vattenförsörjning, avlopp och renhållning, som kräva rationell lösning.

Västmanlands län. Mässlingen har haft en osedvanligt hög frekvens i länet under år 1951 och sammanlagt 1 349 fall har anmälts. Influensa gick under årets två första månader och i januari anmäldes c:a 3 000 fall. — Det gamla epidemisjukhuset i Västerås används fortfarande och någon inflyttning i det nya epidemisjukhuset vid centrallasarettet synes det ej kunna bli på flera år.

Kopparbergs län. Under år 1951 ha betydande förbättringar av renhållningen ägt rum inom länet. Renhållningsstadgar och hälsovårdsordningar ha fastställts för ett 10-tal kommuner eller delar därav.

Gävleborgs län. Förste provinsialläkaren framhåller olägenheten av att länet är uppdelat i två landstingsområden, nämligen Gävle stad och Gävleborgs läns landsting. En förstärkning av hälsovårdstjänstemannaorganisationen är nödvändig.

Jämtlands län. Vatten- och avloppsförhållandena äro på många håll mindre tillfredsställande, men generalplanen är nu färdig för länet och ett livligt arbete med detaljplanering pågår för ett stort antal tätorter.

Västerbottens län. Antalet fall av epidemiska sjukdomar har varit ganska obetydligt, bortsett från en influensaepidemi med ej mindre än cirka 6 000 fall i början av året.

Skyddskoppypmpning. Från förste provinsialläkarna inkomna uppgifter om skyddskoppypmpningen år 1951 sluta på en totalsumma av 107 415 vaccinationer och 2 882 revaccinationer i hela riket.

Undantag från skyddskoppypmpning. Under år 1951 ha till medicinalstyrelsen inkommit 411 framställningar om befrielse från skyddskoppypmpningen jämlikt 5 § 2 och 3 mom. lagen om skyddskoppypmpning. Av dessa ha 263 bifallits, 37 underställts Kungl. Maj:ts prövning, 65 ej upptagits till prövning på grund av ofullständiga ansökningshandlingar eller andra hinder av liknande art och 46 hänvisats till vederbörande ympare för erhållande av uppskov med ympningen.

Råttutrotning. Medicinalstyrelsens konsulent för råttbekämpande har under år 1951 besökt 50 kommuner, varav 20 städer. Vid dessa besök och vid kurser anordnade av statens institut för folkhälsan, Östergötlands, Kronobergs, Kalmar, Kristianstads och Malmöhus läns hälsovårdsförbund har konsulenten hållit sammanlagt 50 föredrag med filmföreläsning. För vissa län, där hälsovårdsförbunden medverkat, föreligga uppgifter om utrotningskampanjens omfattning. Sålunda sanerades i Östergötlands län 20, i Kalmar län 71, i Blekinge län 38, i Kristianstads län 62, i Malmöhus län 84 och i Göteborgs och Bohus län 40 hälsovårdsområden.

4.2. Infektionssjukdomar.

Epidemiska sjukdomar. De i denna publikation för år 1950 och tidigare redovisade uppgifterna om antalet sjukdomsfall i epidemiska sjukdomar grunda sig, där intet annat anges, på de sammanställningar, som förste provinsialläkarna och jämställda förste stadsläkare gjort beträffande infektionssjukdomarna i sina årsberättelser. Fr. o. m. år 1951 ha emellertid dessa tabeller till årsberättelserna avskaffats, varför uppgifterna om antalet sjukdomsfall i stället hämtats från de av samma läkare successivt inlämnade halvmånadsrapporterna.

Den nu upphävida tabellen till årsberättelserna grundade sig på halvmånadsrapporterna, dock så att dessa skulle kontrolleras och ev. korrigeras genom samråd med epidemivårdanstalterna, innan de summerades för årsberättelsen. För att ge en föreställning om betydelsen av den ändring, som sålunda införts beträffande materialet, har följande tablå för perioden 1943—1950 uppgjorts.

*Jämförelse mellan redovisningen av epidemiska sjukdomar 1943—1950 enligt
tjänsteläkarnas halvmånadsrapporter resp. årsberättelser.*

Sjukdomar	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	Medel- tal per år
Scharlakansfeber $\frac{1}{2}$ -mån-r.	29 911	30 149	15 836	12 159	11 205	7 837	23 720	34 863	20 710
årsber.	29 812	29 537	15 931	12 087	11 111	7 744	23 960	34 527	20 589
Difteri $\frac{1}{2}$ -mån-r.	2 488	3 348	2 237	790	309	171	65	43	1 181
årsber.	2 457	3 868	2 620	932	357	206	73	71	1 323
Barnförlamning $\frac{1}{2}$ -mån-r.	2 169	2 805	2 481	568	1 498	826	2 584	1 718	1 831
årsber.	2 198	2 716	2 446	558	1 481	818	2 560	1 704	1 810
Paratyfus $\frac{1}{2}$ -mån-r.	..	..	..	475	1 091	322	187	303	476
årsber.	..	..	..	623	1 061	306	165	360	503
Tyfus $\frac{1}{2}$ -mån-r.	..	..	..	64	151	48	49	28	68
årsber.	..	..	..	54	145	56	47	31	67
Dysenteri $\frac{1}{2}$ -mån-r.	1 792	1 960	622	481	468	134	168	149	722
årsber.	1 669	1 786	661	480	442	123	168	180	689
Inhemsk sömnsjuka .. $\frac{1}{2}$ -mån-r.	16	5	11	10	5	7	8	2	8
årsber.	13	5	8	27	16	5	5	5	11
Meningokockmeningit. $\frac{1}{2}$ -mån-r.	83	117	79	132	83	64	48	47	82
årsber.	77	118	90	130	86	67	60	45	84
Undulantfeber $\frac{1}{2}$ -mån-r.	48	46	44	47	37	26	20	16	36
årsber.	47	40	41	45	32	25	17	17	33
Weils sjukdom $\frac{1}{2}$ -mån-r.	100	119	13	10	11	1	6	1	33
årsber.	44	37	12	10	11	5	3	—	15
Infektiös hepatit $\frac{1}{2}$ -mån-r.	7 209	6 972	7 110	6 814	8 554	11 736	6 283	2 511	7 149
årsber.	7 636	7 424	7 427	7 122	8 648	11 667	6 313	2 522	7 345
Summa $\frac{1}{2}$ -mån-r.	43 816	45 521	28 433	21 550	23 412	21 172	33 138	39 681	32 296
årsber.	43 953	45 531	29 236	22 068	23 390	21 022	33 371	39 462	32 469

I stort sett överensstämmer, som man ser, resultatet enligt de båda materialen tämligen väl. Detta gäller även de olika sjukdomarna med undantag för difteri och Weils sjukdom. Vissa år ha dock avvikelserna för särskilda sjukdomar varit anmärkningsvärt stora, särskilt i första hälften av perioden. Beträffande barnförlamning kan man vänta sig, att fördelningen mellan fall med och fall utan pareser blir olika i de bägge materialen, eftersom fall som läggas in utan pareser sedermera kunna få sådana. Då detta icke kan bedömas med ledning av tablån, meddelas här, att i summa för perioden 1948—1950 (längre bakåt kan jämförelsen icke sträcka sig) redovisade halvmånadsrapporterna 3 548 fall med och 1 580 fall utan pareser mot i årsberättelserna 3 643 resp. 1 439 fall.

Som framgår av tab. 28 har epidemifrekvensen sjunkit ytterst markerat under år 1951 i förhållande till år 1950. Under det sistnämnda året uppnåddes å andra sidan den högsta nivån sedan år 1944. Till de anmälningspliktiga sjukdomarna hör, förutom de i tab. 28 upptagna, bl. a. frossa, tularemi, meningo-encephalit och epidemisk dyspepsi hos späda barn (barnkoler). Även difteribacillbärare skola anmälas.

Enligt medicinalstyrelsens cirkulär den 7 januari 1946 till läkarna vid samtliga epidemisjukhus skola de vanligaste komplikationerna till scharlakansfeber angivas i årsrapporten. Följande sammanställning visar vissa komplikationers frekvens de fyra senaste åren. Att totala antalet scarlatina-

Sjukdomsfall i vissa epidemiska sjukdomar år 1951 per 1 000 invånare.

Cases of epidemic diseases per 1 000 inhabitants.

1	2	3	4	5
Län, städer County, county borough	Samtliga epidemiska sjuk- domar upptagna i tab. 29 All diseases in table 29	Därav Thereof		
		scharlakans- feber scarlet fever	barnförlamning med förlamning polio with paralysis	infektiös hepatit infectious hepatite
Stockholms stad	2.6	2.1	0.0	0.3
Stockholms län	2.4	1.9	0.1	0.3
Uppsala län	1.3	1.0	0.1	0.1
Södermanlands län	1.9	1.5	0.1	0.2
Norrköpings stad	2.1	1.8	0.0	0.1
Östergötlands län i övrigt	1.6	1.4	0.0	0.1
Jönköpings län	3.4	3.0	0.0	0.3
Kronobergs län	2.1	1.9	0.0	0.1
Kalmar län	2.7	2.4	0.1	0.1
Gotlands län	1.2	0.7	0.1	0.3
Blekinge län	2.0	1.9	0.0	0.0
Kristianstads län	3.1	3.0	0.0	0.1
Malmö stad	2.7	2.3	0.0	0.3
Hälsingborgs stad	4.6	4.5	—	—
Malmöhus län i övrigt	1.6	1.5	0.0	0.0
Hallands län	1.9	1.8	0.0	0.0
Göteborgs stad	2.4	2.0	0.0	0.2
Göteborgs o. Bohus län i övrigt...	1.8	1.5	0.0	0.2
Älvsborgs län	1.8	1.5	0.1	0.1
Skaraborgs län	2.6	2.4	0.1	0.1
Värmlands län	3.8	3.6	0.0	0.1
Örebro län	1.7	1.5	0.0	0.2
Västmanlands län	2.1	1.7	0.1	0.2
Kopparbergs län	1.8	1.6	0.0	0.1
Gävleborgs län	1.7	1.4	0.0	0.2
Västernorrlands län	1.9	1.7	0.0	0.2
Jämtlands län	2.1	1.7	0.1	0.1
Västerbottens län	1.2	0.9	0.2	0.1
Norrbottnens län	2.1	1.6	0.1	0.2
Hela riket Whole country 1951	2.23	1.92	0.05	0.17
» » » » 1950	5.62	4.90	0.17	0.36
» » » » 1949	4.79	3.43	0.26	0.90

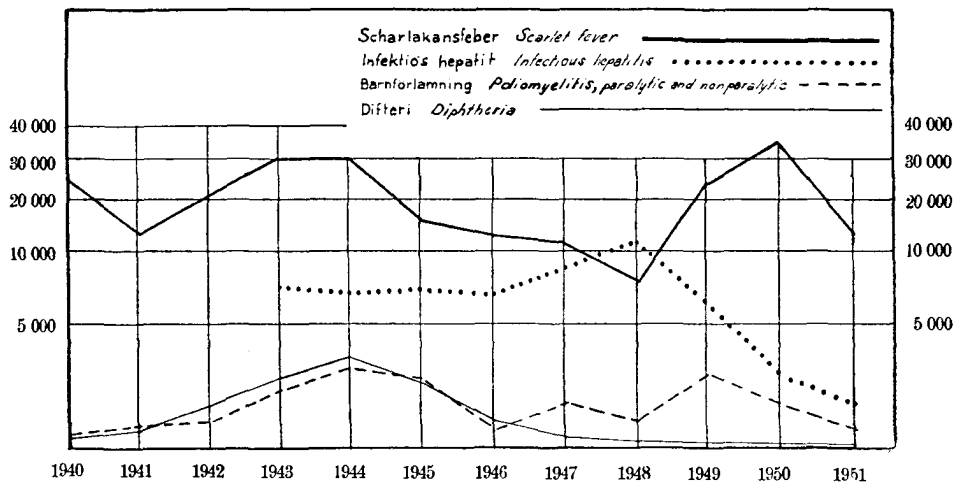
fall icke helt överensstämmer med det i tab. 28 angivna, beror huvudsakligen på att i nämnda tabell redovisas uppgifter avseende samtliga inträffade fall och i tablån här nedan antalet vid epidemisjukhus intagna.

Uppgifter om komplikationer till scharlakansfeber.

Complications of scarlatina.

	Antal scarlatina- fall	Därav i % med nedanstående komplikationer							
		lymf- adenit	otit	otit + mastoidit	sinusit	endocar- dit	myo- cardit	synovit el. artrit	nefrit
År 1948	7 333	3.6	2.7	0.1	0.1	0.0	0.6	0.9	1.4
» 1949	22 429	5.2	1.8	0.0	0.2	0.0	0.8	0.2	0.4
» 1950	32 470	3.3	1.7	0.0	0.3	0.3	0.5	0.2	0.2
» 1951	12 536	4.4	2.5	0.0	0.2	0.1	0.3	0.2	0.3

Antal fall av vissa epidemiska sjukdomar.
Cases of certain epidemic diseases.

Förutom den i tabellerna lämnade redovisningen må följande nämnas. Av *tularemi* har inrapporterats 4 fall mot 95 under år 1950. *Epidemisk dyspepsi* hos späda barn har enligt halvmånadsrapporterna förekommit i 6 fall. Under år 1950 rapporterades intet fall. Av difteribacillbärare redovisades 43 år 1951 mot 67 närmast föregående år.

Beträffande de icke anmälningsskyldiga epidemiska sjukdomarna redovisas följande, som grundar sig på uppgifter, som kommit till förste provinsialläkarnas och förste stadsläkarnas kännedom genom rapporter från provinsialläkarna, vilka i sin tur uppskattat antalet i sina resp. distrikt.

	1948	1949	1950	1951
Influensa	8 900	18 500	40 400	71 400
Mässling	20 400	37 100	6 400	31 200
Vattenkoppor	6 700	7 800	10 400	8 900
Påssjuka	12 900	9 200	6 600	11 800
Kikhosta	18 400	18 200	14 400	13 600

I dessa tal ingå icke fall, som inträffat i Stockholms stad, varjämte bör iakttagas, att även övriga större städer äro särskilt ofullständigt representerade. Uppgifterna ge därför endast en anvisning på tendensen i tiden.

Veneriska sjukdomar. I och med ikraftträdandet den 1 januari 1919 av anmälningsskyldigheten enligt lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar ha förbättrade uppgifter om antalet inträffade fall kunnat erhållas.

I tab. 30 och 31 lämnas uppgifter bl. a. om antalet sjukdomsfall i olika delar av landet, om smittningsorter och sjuka av olika kön och ålder. Dessa uppgifter inkludera i princip även militärpatienter, men redovisningen av dessa till förste provinsialläkarna — vilka i sin tur redovisa till medicinalstyrelsen — torde vara mycket bristfällig.

Tuberkulos. Uppgifter om tuberkulosens utbredning finnas i tab. 33, som utgör en sammanställning av tabeller i Nationalföreningens mot tuberkulos kvartalsskrift (1952, nr 2). Morbiditeten illustreras av uppgifterna om antalet hos dispensärerna registrerade personer med tuberkulos av olika slag och i olika stadium. Att fastställa, om en tuberkulos befinner sig i smittsamt stadium, kan emellertid många gånger vara vanskligt, varför de uppgifter, som meddelas härom, icke böra betraktas som exakta uttryck för det verkliga antalet. Vidare bör observeras, att antalet nyupptäckta fall icke är ett gott uttryck för tuberkulosjukligheten inom ett område, eftersom forskningarna efter tuberkulosfall bedrivs med olika intensitet i olika delar av landet.

Kol. 13 (tab. 33) visar, att tuberkulosdödligheten år 1951 var 0,22 ‰, eller samma tal som föregående år.

I tab. 32 redovisas omfattningen av och några resultat från medicinalstyrelsens hittills utförda skärmbildsundersökningar av civila personer. Av kol. 5 framgår, att totala antalet under åren 1946—1951 undersökta personer uppgår till 2 494 284. Några relativtal utvisande omfattningen av undersökningarna länsvis ha icke utförts, då vid sådana beräkningar hänsyn icke kan tagas vare sig till omflyttningen och mortaliteten hos befolkningen eller till att vissa personer undersökts mer än en gång under den period skärmbildsundersökningar pågått. Bland de undersökta personerna hade man i genomsnitt funnit tuberkulösa sjukdomstecken hos 3,6 % (kol. 8). Till dessa kommo en del osäkra fynd, vilka redovisas i kol. 10. De allra flesta av dessa fall voro emellertid kända förut och bragta under kontroll. Huru många som nyupptäckts framgår tyvärr icke av materialet.

4.3. Trafikolycksfall.

I årsberättelsen för 1948 och därefter ha sjukvårdsanstalterna beträffande olycksfall (andra än förgiftningar) endast haft att uppge totala antalet i slutten vård intagna personer, som skadats vid trafikolyckor (av alla slag). Följande uppgifter avse sådana fall.

År 1939	8 576	År 1949	9 017
• 1945	6 729	• 1950	9 392
• 1946	7 723	• 1951	10 511
• 1947	8 958		

4.4. Sömnmedelsförgiftningar.

I nedanstående tablå redovisas antalet i slutna vård omhändertagna fall av förgiftning med sömnmedel (såsom veronal, trional, chloral, phenemal m. m.) under några år.

År 1932	152	År 1948	960
• 1937	268	• 1949	1 100
• 1942	254	• 1950	1 466
• 1947	871	• 1951	1 748

4.5. Förlossningar och aborter.

Förlossningar och födda barn. I tab. 34 ha uppgifter från såväl barnmorskornas som förlossningsanstalternas årsberättelser sammanförts. Där redovisas länsvis antalet förlossningar på anstalter av typ I, II och III samt utom anstalt. Avgränsningen av typerna I och II har skett i huvudsak enligt definitioner, som givits i befolkningsutredningens betänkande om förlossningsvården (SOU 1945: 50, s. 152) och i sammandrag återfinnas i noterna till tabellen. I praktiken har deras tillämpning inneburit, att anstalter, vilkas platsantal i tab. 9 och 10 förts i kolumnen obstetriska vårdplatser med egen specialläkare — alltså de mest kvalificerade avdelningarna — räknats till grupp I. Övriga barnbördsavdelningar vid lasarett och alla förlossningsavdelningar vid sjukstuga ha förts till grupp II. Alla barnbördshusen i tab. 15 och Pro patria i tab. 16 ha räknats till typ I. Övriga anstalter ha räknats till typ III.

Nedanstående tablå utgör ett koncentrat av innehållet i tab. 34.

Antal förlossningar och födda barn år 1951 (enligt inkomna årsberättelser).

Deliveries and newborn.

Vårdform <i>Type of care (cf. table 34)</i>	Antal förlossningar <i>Deliveries</i>		Antal födda barn <i>Newborn</i>							
	Abso- luta tal	%	Fullgångna <i>Mature</i>				Ofullgångna <i>Immature</i>			
			Le- vande födda <i>Live- born</i>	Därav avlidna i % ¹ <i>Thereof dead, per cent</i>	Död- födda <i>Still- born</i>	Döda under förloss- ningen i % av dödf. ²	Le- vande födda <i>Live- born</i>	Därav avlidna i % ¹ <i>Thereof dead, per cent</i>	Död- födda <i>Still- born</i>	Döda under förloss- ningen i % av dödf. ²
Anstalter av typ I..	53 511	48.4	50 723	0.5	756	45.5	2 276	18.7	382	28.0
„ „ „ II..	43 847	39.7	41 834	0.6	628	47.8	1 635	21.1	282	22.2
„ „ „ III..	7 463	6.8	7 324	0.4	75	42.5	118	16.1	15	21.4
Sjukstugor utan barn- bördsavd. <i>Cottage hospitals without ma- ternity ward</i>	364	0.3	358	0.8	1	—	6	—	1	—
Utom anstalt <i>Not in maternity institution but under the care of a midwife</i>	5 337	4.8	5 148	0.6	(67)	..	(122)	20.7	(36)	..
Summa <i>Total</i>	110 522	100.0	105 887	0.5	(1 527)	46.1	(4 157)	19.6	(716)	25.8

Aborter. Om det totala antalet aborter, som årligen äga rum i vårt land, har man ingen kännedom. I den speciella årsredogörelsen för förlossningsanstalter (eller förlossningsavdelningar) antecknas sedan 1948 dels antalet aborter enligt lagen om avbrytande av havandeskap och dels övriga aborter. Antalet aborter enligt nämnda lag utgjorde enligt punkt 4.6 nedan 6 328 under år 1951. Antalet övriga av sjukhus omhändertagna abortfall utgjorde

¹ Inom 7 dagar efter födelsen (betr. fall utom anstalt 10 dagar). *Within 7 (10) days.*

² *Dead during delivery in % of stillborn.*

enligt årsberättelserna för år 1949 inemot 10 000. Det verkliga antalet torde vara avsevärt högre, då redovisningen på många håll är bristfällig. Materialet för år 1950 och 1951 har icke bearbetats.

4.6. Legala aborter, steriliseringar, kastreringar.

Aborter enligt lagen om avbrytande av havandeskap. Abort enligt lagen om avbrytande av havandeskap den 17 juni 1938 (nr 318) med ändring den 17 maj 1946 kan erhållas efter tillstånd antingen av medicinalstyrelsen eller, då fråga icke är om abort på eugeniska indikationer, av två läkare (på s. k. två-läkarutlåtande). Dessutom kan avbrytande av havandeskap i vissa fall ske utan sådant tillstånd, om tiden icke medger dess inhämtande (s. k. nödfall).

Under år 1951 inkommo till medicinalstyrelsen 6 884 *ansökningar* om abort (6 361 år 1950), av vilka 5 751 biföllos (5 149 år 1950) och 1 133 avslogos

Antalet utförda legala aborter enligt under år 1950 och 1951 inkomna berättelser fördelat efter kvinnornas hemort.

No. of abortions induced for medical or legal indications. Geographical distribution.

	Absoluta tal		Procentuell fördelning		På 10 000 kvinnor Per 10 000 women
	1950	1951	1950	1951	1951
Stockholms stad	1 790	1 771	30.4	28.0	44.0
Stockholms län	436	470	7.4	7.4	25.9
Uppsala län	224	241	3.8	3.8	30.6
Södermanlands län	157	189	2.7	3.0	17.6
Norrköpings stad	81	104	1.4	1.6	23.4
Östergötlands län i övrigt	140	149	2.4	2.4	11.4
Jönköpings län	251	198	4.3	3.1	14.6
Kronobergs län	20	48	0.3	0.8	6.3
Kalmar län	77	102	1.3	1.6	8.7
Gotlands län	57	42	1.0	0.7	14.4
Blekinge län	52	53	0.9	0.8	7.3
Kristianstads län	135	159	2.3	2.5	12.4
Malmö stad	172	175	2.9	2.8	17.2
Hälsingborgs stad	55	78	0.9	1.2	20.8
Malmöhus län i övrigt	160	152	2.7	2.4	9.5
Hallands län	85	78	1.4	1.2	9.6
Göteborgs stad	339	413	5.8	6.5	22.5
Göteb. o. Bohus län i övrigt	135	148	2.3	2.3	14.7
Älvsborgs län	116	170	2.0	2.7	9.4
Skaraborgs län	103	81	1.7	1.3	6.6
Värmlands län	104	130	1.8	2.1	9.4
Örebro län	75	118	1.3	1.9	9.5
Västmanlands län	139	184	2.4	2.9	18.3
Kopparbergs län	162	146	2.7	2.3	11.0
Gävleborgs län	201	263	3.4	4.1	18.6
Västernorrlands län	229	232	3.9	3.7	16.5
Jämtlands län	97	105	1.6	1.7	15.0
Västerbottens län	61	70	1.0	1.1	6.2
Norrbottnens län	172	214	2.9	3.4	18.1
Utlandet	52	43	0.9	0.7	—
Okänd ort	12	2	0.2	0.0	—
Summa Total	5 889	6 328	100.0	100.0	17.7

(1 123 år 1950), vartill kom ett litet, icke angivet antal, som återkallades av sökanden eller lades ad acta på grund av inträffad spontanabort (89 år 1950).

Antalet under år 1951 till medicinalstyrelsen inkomna rapporter om *verkställda* aborter var 6 328, varav 5 324 utförts med tillstånd av medicinalstyrelsen, 997 på två-läkarutlåtande och 7 i s. k. nödfall. Tablåerna här intill visa dels sökandenas geografiska fördelning, dels hur de fördela sig efter abortindikationen.

Under perioden 1943—1951 har, som framgår av tablåen nedan, en stark förskjutning ägt rum mellan grupp I och grupp II, d. v. s. mellan aborter med tillstånd av medicinalstyrelsen resp. med tillstånd av två läkare. En orsak till denna förskjutning är den förändring i lagen, som trädde i kraft den 1 juli 1946. Genom denna förändring ha förutsättningarna för avbrytande av havandeskap i viss mån utökats och samtidigt har medicinalstyrelsen erhållit större befogenhet att lämna tillstånd.

Antal utförda legala aborter enligt till medicinalstyrelsen år 1951 inkomna rapporter med jämförande tal från vissa andra år.

No. of abortions induced for medical or legal indications.

	1951 absoluta tal	1951	1950	1945	1943
Hela antalet <i>Total number</i>	6 328	6 328	5 889	1 623	703
Grupp I (medicinalstyrelsens tillstånd) <i>Authorization of Medical Board</i>	5 324	Procent			
Eugenisk indikation		84.1	81.3	56.4	40.8
Sinnessjukdom från mannen	98	1.5	1.0	5.4	4.1
» » kvinnan	75	1.2	1.9	6.3	12.4
» » mannen och kvinnan	18	0.3	0.2	1.0	2.0
Sinnesslöhet	9	0.1	0.2	0.9	1.0
» » kvinnan	201	3.2	4.3	9.1	12.8
» » mannen och kvinnan	19	0.3	0.2	1.8	1.4
Epilepsi	9	0.1	0.1	0.4	1.0
» » kvinnan	12	0.2	0.5	1.1	2.4
» » mannen och kvinnan	—	0.0	0.0	0.1	0.3
Svår kroppslig sjukdom från mannen	7	0.1	0.0	0.3	0.3
» » » » kvinnan	14	0.2	0.4	0.6	0.4
» » » » mannen och kvinnan	24	0.4	0.4	0.3	0.3
Medicinsk och social-medicinsk indikation <i>Medical and socio-medical indication</i>					
Rättsinkapabla	242	3.8	5.0	29.1	2.4
Rättskapabla	4 572	72.3	66.8	—	—
Humanitär indikation	24	0.4	0.3	—	—
Grupp II (tillstånd av två läkare) <i>Authorization of two physicians</i>	997	15.8	18.6	43.0	56.9
Medicinsk och social-medicinsk indikation	992	15.7	18.6	42.1	55.8
Humanitär indikation	5	0.1	0.0	0.9	1.1
Grupp III (nödfall) <i>Emergency</i>	7	0.1	0.1	0.6	2.3

Anm. I 1 546 fall år 1951 har sterilisering samtidigt verkställts.

På följande sidor lämnas specificerade uppgifter om vissa indikationer samt om i samband med ingreppet inträffade komplikationer och dödsfall.

Grupp I, eugenisk indikation, svår kroppslig sjukdom.

Från kvinnan.		Från mannen.		Från mannen och kvinnan.	
Asthma bronchiale	2	Asthma bronchiale	1	Erythroblastosis	16
Haemophilia	2	Blindhet	1	Dövhets	2
Otosclerosis	2	Chorea Huntington	1	Kroppsfel	2
Cataracta congenita	1	Dystrophia musculorum	1	Dystrophia myotonica	1
Dystrophia corneae hereditaria	1	progressiva	1	Epidermolysis bullosa	1
Dystrophia myotonica	1	Kroppsfel	1	Glaucoma	1
Dystrophia musculorum	1	Tremor familiaris	1	Megacolon congenitum	1
progressiva	1	Ögonsjukdom	1		
Glaucoma	1		7		24
Kroppsfel	1				
Migrän	1				
Retinitis pigmentosa	1				
	14				

Grupp I, med. o. soc. med. indikation, rättsinkapla.

Psychosis	97	Encephalopathia posttraumatica	1
Depression	80	Epilepsia	1
Insania per trauma mentale	40	Hysteria	1
Insania per emotion. acquisita. ¹	18	Sinnesslöhet	1
Psychopathia	3		
			242

¹ I 1 fall rubeola.*Grupp I, med. o. soc. med. indikation, rättskapla.*

Svaghet ¹	2768	Psychopathia	5	Cystitis	1
1 § 1:a st 2) abortlagen ²	660	Sclerosis disseminata	4	Diabetes mellitus + tbc pulm.	1
Depression ³	622	Varicer	4	Dystrophia musculor. progressiva	1
Psychoneurosis	119	Arthritis deformans	3	Eksem	1
Psychosis	61	Colitis ulcerosa	3	Flimmerarytmi	1
Insania per emot. acq.	39	Myocardit. chron.	3	Hysteria	1
Epilepsia	24	Obesitas	3	Insania ex intoxicatione ..	1
V. O. C.	21	Otoclerosis	3	Iridocyclitis	1
Hypertonia	18	Status post commotio cerebri	3	Lymfkörteltbc	1
Lungtbc	17	Toxicosis gravidarum	3	Morbus Addisoni	1
Polyarthrit. chron.	17	Arthrosis deformans	2	Morbus Schumann	1
Insania per trauma mentale	16	Dementia simplex	2	Njursten	1
Encephalopathia posttraumatica	14	Diskdegeneration	2	Njurtbc	1
Nephrit. chron.	12	Insania e laesione cerebri ..	2	Poliomyelitis acuta	1
Diabetes mellitus	11	Insufficiencia cordis	2	Prolapsus ani	1
Postencephalitiskt tillstånd ..	10	Migrän	2	Rygginsufficiens	1
Psychasthenia	10	Myopia	2	Tachycardia paroxysmalis ..	1
Hysteria	9	Narkolepsia	2	Tumor cerebri	1
Thyreotoxycosis	9	Polyarthrit. chron. + v. o. c. ..	2		
Kroppsfel	7	Syphilis	2		
Postpoliomyelitiskt tillstånd ..	7	Ulcus ventriculi	2		
Anaemia	6	Anankasm	1		
Asthma bronchiale	6	Atonia uteri	1		
Angina pectoris	5	Cancer mammae	1		
Bäckenförträngning	5	Cancer ventriculi	1		
		Coxitis deformans	1		
					4572

¹ I 31 fall rubeola.² , 226 , ,³ , 6 , ,*Grupp I, humanitär indikation.*

Sedlighetsbrott:	
S. L. 18 kap. 8 §	14
S. L. 18 kap. 9 §	2
S. L. 18 kap. 3 §	1
Brott mot annans frihet:	
S. L. 15 kap. 12 §	7
	24

Grupp II, med. o. soc. med. indikation.

Lungtuberkulos ¹	273	Pyelonephritis	3	Ileus	1
Depression	149	Ablatio retinae	2	Impetigo herpetiformis	1
Svagheter	145	Bronchiectasiae	2	Ledtblc	1
1 § 1:a st. 2) abortlagen ²	76	Bronchitis asthmatica	2	Lungtblc + diabetes melli-	
V. O. C.	43	Deficientia intelligentiae	2	tus	1
Hypertonia	29	Icterus	2	Lymphogranulomatosis ma-	
Diabetes mellitus	21	Myocardit. chron.	2	ligna	1
Nephritis chronica	21	Nephrosclerosis	2	Mola hydatidosa	1
Toxicosis gravidarum	14	Retinochorioiditis	2	Myocarditis acuta	1
Polyarthrit. chron.	13	Symphyseolysis	2	Njuranomali	1
Postpoliomyelitiskt till-		Adipositas	1	Osteoporosis columnae ver-	
stånd	10	Albuminuria gravidarum	1	tebralis	1
Ryggradstuberkulos	10	Anaemia	1	Postencephalitiskt tillstånd	1
Sclerosis disseminata	10	Angina pectoris	1	Risk för uterusruptur	1
Asthma bronchiale	9	Arteriosclerosis	1	Salpingit. chron.	1
Kroppsfel	9	Arteritis aortae	1	Sequelae tbc coxae	1
Ryggsufficiens	8	Arthritis chron. rheumat.	1	Spondylolisthesis	1
Neurosis	7	Binjureinsufficiens	1	Status post commotio ce-	
Otoclerosis	7	Cancer thyroideae	1	reberi	1
Cancer mammae	6	Cephalalgia gravis	1	Status post haemorrhagia	
Colitis ulcerosa	6	Cirrhosis hepatis	1	cerebri	1
Hysteria	6	Cysta ovarii	1	Status post pyonephrosis	1
Njurtbc	6	Custnjure	1	Status post resectio renis	1
Bäckenförträngning	5	Dermatitis herpetiformis	1	Status post tbc miliaris	1
Insania per trauma mentale	5	Dystrophia musculorum		Stenosis cordiae	1
Njursten	5	progressiva	1	Tachycardia paroxysmalis	1
Psychopathia	4	Empyema tuberculosa	1	Tumor cerebri	1
Psychosis	4	Encephalopathia trauma-		Ulcus simplex vesicae uri-	
Thyreotoxiosis	4	tica	1	naria	1
Varicer	4	Erythema induratum	1	Ödem	1
Diskdegeneration	3	Glaskroppsbldningar	1		992
Gallsten	3	Hemicrania	1		
Lumbago	3	Hepatitis chronica	1		
Pleuritis tuberculosa	3	Hydramnion	1		
Polyarthrit. chron. + v. o. c.	3	Hydronephrosis	1		
				¹ I 1 fall rubeola.	
				² I 19 » »	

Grupp II, humanitär indikation.

Sedlighetsbrott:		Brott mot annans frihet:	
S. L. 18 kap. 8 §	2	S. L. 15 kap. 12 §	1
S. L. 18 kap. 3 §	1	S. L. 15 kap. 15 §	1
			5

Grupp III, nödfall.

Toxicosis gravidarum	3
Depression	2
Mola hydatidosa	1
Nephritis	1
	7

Komplikationer (dödsfallen här ej medräknade).

Feber	127	Ileus	5	Blåsläsion	1
Anaemia	43	Lymphangitis mammae	5	Bäckenhämatom	1
Efterblödning	36	Thrombophlebitis	5	Cervixruptur	1
Thrombosis	18	Operationsblödning	4	Cholecystitis	1
Haematoma	14	Uterusperforation	4	Glossitis acuta	1
Sårinfektion	14	Chock	3	Haematuria	1
Bronchopneumonia	11	Lymphangitis uteri	3	Huvudvärk	1
Placentarretention	10	Mastitis	3	Influenta	1
Salpingitis	10	Pelvioperitonitis	3	Lungtblc	1
Endometritis	9	Appendicitis acuta	2	Lungödem	1
Parametritis	8	Gallsten	2	Parotitis	1
Suturinsufficiens	8	Intraabdominell blödning	2	Pleuritis	1
Luftvägsinfektion	7	Rubeola	2	Pneumonia tuberculosa	1
Lungemboli	6	Urinretention	2	Sepsis	1
Urinvägsinfektion	6	Atonia uteri	1		

Dödsfall. (I 2 av fallen hade sterilisering samtidigt verkställts.)

Uraemia	2
Chock	1
Oedema acuta pulm. c. in-	
suff. cord.	1
Sepsis	1
Thrombosis pelvis + em-	
bolia pulm.	1
	6

Rättelse.

Bland dödsfallen som redovisats i denna publikation årg. 1950 tillkommer ett fall av sepsis (där sterilisering icke samtidigt verkställts). Totala antalet dödsfall år 1950 blir sålunda 7 i stället för förut uppgivna 6.

Steriliseringar. Förhållandena på hithörande område regleras genom lagen den 23 maj 1941 (nr 282) om sterilisering. Liksom i fråga om aborter kan ingreppet utföras antingen efter tillstånd av medicinalstyrelsen eller, i vissa fall, på utlåtande av två läkare.

Under år 1951 inkommo till medicinalstyrelsen 2 123 *ansökningar* om sterilisering (utan samband med abort), av vilka 2 027 biföllos och 96 av-

Antal utförda steriliseringar enligt till medicinalstyrelsen år 1951 inkomna rapporter med jämförande tal från vissa andra år.

(No. of sterilizations induced for medical or legal indications.

	1951 absoluta tal)	1951	1950	1945	1943
Hela antalet <i>Total number</i>	2 334	2 334	2 348	1 747	1 327
Därav män <i>Herein male</i>	106	106	146	465	458
» kvinnor » <i>female</i>	2 228	2 228	2 202	1 282	869
Grupp I (medicinalstyrelsens tillstånd) <i>Authorization of Medical Board</i>	1 867	80.0	73.6	69.3	72.4
Eugenisk indikation					
Sinnessjukdom, män	27	1.1	1.6	4.1	2.6
» , kvinnor	49	2.1	2.0	5.4	3.8
Sinnesslöhet, män	54	2.3	3.9	19.4	28.7
» , kvinnor	189	8.1	8.3	23.8	27.8
Epilepsi, män	9	0.4	0.4	0.9	0.8
» , kvinnor	13	0.5	1.0	2.2	2.3
Kroppslig sjukdom el. lyte, män	2	0.1	0.1	0.3	0.1
» » » , kvinnor	11	0.5	0.6	0.2	0.2
Social indikation, män <i>Social indication</i>	14	0.6	0.2	1.9	2.4
» » » , kvinnor	34	1.5	0.5	2.6	1.6
Medicinsk indikation, kvinnor <i>Medical indication</i> ..	1 465	62.8	55.0	8.5	2.1
Grupp II (medicinalstyrelsens tillstånd i samband med abort) <i>Authorization of Medical Board (combined with abortion)</i> , kvinnor	275	11.8	18.6	19.1	16.1
Eugenisk indikation					
Sinnessjukdom, kvinnor	74	3.2	5.4	7.4	6.7
Sinnesslöhet, kvinnor	180	7.7	11.1	9.7	7.9
Epilepsi, kvinnor	12	0.5	1.4	1.3	1.3
Kroppslig sjukdom el. lyte, kvinnor	9	0.4	0.7	0.7	0.2
Grupp III (tillstånd av två läkare) <i>Authorization of two physicians</i> , kvinnor	176	7.5	7.2	11.4	10.9
Utan abort, kvinnor	48	2.0	2.0	3.8	3.0
Med abort, kvinnor	128	5.5	5.2	7.6	7.9
Grupp IV (nödfall) <i>Emergency</i> , kvinnor	16	0.7	0.6	0.2	0.6

slogos, varjämte ett mindre, icke angivet antal lades ad acta. (År 1950 biföl-
los 2 015 och avslogos 115 ansökningar.)

Antalet under året inkomna rapporter om *verkställda* steriliseringar, in-
klusive dem som verkstälts i samband med abort enligt lagen om avbry-
tande av havandeskap, var 2 334 fördelade sig efter indikation, som fram-
går av vidstående tablå.

Grupp I, eugenisk indikation, kroppslig sjukdom eller lyte.

Hos mannen.		Hos kvinnan.	
Neurofibromatosis Reck- linghausen	1	Erythroblastosis	4
Retinitis pigmentosa	1	Diabetes mellitus	1
	2	Dystrophia musculorum progressiva	1
		Dövstumhet	1
		Haemophilia	1
		Monstrum	1
		Starr	1
		Strabismus	1
			11

Grupp I, medicinsk indikation.

Svaghet	1 174	Diskdegeneration	3	Blåsfistel	1
Neurosis	66	Lungtbc	3	Colitis ulcerosa	1
Depression	53	Obesitas	3	Commotio cerebri	1
Psychosis	18	Psychopathia	3	Dystrophia musculor. pro- gressiva	1
Hypertonia	15	Sclerosis disseminata	3	Encephalopathia	1
Epilepsia	12	Toxicosis gravidarum	3	Insufficiencia dorsi	1
Diabetes mellitus	10	Anaemia	2	Migrän	1
Bäckenförträngning	9	Angina pectoris	2	Morbus Addisoni	1
Polyarthrit. chron.	8	Arthritis deformans	2	Morbis Schaumann	1
Kroppsfel	6	Hysteria	2	Nattblindhet	1
Postpoliomyelitiskt till- stånd	6	Insania per emotion. acq.	2	Organisk hjärnskada	1
V. O. C.	6	Insufficiencia cordis	2	Sviter efter koloxidförgift- ning	1
Asthma bronchiale	5	Narkolepsia	2	Syphilis	1
Encephalopathia posttrau- matica	5	Njursten	2	Tabes dorsalis	1
Nephritis chron.	5	Njurtbc	2	Tachychardia paroxysmalis ..	1
Insania per trauma mentale	4	Otosclerosis	2	Tumor cerebri	1
Postencephalitiskt tillstånd	4	Thyreotoxicosis	2		
		Varicer	2		
		Abnorma fosterlägen	1		
					1465

Grupp II, eugenisk indikation, kroppslig sjukdom eller lyte.

Retinitis pigmentosa	2	Haemophilia	1
Dystrophia corneae heredi- taria	1	Ichtyosis	1
Glaucoma juvenilis	1	Kroppsfel	1
Haematoporphyria	1	Otosclerosis	1
			9

Grupp III a.

Bäckenförträngning	11	Prolapsus uteri	2	Myoma uteri	1
Diabetes mellitus	3	Toxicosis gravidarum	2	Retentio placentae habi- tualis	1
Hypertonia	3	Varicer	2	Status post haemorrhagia cerebri	1
Sclerosis disseminata	3	Anaemia hypochromica gravis	1	Thrombosdiates	1
V. O. C.	3	Cystnjure	1	Uveitis chronica	1
Atonia uteri	2	Diskdegeneration	1		
Lungtbc	2	Hydronephrosis	1		
Nephritis chronica	2	Insufficiencia dorsi	1		
Postpoliomyelitiskt till- stånd	2	Iridocyelitis chron.	1		
					48

Grupp III b.

V. O. C.	25	Anaemia sideropenica	1	Nephrosclerosis	1
Lungtbc	17	Anchylosis coxae	1	Njurbäckenanomali	1
Hypertonía	12	Angina pectoris	1	Osteoporosis columnae vertebralis	1
Nephritis chron.	10	Arteriosclerosis	1	Postpoliomyelitiskt tillstånd	1
Sclerosis disseminata	7	Arteritis aortae	1	Psykisk insufficiens	1
Insufficiencia dorsi	4	Asthma bronchiale	1	Pyelonephritis recidivans .	1
Polyarthritís chronica	4	Bronchiectasiae	1	Retinitis pigmentosa	1
Toxicosis gravidarum	3	Bronchitis asthmatica	1	Risk för uterustruptur ...	1
Diabetes mellitus	2	Bäckenförträngning	1	Salpingitis chron.	1
Kroppsfel	2	Cancer mammae	1	Status post fractuta pelvis	1
Luxatio cong. coxae	2	Cephalalgia gravis	1	Symphyseolysis	1
Myocardit. chron.	2	Cystnjure	1	Thyreotoxycosis	1
Njursten	2	Depression	1	Urogenitaltbc	1
Otosclerosis	2	Diabetes mellitus	1	Varicer	1
Status post spondylit. tbc	2	Dystrophia musculorum	1		
Ablatio retinae	1	progressiva	1		
Achalasia	1	Glaskroppsbldningar	1		
					128

Grupp IV.

Bäckenförträngning	3	Förlossningsblödning	1
Cicatrices uteri	2	Lungtbc	1
Toxicosis gravidarum	2	Ruptura uteri	1
Värksvaghet	2	Upprepade kejsarsnitt ...	1
Anaemia	1	V. O. C.	1
Depression	1		16

Komplikationer hos kvinnor (dödsfallen här ej medräknade).

Feber	30	Intraabdominell blödning .	2	Lungödem	1
Anemia	10	Lungemboli	2	Lymphangitis mammae...	1
Thrombosis	9	Lungtbc	2	Mola hydatitosa	1
Särinfektion	8	Pelveoperitonitis	2	Operationsblödning	1
Haematoma	7	Rubeola	2	Placentarretention	1
Suturinsufficiens	6	Atonia uteri	1	Psychosis	1
Pneumonia	5	Cirkulationskollaps	1	Tachycardia paroxysmalis	1
Efterblödning	4	Cystitis	1	Urinretention	1
Ileus	4	Endometritis	1		117
Parametritis	4	Glaucoma	1		
Luftvägsinfektion	3	Glossitis acuta	1	Inga komplikationer hos män.	
Gallsten	2	Haematuria	1		

Dödsfall.

Lungemboli, kvinna	1
Uraemia, »	1
	2

I båda fallen hade samtidigt gjorts avbrytande av haveskap.

Kastreringar. Förhållandena på hithörande område regleras genom lagen den 24 mars 1944 (nr 133) om kastrering. Ingreppet kan verkställas antingen på tillstånd av medicinalstyrelsen eller, i vissa fall, på utlåtande av två läkare.

Under år 1951 inkommo till medicinalstyrelsen 18 *ansökningar* om kastrering, av vilka 17 biföllos och 1 avslogs. (År 1950 biföllos 17 och avslogos 3 ansökningar.)

Antalet under de tre sista åren inkomna rapporter om *verkställda* kastreringar framgår av följande sammanställning.

Antal legala kastreringar enligt till medicinalstyrelsen inkomna berättelser.

<i>Number of castrations.</i>		1951	1950	1949
Grupp I (medicinalstyrelsens tillstånd)		13	20	19
Indikation:				
Kriminalpolitisk	män	4	8	10
	kvinnor	—	—	—
Humanitär	män	1	1	—
	kvinnor	—	1	—
Kriminalpolitisk och humanitär	män	8	10	9
	kvinnor	—	—	—
Grupp II (tillstånd av två läkare)		—	—	3
Humanitär indikation	män	—	—	3
	kvinnor	—	—	—
	Summa	13	20	22
	därav män	13	19	22
	kvinnor	—	1	—

4.7. Sinnessjukdomar.

Insjuknade personer. Någon exakt kännedom om hur många personer, som under ett år insjukna i sinnessjukdomar har man icke. En viss uppfattning om deras antal kan man dock erhålla ur de tal, som ange de under året för första gången på sinnessjukhus intagna och som återges i tab. 25, grupp D (kol. 22 och 23). År 1951 uppgingo dessa, som synes av nedersta raden, till 4 096 män och 4 142 kvinnor, eller tillsammans 8 238 personer.

I tab. 36 ha de insjuknade fördelats efter ålder vid intagningen, och av tabellen framgår, att alla åldrar företrädas. En kulminationsperiod framträder i 50—60-årsåldern, då involutionsperiodens påfrestningar sätta in.

I grupp A i tab. 25 ingå även personer, som intagits på sinnessjukhus för observation enligt kap. 4 eller 6 sinnessjuklagen. Enligt kap. 4 sker intagningen antingen på egen begäran eller på polismyndighets föranstaltande. Kap. 6 äger tillämpning på sådana personer, som dömts för brott och besträffande vilka domstolen förordnat om intagande för undersökning. I detta sammanhang bör observeras, att i de anförda patientsiffrorna ingå även de med sinnessjuka i vårdavseende jämställda sinnesslöa, som vårdats på statliga sinnessjukhus och med sinnessjukhus jämställda sinnesslöanstalter.

Befintliga patienter, vårdformer. I genomsnitt per dag befunno sig under år 1951 c:a 31 000 patienter på anstalt för sinnessjukvård (de fyra statliga anstalterna för sinnesslöa ej medräknade) därav 67 % på statliga sinnessjukhus, 17 % på de treorstädernas, 4 % på de mindre kommunala och enskilda sjukhusen, 10 % på vårdhem i kommunal regi och slutligen 2 % på de enskilda vårdhemmen. I dessa tal ha försöksutskrivna eller i familjevård utplacerade icke medräknats.

I tab. 26 lämnas en översikt av klientelet vid slutet av år 1951 och i nedanstående tablå en jämförelse av förhållandena under de senaste åren. I tablå ingå patienterna på sinnessjukhus och på de med sinnessjukhus jämställda statliga sinnesslöanstalterna, liksom försöksutskrivna och i familjevård omhändertagda.

	1947	1948	1949	1950	1951
Befintliga i slutet av året <i>No. of patients</i>	33 717	33 976	34 576	35 425	36 084
Därav i %: I familjevård <i>In private homes</i>	1·8	1·8	1·8	1·8	1·8
Försöksutskrivna <i>Discharged on trial</i>	18·5	18·5	18·9	20·3	21·2

De befintliga patienternas åldersfördelning åren 1938 och 1949 redovisas i 1949 års årgång av denna publikation.

Sjukdomsformer. I tab. 38 ha de i slutet av år 1951 befintliga fördelats efter sjukdomsform. Enligt gammal praxis medräknas i denna tabell de sinnesslöa såväl på de fyra statliga sinnessjukhus, som hysa sådant klientel, som i övrigt i den mån de vårdas på sinnessjukhus. Av tabellen framgår, att den dominerande sjukdomsformen var schizofreni. Någon övervikt för det manliga könet kan märkas men är icke genomgående varje år.

Könsskillnaden framträder betydligt skarpare för andra sjukdomsformer. Sålunda uppvisar kvinnokönet relativt stora tal, då det gäller den manisk-depressiva psykosen, hysterisk form av psykogen sinnessjukdom och presenila och senila sjukdomsformer, medan t. ex. syfilitisk infektion (paralytisk form) sinnessjukdom genom alkoholförgiftning och abnorm personlighet (psykopati) tycks vara vanligare hos männen. Psykopaternas andel av klientelet har för övrigt växt under den period, som tabellen omfattar, fram till år 1945. Därefter inträder en minskning för båda könen. De sinnessvagas och sinnesslöas andel är tämligen stor inom klientelet, men detta beror huvudsakligen på att vissa sinnesslöanstalter och -avdelningar ingå bland sinnessjukhusen.

I tab. 41 redovisas sjukdomsformerna hos de under år 1951 återställda, och man finner, att fall med tidigare manisk-depressiv sjukdom här utgöra en stor grupp. Återställda alkoholister och psykopater äro relativt många, om man jämför med nyss citerade tabell över de befintliga, likaså återställda efter psykogen sinnessjukdom, annan än hysterisk form.

I tab. 39, redovisas uppgifter om sinnessjukdomens orsaker. Dessa måste helt naturligt bli ganska osäkra, då flera orsaker kunna ligga till grund för samma sjukdom. I tabellen kan detta förhållande utläsas bl. a. därav, att antalet orsaker icke är detsamma som antalet patienter.

En specifikation av sjukdomsformen hos de ärftligt belastade lämnas i tab. 40, och man finner vid en procenttalsberäkning, att här upptagna fall av schizofreni (31,6 % bland männen och 27,7 % bland kvinnorna) utgöra avsevärt mindre andel än genomsnittet för hela det befintliga klientelet enligt tab. 38. Vidare äro de maniskt depressiva, psykopaterna och de alkoholförgiftade relativt flera. Märkligt är, att psykopatin här är av så stor omfattning även inom det kvinnliga klientelet.

Avgångna. Av tab. 27 framgår, hur många patienter, som återställts, förbättrats, avlidit o. s. v. bland dem, som avgått från de stora sinnessjukhusen under år 1951. I förhållande till hela det vårdade klientelet ställde sig de återställdas och förbättrades antal under de senaste sex åren på sätt som framgår av följande serie, vilken avser alla de stora sjukhusen tillsammans.

tagna utom de fyra med sinnesslöa belagda anstalterna men inklusive de försöksutskrivna.

	1946	1947	1948	1949	1950	1951
Antal patienter vid slutet av året <i>No. of patients</i>	31 426	31 587	31 981	32 531	33 321	33 949
Återställda under året i % av ovanstående <i>Restored</i>	8.3	9.1	9.9	10.1	10.6	11.7
Förbättrade under året i % av ovanstående <i>Improved</i>	12.3	13.6	13.4	15.0	14.4	14.6

Det är icke fullt korrekt att såsom skett i sammanställningen här ovan sätta de återställda resp. förbättrade i relation till antalet patienter vid årets slut, men eftersom patientantalet är tämligen konstant, har det härigenom uppkomna felet ringa betydelse.

Sjukdomsformerna bland de återställda har något berörts här ovan och i anslutning härtill skall tab. 41 B helt kort kommenteras. Här redovisas antalet återställda bland dem, som intagits under de sistförflutna tio åren på de stora sjukhusen. Den andra raden i tabellen anger antalet intagna under vart och ett av åren 1942—1951. Första raden anger antalet återställda bland dessa fram till och med år 1951. Av dem som intogos år 1942 hade således fram t. o. m. år 1951 återställts 1 837 eller 29 %, vilket framgår av tabellens sista rad. Observeras bör, att av de år 1950 intagna hade icke mindre än 30 % redan utskrivits som återställda. Detta med avseende på tiden höga tal får ses som ett uttryck dels för att antalet återställda över huvud taget stigit under senare år, dels för att sinnessjukdomar, som icke gå till förbättring under de närmaste åren efter insjuknandet, lätt övergå att bli kroniska. Detta senare förhållande framgår också av tab. 41 A.

I tab. 42 redovisas dödsorsakerna för dem, som avlidit på statens och storstädernas sinnessjukhus. Tuberkulosen utgör, näst ålderssjukdomarna, den största, särskilda sjukdomsgruppen. Dödlighetstalet enligt siffrorna i denna tabell är 2,4 ‰ och även om detta är väsentligt mycket lägre än tidigare, överstiger det vida genomsnittet för hela befolkningen. Enligt tab. 33 var detta år 1951 endast 0,22 ‰. Den väsentliga skillnaden mellan sistnämnda tal och det för sinnessjukhusen anförda kvarstår, även om hänsyn toges till att åldersfördelningen i befolkningen i dess helhet är en annan än inom sinnessjukhusens klientel.

Material.

Arsberättelser från förste provinsial- och stadsläkare: Kap. 4.1 (Hälsovårdsförhållandena i allmänhet; Veneriska sjukdomar), tab. 30, 31.

Uppgifter från fackbyråer inom medicinalstyrelsen: Kap. 4.1 (Undantag från skyddskoppymkning; Rättutrotning).

Halvmånadsrapporter från förste provinsial- och stadsläkare: Kap. 4.2 (Epidemiska sjukdomar), tab. 28, 29.

Nationalföreningen mot tuberkulos: Kap. 4.2 (Tuberkulos, delvis), tab. 33.

Arsberättelser från sjukvårdsanstalter: Kap. 4.3, 4.4, 4.7, tab. 35—42.

Arsberättelser från barnmorskor och förlossningsanstalter: Kap. 4.5, tab. 34.

Rapporter om verkställda aborter, steriliseringar och kastreringar. Kap. 4.6.

Uppgifter från medicinalstyrelsens skärmbildsbyrå: Kap. 4.2 (Tuberkulos, delvis), tab. 32.

Kap. 5. Det allmännas kostnader för hälso- och sjukvården åren 1950 och 1951.

De uppgifter om kostnaden för olika slag av sjukvård, som lämnats i kap. 3.22 och 3.23 och i tab. 11—20, avse bruttoutgifterna för driften av vissa anstalter (utom räntor, tomträttsavgälder, pensionskostnader m. m.). Här nedan redovisas det allmännas kostnader för såväl drift som nyanläggning och nyinredning med *nettobelopp*, sedan inkomsterna (t. ex. patientavgifterna) frångämts.

Uppgifterna om *statens* utgifter för hälso- och sjukvårdsändamål ha hämtats ur publikationen Budgetredovisningen. Här ha praktiskt taget alla poster inom medicinalstaten medräknats och härtill ha lagts de militära utgif-

Det allmännas nettoutgifter (inkl. investeringskostnader) för hälso- och sjukvårdsändamål, milj. kr.

Net expenses (for operation and investments) for health and sick care of the State, the County Councils and County Boroughs, million kronor.

Vårdform Form of care	1950				1951			
	Staten (1950/51) State	Lands- ting County Councils	Städer utanför lands- ting County Bo- roughs	Summa Total	Staten (1951/52) State	Lands- ting County Councils	Städer utanför lands- ting County Bo- roughs	Summa Total
Lasarettsvård o. dyl.	34.99	195.90	90.16	321.05	38.22	251.13	115.56	404.91
Tuberkulosisvård	5.64	24.11	8.36	38.11	5.35	29.33	10.17	44.85
Epidemivård	1.30	10.90	6.50	18.70	0.59	12.90	7.12	20.61
Kronikervård	2.58	11.69	7.77	22.04	3.22	18.24	8.63	30.09
Sinnessjuk- och sinnesslövärd .	99.17	10.96	10.49	120.62	121.36	15.72	13.91	150.99
Dispensärvård	2.89	3.53	3.44	9.86	2.00	4.29	3.78	10.07
Distriktsvård (av sjuksköterskor)	4.45	8.17	2.45	15.07	5.17	10.62	2.90	18.69
Förebyggande mödra- och barnavård	3.54	1.96	0.66	6.16	3.86	2.23	0.78	6.87
Barnmorskeväsen	2.58	5.91	0.07	8.56	2.82	7.67	0.07	10.56
Folktandvård o. kommunal tandvård	2.78	10.40	6.88	20.06	5.12	13.07	7.68	25.87
Övrigt	50.94	6.95	15.80	73.69	65.83	9.70	14.52	90.05
Summa	210.86	290.48	152.58	653.92	253.54	374.90	185.12	813.56
Tillkommer:								
Militär sjukvård	8.05	—	—	8.05	8.08	—	—	8.08
Bidrag till sjukkassor	52.64	—	—	52.64	58.30	—	—	58.30
Total	271.55	290.48	152.58	714.61	319.92	374.90	185.12	879.94

¹ Därav central hälsovårdsadministration 3.78 milj. kr, de statliga laboratorierna och statens institut för folkhälsan 6.67 milj. kr, utbildning av medicinalpersonal 20.74 milj. kr och provinsialläkarstaten 10.48 milj. kr.

* Härtill komma kostnader för andra primärkommuner än städer utom landsting. Dessa uppskattades år 1950 till 15 à 20 milj. kr.

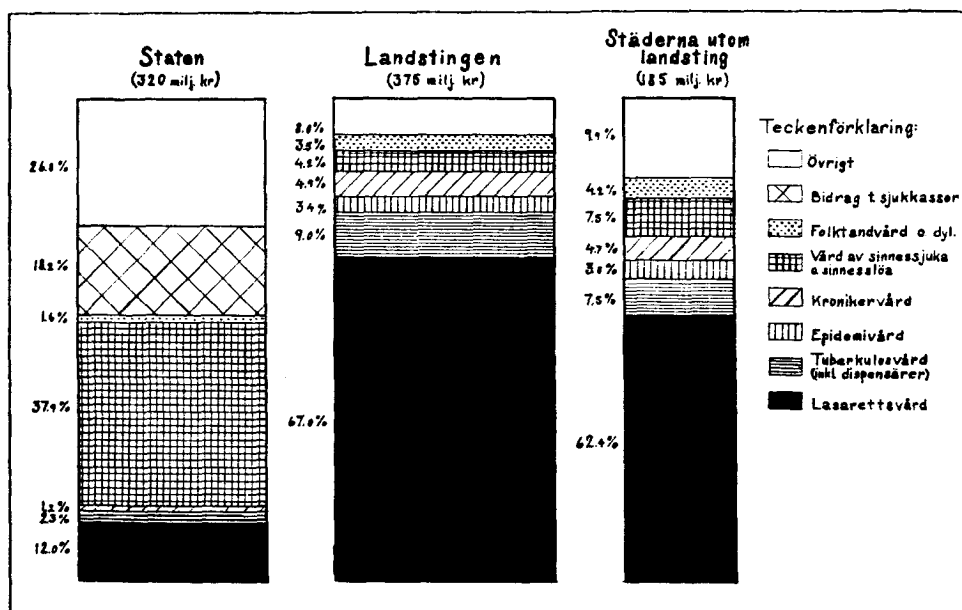
terna för sjukvårdsändamål, bidrag till sjukkassor, utgifterna för medicinsk undervisning, skolhälsovård, understöd åt medicinsk forskning m. m. En post, som icke kunnat medtagas, gäller verksläkarvården. Investeringskostnaderna ingå, liksom i närmast föregående årgång av denna publikation, med hela de belopp, som tagits i anspråk under redovisningsåret. I årgångarna närmast före 1950 medtogos endast avskrivningarna på investeringarna, ett förfaringssätt, som är brukligt vid redovisningen av statsutgifterna. Genom ändringen uppnås överensstämmelse med landstingens och städernas utom landsting ekonomiska redovisning.

Uppgifterna rörande *landsting och städer utom landsting* äro preliminära och ha erhållits genom sammanställning av material hos statistiska centralbyrån. Investeringskostnaderna avse i centralbyråns material hela utgiften under redovisningsåret, även om den bestritts med lånemedel. Följaktligen ingå icke avskrivningar, ej heller amorteringar på tidigare upptagna lån bland utgifterna.

Totalkostnaden enligt den första tabellen uppgår som synes till ca 880 milj. kr. Tilläggas 20 milj. kr för andra primärkommuner än de sex städerna utom landsting (se not 2 till tabellen), stiger beloppet till ca 900 milj. kr. Då motsvarande belopp föregående år (inräknat 17 milj. kr för andra primärkommuner än städer utom landsting) var ca 732 milj. kr, framgår, att en ökning ägt rum med 22 å 23 procent.

*Det allmännas nettokostnader för hälso- och sjukvård år 1951
procentuellt fördelade efter vårdform.*

Net expenses of the Community for health and sick care. Percentage according to form of care.

Av de 880 miljonerna belöpte sig 36 % på staten, 43 % på landstingen och 21 % på städer utom landsting. Ser man på utgiftsposterna finner man, att 46 % av totalbeloppet gick till lasarettsvård (inräknat vård på sjukstugor, garnisonssjukhus, barnsjukhus, förlossningsanstalter, vanförelanstalter — dock ej yrkesundervisning och dylikt — anstalter för kirurgisk tuberkulos och pensionsstyrelsens anstalter), 17 % till vård av sinnessjuka och sinnesslöa, ej fullt 7 % till sjukkassor, 6 % till tuberkulosvård vid anstalter och genom dispensärer och drygt 3 % till kronikervård. Epidemivården och folktandvården krävde resp. 2 och 3 %. Proportionerna voro dock i hög grad avvikande för staten, landstingen och städerna tagna var för sig (jfr diagrammet).

Bryter man ur föregående tabell ut investeringskostnaderna, erhåller man ett resultat, som framgår av följande tabell. Då landstingen och städerna

Det allmännas nettokostnader för nyanläggning och investering (nybyggnader och nyuppsättning av inventarier) år 1951 (1951/52), milj. kr.

Investments for health and sick care of the State, the County Councils and County Boroughs, million kronor.

	Statens anstalter 1951/52 ¹	Lands- tingens anstalter 1951 ²	Städernas utom lands- ting an- stalter 1951 ¹	Summa
Lasarettsvård	1.03	49.61	17.50	68.14
Tuberkulosvård	0.12	3.62	1.22	4.96
Epidemivård	— 0.03	2.00	0.59	2.56
Kronikervård	—	4.85	0.27	5.12
Sinnessjuk- och sinnesslövärd	12.41	2.74	0.52	15.67
Dispensärvård	0.03	0.27	0.01	0.31
Distriktsvård	—	0.01	—	0.01
Förebyggande mödra- och barnavård	—	0.01	0.07	0.08
Barnmorskeväsen	—	0.06	—	0.06
Folktandvård o. kommunal tandvård	—	1.07	0.20	1.27
Övriga och ej specificerade ändamål	* 15.87	1.47	2.42	19.76
Summa	29.43	65.71	22.80	117.94

utom landsting icke redovisa sina statsbidrag uppdelade på bidrag till drift och bidrag till investering, ha investeringsbidragen icke som sig bort kunnat frändragas i vederbörliga kolumner i tabellen. För att icke statsbidraget till följd härav skulle komma att dubbelredovisas, har i statens kolumn endast anläggningskostnaderna för statens *egna* anstalter upptagits. Emellertid spela statens bidrag till de andra huvudmännens investeringar en relativt ringa roll. Sålunda utbetalades till landsting och städer utom landsting året 1951/52 sammanlagt endast 3.31 milj. kr för detta ändamål. Statens utgifter för investeringar uppgingo alltså i sin helhet till (29.43 + 3.31 =) 32.74 milj. kr

¹ Statsbidrag till landsting och städer utom landsting ingå i denna tabell (till skillnad mot den i årgångarna före 1950) i landstingens resp. städernas belopp. Även anläggning och anskaffning för lånemedel ingå. Statens investeringsbidrag till landstingen och städerna tillhopatagna uppgick år 1951/52 till 3.31 milj. kr. Vid jämförelse med årgångar före 1950 av denna publikation bör vidare observeras, att statens investeringskostnader här upptagits med *hela* sitt belopp (jfr texten).

² Därav för militär sjukvård 2.86 milj. kr.

Landstingens och städernas utom landsting driftutgifter för sjukvårdsändamål år 1951.

Operation cost for health and sick care of County Councils and County Boroughs.

Sjukvårdsområde County, County Borough	Kropps- sjuk- vård, milj. kr ¹ Somatic care	Sinnes- sjuk- o. sinnes- slövärd, milj. kr Mental care	Total- kostnad för driften, milj. kr Total	Total- kostnad per in- vånare, kr Total per inhabitant	Per skattekrona enl. 1950 års taxering Per unit of tax assessment	
					Total- kost- nad, kr	Därav för sluten kropps- sjukvård, kr ²
Stockholms län	23-38	1-75	25-13	68-80	2-55	1-79
Uppsala »	8-78	0-15	8-93	57-30	2-41	2-12
Södermanlands »	12-51	0-54	13-05	60-40	2-59	2-09
Östergötlands »	13-67	0-74	14-41	54-50	2-56	2-05
Jönköpings »	12-76	0-38	13-14	47-90	2-29	1-94
Kronobergs »	6-64	0-30	6-94	43-80	2-52	1-99
Kalmar läns norra »	4-44	0-03	4-47	47-90	2-70	2-12
» södra »	6-89	0-29	7-18	49-80	2-59	2-04
Gotlands län	3-69	0-05	3-74	63-50	3-47	2-95
Blekinge »	7-22	0-22	7-44	50-80	2-79	2-36
Kristianstads »	12-42	0-82	13-24	51-10	2-70	2-16
Malmöhus »	15-89	0-91	16-80	52-60	2-18	1-85
Hallands »	7-40	0-19	7-59	46-20	2-31	1-78
Göteborgs och Bohus »	9-41	0-33	9-74	47-70	2-42	1-99
Älvsborgs »	17-15	0-69	17-84	49-40	2-26	1-93
Skaraborgs »	9-64	0-49	10-13	40-70	2-16	1-88
Värmlands »	16-19	0-52	16-71	59-30	2-79	2-35
Örebro »	12-22	0-48	12-70	50-80	2-14	1-74
Västmanlands »	10-74	0-38	11-12	53-60	2-33	1-99
Kopparbergs »	14-31	0-64	14-95	55-40	2-55	2-08
Gävleborgs »	12-99	0-50	13-49	56-30	2-88	2-38
Västernorrlands »	19-25	0-56	19-81	69-50	3-58	2-94
Jämtlands »	7-24	0-36	7-60	52-70	2-90	2-25
Västerbottens »	12-57	0-58	13-15	56-70	3-40	2-70
Norrbottnens »	18-81	1-09	19-90	81-50	3-70	3-00
Landsting, summa	296-21	12-99	309-20	55-30	2-62	2-13
Stockholms stad	82-91	10-03	92-94	123-60	2-93	2-09
Göteborgs »	34-28	2-12	36-40	101-60	2-89	2-28
Malmö »	18-06	1-07	19-13	97-80	3-10	2-56
Norrköpings »	5-29	0-10	5-39	62-70	2-21	1-99
Hälsingborgs »	5-30	—	5-30	73-60	2-42	1-74
Gävle »	3-09	0-07	3-16	66-40	2-45	1-88
Städer, summa	148-93	13-39	162-32	107-40	2-88	2-16
Total	445-14	26-38	471-52	66-50	2-70	2-14

Subtraheras detta belopp från totalkostnaderna för staten i föregående tabell, erhålles som resultat, att statens kostnader för driften varit 287-18 miljoner kr år 1951/52. (Som framgår av tabellen, har investeringsutgiften för epidemivården förbytt i en inkomst, beroende på att ett par landsting återbetalat belopp för nedlagda epidemivårdanstalter.)

I den tredje och sista tabellen i detta kapitel finner man uppgifter om de särskilda landstingens och städernas utom landsting driftutgifter för

¹ Inklusive vissa för kropps- och sinnessjukvård gemensamma kostnader.

² Inklusive till vid lasarett o. dyl. anstalter knuten öppen vård.

sjukvårdsändamål. Även dessa belopp redovisas netto och ingå i den första tabellens tal. Statsbidraget till landstingen etc. är här avdraget i sin helhet och således även vad beträffar investeringsbidragen. Att även de sistnämnda dragits av, är oriktigt, ehuru utan större praktisk betydelse (jfr ovan). I tabellen ha även kostnaderna angivits per invånare och per skattekrone. Antalet skattekrone hänförs till 1950 års taxering (inkomsterna under år 1949). Tidigare har i denna publikation de för beräkningen använda skattekrone hänfört sig till samma inkomstår som utgiften. Ändringen motiveras av att större överensstämmelse nu uppnås med övrig finansstatistik.

Då det allmänna kostnader för hälso- och sjukvård till största delen bestridas med skattemedel, kan det vara motiverat att sätta de förra i relation till de senare. Om man gör så, befinnes det, att statens utgifter enligt ovan (319.92 milj. kr) utgjorde 8 % av den år 1951/52 influtna skatten på inkomst och förmögenhet.

Vad beträffar städerna utanför landsting, upptogo kostnaderna för hälso- och sjukvård 33 % av skatteinkomsterna under år 1951. För landstingens del äro motsvarande uppgifter icke tillgängliga då detta tryckes, men det kan nämnas, att år 1950 utgjorde utgifterna 74 % av skatteinkomsterna.

Tab. 1. Antal läkare, tandläkare, apotekare och sjukgymnaster vid slutet av år 1951.

Population of Sweden, number of physicians, dental surgeons, pharmacists and physiotherapists.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bostadsort (län, städer utom landsting) <i>Domicile (counties, county boroughs)</i>	Rikets folk- mängd ^{31/12} 1951 <i>Popu- lation</i>	Läkare ¹ <i>Physicians</i>		Tandläkare ² <i>Dental surgeons</i>		Apo- teks- inne- havare <i>Pharma- cists, pro- prieters</i>	Apotekspersonal (tjänstgörande) <i>Pharmaceutical personnel</i>			Kvinnl. sjuk- gymn. (prakt.) <i>Female physio- thera- pists (active)</i>
		Hela an- talet <i>Total No.</i>	På 10000 inv. <i>Per 10000 inh.</i>	Hela an- talet <i>Total No.</i>	På 10000 inv. <i>Per 10000 inh.</i>		Apote- kare <i>Phar- macists</i>	Farm. kand. ³ <i>Bachelors of phar- macy</i>	Apo- teks- elever <i>Ap- prent.</i>	
Stockholms stad	752 193	1 522	20.2	877	11.7	43	125	239	56	250
Stockholms län	365 088	219	6.0	168	4.6	20	18	36	4	69
Uppsala län	155 822	239	15.3	68	4.4	8	13	25	7	20
Södermanlands län	216 134	115	5.3	95	4.4	14	12	31	3	18
Norrköpings stad	85 948	55	6.4	51	5.9	5	8	17	2	10
Östergötlands län i övr.	264 484	135	5.1	90	3.4	14	15	29	6	25
Jönköpings län	274 272	129	4.7	114	4.2	14	17	29	9	25
Kronobergs län	158 526	59	3.7	43	2.7	10	8	13	3	10
Kalmar läns n:a	93 369	36	3.9	28	3.0	5	4	8	—	14
» s:a	144 193	50	3.5	49	3.4	10	6	16	1	3
Gotlands län	58 854	22	3.7	16	2.7	3	3	4	—	9
Blekinge län	146 552	67	4.6	47	3.2	7	7	18	3	36
Kristianstads län	259 231	120	4.6	97	3.7	16	14	24	6	38
Malmö stad	195 592	204	10.4	185	9.5	9	21	39	15	19
Hälsingborgs stad	71 993	79	11.0	62	8.6	3	6	15	4	65
Malmöhus län i övrigt .	319 167	321	10.1	150	4.7	20	14	37	6	23
Hallands län	164 214	71	4.3	70	4.3	9	9	18	3	79
Göteborgs stad	358 194	403	11.3	281	7.8	16	41	71	16	12
Göteb. o. Bohus l. i övr.	204 281	74	3.6	58	2.8	13	5	17	3	31
Älvsborgs län	361 314	158	4.4	115	3.2	18	20	32	10	28
Skaraborgs län	248 896	91	3.7	78	3.1	14	8	28	3	25
Värmlands län	281 779	137	4.9	102	3.6	16	16	34	11	23
Örebro län	249 906	117	4.7	87	3.5	15	16	36	7	23
Västmanlands län	207 395	104	5.0	79	3.8	14	14	22	5	20
Kopparbergs län	269 656	108	4.0	94	3.5	22	11	31	9	4
Gävle stad	47 584	46	9.7	40	8.4	3	5	9	2	15
Gävleborgs län i övr...	239 448	64	2.7	54	2.3	14	11	21	2	25
Västernorrlands län ...	284 969	132	4.6	81	2.8	15	14	26	10	4
Jämtlands län	144 199	67	4.6	55	3.8	10	10	16	4	13
Västerbottens län	231 859	85	3.7	54	2.3	18	6	23	5	11
Norrbottnens län	244 092	79	3.2	63	2.6	16	9	17	3	
Summa										
i städer <i>cities</i>	3 349 212	4 481	13.5	2 922	8.7	231	421	810	212	790
på landsb. <i>country</i> ..	3 749 992	627	1.7	529	1.4	183	65	171	6	156
i utlandet <i>abroad</i> ...	..	26	..	22	..	..	..	..	..	..
Hela riket Total	7 099 204	5 134	7.2	3 473	4.9	414	486	981	218	946
Därav: män <i>male</i>	3 537 139	4 641	..	2 568	..	367	369	100	27	—
kvinnor <i>female</i>	3 562 065	493	..	905	..	47	117	881	191	946
Hela riket år 1950..	7 046 920	4 915	7.0	3 376	4.8	413	493	962	208	958
1949..	6 986 181	4 729	6.8	3 239	4.6	402	450	839	201	1 008
1948..	6 924 888	4 497	6.5	2 973	4.3	405	459	771	247	939
1947..	6 842 046	4 354	6.4	2 860	4.2	404	446	673	226	861
1946..	6 763 685	4 244	6.3	2 765	4.1	394	436	722	221	..
1945..	6 673 956	4 089	6.1	2 668	4.0	387	433	591	145	..

¹ Legitimerade läkare och läkare, som jämlikt Kungl. Maj:ts resolution äga behörighet att utöva läkar-konsten. Omfattar även icke yrkesverksamma. Antalet verksamma läkare, inklusive vissa här icke upp-tagna utlänningar, beräknas till 5 077 (se texten, kap. 2). — ² Legitimerade tandläkare, även icke yrkes-verksamma. Antalet verksamma, inklusive vissa här icke upptagna utlänningar, beräknas till 3 593 (se texten, kap. 2). — ³ Inkluderar farmaceuter med utländsk utbildning.

Tab. 2. Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt i början av år 1952.

Number of posts for physicians with a right to pension.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Län eller stad, där tjänsten är stationerad <i>County (County boroughs)</i>	Antal inrättade civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt ¹										
	Förste provinsialläkare <i>County Medical Officers</i>	Provinsial-, bitr. förste och ex. prov. läkare <i>Rural Medical Officers</i>	City Medical Officers läkare	Stads- och stadsdistrikts- läkare	Borough Medical Officers läkare	Köpings- och municipäl- läkare	Vid anstalt för At hospitals for tuberkulossjuka TB	andra kroppsligt sjuka öfr. somatic diseases	mentalt sjukade mentally diseased	Fängelseläkare <i>Prison Medical Officers</i>	Läkare vid medicinska un- derr.-anstalter <i>Professors</i> at inst. for med. education ²
Stockholms stad	—	—	31	—	—	—	580	57	6	207	89
Stockholms län	1	30	13	1	15	56	1	3	—	—	1
Uppsala län	1	13	4	—	—	86	15	—	—	55	—
Södermanlands län	1	18	11	—	2	55	10	—	—	—	1
Norrköpings stad	—	—	8	—	—	27	—	—	—	—	1
Östergötlands län i övr.	1	26	3	—	3	56	8	—	—	—	1
Jönköpings län	1	23	12	—	9	55	13	—	—	—	2
Kronobergs län	1	20	2	—	3	22	8	1	—	—	1
Kalmar län	1	23	8	—	3	36	9	1	—	—	2
Gotlands län	1	8	1	—	2	12	2	—	—	—	1
Blekinge län	1	13	4	—	4	27	—	—	—	—	1
Kristianstads län	1	26	3	2	6	45	—	—	—	—	1
Malmö stad	—	—	6	—	—	88	5	3	—	—	1
Hälsingborgs stad	—	—	2	—	2	24	11	—	—	—	1
Malmöhus län i övr.	1	26	9	2	4	124	17	—	—	85	2
Hallands län	1	15	3	—	9	26	—	—	—	—	2
Göteborgs stad	—	—	14	—	—	161	20	2	19	—	2
Göteb. o. Boh. län i övr.	1	22	4	1	7	30	—	—	—	—	2
Älvsborgs län	1	33	11	—	12	62	14	—	—	—	1
Skaraborgs län	1	23	10	—	3	45	—	—	—	—	—
Värmlands län	1	31	10	1	4	53	9	—	—	—	2
Örebro län	1	22	11	—	5	53	2	—	—	—	1
Västmanlands län	1	18	6	—	3	44	3	—	—	—	—
Kopparbergs län	1	32	7	—	5	39	10	—	—	—	2
Gävleborgs län	1	31	9	—	5	57	—	—	—	—	2
Västernorrlands län	1	37	7	—	8	70	12	1	—	—	1
Jämtlands län	1	24	1	1	4	29	6	—	—	—	—
Västerbottens län	1	38	4	1	5	37	10	—	—	—	3
Norrbottnens län	1	38	4	1	5	54	7	—	—	—	3
Summa Total 1952	24	590	218	10	128	2 053	249	17	366	126	
1951	24	585	208	11	133	1 927	239	14	342	120	
1950	24	580	207	12	131	1 849	234	14	320	114	
1949	24	573	202	11	128	1 851	220	14	286	106	
1948	24	540	195	13	127	1 612	199	15	262	93	

¹ Äro flera befattningar förenade hos samma person, ha de upptagits var för sig, varför antalet befattningar överstiger antalet tjänsteläkare.

² Här ingå endast professorer, laboratorer, docenter och lärare. Flertalet äro tillika sjukhusläkare och deras tjänster ha i dessa fall inräknats som läkartjänster vid anstalter.

³ Här ingå förvaltningsläkare (hos medicinalstyrelsen, försvarets sjukvårdsförvaltning o. s. v.), läkare vid dispensärer m. fl.

⁴ Dessutom 283 järnvägläkare, som icke kunnat uppdelas på län, jämte ett litet antal landstingspsykiater m. fl.

Tab. 3. Antal sjukskötersketjänster den 31 december 1951 och barnmorsketjänster den 1 januari 1952 hos landsting och vissa städer utanför landsting anslutna till statens pensionsanstalt.

Number of posts for nurses and midwives with a right to pension at counties and county boroughs.

1	2	3	4	5	6	7	8
Län, vissa städer <i>Counties, county boroughs</i>	Sjukskötersketjänster hos lands- ting och städer utanför landsting <i>Nurses</i>			Barnmorsketjänster <i>Midwives</i>			
	Hela antalet	Därav inom distrikts- vården		Vid anstalter	I öppen vård		Summa
		hela antalet	därav besatta		Di- strikt- vård	Förebyg- gande mödra- vård ²	
Stockholms stad	1 171	—	—	94	4	8	106
Stockholms län	320	85	80	14	31	—	45
Uppsala »	85	42	37	4	13	1	18
Södermanlands län	318	70	66	17	15	1	33
Norrköpings stad	120	—	—	9	1	1	11
Östergötlands län i övr.	337	70	65	27	28	1	56
Jönköpings län	316	75	50	21	27	—	48
Kronobergs »	130	41	36	13	34	1	48
Kalmar »	242	81	67	18	43	—	61
Gotlands »	66	17	9	3	16	—	19
Blekinge »	160	44	34	12	19	—	31
Kristianstads »	277	76	60	16	27	1	44
Malmö stad	259	—	—	10	1	—	11
Malmöhus län i övr.	507	72	42	25	20	4	49
Hallands län	148	41	36	12	16	—	28
Göteborgs stad	691	—	—	44	2	4	50
Göteb. o. Bohus län i övr. ..	209	63	49	16	34	—	50
Älvsborgs län	412	83	54	36	45	1	82
Skaraborgs »	244	65	31	18	29	—	47
Värmlands »	318	95	69	25	48	1	74
Örebro »	290	65	63	15	25	2	42
Västmanlands »	256	55	47	20	21	1	42
Kopparbergs »	337	78	74	22	52	—	74
Gävleborgs » ¹	320	90	80	22	34	—	56
Västernorrlands »	388	103	101	20	51	—	71
Jämtlands »	193	60	57	7	49	—	56
Västerbottens »	259	67	59	14	55	—	69
Norrbottens »	263	93	77	25	55	1	81
Summa	8 636	1 631	1 343	579	795	28	1 402

¹ Innefattar även Gävle stad. — ² Heltidstjänster.

Tab. 4. Den förebyggande mödra-
Maternity and

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Län, städer Counties, county boroughs	Antal hälsovårdsorgan Organs								Barnaföderskor Mothers					
	Mödra- och barnavårdscentraler, typ I Clinics of 1st order for mat.welf.	Barnavårdscentraler, typ I Clinics of 1st order for childw.	Mödravårdscentraler, typ II	Barnavårdscentraler, typ II	Mödra- och barnavårdscentraler, typ II	Barnavårdsstationer Child welfare stations	Mödra- och barnavårdsstationer	Mödra- och barnavårdsfilialer Mat. and child welfare branches	Hela antalet Total number	därav övervakade supervised		Medeltal besök per blivande mor Visits per mother		
										Antal Num-ber	%	hos läkaren	hos barnmorskan	hembesök av barnmorskan
1 Stockholms stad	7	63	—	—	—	—	1	—	11 095	8 316	75	3-6	1-1	0-4
2 Stockholms län....	1	—	3	5	2	—	30	78	5 884	3 797	65	2-4	1-4	0-6
3 Uppsala "	1	4	—	—	1	—	9	11	2 511	2 098	84	2-1	1-1	0-6
4 Södermanlands "	1	6	4	2	—	7	11	36	3 375	2 228	66	3-0	0-4	0-2
5 Norrköpings stad	2	3	—	—	—	—	—	—	1 277	1 270	99	2-9	0-2	0-4
6 Östergöt. län i övr..	2	2	—	—	—	—	21	32	4 119	3 151	76	2-2	2-2	1-5
7 Jönköpings län	1	2	—	—	6	—	20	34	4 311	3 041	71	2-3	1-3	0-7
8 Kronobergs "	—	—	—	—	1	—	19	30	2 381	1 888	79	2-2	1-4	1-3
9 Kalmar läns norra ...	—	—	1	1	1	—	9	17	3 744	963	49	2-1	1-5	0-4
10 Kalmar läns södra ...	—	—	1	1	2	—	11	12						
11 Gotlands län	—	1	1	—	—	—	6	5	1 012	521	51	1-7	1-2	1-5
12 Blekinge "	—	—	1	1	—	—	13	17	2 239	1 522	68	1-6	2-6	0-6
13 Kristianstads "	1	1	2	2	1	—	22	18	3 945	2 356	60	2-1	2-5	0-9
14 Malmö stad	2	6	—	—	—	—	—	—	3 184	1 345	42	2-7	—	—
15 Hälsingborgs stad ...	1	6	—	—	—	—	—	—	1 012	609	60	2-8	0-0	0-6
16 Malmöhus län i övr..	2	3	4	1	1	5	14	17	4 922	2 929	60	2-9	2-1	1-1
17 Hallands län	—	1	2	1	—	—	14	16	2 526	1 089	43	2-2	1-2	0-6
18 Göteborgs stad	5	25	—	—	—	—	—	—	5 559	4 161	75	3-5	—	0-5
19 Göteb. o. Boh.län i övr.	—	—	—	—	2	—	24	46	3 080	2 184	71	2-1	3-4	1-8
20 Älvsborgs län....	2	5	3	3	1	2	29	63	5 417	3 001	55	2-2	1-2	0-7
21 Skaraborgs "	2	1	—	—	1	1	26	13	3 791	1 659	44	2-0	2-8	0-6
22 Värmlands "	1	1	1	1	1	—	33	51	4 206	2 468	59	1-6	2-3	1-4
23 Örebro "	1	4	7	2	2	6	11	30	3 540	2 352	66	2-5	2-4	0-8
24 Västmanlands "	1	3	3	2	1	3	13	26	3 355	2 360	70	2-6	0-8	0-6
25 Kopparbergs "	1	1	1	1	4	—	25	25	4 133	3 242	78	2-1	1-5	0-9
26 Gävle stad	1	2	—	—	—	—	—	3	733	789	79	2-4	—	0-6
27 Gävleborgs län i övr.	—	—	2	2	2	3	24	21	3 660	2 674	79	1-7	1-6	1-3
28 Västernorrlands län ..	2	2	—	—	3	2	29	45	4 275	3 191	75	1-9	2-1	1-2
29 Jämtlands " ..	—	1	1	—	—	—	21	61	2 331	1 699	73	2-0	1-4	1-2
30 Västerbottens " ..	1	1	—	—	1	—	37	45	4 080	3 536	87	2-2	0-9	0-5
31 Norrbottens " ..	—	1	1	—	4	—	29	80	4 911	4 209	86	2-0	1-3	1-2
32 Summa Total	38	145	38	25	37	29	501	832	110 608	75 720	68	2-4	1-4	0-8

¹ Dessutom mottagningar på tjänsteresor till avlägset belägna platser. — ² Talen ha beräknats på födda ha antagits motsvara 986 barnaföderskor. — ³ Preliminär uppgift, sedermera reviderad (jfr noten

och barnavården år 1951.

child welfare.

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Spädbarn Infants						Småbarn Pre-school children								Total- kostnader, kr Total cost	
Antal levande födda Number of live born	därav övervakade supervised		Medeltal besök per spädbarn Visits per infant			Antal över- vakade 1-2 år Number super- vised 1-2 years	Medeltal besök per 1-2- åring Visits per 1-2 year child			Antal över- vakade 2-7 år Number super- vised 2-7 years	Medeltal besök per 2-7- åring Visits per 2-7 year child				
	Antal Number	%	hos läkaren	hos sjuksköterskan	hembesök av sjuk- sköterskan		hos läkaren	hos sjuksköterskan	hembesök av sjuk- sköterskan		hos läkaren	hos sjuksköterskan	hembesök av sjuk- sköterskan		
11 020	9 039	82	4.5	1.1	5.7	7 399	1.9	0.2	1.9	21 032	1.4	0.1	1.3	1 545 890	1
5 868	5 226	89	2.9	1.4	4.2	4 772	1.3	0.4	1.5	8 593	0.8	0.4	1.0	324 656	2
2 505	2 235	89	3.8	0.6	5.9	2 656	1.8	0.2	2.0	278	1.3	0.0	1.5	172 995	3
3 368	3 061	91	3.1	0.9	4.7	3 138	1.6	0.5	1.9	2 001	1.0	0.2	1.2	210 030	4
1 270	1 198	94	4.1	—	10.4	1 279	2.5	—	2.6	1 216	1.7	—	1.6	134 107	5
4 083	3 972	97	3.2	0.3	4.6	3 928	1.3	0.2	1.6	7 920	0.7	0.1	1.1	266 334	6
4 285	3 789	88	3.2	0.9	3.8	3 151	1.5	0.2	1.2	5 501	1.0	0.1	0.8	256 839	7
2 367	2 229	94	3.0	0.3	4.5	684	1.0	0.2	0.9	473	0.6	0.2	0.8	109 495	8
3 702	1 376	93	1.9	0.4	4.5	1 301	1.3	0.2	1.7	1 720	0.9	0.2	0.9	85 465	9
	2 050		2.9	0.6	5.0	739	1.6	0.1	0.6	561	1.2	0.2	0.6	98 756	10
1 005	870	87	2.6	0.6	5.2	800	0.8	0.1	1.3	1 037	0.6	0.0	0.9	58 542	11
2 234	1 932	86	3.3	1.3	6.2	272	2.3	0.5	1.2	—	—	—	—	73 429	12
3 939	3 624	92	2.2	0.7	4.0	3 182	1.4	0.2	1.6	4 554	1.0	0.1	1.1	180 879	13
3 156	2 882	91	6.9	2.0	3.9	2 315	1.2	1.3	0.2	7 888	0.9	1.1	0.1	300 460	14
1 005	836	83	5.7	5.1	5.1	788	1.7	2.2	2.1	2 893	1.1	1.5	0.9	126 612	15
4 916	3 429	70	2.3	1.3	3.3	2 571	1.1	0.7	1.3	4 643	0.6	0.3	0.6	202 666	16
2 521	2 393	95	2.5	0.6	5.1	1 980	1.3	0.3	2.0	3 821	0.7	0.4	1.6	89 025	17
5 559	5 110	92	2.3	1.3	7.0	4 813	0.9	0.3	1.9	7 729	0.6	0.1	1.2	439 287	18
3 058	2 891	95	2.0	1.1	5.9	3 068	1.2	0.3	2.1	1 203	0.5	0.1	0.9	137 896	19
5 381	4 945	92	3.2	0.9	4.4	5 224	1.6	0.3	1.9	7 817	0.8	0.1	1.9	301 807	20
3 761	3 466	92	1.8	0.3	4.7	2 906	1.0	0.1	1.4	2 988	0.7	0.1	1.0	112 766	21
4 190	3 826	91	2.8	0.6	4.3	3 683	1.6	0.2	1.7	2 477	1.0	0.2	1.1	201 486	22
3 528	3 342	95	3.7	1.1	5.1	3 248	1.5	0.2	1.3	3 952	1.1	0.2	0.8	299 110	23
3 327	3 136	94	3.3	1.3	5.4	2 866	1.8	0.5	2.1	2 591	1.2	0.3	1.3	199 026	24
4 108	3 882	94	2.6	0.6	3.6	1 884	1.5	0.4	1.1	815	1.0	0.3	1.1	176 122	25
725	641	88	4.1	1.9	5.3	374	2.2	0.5	2.1	297	2.2	0.5	1.3	50 200	26
3 632	3 464	95	2.4	0.7	4.1	3 467	1.3	0.2	1.7	677	1.2	0.1	0.8	152 022	27
4 268	4 086	96	1.7	0.6	5.0	3 918	1.0	0.2	2.0	11 736	0.5	0.1	1.2	214 259	28
2 307	2 221	96	2.4	0.1	4.7	2 418	1.6	0.0	2.0	3 862	0.9	0.0	1.2	159 501	29
4 060	3 813	94	2.0	0.1	4.4	3 548	1.3	0.0	2.4	3 619	1.0	0.0	2.1	183 060	30
4 879	4 474	92	1.9	0.2	4.3	4 226	1.1	0.1	2.6	8 031	0.4	0.0	2.1	331 715	31
110 027	99 438	90	3.0	0.9	4.8	86 598	1.4	0.3	1.8	131 925	0.9	0.2	1.1	7 194 437	32

uppgifter om antalet födda (levande födda plus dödfödda) och äro således endast approximativa. 1 000 på sid. 118).

Tab. 5. Tuberkulosdispensärerna år 1951. Antal och prestationer.

TB dispensaries.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län, städer Counties, county boroughs	Antal dis- pensärer No. of dispensaries	Distriktsdispensärer District dispensaries	Centralsdispensärer Central dispensaries		Central- och distriktsdispensärer Central and district dispensaries			
	Centralsdispensärer Central dispensaries		Undersökta nytil- komna personer New cases examined	Röntgenunder- sökningar No. of X-ray examinations	No. of BCG vaccination	Tuberkulinunder- sökningar Tuberculin tests	Hembesök av distr.- (disp.)-sjuksköterska Home visits by district or dis- pensary nurse	Läkareundersökningar Examinations by physician
Stockholms stad	1	—	12 594	99 233	5 645	25 627	—	—
Stockholms län	4	35	2 324	9 318	5 669	22 337	9 111	4 216
Uppsala län	1	12	2 885	16 808	2 936	11 999	8 641	8 160
Södermanlands län	2	18	1 195	4 761	3 386	14 990	3 946	2 374
Norrköpings stad	1	—	2 243	10 774	419	1 905	—	—
Östergötlands län i övrigt	2	23	3 927	10 456	3 837	16 913	9 134	2 554
Jönköpings län	1	24	3 313	7 638	3 557	14 423	6 688	2 929
Kronobergs län	2	22	2 266	8 671	5 082	13 503	3 923	3 198
Kalmar län (norra o. södra)	3	30	3 522	10 772	4 835	19 999	7 215	1 969
Gotlands län	1	8	3 779	12 609	1 178	6 091	1 425	204
Blekinge län	2	15	3 423	9 858	2 258	11 408	5 716	4 578
Kristianstads län	2	28	3 413	49 407	5 365	23 434	9 195	3 413
Malmö stad	1	—	8 008	34 987	5 184	20 262	—	—
Hälsingborgs stad	1	—	1 935	5 145	411	1 740	—	—
Malmöhus län i övrigt ...	1	19	6 113	30 763	4 567	20 318	4 859	3 492
Hallands län	2	17	4 206	11 272	4 273	14 457	2 698	443
Göteborgs stad	1	—	20 600	58 417	6 350	32 704	—	—
Göteb. o. Bohus län i övrigt	3	24	6 574	31 227	4 584	15 837	5 734	2 684
Älvsborgs län	4	11	10 769	19 549	5 971	15 658	5 494	17 657
Skaraborgs län	1	28	2 366	4 147	3 709	19 231	3 171	2 321
Värmlands län	3	33	5 963	13 616	4 746	25 965	10 918	3 646
Örebro län	2	22	3 588	10 018	1 308	9 319	3 247	4 137
Västmanlands län	1	20	2 170	8 057	3 094	13 528	3 679	2 021
Kopparbergs län	2	36	8 282	13 001	3 984	20 795	10 145	3 405
Gävle stad	1	—	1 891	4 260	619	637	—	—
Gävleborgs län i övrigt...	2	32	2 269	6 450	7 188	25 920	5 163	3 497
Västernorrlands län	3	36	3 842	14 749	5 241	31 172	10 477	6 895
Jämtlands län	1	23	2 153	7 524	3 708	12 864	7 528	4 796
Västerbottens län	4	34	7 556	21 519	4 663	42 216	9 425	8 330
Norrbottnens län	4	35	7 089	22 563	8 049	29 929	16 450	8 517
Summa Total 1951	59	585	150 258	567 569	121 816	535 181	163 982	105 436
1950	58	578	136 067	503 865	152 709	571 769	180 955	107 084
1949	54	567	134 562	473 887	172 345	607 264	193 218	111 640
1948	54	544	128 516	458 332	177 968	590 148	192 761	163 518

Tab. 6. Antal apotek m. m. och dessas försäljningsbelopp år 1951.

Pharmacies.

1	2	3	4	5	6	7	8
Län, städer County, county borough	Antal apotek No. of pharmacies			Läke- medels- förråd Medi- cine supply	Apotekens försäljning, kr Total sale	Antal in- vånare per apotek Inh. per pharmacy	Läkemedels- förbruk- ningen per invånare, kr Sale per inh.
	själv- ständiga inde- pendent	filial- apotek branch	sjukhus apotek at hospital				
Stockholms stad	43	9	6	4	30 532 145	14 465	40.6
Stockholms län {st. 11	11	1	—	40	5 744 125	16 595	20.2
Uppsala " {lb. 9	9	1	—	14	1 614 659	14 166	27.6
Södermanlands " {st. 4	4	1	1	4	3 593 216	12 007	23.2
Norrköpings stad {lb. 4	4	2	—	12	700 357	17 190	33.7
Östergötlands län i övr. {st. 11	11	—	—	17	4 685 416	14 694	21.8
Jönköpings län {lb. 3	3	4	—	17	324 274	16 134	21.0
Kronobergs " {st. 5	5	—	—	11	2 899 103	13 211	18.2
Kalmar " {lb. 7	7	1	—	8	4 193 409	13 974	20.1
Gotlands " {st. 7	7	—	—	3	1 575 517	14 714	18.2
Blekinge " {lb. 11	11	2	—	9	5 255 474	20 936	12.0
Kristianstads " {st. 3	3	—	—	16	504 880	13 644	17.8
Malmö stad {lb. 7	7	3	1	2	1 637 980	19 559	30.8
Hälsingborgs stad {st. 7	7	—	—	30	1 243 057	17 998	32.0
Malmöhus län i övrigt .. {lb. 8	8	1	—	17	3 159 403	15 198	21.7
Hallands län {st. 6	6	—	—	2	1 617 084	18 246	21.4
Göteborgs stad {lb. 3	3	—	—	30	1 072 976	19 900	30.8
Göteb. o. Bohus l. i övr. {st. 16	16	2	1	17	2 851 377	14 592	16.0
Älvsborgs län {lb. 6	6	—	—	11	1 763 791	16 423	20.3
Skaraborgs " {st. 8	8	—	—	34	6 017 294	16 593	20.5
Värmlands " {lb. 10	10	4	—	5	2 302 001	13 418	21.3
Örebro " {st. 8	8	—	—	25	4 814 011	12 495	21.6
Västmanlands " {lb. 12	12	1	—	11	2 101 358	12 962	21.3
Kopparbergs " {st. 6	6	—	—	39	3 095 117	11 724	20.7
Gävle stad {lb. 3	3	—	—	36	421 371	15 861	33.3
Gävleborgs län i övr. .. {st. 16	16	—	—	36	11 033 731	13 303	18.5
Västernorrlands län {lb. 6	6	—	—	36	2 189 838	15 832	20.3
Jämtlands " {st. 7	7	—	—	36	1 070 261	10 300	22.2
Västerbottens " {lb. 8	8	—	—	56	5 218 622	10 539	18.3
Norrbottnens " {st. 10	10	4	—	53	2 121 127	14 358	19.3
Hela riket Total	414	73	13	510	167 602 161	14 577	23.6
Därav rikets städer cities...	231	17	13	..	134 806 348	13 505	40.3
rikets landsb. country	183	56	—	..	32 795 813	15 690	8.7

Tab. 7. Folktandvård. Verksamhet m. m år. 1951.

Public dental care. Activity etc.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Huvudman (landsting, städer utom landsting) Sponsor (counties, county boroughs)	Tand- polikliniker Policlinics		Antal tand- läkare vid No. of dental surgeons		Antal vid distriktstend- poliklinikerna behandlade Number of persons treated at district polyclinics				Arbetstimmar av tandläkare i tand- vård (i distr.) för Hours worked at district polyclinics in respect of	
	cen- tral- den 1/1 52	dis- trikts- den 1/1 52	central- tand- polikli- nikerna den 1/1 52	dis- trikts- tand- polikli- nikerna den 1/1 52	barn children		vuxna adults		barn children	vuxna adults
	central	district	central	district	full- ständ- digt compl. treat- ment	par- tiellt partial treat- ment	full- ständ- digt compl. treat- ment	par- tiellt partial treat- ment		
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län	—	18	—	41	19 349	5 233	5 734	10 154	41 495	35 635
Uppsala »	1	9	2	12	7 575	518	1 997	3 941	13 617	9 035
Södermanlands »	1	16	1	41	22 879	4 745	7 545	12 718	42 820	28 322
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län i övrigt....	1	16	2	31	16 409	2 530	3 495	5 932	28 744	18 740
Jönköpings län	1	22	1	29	14 494	3 624	4 592	6 005	29 588	19 934
Kronobergs »	1	10	1	8	2 688	561	775	1 363	5 746	4 087
Kalmar läns norra	—	10	—	10	4 647	727	2 077	1 117	10 625	8 105
» » södra	1	11	1	18	5 982	1 644	1 516	2 734	17 931	8 501
Gotlands län	—	6	—	7	3 481	721	750	2 283	8 796	5 006
Blekinge »	—	7	—	14	6 139	937	1 358	1 886	12 296	8 138
Kristianstads »	1	23	2	33	7 599	2 064	1 937	2 654	31 753	23 939
Malmö stad	—	10	—	34	15 578	..	973	1 621	36 251	9 766
Hälsingborgs stad	—	3	—	13	3 838	1 153	607	1 604	12 552	8 942
Malmöhus län i övrigt	—	19	—	36	12 689	4 425	5 109	7 473	30 792	26 520
Hallands län	1	10	1	16	9 291	5 179	1 736	5 190	24 682	12 141
Göteborgs stad	1	22	1	95	35 033	8 822	6 146	14 494	83 310	45 573
Göteb. o. Bohus län i övr....	—	19	—	26	7 549	2 996	2 816	7 133	25 018	15 608
Älvsborgs län	1	24	1	42	13 779	2 286	5 738	8 375	39 384	28 750
Skaraborgs »	—	8	—	11	5 837	916	1 542	1 721	10 678	6 994
Värmlands »	—	14	—	23	9 746	2 809	3 357	9 670	24 768	17 140
Örebro »	—	9	—	14	7 669	1 540	261	426	19 756	2 288
Västmanlands »	1	9	1	21	11 616	2 551	1 056	3 344	19 207	8 753
Kopparbergs »	1	14	2	25	10 831	2 382	3 558	6 375	20 003	15 635
Gävle stad	—	1	—	6	2 592	503	558	321	6 430	3 690
Gävleborgs län i övrigt....	—	17	—	31	16 482	2 042	6 742	10 266	21 350	18 443
Västernorrlands län	—	17	—	24	11 234	3 145	3 790	6 519	24 043	19 497
Jämtlands »	—	17	—	20	8 408	2 033	2 068	5 106	15 977	12 182
Västerbottens »	1	21	1	33	15 314	2 964	7 921	10 104	29 090	22 950
Norrbottens »	1	34	1	47	18 423	7 410	7 290	16 094	44 592	32 098
Summa Total	14	416	18	761	327 151	(76 460)	93 044	166 623	731 294	476 412
därav										
inom landstingsområden	13	380	17	613	270 110	65 982	84 760	148 533	592 751	408 441
i städer utom landsting*	1	36	1	148	57 041	(10 478)	8 284	18 040	138 543	67 971

* Beräknat tal. — * Avser endast färdigbehandlade patienter. — * Omfattar icke Stockholm och Norrköping, vilka ha kommunal tandvård, som icke är inordnad i folktandvården.

Tab. 8. Folktandvårdens utgifter och inkomster år 1951.

Public dental care, operation cost and receipts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Huvudman (landsting, städer utom landsting) <i>Sponsor (counties, county boroughs)</i>	Utgifter för driften, 1000-tal kr <i>Operation cost, 1 000 kr.</i>			Inkomster att täcka vidstående utgifter, 1 000-tal kr <i>Receipts to cover operation cost, 1 000 kr.</i>				
	Avlö- ningar <i>Salaries</i>	Övrigt utom för lokaler, städning, värme, lyse <i>Other expenses except for premises</i>	Summa <i>Total</i>	Behand- avgifter f. barn från primär kommun <i>Receipts f. children from local communes</i>	Avgifter enl. folk- tand- vårds- taxan <i>Fees from adults</i>	Bidrag av <i>Subsidies from</i>		Övriga in- komster <i>Other sources</i>
						staten (drift- bidrag) <i>the State</i>	landsting el. stad utom landsting <i>county council or c. borough</i>	
Stockholms län distr.-tandpol.	1 465	278	1 743	102	520	304	798	19
Uppsala län distr. »	349	131	480	14	181	121	164	—
» » centr. »	67	18	85	—	23	—	62	—
Södermanlands län distr. »	1 274	367	1 641	102	509	343	687	—
» » centr. »	107	32	139	—	82	—	57	—
Östergötlands län distr. »	896	229	1 125	70	379	252	383	41
» » centr. »	66	21	87	—	25	—	57	5
Jönköpings län distr. »	794	244	1 038	61	384	238	355	—
» » centr. »	52	13	65	—	12	—	53	—
Kronobergs län distr. »	159	63	222	10	82	28	102	—
» » centr. »	61	10	71	—	10	—	61	—
Kalmar läns n:a distr. »	304	118	422	21	158	81	162	0
» » s:a distr. »	358	97	455	18	157	34	246	—
» » centr. »	56	13	69	—	15	—	54	—
Gotlands län distr. »	233	115	348	13	97	52	186	—
Blekinge län distr. »	334	92	426	32	170	98	126	—
Kristianstads län distr. »	790	241	1 031	66	341	211	413	—
» » centr. »	73	36	109	—	60	—	49	—
Malmö stad distr. »	885	154	1 039	..	106	125	808	—
Hälsingborgs stad distr. »	414	67	481	1	100	31	349	—
Malmöh. l. i övr. distr. »	921	220	1 141	50	419	189	483	—
Hallands län distr. »	624	205	829	44	223	135	427	—
» » centr. »	36	2	38	0	16	—	22	—
Göteborgs stad distr. »	2 558	651	3 209	32	679	262	2 236	—
» » centr. »	164	45	209	—	154	0	55	—
Göteb. o. Boh. l. i övr. distr. »	668	150	818	47	271	121	379	—
Älvsborgs län distr. »	1 168	237	1 405	69	535	220	581	—
» » centr. »	32	9	41	—	9	—	32	—
Skaraborgs län distr. »	275	78	353	29	132	93	99	0
Värmlands län distr. »	801	284	1 085	52	419	148	466	—
Örebro län distr. »	312	58	370	—	55	64	251	—
Västmanlands län distr. »	575	120	695	59	157	186	293	—
» » centr. »	53	12	65	—	19	—	46	—
Kopparbergs län distr. »	507	220	727	—	366	173	188	—
» » centr. »	67	22	89	—	23	—	66	—
Gävle stad distr. »	174	56	230	2	42	21	165	—
Gävleborgs l. i övr. distr. »	949	281	1 230	59	616	131	424	—
Västernorrlands distr. »	749	251	1 000	53	403	181	363	—
Jämtlands län distr. »	492	171	663	32	277	118	236	—
Västerbottens län distr. »	968	303	1 271	91	718	245	217	—
» » centr. »	78	20	98	—	45	—	53	—
Norrbottnens län distr. »	1 501	399	1 900	91	781	292	736	—
» » centr. »	66	11	77	—	23	—	54	—
Summa centraltandpolikliniker	978	264	1 242	—	516	—	721	5
» distriktstandpolikliniker	21 497	5 880	27 377	(1 220)	9 277	4 497	12 323	60
Total	22 475	6 144	28 619	1 (1 220)	9 793	4 497	13 044	65
därav inom landstingsområden	18 280	5 171	23 451	1 185	8 712	4 058	9 431	65
i städer utom landsting	4 195	973	5 168	35	1 081	439	3 613	—

¹ Beträffande Malmö stad, ingår beloppet för behandlingsavgifter för barn i kol. 8.

Survey of beds at hospitals for somatic diseases.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
anstalter med specialläkare för hospitals) with a specialist physician of its own								Platser på barn- börds- avd. utan egen special- läkare Ma- ternity wards without spec.	Platser på andra läsa- retts- avd. Other depts at gen. hosp.	Platser på kro- niker- avd. For chro- nically sick	Platser på en- skilda sjukhem (utom bb- platser) Private hospitals (except maternity wards)	Platser på epide- miavd. Beds at epi- demic hospitals	Summa vård- platser Total	
orto- pedi ortho- pedics	neuro- logi neuro- logy	neuro- kirurgi neuro- surgery	psyki- atri psychi- atry	tbc-sjukd. TB		obstetrik o. (el.) gynekologi obstetrics, gynecology		lung- tbc lung	led-, ben- o. körtel- tbc joint-, bone-etc.	obstetr. platser obstet- rics	gynek- platser gynecology			
452	158	157	710	524	62	1 666	1 107	1 060	123	681	—	30	30 870	1
486	—	—	15	—	743	—	—	18	—	—	—	—	2 770	2
—	—	—	—	—	—	—	—	336	—	255	—	27	2 092	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	—	4 874	4 939	4
—	—	—	—	7 686	—	—	—	—	—	29	—	—	7 715	5
—	—	—	—	—	—	305	69	243	—	—	—	—	617	6
—	—	—	—	—	—	36	—	14	—	—	—	—	50	7
—	—	—	—	—	—	—	—	19	32	5 251	—	—	5 317	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 255	—	—	3 255	9
—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	—	1 312	—	1 333	10
—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	36	11
988	158	157	725	8 210	805	2 007	1 176	1 726	220	9 471	1 312	4 931	58 994	12
206	42	65	109	—	—	42	100	—	10	—	—	—	1 252	13
304	—	—	349	177	743	—	—	—	—	—	—	—	2 593	14
108	31	46	99	793	62	531	247	—	10	2 220	618	749	8 817	15
—	10	7	—	358	—	32	20	109	8	472	125	211	2 477	16
—	—	—	—	180	—	89	75	22	—	156	95	160	1 328	17
—	—	—	—	130	—	48	34	61	37	246	—	143	1 555	18
—	—	—	—	103	—	62	18	—	25	208	—	64	805	19
48	—	—	34	156	—	97	29	49	—	292	15	182	1 718	20
—	—	3	—	266	—	39	33	75	—	368	108	185	1 977	21
—	—	1	—	158	—	—	—	64	—	116	—	64	839	22
—	—	1	—	138	—	2	—	30	—	141	—	59	608	23
—	—	2	—	169	—	24	25	52	—	101	87	59	1 017	24
—	—	—	—	107	—	—	—	23	—	161	—	64	524	25
—	—	2	—	259	—	—	—	69	—	125	—	88	1 119	26
—	—	3	—	206	—	50	45	52	—	190	10	84	1 546	27
107	—	2	46	223	—	94	56	4	15	575	37	236	2 045	28
—	1	2	—	103	—	66	—	—	—	157	14	147	691	29
132	11	21	—	259	—	55	55	65	11	574	28	262	2 667	30
—	—	2	—	149	—	—	—	70	—	164	—	112	1 030	31
—	63	—	88	489	—	267	99	15	—	388	112	360	3 768	32
—	—	—	—	214	—	—	—	77	28	224	—	84	1 273	33
—	—	—	—	358	—	91	63	83	17	379	—	155	2 170	34
—	—	—	—	222	—	50	45	55	—	298	—	183	1 597	35
—	—	—	—	279	—	65	29	72	—	283	—	113	1 779	36
33	—	—	—	272	—	52	29	50	27	108	—	195	1 536	37
—	—	—	—	209	—	60	30	61	—	233	3	76	1 343	38
—	—	—	—	341	—	30	29	75	15	250	15	176	1 904	39
—	—	—	—	60	—	27	15	—	17	44	30	61	458	40
—	—	—	—	225	—	27	15	90	—	197	—	140	1 548	41
—	—	—	—	535	—	85	53	52	—	232	15	175	2 327	42
—	—	—	—	275	—	22	32	21	—	103	—	84	964	43
—	—	—	—	384	—	—	—	167	—	102	—	134	1 716	44
—	—	—	—	413	—	—	—	163	—	364	—	126	2 003	45

* Ditto combined with old people's homes. — * Som ej genom avtal disponerats av annat sjukvårdsområde. Available

Lasarett <i>Hospital</i>	Huvudman <i>Sponsor</i>		Platser på allm. sjuk- avd. <i>At non- spe- cial- ized dep.ts</i>	Platser med egen specialläkare på <i>Beds at departments with</i>						
	Kategori <i>Category</i>	Länsskift <i>County</i>		medi- cin <i>medicine</i>	kirurgi <i>surgery</i>	medi- cinsk barn- sjuk- vård. <i>pedia- trics</i>	ögon- sjuk- domar <i>ophthal- mology</i>	öron-, näs- o. hals- sjukd. <i>oto-, rhino-, laryngo- logy</i>	radio- logi <i>radio- logy</i> ¹	hud- o. köns- sjukd. <i>dermato- venereo- logy</i>
1 Delade lasarett. Specialized hospitals	.	.	.	7 119	7 424	1 481	732	1 251	416	512
2 Karolinska sjukh., Stockholm	S	A	—	(†) 326	(†) 256	(†) 125	(†) 58	(†) 89	(†) 141	(†) 166
3 Serafimerlasarettet, »	S	A	—	(†) 181	(†) 187	—	—	—	—	—
4 Sabbatsb. sjukh., »	U	A	—	249	202	—	25	68	—	—
5 S:t Eriks »	U	A	—	409	152	—	—	—	—	—
6 S:t Görans »	U	A	—	236	203	—	—	—	—	106
7 Södersjukhuset, »	U	A	—	348	274	65	19	58	28	69
8 Mörbys lasarett, Stocksund	L	B	—	96	141	—	—	30	12	—
9 Norrtälje »	L	B	—	52	40	—	—	—	—	—
10 Södertälje »	L	B	—	91	135	—	—	—	—	—
11 Akademiska sjukh., Uppsala	S	C	—	166	195	67	30	89	—	—
12 Eskilstuna lasarett	L	D	—	115	143	65	15	25	11	—
13 Nyköpings »	L	D	—	102	95	28	—	15	—	—
14 Norrköpings »	U	E	—	94	123	61	15	44	—	10
15 Linköpings »	L	E	—	148	132	55	24	50	—	25
16 Vadstena »	L	E	—	65	66	—	—	—	—	—
17 Jönköpings »	L	F	—	102	136	54	31	30	—	—
18 Värnamo »	L	F	—	68	94	—	—	—	—	—
19 Växjö »	L	G	—	102	117	22	8	20	—	—
20 Västerviks »	L	H	—	76	117	—	—	—	—	—
21 Kalmar »	L	H	—	114	135	—	20	27	—	—
22 Visby »	L	J	—	53	84	18	6	8	—	—
23 Karlshamns »	L	K	—	62	86	—	—	—	—	—
24 Karlskrona »	L	K	—	233	145	—	13	29	—	—
25 Hässleholms »	L	L	—	72	94	—	—	—	—	—
26 Kristianstads »	L	L	—	143	153	40	32	32	—	—
27 Ängelholms »	L	L	—	86	120	—	—	—	—	—
28 Allmänna sjukh., Malmö	U	M	—	151	188	165	20	48	—	73
29 Hälsoingborgs lasarett	U	M	—	134	137	—	—	26	—	—
30 Lunds »	L	M	—	174	192	139	49	57	80	40
31 Halmstads »	L	N	—	109	114	26	15	24	—	—
32 Sahlgrenska sjukh., Göteborg	U	O	—	372	382	—	35	62	89	—
33 Uddevalla lasarett	L	O	—	111	154	—	18	—	—	—
34 Borås »	L	P	—	142	150	45	15	30	—	—
35 Vänersborgs »	L	P	—	108	137	33	15	28	—	—
36 Falköpings »	L	R	—	148	—	41	24	—	—	—
37 Lidköpings »	L	R	—	107	130	—	—	31	—	—
38 Karlstads »	L	S	—	128	147	52	23	35	9	—
39 Karlskoga »	L	T	—	92	96	—	—	—	—	—
40 Örebro »	L	T	—	149	154	34	32	31	12	23
41 Köpings »	L	U	—	58	69	—	—	—	—	—
42 Västerås »	L	U	—	123	132	25	20	30	7	—
43 Falu »	L	W	—	105	169	49	32	45	—	—
44 Gävle »	L+U	X	—	133	156	52	26	31	10	—
45 Hudiksvalls »	L	X	—	75	117	16	13	17	—	—
46 Härnösands »	L	Y	—	72	88	—	—	—	—	—
47 Sundsvalls »	L	Y	—	152	208	50	28	44	—	—
48 Örnsköldsviks »	L	Y	—	100	140	23	14	20	—	—
49 Östersunds »	L	Z	—	99	154	33	15	23	—	—
50 Skellefteå »	L	AC	—	90	168	—	—	—	—	—
51 Umeå »	L	AC	—	137	147	26	28	25	13	—
52 Bodens » (garnis.)	S	BD	—	92	72	44	14	30	4	—
53 Gällivare »	L	BD	—	68	68	28	—	—	—	—
54 Luleå »	L	BD	—	59	67	—	—	—	—	—
55 Piteå »	L	BD	—	42	63	—	—	—	—	—
56 Speciallasarett. One speciality	.	.	—	529	—	—	—	—	—	133
57 Odelaade lasarett. Non-spec. gen. hosp.	.	.	4 082	—	—	26	—	22	—	—
58 Samtliga lasarett Total	.	.	4 082	7 648	7 424	1 507	732	1 273	416	645

¹ För radiologifall avdelade platser på medicinska och kirurgiska kliniker medräknade. — * Uppdelningen på

lasarettssavdelningar (kliniker) eller anstalter för
a doctor of their own specialized in

reuma- tologi rheu- mato- logy	orto- pedi ortho- pedics	neuro- logi neuro- logy	neuro- kirurgi neuro- surgery	psyki- atri psychi- atry	tbc-sjukd. TB		obstetrik o. (el.) gynekologi obstetrics and gynecology		Platser på barn- bördsavd. utan egen speciallāk. Maternity wards (other)	Platser på andra lasa- retts- avd. Other dep.ts at gen. hosp.	Platser på kro- niker- avd. Dep.ts for chron. diseased	Platser på epi- demi- avd. Dep.ts for epid. diseases	Summa vård- platser Total No. of beds	
					lung- tbc lung	led-, ben- o. körtel- joint etc.	obstetr. platser obst.	gyne- kol- platser gynec.						
413	452	158	157	710	446	62	1 666	1 107	470	123	325	30	25 054	1
—	—	(†) 83	(†) 82	† 109	—	—	(†) 87	(†) 66	—	† 10	—	—	1 433	2
—	—	—	—	—	—	—	96	110	—	—	—	—	533	3
—	—	—	—	—	—	—	30	71	—	—	—	—	750	4
—	76	—	—	—	149	62	—	—	—	—	92	—	662	5
—	32	—	36	84	—	—	141	41	—	10	—	—	924	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	1 205	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	287	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	26	—	131	9
—	—	—	—	—	—	—	96	85	—	—	54	—	305	10
—	—	—	—	† 115	—	—	48	34	—	—	—	—	843	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	456	12
—	—	—	—	—	—	—	62	18	23	—	—	—	263	13
† 56	—	—	—	—	25	—	57	29	—	25	—	—	533	14
—	48	—	—	34	—	—	—	—	—	—	28	—	630	15
—	—	—	—	—	—	—	48	33	8	—	—	—	139	16
—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	434	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	220	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	287	19
—	—	—	—	—	—	—	26	25	13	—	—	—	206	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	347	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	188	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	165	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	438	24
—	—	—	—	—	—	—	*) 50	*) 45	—	—	—	—	182	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	495	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	218	27
† 61	107	—	—	46	148	—	*) 94	*) 56	—	—	—	—	1 157	28
† 68	(†) 156	12	39	† 114	94	—	55	55	—	11	—	—	297	29
—	—	63	—	88	—	—	*) 267	*) 99	29	—	—	—	1 335	30
—	—	—	—	—	—	—	*) 53	*) 36	28	—	—	—	317	31
—	—	—	—	—	—	—	35	27	—	—	—	—	1 457	32
—	—	—	—	—	—	—	34	23	—	—	—	—	311	33
—	—	—	—	—	—	—	19	22	—	—	—	—	471	34
† 56	—	—	—	—	—	—	65	29	—	—	—	—	503	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	270	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	27	—	—	365	37
—	33	—	—	—	—	—	52	29	—	—	—	—	488	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	234	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	549	40
† 56	—	—	—	—	—	—	60	30	—	—	—	—	143	41
—	—	—	—	—	—	—	30	29	—	15	—	—	483	42
—	—	—	—	—	—	—	54	30	—	17	29	—	503	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	509	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	257	45
—	—	—	—	—	—	—	57	33	—	—	—	—	180	46
—	—	—	—	—	—	—	28	20	—	—	—	—	572	47
—	—	—	—	—	—	—	22	32	—	—	—	—	345	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	—	—	—	378	49
† 60	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	295	50
† 56	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	458	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	30	362	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	42	—	221	53
—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	54	—	200	54
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	120	55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	264	—	926	56
—	—	—	—	—	78	—	—	—	590	—	92	—	4 890	57
413	452	158	157	710	524	62	1 666	1 107	1 060	123	681	30	30 870	58

gynekologiska och obstetriska platser är ungefärlig — † Rikssjukhus (riksplatser). — (†) Riksplatser ingå.

Tab. 11. Lasarett, vissa andra sjukhus av lasarettskaraktär och sjukstugor år 1951. Vårdplatser, patienter (i sluten och öppen vård), personal och utgifter för driften.

General hospitals, special hospitals and cottage hospitals. Beds, in- and outpatients, personnel and operation cost.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukhus (adress) Hospital (address)	Huvud- man (se kap. 1) Sponsor (cf. Chapt. 1)	Länshöskstav County Category	Vårdplatser d. 31/12 Beds on Dec. 31st.		Patienter i sluten vård Inpatients				Antal besök i öppen vård No of visits by out patients	Personal den 31/12 Personnel on Dec. 31st.					Utgifter för driften ^a Operation cost				
			Hela antalet Total number	Därav på barnbördsvd. Maternity wards	Intagna under året Admissions		Vård dagar Bed-days			Beläggning, % Beds occupied (mean)	Vårdpersonal Nursing personnel			Förvaltningspersonal Administrative staff	Ekonomipersonal Domestic staff	Hela utgiften, 1 000- tal kr Total, 1 000 kr	Per inta- gen, kr Per ad- mis- sion, kr	Per vård- dag, kr Per bed- day, kr	
					Hela antalet Total number	Därav på barn- börds- av- deln.	Hela antalet Total number	Därav på barn- börds- av- deln.			Läkare Physicians	Sjukvårskör o. likn. Nurses and similar	Övriga Auxiliaries						Vårdplatser, per 100 beds
A. Lasarett General hospitals.																			
Undervisningslasarett University hospitals	.	.	5 301	454	93 556	15 802	1 539 143	131 030	82	928 484	486	1 287	3 540	91	145	1 244	64 213	688	42-5
Karolinska sjh., Sthlm†	S	.	1 433	153	25 755	4 517	382 676	43 392	76	253 167	155	390	856	87	30	308	16 686	656	46-4
Serafimerlasarettet, †	S	.	533		7 582		154 213		80	75 056	72	142	247	73	14	144	6 708	898	43-6
Akademiska sjh., Uppsala	S	C	843	96	17 275	2 511	243 656	22 180	84	168 985	73	256	569	98	19	152	9 188	525	38-5
Lunds lasarett	L	M	1 335	55	22 917	2 718	376 925	17 425	84	192 021	113	277	776	79	29	261	15 426	673	40-9
Därav pensstyr. reum.avd.†			68		369		24 340		98	4 166	3	9	19	41					
" ortoped.avd.†			24		112		6 335		72										
" avd. för lungtbc			94		664		26 999		79	1 741	4	10	34	47					
Allmänna sjh., Malmö	U	M	1 157	150	20 027	6 056	381 673	48 033	86	239 255	73	222	1 092	114	53	379	16 205	809	42-5
Därav för lungtbc (inkl. thorax)			148		576		50 214		93		5	14							
pens.styr. psykiatr.avd.†			61		294		20 843		94		3	6							
Speciallasarett With one single specialist department	.	.	928		3 451		305 688		93	580	16	98	281	41	16	113	5 797		
Eastmaninstitutets sjh.	F	A			273		3 443		74								80		
Holtermanska sjh., Göteborg	U	O	133		1 291		33 317		69	580	5	14	35	37	3	3	838	649	25-2
Vasa sjh.,	U	O	793		1 887		268 928		97		11	84	246	42	13	110	4 879	2 586	18-1
Därav avd. för kron. sjuka			264		304		96 360		100										
Delade lasarett med 3 ¹⁰ eller flera specialkliniker With 3 ¹⁰ or more specialist departments	.	.	14 171	1 448	312 181	41 850	4 279 816	343 773	86	2 747 674	889	2 922	7 021	70	316	2 544	157 789	505	36-9
Sabbatsbergs sjh., Sthlm	U	A	750	96	12 849	1 862	189 581	18 169	83	199 734	64	171	377	73	21	156	9 404	732	49-6
S:t Görans sjh.,	U	A	924		8 768		231 297			186 499	58	167	341	55	16	142	9 280	1 058	40-1
Därav avd. för lungtbc			149		616		48 222		85		6	18	46	43					
" kron. sjuka			92		120		11 511		41										

Södersjukhuset, Sthlm	U	A	1 205	141	22 046	3 793	321 925	31 867	73	541 553	122	326	733	88	33	232	17 943	814	55-7
Ekilistuna lasarett	L	D	456	48	9 408	1 405	105 019	8 873	85	99 636	27	84	210	64	10	60	4 407	468	42-0
Norrköpings	U	E	533	62	11 018	1 605	154 551	13 100	81	110 380	27	99	264	68	13	101	5 746	522	37-2
Därav avd. för lungtbc			25	—	20	—	5 047	—	55	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
pens.-styr. reum.avd.†			56	—	335	—	19 213	—	94	—	..	2	..	..	..	..	..	..	..
Linköpings lasarett	L	E	630	57	12 212	1 779	192 148	14 863	87	102 357	35	132	324	72	12	118	6 008	492	31-3
Därav avd. för kron. sjuka			28	—	60	—	10 833	—	106	—	1	3	12	54	..	..	..	..	..
Jönköpings lasarett	L	F	434	48	10 795	1 751	124 089	11 682	78	* 67 638	23	90	226	73	9	63	4 409	408	35-5
Värjö	L	G	287	18	7 867	965	101 850	6 902	97	43 471	17	56	139	68	5	51	3 034	386	29-8
Kalmar	L	H	347	26	8 153	1 087	93 415	9 061	75	* 29 812	16	65	136	58	8	69	3 106	381	33-2
Visby	L	I	188	19	4 512	639	57 637	5 349	89	42 379	12	40	88	68	4	38	2 181	483	37-8
Kristianstads	L	L	495	50	10 705	1 493	160 057	12 944	92	68 892	23	84	230	63	10	99	4 426	413	27-7
Halmstads	L	N	317	29	7 750	1 145	95 873	8 661	88	46 131	18	51	122	55	61	54	2 732	353	28-5
Sahlgrenska sjh., Göteborg	U	O	1 457	267	34 868	4 309	485 089	43 003	94	310 000	111	382	914	89	40	296	21 537	618	44-4
Borås lasarett	L	P	471	89	14 412	3 499	160 106	28 876	93	* 86 651	30	95	218	66	9	86	4 718	327	29-5
Vänersborgs	L	P	503	35	10 178	916	156 388	8 771	86	48 274	24	85	208	58	10	69	4 804	472	30-7
Därav pens.-styr. psykiatr.avd.†			120	—	783	—	39 923	—	91	—	3	10	17	23	..	..	..	..	..
Falköpings lasarett	L	R	270	34	7 135	1 047	92 853	8 631	94	26 473	14	53	138	71	8	62	2 986	419	32-2
Karlstads	L	S	488	65	13 042	1 507	166 091	11 063	93	74 488	28	108	262	76	11	92	5 554	425	33-4
Örebro	L	T	549	52	14 339	1 734	151 607	10 192	82	136 170	35	117	263	69	10	96	5 650	394	37-3
Västerås	L	U	483	60	10 453	1 783	152 996	16 122	88	93 440	28	97	262	74	13	86	5 319	509	34-8
Därav pens.-styr. reum.avd.†			56	—	325	—	19 572	—	96	—	..	2	7	16	..	..	..	..	..
Falu lasarett	L	W	503	30	11 776	1 477	152 029	11 163	86	90 199	26	109	251	72	9	95	5 124	435	33-7
Därav avd. för kron. sjuka			29	—	107	—	7 613	—	72	—	..	3	6	31	..	..	..	..	..
Gävle lasarett	L+U	X	509	54	11 878	1 575	157 582	11 469	86	68 792	25	92	254	68	11	84	5 388	454	34-2
Hudiksvalls	L	X	257	19	5 783	689	80 114	5 664	97	36 455	14	47	106	60	6	48	2 719	470	33-9
Sundsvalls	L	Y	572	57	14 242	1 621	198 222	13 280	95	47 285	29	102	271	65	10	65	5 914	415	29-8
Örnsköldsviks	L	Y	345	28	7 628	1 474	106 631	13 360	85	39 830	15	56	134	55	7	49	3 002	394	28-2
Östersunds	L	Z	378	22	10 160	1 060	123 257	7 321	89	59 700	21	77	180	68	6	71	3 905	384	31-7
Umeå	L	AC	458	22	11 512	884	157 920	7 006	93	42 943	25	73	220	64	9	87	5 001	434	31-7
Därav pens.-styr. reum.avd.†			60	—	302	—	20 663	—	94	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bodens lasarett (garnis.)	S	BD	362	20	8 702	751	111 489	6 381	89	48 492	22	64	150	59	9	75	* 3 492	* 391	* 32-8
Därav pens.-styr. reum.avd.†			56	—	328	—	16 487	—	81	—	1	3	..	..	..	..	..	..	..
epidemiavd.			30	—	234	—	3 442	—	36	—	..	3	..	..	..	..	..	..	..
Delade lasarett med högst 2 ¹⁰ special-kliniker With less than 3 ¹⁰ specialist departments	.	.	5 582	463	119 314	14 898	1 699 804	121 667	86	747 602	276	1 017	2 479	63	141	1 141	56 054	470	33-0
S:t Erik (exkl. ssjavg.)	U	A	662	101	9 078	1 523	174 179	16 419	72	75 170	45	153	296	68	26	171	6 829	752	39-2
Mörby lasarett, Stocksund	L	B	287	—	7 678	—	78 138	—	80	50 327	18	64	159	78	8	72	3 342	435	42-8
Norrälje lasarett	L	B	131	13	2 575	344	47 590	2 558	91	24 659	7	26	65	69	5	37	1 504	585	31-6
Därav avd. för kron. sjuka			26	—	83	—	9 075	—	96	—	..	1	8	35	..	..	..	..	..
Södertälje lasarett	L	B	305	25	6 546	919	93 727	7 086	84	63 203	13	50	134	60	7	71	3 183	486	34-0
Därav avd. för kron. sjuka			54	—	182	—	16 480	—	84	—	1	3	17	37	..	..	..	..	..
Nyköpings lasarett	L	D	263	23	6 453	799	81 015	6 332	81	46 435	14	44	126	65	6	45	2 358	365	28-9
Vadstena	L	E	139	8	3 990	312	56 064	2 826	111	* 22 299	8	30	69	71	4	35	1 697	425	30-3
Värnamo	L	F	220	28	4 980	1 081	64 466	7 277	80	32 952	9	32	95	58	5	42	2 111	424	32-8
Därav avd. för lungtbc			30	—	269	—	9 912	—	91	—	..	2	8	33	..	..	..	..	..
Västerviks lasarett	L	H	206	13	4 898	751	69 413	5 850	99	30 278	10	46	100	71	5	46	2 152	439	31-0
Karlskrona	L	K	165	17	3 243	482	52 062	3 880	86	12 830	9	27	60	53	41	38	1 571	484	30-2

Noter, se slutet av tab. 11 A.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukhus (adress)	Huvud- man (se kap. 1)	Länsbokstav Kategori	Vårdplatser d. 31/12		Patienter i slutenvård					Antal besök i öppen vård ⁴	Personal den 31/12 ¹					Utgifter för driften ²			
			Hela antalet	Därav på barn- bördsavd.	Intagna		Vårddagar		Beläggning, % ³		Läkare	Vårdpersonal			Ekonomipersonal	Hela ut- giften, 1 000- tal kr	Per inta- gen, kr	Per vård- dag, kr	
					Hela antalet	Därav på barn- börds- av- deln.	Hela antalet	Därav på barn- börds- av- deln.				Sjuksköterskor o. liknande	Övriga	Vårdpers. per 100 platser					
Karlskrona lasarett	L	K	438	18	8 337	809	121 399	6 498	84	47 730	19	70	186	58	9	67	3 611	433	29.7
Hässelholms	L	L	182	16	4 064	731	62 592	5 800	94	23 414	8	34	78	62	4	44	1 818	447	29.0
Ängelholms	L	L	218	12	4 771	833	70 330	6 074	88	9 578	8	35	82	54	5	43	1 858	389	26.4
Hälsingborgs	U	M	297	—	6 632	—	96 989	—	91	73 111	18	56	160	73	6	53	3 489	526	36.0
Uddevalla	L	O	311	28	7 012	1 025	88 489	7 368	87	47 620	13	49	128	57	6	62	2 906	414	32.8
Lidköpings	L	R	365	19	9 317	901	123 499	6 891	93	53 398	15	65	148	58	7	68	3 519	378	28.5
Därav pens.-styr. reum.avd.†			56	—	328	—	17 769	—	87	—	—	2	4	11	—	—	—	—	—
Karlskoga lasarett	L	T	234	19	5 510	702	71 393	6 048	87	32 365	13	41	87	55	4	38	2 274	413	31.9
Köpings	L	U	143	16	3 377	445	41 890	3 964	80	18 739	7	27	62	62	4	28	1 312	389	31.3
Härnösands	L	Y	180	20	4 056	646	59 731	5 122	91	17 660	9	41	90	73	5	34	2 289	564	38.3
Skellefteå	L	AC	295	37	5 848	831	85 087	8 045	78	16 539	11	40	114	52	8	62	2 676	458	31.5
Därav avd. för lungtbc			11	—	59	—	2 216	—	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gällivare lasarett	L	BD	221	15	3 790	448	54 722	3 830	78	14 942	8	31	84	52	4	32	1 820	480	33.3
Därav avd. för kron. sjuka			42	—	46	—	10 276	—	74	—	—	1	9	24	—	—	—	—	—
Luleå lasarett	L	BD	200	20	3 974	773	65 114	5 273	99	21 588	7	32	89	61	4	29	2 162	544	33.2
Därav avd. för kron. sjuka			54	—	83	—	19 310	—	98	—	—	31	19	42	—	—	—	—	—
Piteå lasarett	L	BD	120	15	3 185	543	41 915	4 526	96	12 765	6½	24	67	76	4	24	1 573	494	37.5
Odelade lasarett Non specialized hospitals			4 890	590	117 251	19 491	1 492 117	153 533	86	459 014	190	845	2 022	59	172	1 198	49 083	419	32.9
Löwenströmska las., Uppl.-Väsby	L	B	170	14	2 371	361	49 492	2 834	80	4 853	6	24	54	46	6	50	1 487	627	30.1
Därav Väsby sanat. (A-anst.)			78	—	148	—	18 206	—	64	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—
Östhammars lasarett	L	B	73	5	1 354	162	20 980	1 633	79	1 953	3	8	20	38	2	20	624	461	29.8
Enköpings	L	C	56	16	1 848	497	16 976	3 778	83	6 355	3	10	24	61	4	14	577	312	34.0
Flens	L	D	93	13	2 448	335	29 589	2 141	87	10 964	4	20	43	68	4	22	1 018	416	34.4
Kullbergsgata sjh., Katrineh.	L	D	90	12	2 696	574	30 375	4 003	92	23 718	6	23	51	82	4	24	1 095	406	36.0
Finspångs lasarett	L	E	83	8	2 144	289	25 849	2 314	85	8 471	3	16	40	67	4	20	866	404	33.5
Kisa	L	E	58	6	1 234	167	17 453	1 376	82	3 970	3	11	23	59	3	16	557	451	31.9
Söderköpings	L	E	109	7	1 354	119	25 721	973	74	9 562	4	14	36	46	3	26	887	655	34.5
Eksjö	L	F	119	12	3 682	524	40 272	4 248	96	18 309	7	24	53	65	3	28	1 449	393	36.0
Nässjö	L	F	77	15	2 008	487	24 412	3 287	87	7 463	3	14	33	61	3	16	760	379	31.1
Ljungby	L	G	120	18	3 018	471	35 150	4 647	80	15 480	5	17	47	53	3	31	996	330	28.3
Borgholms	L	H	80	8	2 031	261	26 784	2 236	85	6 210	3	14	37	64	3	25	872	430	32.6
Oskarshamns	L	H	136	14	2 936	468	43 004	3 500	87	3 720	4	20	55	55	2	32	1 269	432	29.5
Simrishamns	L	L	116	10	3 174	635	40 688	4 526	96	7 450	4	20	48	59	4	31	1 094	345	26.9
Hörby	L	M	87	12	1 838	385	25 232	2 890	83	9 931	3	15	39	62	4	25	869	473	34.4
Landskrona	L	M	168	26	4 112	686	51 486	5 369	84	18 639	8	30	86	69	6	44	1 883	458	36.6

Trelleborgs lasarett.....	L	M	96	14	2 518	469	35 700	3 321	102	12 098	3	18	43	64	4	34	1 185	471	33-2
Ystads »	L	M	104	13	2 938	467	30 821	3 631	87	7 823	3	18	45	61	4	29	997	339	32-3
Falkenbergs »	L	N	94	12	2 628	453	28 301	3 171	82	5 185	3	13	27	43	3	28	809	308	28-6
Varbergs »	L	N	140	13	3 505	569	46 720	4 456	91	7 617	5	22	47	49	4	27	1 238	353	26-5
Ekmanska sjh., Göteborg	U	O	69	—	1 555	—	23 606	—	94	22 117	4	13	28	59	2	16	889	572	37-7
Kungälv's lasarett	L	O	62	7	1 363	166	15 801	1 300	80	7 489	3	14	26	65	21 ¹ / ₂	15	642	471	40-6
Lysekils »	L	O	76	12	2 052	370	24 598	3 169	89	4 150	3	16	32	63	23 ¹ / ₂	15	822	401	33-4
Mölnåls »	L	O	201	22	5 363	953	60 420	6 376	82	24 197	8	36	76	56	5	33	1 662	310	27-5
Strömstads »	L	O	57	8	1 436	245	19 761	2 397	95	3 870	3	12	24	63	2	14	620	432	31-4
Alingsås »	L	P	183	20	3 438	647	54 787	5 413	82	8 700	5	25	59	46	5	36	1 412	411	25-8
Därav avd. för kron. sjuka			30	—	45	—	10 560	—	98	—									
Mariestads lasarett	L	R	126	16	3 112	622	36 472	4 360	79	6 615	5	18	55	58	3	31	1 162	373	31-8
Arvika »	L	S	77	9	2 956	576	28 408	4 283	101	8 928	4	18	40	75	7	22	1 050	355	37-0
Filipstads »	L	S	75	6	2 123	359	22 684	2 324	83	7 934	3	14	33	63	4	20	829	390	36-5
Kristinehamns »	L	S	90	15	2 507	445	26 144	3 619	80	14 523	5	20	39	66	4	22	981	391	37-5
Säffle »	L	S	52	7	1 314	267	16 040	1 986	85	10 205	3	12	28	77	3	22	632	481	39-4
Torsby »	L	S	128	12	3 318	400	43 015	3 249	92	9 780	5	21	63	66	4	34	1 392	420	32-4
Ärjängs »	L	S	75	9	1 241	239	24 627	2 322	90	5 594	3	11	28	52	3	20	650	524	26-4
Fagersta »	L	U	88	16	1 876	398	24 241	3 133	75	4 491	3	16	44	68	4	23	1 015	541	41-9
Sala »	L	U	121	11	2 565	397	29 669	2 596	67	8 650	3	17	46	52	4	24	1 170	456	39-4
Avesta »	L	W	140	17	3 161	572	45 704	4 369	89	12 830	4	20	51	51	3	29	1 122	355	24-5
Ludvika »	L	W	133	12	2 878	418	30 837	3 379	72	15 984	4	22	52	56	3	29	1 098	381	35-6
Mora »	L	W	103	12	3 000	383	32 440	3 313	86	13 671	4	22	40	60	3	25	1 071	357	33-0
Smedjebackens »	L	W	35	4	906	144	10 475	859	82	6 287	1	5	13	51	1	6	345	380	33-0
Bollnäs »	L	X	157	24	3 533	670	46 282	6 186	91	11 429	6	32	65	62	6	36	1 780	504	38-5
Ljusdals »	L	X	109	17	2 143	492	27 197	4 337	97	7 522	3	18	48	61	3 ¹ / ₂	26	1 082	505	39-8
Söderhamns »	L	X	120	12	2 507	382	32 047	3 120	85	7 319	3	18	46	53	4	32	1 090	435	34-0
Backe »	L	Y	62	10	1 642	206	21 256	2 093	94	3 437	3	10	24	55	21 ¹ / ₂	18	629	383	29-6
Sollefteå »	L	Y	125	19	3 976	633	41 523	5 092	91	18 011	7	23	71	75	4	30	1 544	388	37-2
Svegs »	L	Z	94	9	1 308	189	22 058	1 437	66	7 145	3	15	31	49	3	20	753	576	34-2
Därav avd. för kron. sjuka			22	—	47	—	6 896	—	86	—									
Haparanda »	L	BD	92	9	2 058	284	29 606	2 414	90	4 164	3	16	38	59	3	20	996	484	33-6
Därav avd. för kron. sjuka			20	—	218	—	5 909	—	81	—			1	6	35				
Kalix lasarett	L	BD	93	15	2 204	347	31 305	3 467	92	6 969	3	17	43	65		21	1 167	529	37-3
Därav avd. för kron. sjuka			20	—	31	—	6 084	—	83	—									
Kiruna lasarett	L	BD	78	12	1 879	308	26 109	2 606	92	7 232	3	13	28	53	3	17	946	504	36-2
Samtliga lasarett Total	.	.	30870	2 955	645 763	92 041	9 316 568	750 003	85	4 883 354	1 857	6 169	15 943	70	790	6 240	332 936	516	35-9
Därav lasarettssavd. utom nedanstående	.	.	29078	2 955	638 675	92 041	8 756 258	750 003	85										
avd. för lungtbe	.	.	524	—	2 352	—	180 816	—	81										
pensionstytrelsens avd.	.	.	557	—	3 176	—	185 145	—	91										
avd. för kroniskt sjuka	.	.	681	—	1 326	—	210 907	—	88										
epidemiavd.	.	.	30	—	234	—	3 442	—	36										

† Rikssjukhus resp. riksplatser. — ¹ Personal i såväl sluten som öppen vård. I kol. 13 även barnmorskor, sjukgymnaster, kuratorer och arbetsterapeuter. I kol. 14 (förutom sjukvårdsbiträden) även elever och vårdavdelningarnas skrivbiträden. Husmor liksom syssloman ingår i kol. 16. Sjuksköterskeskolans personal, predikanter o. dyl. ha icke medräknats. — ² Omfatta icke eevalvering, pensioner, hyror, räntor och amorteringar. — ³ Antal vårdade per dag i procent av det i genomsnitt under året tillgängliga antalet platser. Det sistnämnda överensstämmer icke alltid med det i kol. 4 redovisade antalet. — ⁴ Uppgifterna äro ofta osäkra. Vid röntgen- och radiologiska avdelningar ha i stället för besök räknats undersökningar och behandlingar. — ⁵ Inkl. gynekologplatser (och motsvarande intagna och vård dagar i kol. 7 resp. 9). — ⁶ Exkl. röntgenavd. (radiol. klinik). — ⁷ Den för Karol. sjukhuset och Serafimerlasarettet gemensamma direktionens personal ej inräknad. — ⁸ Avser budgetåret 1951/51. — ⁹ Den 1/4 överförd till Sabbatsbergs sjukhus. Uppgiften om driftkostnaden är konstruerad. — ¹⁰ Medicinska och kirurgiska kliniker oräknade. *Medical and surgical departments not included.* — ¹¹ Avd. (16 pl.) nedlagd den 11/6.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Sjukhus (adress)	Huvud- man (se kap. 1)		Vårdplatser d. 31/11		Patienter i sluten vård					Antal besök i öppen vård ⁴	Personal den 31/11 ¹						Utgifter för driften ²				
	Kategori	Länsbokslav	Hela antalet	Därav på barn- bördsavd.	Intagna		Vårddagar		Beläggning, % ³		Vårdpersonal				Ekonomipersonal	Hela ut- giften, 1 000- tal kr	Per inta- gen, kr	Per vård- dag, kr			
					Hela an- talet	Därav på barn- börds- av- deln.	Hela an- talet	Därav på barn- börds- av- deln.			Läkare	Sjukvårdsskor o. liknande	Övriga	Vårdpers. per 100 platser					Förvaltnings- personal		
B. Vissa sjukhus av lasarettsskara.																					
<i>Hospital type establishments.</i>																					
Garnisonssjukhus Military hospitals (älv. militärpatienter).....			316	18	5 908	633	87 590	4 277	76	(20 258)	16	50	81	41	16	60	(1 736)	(266)	(25.9)		
Garnisonssjukhuset i Stockholm (ingår i Karolinska sjukhuset, tab. 11 A)																					
Garnisonssjukhuset i Eksjö*.....			S	F	*) 100	—	1 831	—	26 641	—	73	11 700	3	12	18	30	4	15	578	316	21.7
, , Skövde			S	R	*) 82	14	1 945	507	24 415	3 427	82	4 802	5	16	33	60	4	21	700	360	28.7
, , Karlsborg ..			S	R	*) 60	4	965	126	15 844	850	72	..	3	10	14	40	4	12	458	475	28.9
, , Sollefteå			S	Y	*) 74	—	1 167	—	20 690	—	77	3 756	5	12	16	38	4	12	..	..	..
, , Boden (upp- gifterna flyttade till tab. 11 A).																					
Barnsjukhus Childrens hospitals .					618	—	12 257	—	163 964	—	74	94 050	51	135	397	86	(18)	(113)	(6 650)	(577)	(44.5)
Norrstulls sjukhus barnavd., Sthlm'			U	A	15	—	30	—	912	—	67	—	2	4	10	93	..	..	..	..	..
Kronprinsessan Lovisas vårdan- stalt för sjuka barn, Stockholm.			F	A	150	—	4 343	—	43 620	—	80	43 120	20	52	104	104	7	44	2 387	550	54.7
Sachska barnsjh. (ingår i Söder- sjukh.)																					
Samariten, barnsjh., Sthlm			F	A	125	—	1 699	—	34 790	—	76	12 707	8	25	62	70	4	20	1 088	640	31.3
Bancska sjukhuset, Hälsingborg			U	M	48	—	706	—	13 577	—	77	1 638	2	7	31	79	..	..	..	..	..
Göteborgs barnsjukhus			U	O	280	—	5 479	—	71 065	—	70	36 585	19	47	190	85	7	49	3 175	579	44.7
Anstalter för vanföra Hospitals for the Crippled					486	—	4 951	—	158 865	—	91	(40 403)	(17)	(59)	(141)	(56)	..	..	(2 473)	(825)	(31.0)
Eugeniahemmet, sj-avd., Sthlm† .			F	.	35	—	108	—	13 136	—	103	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Norrbackainst., sj-avd., Sthlm† .			F	.	171	—	1 963	—	52 089	—	83	21 010	10	33	78	65	..	..	1 770	902	34.0
Vanförest. sjukavd., Hälsing- borg†			F	.	80	—	1 035	—	27 740	—	95	11 216	4	14	30	55	..	..	703	679	25.3
, , Göteborg†			F	.	97	—	1 016	—	29 755	—	87	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
, , Härnös- sand† ...			F	.	103	—	829	—	36 145	—	96	8 177	3	12	33	44	..	..	..	..	..

Pensionsstyrelsens fristående anstalter Hospitals of the Pensions Board.....		607	—	3 096	—	196 361	—	92	—	17	50	72	20	(8)	(77)	(1 817)	(976)	(17·0)	
Nynäs kuranstalt, Nynäshamn†	F	251	—	1 193	—	82 035	—	90	—	6	21	33	22	5	51	..	..	..	
Pens.-styr. sjh. i Tranås†.....	F	182	—	1 302	—	64 373	—	97	—	7	17	16	18	..	..	1 120	860	17·4	
Broströmska sjh. f. barn, Gtb.†.	F	30	—	41	—	7 486	—	68	—	1	2	4	20	—	5	..	..	..	
Åre fjällkuranstalt†.....	F	144	—	560	—	42 467	—	97	—	3	9½	19	20	3	21	697	1 245	16·4	
Anstalter för kirurgisk tuberkulos Hospitals for surgical TB.....		743	—	1 283	—	214 257	—	79	(7 409)	12	56	167	30	15	131	4 010	3 125	18·7	
Guldbroöllopsminnet, Nynäshamn†	S	23	—	22	—	5 579	—	66	..	2	1	3	17	1	4	85	3 864	15·2	
Kronpr. Viktorias Kustsanatorium, Vebbystrand†.....	S	259	—	320	—	71 055	—	75	..	3	18	59	30	4	44	1 326	4 144	18·7	
Därav för barnförl.-patienter..		50	—	41	—	14 244	—	78	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Kustsanat. Apelvikens, Varberg†	S	371	—	6 7	—	98 393	—	82	..	4	28	71	27	7	70	1 835	3 023	18·6	
Därav för barnförl.-patienter..		80	—	152	—	25 880	—	89	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Styrso kustsan., Göteborg† *....	S	—	—	23	—	7 523	—	45	..	—	—	—	—	—	—	182	7 913	24·2	
Solhems sjukhus, Borås†.....	S	90	—	311	—	31 707	—	97	7 409	3	9½	34	48	3	13	582	1 871	18·4	
Summa »vissa sjukhus» Total	.	2 770	18	27 495	683	821 037	4 277	82	(162 120)	113	(350)	(858)	(46)	(57)	(381)	(16 686)	(745)	(27·0)	
Därav f. barnförlamn.-patienter	.	130	—	193	—	40 124	—	85	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
C. Sjukstugor. Cottage hospitals.																			
Uppsala län.		C	33	6	612	214	8 547	1 697	77	..	2	6	13	(31)	2	5	232	379	27·1
Leufsta bruk.....	L	16	—	162	—	3 287	—	67	..	1	2	3	31	1	1	83	512	25·3	
Tierp.....	L	17	6	450	214	5 260	1 697	85	..	1	4	10	..	1	4	149	331	28·3	
Södermanlands län.		D	79	10	2 461	381	28 241	2 407	98	18 483	4	16	30	58	½	14	727	295	25·7
Mariefred.....	L	18	—	450	—	6 311	—	96	3 033	1	2	5	39	—	3½	131	291	20·8	
Strängnäs.....	L	37	7	1 326	265	13 869	1 671	103	10 232	2	8½	16	66	½	8	389	293	28·0	
Trosa.....	L	24	3	685	116	8 061	736	92	5 218	1	5½	9	60	—	2½	207	302	25·7	
Östergötlands län.		E	14	9	342	242	3 311	1 856	65	5 779	2	2	6	(71)	..	5	147	430	44·4
Reimyre, Reijmyra.....	L	7	2	133	33	1 706	251	67	1 129	1	2	3	71	..	1½	63	474	36·9	
Åtvidaberg 10.....	L	7	7	209	209	1 605	1 605	63	4 650	1	—	3	..	..	3½	84	402	52·3	
Jönköpings län.		F	138	20	3 814	790	49 236	5 753	100	(19 795)	8	24	50	54	5	42	1 347	353	27·4
Gislaved.....	L	16	—	275	—	4 415	—	76	..	1	2	5	44	½	5	122	444	27·6	
Hyltebruk.....	L	16	2	371	46	4 555	315	83	4 514	1	2	5	44	1	4	115	310	25·2	
Sävsjö.....	L	16	—	389	—	6 263	—	107	..	1	2	5	44	½	6½	143	368	22·8	
Tranås.....	L	32	8	1 098	305	13 417	2 579	115	5 013	2	8	15	72	1	9½	417	380	31·1	
Unnaröd.....	L	16	—	252	—	5 658	—	97	3 740	1	2	4	38	1	4	111	440	19·6	
Vetlanda.....	L	40	10	1 429	439	14 928	2 859	102	6 528	2	8	16	60	1½	13	439	307	29·4	
Kronobergs län.		G	63	12	955	338	17 219	2 350	75	(3 006)	2	7	21	44	1	9	371	388	21·5
Lenhovda.....	L	30	6	540	214	8 900	1 512	81	3 006	1	3	10	43	½	5	180	333	20·2	
Tingsryd.....	L	33	6	415	124	8 319	838	80	..	1	4	11	45	½	4	191	460	23·0	

* Rikssjukhus. Övriga noter se efter tab. 11 C!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukhus (adress)	Huvud- man (se kap. 1)		Vårdplatser d. 31/12		Patienter i sluten vård					Antal besök i öppen vård *	Personal den 31/12					Utgifter för driften*			
	Kategori	Länsbokstav	Hela antalet	Därv på barn- bördsavd.	Intagna		Vårddagar		Beläggning, %*		Vårdpersonal				Hela ut- giften, 1 000- tal kr	Per inta- gen, kr	Per vård- dag, kr		
					Hela an- talet	Därv på barn- börds- av- deln.	Hela an- talet	Därv på barn- börds- av- deln.			Läkare	Sjuksköterskor o. liknande	Övriga	Vårdpers. per 100 platser				Förvaltnings- personal	Ekonomipersonal
Kalmar läns norra.		H	30	6	901	254	11 827	2 186	108	7 281	1	7	19	87	1½	10	380	422	32.1
Vimmerby	L		30	6	901	254	11 827	2 186	108	7 281	1	7	19	87	1½	10	380	422	32.1
Kalmar läns södra.		H	11	—	178	—	4 897	—	69	7 372	1	1	4	45	1	7	111	624	22.7
Mönsterås ¹¹	L		—	—	54	—	1 587	—	52	3 842	—	—	—	—	—	—	56	1 037	35.3
Söderåkra	L		11	—	124	—	3 310	—	82	3 530	1	1	4	45	1	7	55	444	16.6
Hallands län.		N	43	16	1 636	676	20 202	5 740	129	13 136	2	8½	18	62	1	13	496	303	24.6
Kungsbacka	L		24	7	906	337	12 233	3 008	140	8 596	1	5½	11	69	½	10	340	375	27.8
Laholm	L		19	9	730	339	7 969	2 732	115	4 540	1	3	7	53	½	3	156	214	19.6
Älvsborgs län.		P	229	41	6 025	1 617	73 180	12 476	98	(19 918)	8	44	93	60	(7)	41	2 163	359	29.6
Bäckefors	L		102	12	1 737	431	24 337	3 162	86	6 866	3	16	37	52	3	18	724	417	29.7
Därv avd. för kron. sjuka ..			20	—	44	—	3 333	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svenljunga	L		30	6	535	137	7 901	1 026	72	5 158	1	5	10	50	1	4	203	379	25.7
Trollhättan	L		39	9	1 683	506	17 612	3 762	124	—	2	10	19	74	2	7	529	314	30.0
Ulricehamn	L		28	8	1 216	309	11 920	2 605	118	3 807	1	7½	15	80	—	5	343	282	28.8
Åmål	L		30	6	854	234	11 410	1 921	104	4 087	1	6	12	60	1	7	364	426	31.9
Skaraborgs län.		R	23	6	348	192	6 142	1 305	73	1 767	2	3	8	48	1	3	147	422	23.9
Skara	F		23	6	348	192	6 142	1 305	73	1 767	2	3	8	48	1	3	147	422	23.9
Värmlands län.		S	103	14	1 646	265	25 839	2 287	69	(4 680)	3	11	38	48	3	19	662	402	25.6
Dalby, Värmlands-Dalby	L		32	8	526	91	6 730	764	58	—	1	3	9	38	1	6	202	384	30.0
Sunne	L		45	6	618	174	11 373	1 523	69	—	1	6	22	62	1	9	328	531	28.8
Uddeholm	L		26	—	502	—	7 736	—	82	4 680	1	2	7	35	1	4	132	263	17.1
Örebro län.		T	172	25	4 269	713	55 341	5 494	88	(44 225)	6	28	53	47	6½	30	1 417	332	25.6
Askersund	L		38	8	1 023	225	11 552	1 758	84	4 587	1	7½	12	51	1	5½	276	270	23.9
Hällefors	L		29	3	839	119	9 872	1 016	93	17 047	1	4	11	52	1	6	278	331	28.2
Lindesberg	L		42	8	840	240	12 492	1 738	81	4 846	1	7	12	45	1	7	325	387	26.0
Ljusnarsberg, Kopparberg	L		30	6	646	129	10 005	982	91	9 892	1	4	10	47	1	5	268	415	26.8
Nora	L		24	—	760	—	9 030	—	103	7 853	1	4	8	50	½	6	211	278	23.4
Ramsberg	L		9	—	161	—	2 390	—	73	—	1	1	—	11	2	1	59	366	24.7

Västmanlands län.		U	41	16	793	381	10 114	2 961	68	4 542	2	6	16	54	1 1/2	6	319	402	31.5
Arboga	K		20	10	453	263	4 588	1 911	63	4 382	• 1	4	10	70	1 1/2	3	205	453	44.7
Östervåla	L		21	6	340	118	5 526	1 050	72	160	• 1	2	6	38	1	3	114	335	20.6
Kopparbergs län.		W	300	30	5 607	886	94 381	6 730	86	(43 830)	14	38	94	44	12	44	2 080	371	22.0
By, Västanhede	L		14	—	228	—	4 232	—	83	—	• 1	3	6	64	1 1/2	—	85	373	20.1
Domnarvet	L		101	8	1 345	304	35 143	2 325	95	10 872	2	11	34	45	3	10	705	524	20.1
Därav avd. f. kron. sjuka			63	—	80	—	22 284	—	97	—	• 1	—	—	—	—	—	—	—	—
Grangärde, Sunnansjö	L		14	—	220	—	4 600	—	90	5 396	• 1	2	4	43	1	3	100	455	21.7
Grängesberg	L		27	6	642	156	8 553	1 125	87	—	• 1	4	9	48	4 1/2	—	246	383	28.8
Hedemora	L		16	—	220	—	4 795	—	82	2 897	• 1	2	4 1/2	41	2 1/2	—	97	441	20.2
Leksand	L		15	—	359	—	5 485	—	104	—	• 1	2	5	47	2 1/2	—	102	284	18.6
Lima	L		8	2	204	47	2 751	354	94	3 065	• 1	1	2 1/2	44	1	2 1/2	67	328	24.4
Långshyttan	L		17	2	456	51	4 631	353	75	2 700	• 1	2	5	41	1	3	114	250	24.6
Malung	L		24	6	553	154	5 902	1 122	67	6 350	• 1	3	8	46	1 1/2	3	179	324	30.3
Nås	L		12	—	327	—	4 400	—	100	3 537	• 1	2	3	42	1 1/2	3	82	251	18.6
Svärdsjö	L		15	—	254	—	4 535	—	83	785	• 1	1	4 1/2	37	1 1/2	1	73	287	16.1
Särna	L		18	3	329	72	3 765	722	57	2 928	• 1	3	3	33	1	3	101	307	26.9
Älvdalen	L		19	3	470	102	5 589	729	81	5 300	• 1	2	5	37	1	3	129	274	23.1
Gävleborgs län.		X	79	—	1 794	—	23 226	—	83	63 188	5	11	23	43	2	18	544	303	23.4
Hofors	P+L		23	—	865	—	7 382	—	88	13 701	1	3 1/2	5	37	1	3	128	148	17.3
Ljusne	P+L		30	—	483	—	7 996	—	78	4 575	1	3 1/2	9	42	6	—	207	429	25.9
Sandviken	P+L		26	—	446	—	7 848	—	83	44 912	3	4	9	50	8 1/2	—	209	469	26.6
Västernorrlands län.		Y	12	3	56	5	587	33	..	162	1	2	3	11	1	—	18	409	30.7
Kilforsens sjukstuga ¹³	S+L		12	3	56	5	587	33	..	162	• 1	2	3	11	1	—	18	409	30.7
Jämtlands län.		Z	96	6	1 083	207	31 956	1 968	91	(1 914)	2	10	28	40	3	16	682	630	21.3
Gäddede	L		16	—	263	—	4 429	—	76	1 914	• 1	2	4	38	1	4	110	418	24.8
Strömsund	L		80	6	820	207	27 527	1 968	94	..	1	8	24	40	2	12	572	698	20.8
Därav avd. f. kron. sjuka			50	—	49	—	17 641	—	97	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Västerbottens län.		AC	427	81	8 830	1 871	125 602	16 317	83	(60 611)	16	55	110	39	(12)	60	2 603	295	20.7
Bjurholm	L		14	—	281	—	4 429	—	87	3 450	• 1	2	5	50	1	3	123	438	27.8
Bureå	L		20	—	318	—	7 577	—	104	5 294	• 1	2	5	35	1	3	99	311	13.1
Burträsk	L		31	8	524	162	8 855	1 275	78	..	• 1	4	8	39	1	3	163	311	18.4
Byske	L		15	5	445	110	4 811	927	88	30	• 1	3	6	60	—	3	112	252	23.3
Dorotea	L		39	5	426	114	9 088	1 008	64	6 353	• 1	4	9	33	1	4	180	423	19.8
Därav avd. f. kron. sjuka			9	—	9	—	3 149	—	96	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
epidemiavd.			11	—	—	—	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Lycksele	L		40	6	996	286	15 014	2 076	103	5 267	• 1	5	11	40	1 1/2	6	234	235	15.6
Därav avd. f. kron. sjuka			10	—	24	—	3 001	—	82	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Malå, Malåträsk	L		31	7	878	143	8 548	1 008	76	..	• 1	4	8	39	..	3	186	212	21.8
Därav avd. f. kron. sjuka			6	—	15	—	1 730	—	79	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Nordmaling	L		27	7	782	240	8 871	2 087	90	5 860	• 1	4	7	41	1	5	188	240	21.2
Norsjö	L		30	7	495	130	7 271	1 057	66	7 250	• 1	4	7	37	1	4	196	396	27.0
Robertsfors	L		28	7	482	123	7 686	1 318	75	..	• 1	5	6	39	1	3	151	313	19.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukhus (adress)	Huvud- man (se kap. 1)	Kategori	Vårdplatser d. 31/11		Patienter i slutet vård					Antal besök i öppen vård ⁴	Personal den 31/11 ¹					Utgifter för driften ²			
			Hela antalet	Därav på barn- bördsavd.	Intagna		Vård dagar		Befäggning, % ³		Läkare	Vårdpersonal			Förvaltnings- personal	Ekonomipersonal	Hela ut- giften, 1 000- tal kr	Per inta- gen, kr	Per vård- dag, kr
					Hela an- talet	Därav på barn- börds- av- deln.	Hela an- talet	Därav på barn- börds- av- deln.				Sjukvårdskor o. liknande	Övriga	Vårdpers. per 100 platser					
Sorsele	L		24	4	512	92	7 349	729	84	52	* 1	2	6	33	—	4	135	264	18-4
Därav avd. f. kron. sjuka			6	—	12	—	1 974	—	90	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Stensele	L		22	8	801	132	7 107	1 201	95	5 023	* 1	3	8	50	1	4	180	225	25-3
Vilhelmina	L		38	8	719	200	9 341	2 257	98	6 086	1	4	8	32	1	4	249	346	26-7
Därav epidemiavdelning			12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tärna, Tärnaby	L		21	3	325	44	4 786	547	62	3 166	* 1	2	3	24	1	4	113	348	23-6
Därav epidemiavdelning			4	—	1	—	11	—	..	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Vindeln	L		16	—	312	—	6 460	—	111	6 020	* 1	2	5	44	1	3	124	397	19-2
Åsele	L		31	6	534	95	8 409	827	74	6 760	* 1	5	8	42	1	4	170	318	20-2
Därav avd. f. kron. sjuka			9	—	11	—	3 198	—	97	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Norrbottnens län.		BD	201	35	4 166	870	69 856	8 112	96	20 832	6	25	71	48	..	42	1 573	378	22-5
Arjeplog	L		24	4	762	104	9 780	870	112	2 209	* 1	2	7	38	—	5	179	235	18-3
Därav avd. f. kron. sjuka			10	—	12	—	3 230	—	88	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Arvidsjaur	L		51	9	1 014	242	16 675	2 177	91	6 200	1	7½	20	54	—	11	403	397	24-2
Därav avd. f. kron. sjuka			15	—	33	—	4 979	—	97	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Jokkmokk	L		28	4	388	94	8 330	840	82	5 086	* 1	2½	11	48	—	6	223	575	26-8
Därav avd. f. kron. sjuka			12	—	17	—	3 859	—	88	—	..	..	..	..	13	..	..	..	..
Pajala	L		29	5	804	159	12 074	1 435	114	3 754	* 1	5	12	59	—	7	280	348	23-2
Därav avd. f. kron. sjuka			12	—	94	—	3 731	—	87	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Vittangi	L		22	4	337	64	7 903	495	98	—	* 1	2	6	36	—	4½	156	463	19-7
Därav avd. f. kron. sjuka			10	—	33	—	2 857	—	78	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Överkalix, Tallviksudden	L		47	9	861	207	15 094	2 295	88	3 583	* 1	6	15	45	—	9	332	386	22-0
Därav avd. f. kron. sjuka			23	—	107	—	6 064	—	72	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga sjukstugor Total			2 092	336	45 516	9 902	659 704	79 672	88	(840 521)	87	304	698	48	(61)	384	16 019	352	24-3
Därav sjukstugeavdeln.			1 810	336	44 975	9 902	578 663	79 672	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
epidemiavd.			27	—	1	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
avd. f. kron. sjuka			255	—	540	—	81 030	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹, ², ³, ⁴ Se motsvarande noter efter tab. 11 A! — ⁵ Samtliga uppgifter utom beträffande besök i öppen vård avse budgetåret 1950/51. — ⁶ Avser antalet vårdplatser för såväl civila som militära patienter. — ⁷ Avser psykiatrisk avdelning. — ⁸ Nedlagt den 30/4 (93 vårdplatser). — ⁹ Tillika provinsial- eller stadsläkare. — ¹⁰ Uppgifterna avse endast barnbördsavdelningen, då sjukavdelningen varit stängd. — ¹¹ Nedlagt den 22/7 (15 vårdplatser). — ¹² Öppnad den 15/4. — ¹³ Den ekonomiska förvaltningen handhas av landstingets kansli. — ¹⁴ I sjukhuslagens mening är landstinget huvudman för sjukstugorna i Gävleborgs och Västernorrlands län.

Tab. 12. Epidemivårdanstalter år 1951. Vårdplatser, patienter, personal och utgifter för driften.

Epidemic hospitals. Beds, patients, personnel and operation cost. Cf. table 11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukvårdsområden och sjukhus	Huvudman	Vårdplatser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 1951 ¹				Utgifter för driften ²		
			In-tagna	Vård-dagar	Be-lägg-ning, % ³	Lä-ka-re	Sjuk-skö-ter-skor m. fl.	Övrig vård-pers.	Sum-ma kol. 8 o. 9	Hela utgif-ten, 1000-tal kr	Per inta-gen, kr	Per vård-dag, kr
Stockholms stad.		749	5 254	99 022	36	14	66	170	236	3 812	726	38.5
Stockholms epidemisjukhus ...	U	749	5 254	99 022	36	14	66	170	236	3 812	726	38.5
Stockholms län.		211	1 288	20 024	29	4	11½	25	36	846	657	42.2
Djursholms epidemisjukst. ⁴ ...	L	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—
Norrtälje epidemisjukstuga ...	L	28	115	2 344	23	* 1	1½	3	4½	89	774	38.0
Sundbybergs epidemisjukhus ..	L	97	921	12 933	44	2	8	17	25	526	571	40.7
Södertälje epidemisjukst.	L	86	252	4 747	15	* 1	2	5	7	220	873	46.3
Östhammars epidemisjukst. ⁴ ..	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län.		160	685	14 586	31	2	6	29	35	565	825	38.7
Uppsala epidemisjukhus	L	160	685	14 586	31	2	6	29	35	565	825	38.7
Södermanlands län.		180	1 805	22 753	56	4	9	30	39	708	392	31.1
Eskilstuna epidemisjukhus	L	106	1 052	16 718	55	3	7	24	31	528	502	31.6
Nyköpings epidemisjukst.	L	74	753	6 035	58	1	2	6	8	180	239	29.8
Därav disp. av lasarettet ...		37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrköpings stad.		64	268	3 256	14	1	2	11	13	147	549	45.1
Norrköpings epidemisjukhus...	U	64	268	3 256	14	1	2	11	13	147	549	45.1
Östergötlands län i övrigt.		182	986	22 131	34	4	12	28	40	735	702	31.3
Finspångs epidemisjukst.	L	26	101	1 264	16	* 1	—	1	1	40	396	31.6
Linköpings epidemisjukh.	L	106	797	18 573	48	2	10	23	33	571	716	30.7
Motala epidemisjukstuga ⁵	L	—	—	56	—	—	—	—	—	43	..	..
Söderköpings "	L	50	88	2 238	12	* 1	2	4	6	81	920	36.2
Jönköpings län.		185	1 827	28 265	42	4	14	39	53	885	484	31.3
Jönköpings epidemisjukhus ...	L	106	1 110	20 093	52	2	10	22	32	602	542	30.0
Nässjö epidemisjukstuga	L	38	563	6 810	49	* 1	2	12	14	199	353	29.2
Värnamo "	L	41	154	1 362	9	1	2	5	7	84	545	61.7
Kronobergs län.		64	797	10 192	44	2	5½	22	28	369	463	36.2
Växjö epidemisjukhus	L	64	797	10 192	44	2	5½	22	28	369	463	36.2
Kalmar läns n:a.		59	433	4 209	20	1	2	4½	6½	104	240	24.7
Västerviks epidemisjukst.	L	59	433	4 209	20	* 1	2	4½	6½	104	240	24.7
Kalmar läns s:a.		59	632	6 628	31	1	2	5	7	190	301	28.7
Kalmar epidemisjukhus	L	59	632	6 628	31	1	2	5	7	190	301	28.7
Gotlands län.		64	172	5 108	22	1	2	5½	7½	150	872	29.4
Visby epidemisjukstuga	L	64	172	5 108	22	1	2	5½	7½	150	872	29.4

Noter — se i slutet av tabellen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukvårdsområden och sjukhus	Huvudman	Vård- platser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 1951 ¹				Utgifter för driften ²		
			In- tagna	Vård- dagar	Be- lägg- ning, %	Lä- ka- re	Sjuk- skö- ter- skor m. fl.	Övrig vård- pers.	Sum- ma kol. 8 o. 9	Hela utgif- ten, 1000- tal kr	Per inta- gen, kr	Per vård- dag, kr
Blekinge län.		88	460	4 108	13	2	3	9	12	200	435	48.7
Karlshamns epidemisjukstuga .	L	34	140	1 591	14	• 1	1	3	4	50	357	31.4
Karlskrona »	L	54	320	2 517	13	• 1	2	6	8	150	469	59.6
Kristianstads län.		84	829	10 442	44	2	3	10	13	210	253	20.1
Hässelholms epidemisjukst.	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads epidemisjukh.	L	60	725	9 494	43	1	3	10	13	187	258	19.7
Ängelholms epidemisjukst.	L	24	104	948	51	1	—	—	—	23	221	24.3
Malmö stad.		236	2 415	32 495	40	4	12	63	75	965	400	29.7
Malmö stads epidemisjukh.	U	236	2 415	32 495	40	4	12	63	75	965	400	29.7
Hälsingborgs stad.		147	1 309	18 842	35	2	7	22	29	491	375	26.1
Hälsingborgs epidemisjukhus ..	U	147	1 309	18 842	35	2	7	22	29	491	375	26.1
Malmöhus län i övrigt.		262	1 542	19 337	24	6	8½	31	40	787	510	40.7
Hörby epidemisjukstuga	L	31	181	1 641	15	1	1	2	3	54	298	32.9
Landskrona »	L	44	233	2 982	19	1	1	4	5	101	433	33.9
Lunds epidemisjukhus	L	790	954	12 270	70	• 2	4½	19	24	456	478	37.2
Trelleborgs epidemisjukst.	L	45	82	978	6	1	1	2	3	86	1049	87.9
Ystads »	L	52	92	1 466	8	1	1	4	5	90	978	61.4
Hallands län.		112	381	3 772	(9)	2	4	5	9	280	735	74.2
Halmstads epidemisjukst.	L	60	219	2 077	..	• 1	2	3	5	171	781	82.3
Varbergs »	L	52	162	1 695	9	1	2	2	4	109	673	64.3
Göteborgs stad.		360	2 014	21 496	16	4	10	37	47	1 114	553	51.8
Göteborgs epidemisjukhus	U	360	2 014	21 496	16	4	10	37	47	1 114	553	51.8
Göteborgs o. Bohus l. i övrigt.		112	499	4 641	15	3	3	10	13	427	788	22.6
Mölnåls epidemisjukst.	L	55	303	2 398	24	2	—	4	4	108	356	45.0
Därav disp. av Mölnåls las.		28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddevalla epidemisjukstuga ...	L	57	196	2 243	11	• 1	3	6	9	• 319	1335	19.3
Älvsborgs län.		155	1 234	15 447	27	3	8	24	32	523	424	33.9
Borås epidemisjukhus	L	83	654	6 693	22	1	5	11	16	297	454	44.4
Vänersborgs epidemisjukst.	L	47	401	4 863	28	• 1	3	9	12	167	416	34.3
Ämås »	L	25	179	3 891	43	• 1	—	3½	3½	59	330	15.2
Skaraborgs län.		183	945	13 971	21	3	6	24	30	440	466	31.5
Falköpings epidemisjukst.	L	66	309	3 507	15	• 1	2	10	12	175	566	49.9
Lidköpings »	L	69	431	7 961	32	• 1	3	10	13	177	411	22.2
Mariestads »	L	48	205	2 503	14	1	1	4	5	88	429	35.2
Värmlands län.		113	1 377	19 830	50	4	7	14	21	608	442	30.7
Dalby epidemisjukstuga	L	17	220	1 951	31	• 1	—	3	3	45	205	23.1
Filipstads »	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kriststads epidemisjukhus	L	79	929	15 346	53	2	6	11	17	474	510	30.9
Karlshamnns epidemisjukst.	L	—	96	1 487	61	—	—	—	—	44	458	29.6
Säffle »	L	17	132	1 046	48	• 1	1	—	1	45	341	43.0
Örebro län.		195	946	20 212	28	5	10	20	30	580	613	28.7
Hallsbergs epidemisjukstuga ..	L	36	201	2 642	20	• 1	1	3	4	75	373	28.4
Hällefors »	L	13	127	2 415	51	• 1	2	3	5	66	520	27.3
Karlskoga »	L	—	30	266	11	• —	—	—	—	24	800	90.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukvårdsområden och sjukhus	Huvudman	Vård- platser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 1951 ¹				Utgifter för driften ²		
			In- tagna	Vård- dagar	Be- lägg- ning, %	Lä- ka- re	Sjuk- skö- ter- skor m. fl.	Övrig vård- pers.	Sum- ma kol. 8 o. 9	Hela utgif- ten, 1000- tal kr	Per inta- gen, kr	Per vård- dag, kr
Kopparbergs epidemisjukstuga.	L	12	22	192	4	* 1	1	—	1	13	591	67.7
Lindesberga »	L	24	39	1 428	18	1	1	6	7	53	1359	37.1
Örebro epidemisjukhus	L	110	527	13 269	33	1	5	8	13	349	662	26.3
Västmanlands län.		76	389	3 979	14	1	4	4	8	193	496	48.5
Västerås epidemisjukstuga	L	76	389	3 979	14	* 1	4	4	8	193	496	48.5
Kopparbergs län.		176	1 004	13 183	21	5	6	13	19	498	455	33.9
Borlänge epidemisjukstuga	L	34	100	1 903	15	* 1	1	3	4	91	910	47.8
Falu epidemisjukhus	L	48	159	2 835	16	* 1	2	1	3	166	667	38.0
Hedemora epidemisjukstuga ..	L	29	133	1 734	16	1	1	2	3	60	451	34.6
Ludvika »	L	36	445	3 568	27	* 1	1	5	6	100	225	28.0
Därav disp. av Ludvika las.		..	412	3 321	—	—	—	—	—	—	—	—
Mora epidemisjukstuga	L	29	167	3 143	30	* 1	1	2	3	81	485	25.7
Gävle stad och Gävleborgs län.		201	981	13 762	19	4	7½	18	26	490	499	35.6
Bollnäs epidemisjukstuga ⁵	L	—	41	632	18	—	—	—	—	54	1317	85.4
Gävle epidemisjukhus	L	61	411	5 609	25	1	4	8	12	188	457	33.5
Hudiksvalls epidemisjukstuga.	L	51	104	1 401	8	1	1	3	4	58	558	41.4
Ljusdals »	L	—	153	1 734	26	—	—	—	—	49	320	28.3
Sandvikens »	L	29	132	2 660	25	* 1	1	3	4	74	561	27.8
Söderhamns »	L	60	140	1 726	8	* 1	1½	4	5½	67	479	38.8
Västernorrlands län.		175	1 860	21 701	34	4	8	32	40	612	329	28.2
Sollefteå epidemisjukstuga ...	L	46	385	5 271	31	1	2	11	13	160	416	30.4
Sundsvalls »	L	83	789	9 694	32	* 2	4	11	15	292	370	30.1
Örnsköldsviks »	L	46	686	6 736	40	1	2	9½	12	160	233	23.8
Jämtlands län.		84	722	11 008	36	1	6	14	20	243	337	22.1
Östersunds epidemisjukhus ...	L	84	722	11 008	36	1	6	14	20	243	337	22.1
Västerbottens län.		107	481	10 152	25	2	9½	31	40	268	557	26.4
Skellefteå epidemisjukstuga ...	L	38	159	2 228	16	1	3	4	7	66	415	29.6
Stensele »	L	—	54	1 330	67	—	—	—	—	17	315	12.8
Umeå »	L	69	268	6 594	26	1	6½	27	33	185	690	28.1
Norrbottnens län.		96	603	8 050	23	4	5½	13	18	204	338	25.3
Arjeplogs epidemisjukstuga ...	L	12	43	353	8	* 1	1	1	2	15	349	42.5
Haparanda »	L	26	368	4 610	49	1	1½	4	5½	90	245	19.5
Jokkmokks »	L	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
Kiruna »	L	28	44	1 619	16	* 1	1	6	7	43	977	26.6
Luleå »	L	30	148	1 468	13	1	2	2	4	44	297	30.0
Övertorneå »	L	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—
Samtliga epidemivårdanstalter .		4 939	34 138	502 602	28	99	260	763	1 023	17 644	515	34.0
Därav epidemiavdelningar ..		4 874	33 726	499 281								
disponerade för lasaretsfall .		65	—	—								
» » »		..	412	3 321								

¹, ², ³ Se motsvarande noter till tab. 11 A. — ⁴ Stängd hela året. — ⁵ Stängd vid årets slut. — ⁶ Till-
lika provinsial- eller stadsläkare. — ⁷ Därav 42 platser disponerade som personalbostäder. — ⁸ Sedan den
1/6 konvalescentavdelning vid lasarett. — ⁹ Inklusive landstingets hem för kroniskt sjuka. — ¹⁰ Inkluderar
kostnader för vissa lasaretsfall (gäller även kol. 12 o. 13).

Tab. 13. Vårdanstalter för lungtuberkulos år 1951. Vårdplatser, patienter, personal och utgifter för driften.

Sanatoria for TB of the lungs. Beds, patients, personnel and operation cost. (Cf. table 11.)

88

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukvårdsområden, sjukhus, adress	Huvudman	Anstaltstyp ¹	Antal vårdplatser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 ²							Utgifter för driften ³	
				Antal intagna	Vård-dagar	Bela-ggning, % ⁴	Läkare	Vårdpersonal				Förvaltningspersonal	Ekonomi-personal	Hela utgiften, 1000-tal kronor	Per vård-dag, kronor
								Sjuk-sköter-skor m. fl.	Övriga	Summa	Vård-personal per 100 platser				
Jubileumsfondens sanatorier.															
Sanatoria of the Fund in memorial of H. M. King Oscar II's jubilee.															
Hessleby, Hessleby sanatorium ⁴ †	F	A	136	214	36 725	74	2	10	14	24	18	3	33	704	19.2
Spenshult ⁴ †	F	A	132	132	34 320	71	2	7	14	21	16	2	33	603	17.6
Hålahult ⁴ †	F	A	120	190	38 899	89	2	6	16	22	18	1½	27	633	16.3
Österåsen, Österåsens sanatorium ⁴ †	F	A	136	297	49 325	99	2	8	19	27	20	1½	33	777	15.8
Landstings och kommuners A- och B-anstalter.															
Sanatoria of County Councils and County Boroughs.															
Stockholms stad.															
Söderby sjukhus, Uttran	U	A	448	1 180	117 841	94	8	42	100	142	32	9	102	3 608	30.6
Tjärnan, barnsanatoriet, Säter	U	B	100	87	11 877	33	1	5	22	27	27	6	13	267	22.5
Stockholms län.															
Uttran, länsasanatoriet	L	A	232	452	76 238	90	3	13	34	47	20	3	40	1 135	14.9
Knivsta tuberkulosjukstuga	L	B	18	27	5 318	81	* 1	1	—	1	6	1	1½	81	15.2
Uppsala län.															
Uppsala, centralsanatoriet	L	A	121	366	40 144	91	6	17	44	61	50	..	..	824	20.8
Vattholma tuberkulosjukstuga	L	B	26	67	9 126	96	1	2	5	7	27	1	5	146	16.0
Älvkarleö	L	B	18	20	5 100	78	* 1	1	3	4	22	1	3	95	18.6

Södermanlands län.				130	297	37 883	80	3	8	21	29	22	3	26	839	22.1
Löt, länssanatoriet, Malmby	L	A		106	206	30 769	80	2	7	17	24	23	3	23	727	23.6
Blommenhofs tuberkulossjukst., Nyköping	L	B		24	91	7 114	81	1	1	4	5	21	—	3	112	15.7
Norrköpings stad o. Östergöt. län i övrigt.				234	396	71 679	94	4	14	33	47	20	4	43	1 330	18.6
Kolmårdssanatoriet; Norrköpings stad .	U	A		78	115	21 893	95	4	14	33	47	20	4	43	1 268	18.8
» Östergötlands län i övr.	L			156	262	45 636										
Stratömta tuberkulossjukst., Lingham, Östergöt. län i övrigt ⁷	L	B		—	19	4 150	77	—	—	—	—	—	—	—	62	14.9
Jönköpings län.				236	431	46 641	54	3	10	34	44	19	3½	43	1 033	22.1
Eksjö sanatorium	L	A		236	431	46 641	54	3	10	34	44	19	3½	43	1 033	22.1
Kronobergs län.				138	271	38 621	77	3	8	20	28	20	2	22	692	17.9
Lugnet, länssanatoriet	L	A		138	271	38 621	77	3	8	20	28	20	2	22	692	17.9
Kalmar läns n:a o. s:a landstingsområde.				307	348	85 868	71	4	14	42	56	18	(4)	53	1 409	16.4
Målilla sanatorium, Målilla kyrkby; n:a landstinget	L	A		112	303	72 254	70	3	12	37	49	17	4	49	1 216	16.8
Målilla sanatorium, Målilla kyrkby; s:a landstinget				169												
Grönkulla tbc.-sjukstuga, n:a landst. ⁷ ...	L	B		—	6	3 010	43	—	—	—	—	—	—	—	44	14.6
» » » s:a » ⁷ ...																
Gamleby » » n:a » ⁷ ...	L	B		26	32	9 301	98	* 1	2	5	7	27	..	4	132	14.2
Kalmar stads » » s:a » ⁷ ...	K	B		—	7	1 303	61	—	—	—	—	—	—	—	17	13.0
Gotlands län.				107	225	38 928	100	2	7½	18	26	24	1	12	633	16.3
Follingbo sanatorium, Visby	L	A		107	225	38 928	100	2	7½	18	26	24	1	12	633	16.3
Blekinge län.				259	296	70 796	96	4	10	42	52	20	4	41	1 194	16.9
Fur, länssanatoriet, Saleboda	L	A		259	296	70 796	96	4	10	42	52	20	4	41	1 194	16.9
Kristianstads län.				187	406	57 182	97	3	9½	37	46	25	3	27	943	16.5
Broby sanatorium	L	A		187	406	57 182	97	3	9½	37	46	25	3	27	943	16.5
Hälsingborgs stad.				68	77	13 746	105	2	3	12	15	22	1	16	413	30.0
Kungshults sanatorium, Hälsingborg ...	U	A		* 68	77	13 746	105	2	3	12	15	22	1	16	413	30.0

Noter, se i slutet av tabellen!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukvårdsområden, sjukhus	Huvudman	Anstaltens typ ¹	Antal vårdplatser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 ²							Utgifter för driften ³	
				Antal intagna	Vård-dagar	Bett-läggning, % ²	Läkare	Vårdpersonal				Förvaltningspersonal	Ekonomipersonal	Hela utgiften, 1000-tal kronor	Per vård-dag, kronor
								Sjuk-sköterskor m. fl.	Övriga	Summa	Vårdpersonal per 100 platser				
Malmö stad och Malmöhus län (utom Hälsingborg).			240	336	70 212	80	4	18	57	75	31	4	61	1 625	23.1
Orupssanatoriet; Malmö stad	U	A	75	132	26 607	97	4	18	57	75	31	4	61	1 625	23.1
• Malmöhus län	L	A	165	204	43 605	72									
Hallands län.			149	227	46 562	69	2	9	21	30	20	2	30	984	21.1
Fagereds sanatorium, Lia	L	A	149	204	43 297	80	2	9	21	30	20	2	30	866	20.0
Falkenbergs tuberkulossjukstuga ⁷	L	B	—	23	2 400	22	—	—	—	—	—	—	—	100	..
Halmstads stads ⁷	K	B	—	—	865	33	—	—	—	—	—	—	—	18	20.8
Göteborgs stad.			549	989	146 541	77	14	44	119	163	30	10	106	3 591	24.5
Renströmska sjukhuset, Göteborg	U	A	262	654	80 512	95	7	28	66	94	36	5	45	1 838	22.8
därav avd. för kron. sjuka			28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Romanäs sanatorium	U	A	102	157	26 333	71	2	5½	19	24	24	2	26	741	28.1
Rävlanda ⁷	U	A	87	63	19 456	61	3	5	19	24	28	1	15	412	21.2
Sävsjö ⁷	U	A	98	115	20 240	57	2	6	15	21	21	2	20	600	29.6
Göteborgs och Bohus län i övrigt.			214	298	51 722	66	5	12	32	44	21	3½	36	809	15.6
Svenshögens, länssanatoriet	L	A	176	270	40 948	64	3	9	28	37	21	2	31	687	16.8
Sotenäs bygdesanatorium, Tossene	Kf	B	18	15	3 593	55	1	2	2	4	22	1	2	49	13.6
Strömstads stads tuberkulossjukhem...	K	B	20	13	7 181	98	1	1	2	3	15	½	3	73	10.2
Älvsborgs län.			368	859	118 559	88	9	26	72	98	27	7	71	2 417	20.4
Kroppefjälls sanatorium, Dals Rostock	L	A	120	275	42 890	98	3	8½	28	37	31	2	24	862	20.1
Sjö-Gunnarsbo, länssanatoriet, Åsunden	L	A	142	340	40 434	78	3	9	24	33	23	3	32	863	21.3
Västeråsens sanatorium, Borås	L	A	90	231	29 712	90	2	7	17	24	27	2	14	625	21.0
Trollhättans tuberkulossjukstuga	L	B	16	13	5 523	95	1	1	3½	4½	28	—	1	67	12.1
Skaraborgs län.			222	315	46 519	57	3	9	21	30	14	3	27	883	19.0
Stora Ekebergs sanatorium	L	A	222	315	46 519	57	3	9	21	30	14	3	27	883	19.0

Värmlands län.			279	427	78 818	92	6	23	64	87	31	..	70	1 849	23·5
Arvika, centralsanatoriet	L	A	227	305	64 828	98	4	19	53	72	32	..	61	1 555	24·0
Kristinehamns bygdesanatorium	L	B	26	76	7 081	75	1	3	5½	8½	33	..	6½	150	21·2
Säffle "	L	B	26	46	6 909	73	1	1	6	7	27	..	2	144	20·8
Örebro län.			254	280	67 462	82	5	14	32	46	18	(4)	40	1 250	18·5
Garphytte sanatorium	L	A	188	195	48 108	82	3	11	22	33	18	3	29	905	18·8
Lindesbergs tuberkulossjukstuga	L	B	26	45	8 381	88	1	1	5	6	23	..	3½	140	16·7
Örebro stads "	K	B	40	40	10 973	75	1	2	5	7	18	1	8	205	18·7
Västmanlands län.			209	411	56 497	74	4	14	42	56	27	1	26	1 120	19·8
Västerås, centralsanatoriet	L	A	209	411	56 497	74	4	14	42	56	27	1	26	1 120	19·8
Kopparbergs län.			341	631	91 837	86	5	22	52	74	22	4	54	1 784	19·4
Högbo sanatorium, Falun	L	A	239	386	56 514	81	3	14	33	47	20	3	29	1 118	19·8
Solbackens " , Kullsveden	L	A	102	245	35 323	95	2	8	19	27	26	1	25	666	18·9
Gävle stad.			60	107	20 009	91	2	6	9	15	25	2	15	413	20·6
Jonas Selggrens sanatorium, Strömsbro	U	A	60	107	20 009	91	2	6	9	15	25	2	15	413	20·6
Gävleborgs län i övrigt.			170	230	41 525	87	3	9	22	31	18	2	34	744	17·9
Moheds sanatorium, Bergvik	L	A	141	211	33 761	66	2	8	18	26	18	2	31	654	19·4
Valbo bygdesanatorium, Hagaström ...	L	B	29	19	7 764	73	1	1	4	5	17	—	3	90	11·6
Västernorrlands län.			435	643	121 525	90	9	23	74	97	22	(7)	(59)	2 343	19·3
Sundsvall, länssanatoriet	L	A	210	288	46 466	94	3	12	41	53	25	4	33	1 081	23·3
Örnsköldsviks tbc.-sjukhus	L	A	72	150	25 659	98	2	6	14	20	28	..	3	459	17·9
Anundsjö tuberkulossjukstuga, Bredbyn	K	B	15	20	3 300	60	1	1	2	3	20	..	..	49	14·8
Const. Falcks sjukhem, Nyland	L	B	33	48	9 334	77								154	16·5
Hammars " , Nyland	L	B	40	56	14 199	97	1	2	7	9	12	1½	14	220	15·5
Nylands " " "	L	B	—	8	3 087	82								75	24·3
Forsse bygdesanatorium, Österforse ...	L	B	40	36	10 627	73	1	1	5	6	15	½	5	148	13·9
Nordhems tbc.-sjukhem, Österås	L	B	25	37	8 853	97	1	1	5	6	24	1	4	157	17·7
Jämtlands län.			275	614	72 890	73	6	14	39	53	19	4	40	1 600	22·0
Solliden, centralsanatoriet, Östersund ..	L	A	241	598	63 730	72	5	13	36	49	20	3	35	1 454	22·8
Hede tuberkulossjukstuga	L	B	34	16	9 160	74	1	1	3	4	12	1	5	146	15·9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukvårdsområden, sjukhus	Huvudman	Anstaltens typ ¹	Antal vårdplatser den ³¹ / ₁₂	Patienter			Personal den ³¹ / ₁₂ ²							Utgifter för driften ³	
				Antal intagna	Vård-dagar	Bela-ggning, % ⁴	Lä-kare	Vårdpersonal				För-valtnings-personal	Eko-nomi-personal	Hela ut-giften, 1000-tal kronor	Per vård-dag, kronor
								Sjuk-sköter-skor m. fl.	Öv-riga	Sum-ma	Vård-per-sonal per 100 platser				
Västerbottens län.			384	593	107 390	71	5	14	49	63	16	4	53	(1 703)	16.8
Hällnäs sanatorium	L	A	384	569	101 280	72	5	14	49	63	16	4	53	1 703	16.8
Stenfors tuberkulossjukstuga ⁷	L	B	—	24	6 110	52	—	—	—	—	—	—	—	..	..
Norrbottnens län.			413	808	121 158	89	5	15	65	80	19	(5)	(55)	2 190	18.1
Sandträsk, centralsanatoriet	L	A	389	744	113 536	89	4	14	58	72	19	5	55	2 063	18.2
Luleå tuberkulossjukstuga	L	B	24	64	7 622	87	* 1	1	7	8	33	..	..	127	16.7
Samtliga anstalter Total	.	.	7 715	13 547	2 145 483	80	144	468	1 300	1 768	23	(117)	(1 351)	(42 664)	19.9
Därav jubileumssanatorier	.	.	524	833	159 269	83	8	31	63	94	18	8	126	2 717	17.1
övriga A-anstalter	.	.	6 567	11 759	1 796 953	81	116	406	1 137	1 543	23	(93)	1 138	36 879	20.5
B-anstalter	.	.	624	955	189 261	70	20	31	100	131	21	(16)	(87)	(3 068)	16.8
avd. för kroniskt sjuka (ingår i A-anst.)	.	.	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

† Rikssjukhus. — ¹ A = sanatorium (*sanatoria of first order*), B = tuberkulossjukstuga (*sanatoria of second order*). Se vidare texten kap. 3. — ² Jfr motsvarande not till tab. 11 A. — ³ Exkl. utgifter för pensioner, hyror, räntor o. amorteringar. — ⁴ Budgetåret 195 /51. — ⁵ Provinsial-, köpings- el. stadsläkare. — ⁶ Dispensärläkare. — ⁷ Stängd vid årets slut. — ⁸ Därav 32 vårdplatser, som ej varit tillgängliga under året.

Tab. 14. Sjukhärbärgen år 1951. Vårdplatser och patienter.

Infirmaries. Beds, admissions and bed-days.

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Sjukvårdsanstalt	Huvud-man		Antal vårdplatser den 31/12	Antal intagna under året	Vård dagar	Sjukvårdsanstalt	Huvud-man		Antal vårdplatser den 31/12	Antal intagna under året	Vård dagar
	Kategori	Läns-bokstav					Kategori	Läns-bokstav			
Dikanäs	L	AC	4	56	505	Muodoslompolo	L	BD	4	86	1 168
Därav förlossningshemmet			2	18	126	Därav förlossningshemmet			2	32	245
Saxnäs, Marsfjäll	L	AC	6	31	296	Tärendö	L	BD	4	78	621
Därav förlossningshemmet			2	6	87	Därav förlossningshemmet			2	41	318
Junosuando	L	BD	8	176	1 977	Summa Total	.	.	36	635	6 264
Därav förlossningshemmet			3	62	560	Därav på förlossningshem	.	.	15	253	2 083
Korpilombolo	L	BD	10	208	1 697						
Därav förlossningshemmet			4	94	747						

Tab. 15. Barnbördshus år 1951. Vårdplatser, patienter, vårdpersonal och utgifter för driften.

Maternity hospitals. Beds, patients, personnel and operation cost (cf. table 11).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Sjukvårdsanstalt	Huvud-man		Antal vårdplatser den 31/12	In-tagna under året	Anta vård-dagar	Be-lägg-ning	Antal läkare	Vårdpersonal den 31/12 ¹			Utgifter för driften ¹		
	Kate-gori	Läns-bok-stav						Barnmorskor o. liknande	Övrig	Vårdpers. per 100 platser	Hela utgiften, 1000-tal kr	Per intagen, kr	Per vård-dag, kr
Allmänna b.b., Stockholm	F	A	* 144	4 194	38 625	73	7	32	93	87	1 969	469	51.0
Södra b.b., Stockholm ...	U	A	* 133	3 714	32 526	80	5	30	67	73	1 465	394	45.0
Motala b.b.	L	E	31	1 302	14 093	125	1	10	22	103	449	345	31.9
Hälsingborgs b.b.	U	M	66	2 716	20 648	86	3	16	49	98	899	331	43.6
Summa Total	.	.	374	11 926	105 892	82	16	88	231	85	4 782	401	45.2

¹ Jämför motsvarande noter till tab. 11 A. — * Därav 100 obstetriska och 44 gynekologplatser. — * Därav 108 obstetriska och 25 gynekologplatser. — Rättelse. I tab. 15 för år 1950 har för Allmänna b.b. uppgivits, att redovisningen avsåg budgetåret 1949/50; den gällde perioden den 1/1. 1949—31/12. 1950.

Tab. 16. Förlossningshem och förlossningsrum år 1951. Vårdplatser och patienter.

Maternity homes. Beds, admissions and bed-days.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Län, anstalter	Huvudman	Antal vårdplatser d. 31/12	Antal in-tagna under året	Vård-dagar	Län, anstalter	Huvudman	Antal vårdplatser d. 31/12	Antal in-tagna under året	Vård-dagar
Av landsting (eller primärkommun) drivna statsbidragsberättigade förlossningshem och förlossningsrum.					Kristianstads län.		7	186	1 328
<i>Operated by county council (L) or local commune (K).</i>		243	6 575	52 392	Osby förl.-hem	L	7	186	1 328
Stockholms län.		52	1 339	11 234	Göteborgs och Bohus län.		7	140	1 098
Klingsta förl.-hem, Danderyd .	L	30	716	5 726	Härleby förl.-hem ⁴	L	7	140	1 098
Nynäs hamns »	L	7	145	1 225	Älvsborgs län.		22	580	4 384
Rimbo » »	L	—	49	459	Kinna förl.-hem	L	10	271	2 097
Gustavsbergs förl.-rum	L	4	126	1 166	Herrljunga förl.-rum	L	5	98	843
Hallstaviks »	L	4	95	854	Limmareds »	L	2	69	483
Swartsjö »	L	2	48	362	Surte »	L	5	142	961
Täby » »	L	—	24	199	Skaraborgs län.		15	466	3 812
Vaxholms »	L	2	50	524	Tidaholms förl.-hem	L	6	151	1 418
Västerhaninge »	L	3	86	719	Vara »	L	7	241	1 682
Östergötlands län.		11	300	2 335	Kvänums förl.-rum	L	2	74	712
Valdemarsviks förl.-hem	L	6	150	1 156	Örebro län.		6	189	1 299
Boxholms förl.-rum	L	3	84	671	Fjögesta förl.-hem	L	3	144	1 000
Österbymo »	L	2	66	508	Hjortkvarns » (Röda kors.)	L	3	45	299
Kronobergs län.		12	303	2 540	Gävleborgs län.		18	584	5 583
Markaryds förl.-hem	L	6	148	1 280	Hofors förl.-hem	K	6	207	1 645
Älmhults »	L	6	155	1 260	Sandvikens »	L	12	377	3 938
Kalmar läns n:a.		11	307	2 456	Jämtlands län.		6	183	1 227
Hultsfreds förl.-hem	L	6	181	1 528	Gäddede förl.-rum	L	2	46	362
Misterhults »	L	2	25	174	Hede »	L	2	72	475
Virserums »	L	3	101	754	Rätansbyns » »	L	—	7	40
Kalmar läns s:a.		25	639	5 143	Svenstaviks » »	L	2	58	350
Mönsterås förl.-hem	L	4	69	580	Västerbottens län.		13	302	2 780
Nybro »	L	6	159	1 233	Vännäs förl.-hem	L	10	240	2 152
Torsås »	L	6	121	970	Fredrika förl.-rum	L	3	62	628
Böda förl.-rum	L	2	49	389	Enskilda förlossningshem.				
Högsby »	L	4	114	897	<i>Private (P).</i>		50	937	9 077
Mörbylånga »	L	3	127	1 074	Pro Patria, barnbördshus, Sthlm	P	36	630	6 241
Gotlands län.		4	152	1 115	Röda korsets f.-h., Björkvik,				
Burgsviks förl.-rum	L	2	81	617	Söderm. l.	P	3	35	314
Färösunds »	L	2	71	498	» » » Rockneby,				
Blekinge län.		34	905	6 058	Kalmar l.	P	5	65	650
Karlskrona förl.-hem	L	11	222	1 386	s:a				
Ronneby »	L	12	406	2 672	Höglunds, Edla, förl.-hem, Göteb. ⁷	P	—	101	911
Sölvesborgs »	K	6	147	957	Porjus förl.-hem, Norrb. l.	P	2	46	369
Olofströms förl.-rum	L	5	130	1 043	Älgshultsby förl.-hem, Älgshult				
					(Röda kors.)	P	4	60	592
					Summa (landstings, primärkom. o. enskilda anst.) Total		293	7 512	61 469

¹ Därav 15 statsbidragsberättigade. — ² Nedlagt den 1/1, (4 vårdpl.). — ³ Nedlagt den 1/1, (3 vårdpl.). — ⁴ Öppnat den 2/1. — ⁵ Nedlagt den 1/1, (2 vårdpl.). — ⁶ Öppnat den 1/1. — ⁷ Nedlagt vid årets slut (6 vårdpl.).

Tab. 17. Enskilda sjukhem¹ år 1951. Vårdplatser och patienter.*Private hospitals¹. Beds, admissions and bed-days.*

1	2	3	4	1	2	3	4
Län, städer, anstalter	Antal platser den 31/12 1951	Antal in-tagna under året	Antal vård-dagar	Län, städer, anstalter	Antal platser den 31/12 1951	Antal in-tagna under året	Antal vård-dagar
Stockholms stad.	618	7 806	185 933	Kalmar läns s.a.	87	431	28 224
Ajas sjuk- o. vilohem, Syster .	10	65	3 600	Hemmets sjukhem, Kalmar ...	17	7	5 708
Betaniasystrarnas sjukhem	45	1 175	13 749	Solhöjden, sjukhemmet, Berga .	70	424	22 516
Bethel, sjuk- och vilohemmet .	13	63	4 720				
Birgittahemmet	17	70	6 205	Kristianstads län.	10	17	3 267
Blomsterfondens vårdavd.	23	20	8 331	Privata sjukhemmet, Osby ...	10	17	3 267
Elisabethasystrarnas sjukhem ..	22	225	5 130				
Ellens sjukhem, Syster	19	42	6 024	Malmö stad.	41	232	11 207
Ersta sjukhus (Diakonissanst.)	109	1 948	41 253	Betaniastiftelsens sjukhem	16	58	4 851
v. Essens klinik, Edith	12	87	2 311	Elisabethasystrarnas *	25	174	6 356
Hirschs minne, Fanny	18	114	5 484	Därav barnbördsplatser	4	11	42
Larssons privatklinik, Dr Carl-							
Otto	6	110	1 513	Hälsingborgs stad.	14	—	5 098
Lilla hemmet (Velandershemmet)	35	11	1 747	Kjellstorps sjukhem	14	—	5 098
Privata sjukhemmet	22	153	5 447				
Riddargatan 35—37, Sjukh., ..	25	100	8 481	Malmöhus län i övrigt.	28	114	8 590
Röda korsets sjukhem	67	1 191	18 293	Berga sjukhem, Lund	10	67	2 040
Skinnavringsringens sjukh.	9	39	3 367	Håkanssonss sjukh., Dr P., Eslöv	18	47	6 550
Sophiahemmet	99	1 919	30 150				
Svenska Diabetesstiftelsens				Göteborgs stad.	127	1 976	32 332
sjukhem	17	270	3 579	Carlanderska sjukhemmet	67	1 151	18 396
Södermalms privata sjukhem ..	13	125	3 577	Privata sjuk- o. förlossn.-hem-			
Vasahemmet	21	40	7 608	met, A-B	35	723	6 025
Östermalms sjuk-, diet- o. vilo-				Därav barnbördsplatser	15	275	2 471
hem	16	39	5 364	S:t Sigfridsgården	12	99	3 177
				Örgryte privata sjukhem	13	3	4 734
Stockholms län.	125	201	40 758				
Baggås sjuk- o. vilohem, Saltsjö-				Västmanlands län.	5	100	1 461
baden	11	26	3 437	Surahammars sjukstuga	5	100	1 461
Betaniastiftelsens sjukhem,				Därav barnbördsplatser	2	86	634
Stocksund	23	22	8 114				
Djursholms sjukhem	18	16	6 764	Kopparbergs län.	15	54	5 065
Lidingö	12	16	4 071	Backgårdens viloh., Hedemora	15	54	5 065
Röda korsets hem för barn med							
gomdefekter, Lidingö	20	62	7 105	Gävle stad.	30	86	9 780
Sigridsgårdens sjuk- o. konv-				Bärlins sjuk- o. konvalescenth.	18	44	6 323
hem, Uttran	41	59	11 267	Elisabethasystrarnas sjukhem ..	12	42	3 457
Uppsala län.	95	990	27 536	Västernorrlands län.	15	28	4 988
Andreas Ands minne, Uppsala	14	2	4 679	Fredriksro sjuk- och vilohem,			
Samariterhemmet, Uppsala ...	81	988	22 857	Sundsvall	15	28	4 988
				Summa Total	1 333	13 387	402 170
Östergötlands län.	15	103	4 577	Därav barnbördsplatser	21	372	3 147
Blåklintshemmet, Linköping ..	15	103	4 577				
Jönköpings län.	108	1 249	33 354				
Berghems sjuk- och vilohem,							
Gränna	18	16	4 696				
Tranås kuranstalt (privatavd.) .	90	1 233	28 658				

¹ Privata sjukvårdsanstalter (P) förekomma även bland de i tab. 11 C, 16 och 18 redovisade. *For private hospitals, see also table 11 C, 16 and 18.*

Tab. 18. Anstalter för kroniskt sjuka (andra än vid ålderdomshem) år 1951. Platser, patienter, personal och utgifter för driften.

Homes for chronically diseased (not attached to old people's homes). Beds, patients, personnel and operational cost. Cf. table 11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukvårdsområden och sjukhus	Huvudman	Vårdplatser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 (utom läkare och kontorspersonal) 1					Utgifter för driften 2	
			In-tagna	Vård-dagar	Be-lägg-ning % 3	Vårdpersonal				Eko-nomi-personal	Hela utgiften, 1000-tal kr	Per vård-dag, kr
						Sjuk-skö-terskor	Övriga	Summa	Vård-personal per 100 platser			
Stockholms stad.		1 053	1 874	358 248	93	94	338	432	41	184	7 553	21.1
Blackebergs sjukhus, Bromma	U	112	199	33 854	83	15	44	59	53	33	1 070	31.6
Eira sjukhus, stadens avd.	U	75	303	29 053	99	7	24	31	41	17	612	21.1
Ersta sjukhem, Diakonissanstaltens	P	15	3	5 521	101	2	7	9	60	2	81	14.7
Stigberget-Åsö sjukhus	U	241	742	73 659	85	26	79	105	44	40	1 606	21.8
Därav tuberkulosavdelning		—	—	142	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms sjukhem	P	172	109	62 776	—	12	73	85	49	36	1 370	21.8
Stureby vårdhem, sjukavd., Enskede	U	438	518	153 385	96	32	111	143	33	56	2 814	18.3
Stockholms län.		311	459	106 090	95	19	85	104	33	32	1 608	15.2
Eira sjukhus, länets avd.	L	50	131	16 095	98	5	14	19	38	10	339	21.1
Färingsö sjukhem, Svartsjö	L	19	37	5 817	84	1	5	6	32	2	74	12.7
Lidingö sjukhem	L	65	76	22 916	97	3	18	21	32	5½	310	13.5
Norrtälje »	L	28	34	10 238	100	1½	8	9½	34	1	142	13.9
Lövstalunds » , Södertälje	L	17	11	5 974	96	1½	6½	8	47	3	114	19.1
Upplands-Väsby »	L	30	25	10 288	94	1	7	8	27	1½	132	12.8
Vaxholms »	L	34	63	11 657	94	2	8	10	29	3	167	14.3
Västerhaninge »	L	34	38	12 033	97	2	10	12	35	4	181	15.0
Östhammars »	L	34	44	11 072	89	2	8	10	29	2	149	13.5
Uppsala län.		122	197	38 279	98	(6)	(31)	(37)	34	(12)	553	14.4
Enköpings sjukhem	L	36	95	12 926	98	2	11	13	36	4	213	16.5
Tierps sjukstugas kron. avd. 4	L	12	35	4 314	98	..	..	..	..	..	62	14.4
Uppsala sjukhem	L	74	67	21 039	98	4	20	24	32	7½	278	13.2
Södermanlands län.		221	201	76 553	95	14	62	76	34	10	1 020	13.3
Eskilstuna sjukhem	L	73	84	25 863	97	6	20	26	36	3	344	13.3
Flen, landstingets sjukhem	L	29	35	8 563	81	2½	10	12	41	1	152	17.8
» , Stiftelsen Södermanl. läns sjukhem ..	F	31	14	11 216	99	1	9½	10	32	2	128	11.4
Nyköpings sjukhem	L	70	49	24 540	96	3½	19	23	33	3	317	12.9
Strängnäs »	L	18	19	6 371	97	1	4	5	28	1	79	12.4
Norrköpings stad.		82	41	29 423	98	4	15	19	23	10	..	..
Lennings sjukhem	P	82	41	29 423	98	4	15	19	23	10	..	..
Östergötlands län i övrigt.		195	297	69 977	98	10	53	63	32	23	943	13.5
Mjölby sjukhem	L	37	46	12 976	96	2	11	13	35	5	196	15.1
Motala »	L	52	109	19 098	101	2	16	18	35	8	290	15.2

Söderköpings sjukhus	L	41	30	14 938	100	2	9	11	27	1	153	10-2
Vadstena	L	30	65	10 273	94	2	9	11	37	4	145	14-1
Vallahemmet, Linköping	P	35	47	12 692	99	2	8	10	29	5	159	12-5
Jönköpings län.		332	497	115 369	95	23	94	117	35	(37)	(1 553)	14-2
Huskvarna sjukhem	L	50	45	18 071	99	3	14	17	34	6½	264	14-6
Jönköpings	L	70	47	24 497	96	5	19	24	34	10	360	14-7
Kjellbergs minne, Jönköping	P	17	5	5 993	97	1½	5	6½	38	3½	..	..
Nobynäs sjukhem, Stjärneborg	L	50	24	18 066	99	3	13	16	32	9	253	14-0
Sävsjö	L	24	36	8 519	97	1	8	9	38	1	125	14-7
S:a Unnaryds, Unnaryd	L	16	28	5 664	97	1	4	5	31	..	53	9-4
Vetlanda	L	50	55	17 944	98	3½	14	18	36	7	265	14-8
Värnamo	L	55	257	16 615	83	4½	17	22	40	..	233	14-0
Kronobergs län.		87	71	30 755	97	6	32	38	44	..	469	15-2
Ljungby sjukhem	L	44	42	15 155	94	2	18	20	45	..	202	13-3
Kronobergs läns landstings sjukhem, Växjö	L	43	29	15 600	99	3½	14	18	42	..	267	17-1
Kalmar läns norra.		141	117	46 142	93	5	33	38	27	22	567	12-3
Hjorteds sjukhem (med statsbidrag)	L	12	6	4 378	100	}	1	9½	10	6	{	{
" (med landsts bidrag)	L	28	29	8 546	84							
Hultsfreds	L	79	57	25 100	93							
Vimmerby	L	22	25	8 118	101	1	8	9	41	1½	97	11-9
Kalmar läns södra.		40	30	13 490	92	2	12	14	35	..	214	15-9
Kalmar sjukhem	L	16	5	5 127	88	1	6	7	44	..	101	19-7
Söderåkra sjukstuga, kron. avd.	L	24	25	8 363	95	1	6½	7½	31	..	113	13-5
Gotlands län.		135	62	47 293	96	7	28	35	26	20	556	11-8
Gotlands sjukhem, Visby	P	28	11	8 978	88	1	4½	5½	20	5	79	8-8
Hemse	L	39	15	13 917	98	2	9½	12	31	6	195	14-0
Mariahemmet, Visby	L	68	36	24 398	98	4	14	18	26	9	282	11-6
Blekinge län.		57	68	19 769	95	3	15	18	32	8	260	13-2
Asarums sjukhem	L	18	16	5 695	87	1	5	6	33	2½	81	14-2
Ronneby	L	14	14	5 062	99	1	4	5	36	3	68	13-4
Sölvesborgs	L	25	38	9 012	99	1	6	7	28	2½	111	12-3
Kristianstads län.		185	300	62 410	92	10	44	54	29	22	740	11-9
Gyllebo sjukhem	L	30	19	10 804	99	1	6	7	23	4	114	10-6
Hässleholms	L	54	114	16 371	83	3½	18	22	41	1½	214	13-1
Mansdala, Ovesholm	L	68	97	23 802	96	4	12½	16	24	12	296	12-4
Åstorps	L	33	70	11 433	95	1	8	9	27	4	116	10-1
Malmö stad.		176	276	62 795	98	15	82	97	55	..	925	14-7
Malmö sjukhem	U	176	276	62 795	98	15	82	97	55	..	925	14-7
Därav konvalescentavd.		15	125	5 055	92	..	..	..	..	..	..	..
Hälsingborgs stad.		25	31	8 193	90	2	6	8	32	..	131	16-0
Romares stiftelse	U	25	31	8 193	90	2	6	8	32	..	131	16-0
Malmöhus län i övrigt.		436	308	130 085	94	24	100	124	28	40	1 558	12-0
Anderslövs sjukhem	L	26	6	9 405	99	1	5	6	23	2½	90	9-6
Billesholms	L	16	5	5 650	97	1	4	5	31	2½	77	13-6
Höganäs	L	27	23	8 750	89	1	6	7	26	2½	94	10-7
Hörby	L	40	15	14 446	99	2	8½	10	25	2	158	10-9
Lunds	L	75	26	26 333	96	4½	12	16	21	5	293	11-1

Noter, se i slutet av tabellen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukvårdsområden och sjukhus	Huvud- man	Vård- platser den 31/12	Patienter			Personal den 31/12 (utom läkare och kontorspersonal) 1					Utgifter för driften 2	
			In- tagna	Vård- dagar	Be- lägg- ning % 3	Vårdpersonal				Eko- nomi- perso- nal	Hela utgiften, 1000-tal kr	Per vård- dag, kr
						Sjuk- skö- terskor	Övriga	Summa	Vård- personal per 100 platser			
Ribbings sjukhem, Lund	F	85	116	30 003	97	8	30	38	45	16	448	14.9
Sjöbo „	L	20	6	7 237	99	1	5	6	30	24	93	12.9
Skurups „	L	25	19	8 973	98	1	5	6	24	24	87	9.7
Svedala „	L	18	15	6 419	98	1	4	5	28	24	74	11.5
Teckomatorps „	L	24	6	8 605	98	1	5	6	25	24	85	9.9
Trelleborgs „	L	40	45	2 787	66	1½	8	9½	24	—	35	12.6
Ystads „	L	40	26	1 477	35	1½	8	9½	24	—	24	16.2
Hallands län.		48	93	18 416	105	2	15	17	35	7	240	13.0
Kungsbacka sjukhem	L	17	47	7 430	120	1	6	7	41	5	104	14.0
Laholms „	L	21	25	7 621	99	1	5	6	29	2	93	12.2
Varbergs „	L	10	21	3 365	92	—	4	4	40	—	43	12.8
Göteborgs stad.		95	17	34 025	98	7	15	22	23	13	358	10.5
Göteborgs sjukhem	F	95	17	34 025	98	7	15	22	23	13	358	10.5
Göteborgs o. Bohus län i övrigt.		127	248	39 355	82	6	27	33	26	(3½)	(392)	15.6
Lilldals sjukstuga, Källekärr	Kf	23	92	5 724	69	1	1	2	9	2½	67	10.2
Därav lasarettfall		5	49	808	48	..	..	..	..	..	..	..
Svenshögens sjukhem	L	64	113	19 373	83	3	16	19	30	..	325	16.8
Uddevalla „	L	40	43	14 258	98	2	10	12	30	1	..	..
Älvsborgs län.		306	437	94 076	91	10	81	91	30	(32)	1 341	14.3
Alingsås sjukhem	L	28	27	9 545	93	1	3	4	14	1½	123	12.9
Bolltorps „ , Alingsås	L	32	29	1 727	53	1	12	13	41	..	118	68.3
Borås „	L	29	15	10 090	95	1	8	9	31	3½	121	12.0
Dalbobergens vårdhem, Vänersborg	L	37	186	10 942	81	2	11	13	35	6	219	20.0
Därav konvalescentavd.		17	134	4 205	68	..	..	..	..	..	..	..
Högsäters vårdhem	L	20	52	6 591	90	—	7	7	35	2½	109	16.5
Melleruds sjukhem	L	26	22	9 426	99	1	7	8	31	2½	118	12.5
Skene „	L	26	30	9 050	95	—	8	8	31	2	82	9.1
Trollhättans „	L	40	11	12 493	86	1	11	12	30	5	192	15.4
Ulricehamn, Fören. Älvsb. läns sjukhem ...	F	37	31	12 773	95	2	7	9	24	4½	127	9.9
„ , vårdhem (landst.)	L	31	34	11 439	101	1	7	8	26	4	132	11.5
Skaraborgs län.		187	155	64 862	95	9	48	57	30	(14)	779	12.0
Falköpings sjukhem	L	31	48	11 348	100	1	9	10	32	..	126	11.1
Lidköpings „	L	22	4	7 981	99	2	6	8	36	—	93	11.7
Maricestads „	L	19	36	6 763	98	1	6	7	37	—	87	12.9
Sjöryds „ , Hjo	L	41	25	14 365	96	2	9	11	27	10	154	10.7
Skaraborgs läns sjukhem, Skövde	L	42	13	13 258	86	2	10	12	29	4	190	14.3
St. Ekebergs sanatoriums kron. avd., Axvall	L	32	29	11 147	95	1	8	9	28	..	129	11.6

Värmlands län.		147	208	48 591	91	10	41	51	35	(10)	744	15-3
Arvika sjukhem	L	22	8	6 894	86	1	7	8	36	2	110	16-0
» nya sjukhem	L	54	72	18 470	94	3	16	19	35	..	264	14-3
Kristinehamns »	L	30	43	10 759	98	3	7 $\frac{1}{2}$	10	33	4 $\frac{1}{2}$	162	15-1
Säffle »	L	22	40	5 600	70	1	6	7	32	1	118	21-1
Torsby »	L	19	45	6 868	99	2	5	7	37	3	90	13-1
Örebro län.		28	51	9 281	94	3$\frac{1}{2}$	7	10	36	1	128	13-8
Askersunds sjukhem	L	28	51	9 261	94	3 $\frac{1}{2}$	7	10	36	1	128	13-8
Västmanlands län.		225	307	75 180	98	18	59	77	34	(17)	1 144	15-2
Sala sjukhem	L	52	100	12 667	94	5	12	17	33	..	187	14-8
Västerås »	L	173	207	62 493	99	12 $\frac{1}{2}$	47	60	35	17	957	15-3
Kopparbergs län.		135	155	43 403	93	8$\frac{1}{2}$	39	47	35	12	632	14-6
Hovgårdens sjukhem, St. Tuna	L	21	50	4 652	90	1	6 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	36	—	66	14-1
Krylbo »	L	22	17	8 006	100	2	6	8	36	3	94	11-7
Leksands »	L	19	17	6 412	92	1	6	7	37	2 $\frac{1}{2}$	92	14-3
Svärdsjö »	L	10	18	3 258	94	1	3 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	45	1	57	17-6
Södra Dalarnes » , Hedemora	L	30	23	10 218	93	1	7 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	28	2 $\frac{1}{2}$	143	14-0
Västerdalarnes » , Vansbro	L	22	23	7 216	90	1 $\frac{1}{2}$	5	6 $\frac{1}{2}$	30	2 $\frac{1}{2}$	99	13-7
Älvdalens »	L	11	7	3 641	91	1	4	5	45	1	81	22-2
Gävleborgs län.		68	114	22 457	90	3	14	17	25	7	189	8-4
Bergsjö sjukhus	Kf	30	40	10 844	99	1	7	8	27	3	86	7-9
Näs sjukhem, Storvik	Kf	38	74	11 613	84	2	7	9	24	4	103	8-9
Västernorrlands län.		130	104	46 485	98	6	30	36	28	16	680	14-6
Fristads sjukhem, Härnösand	F	30	10	10 597	97	2	7	9	30	2	114	10-8
Frånö »	L	55	33	20 194	101	2	11	13	24	7	311	15-4
Husums »	L	23	22	8 237	98	1	6	7	30	1 $\frac{1}{2}$	119	14-4
Utanede » , Edsele	L	22	39	7 457	93	1	6	7	32	5	136	21-4
Jämtlands län.		20	13	6 922	95	1	5	6	30	3	102	14-7
Kvarnsveds sjukhem, Frösön	L	20	13	6 922	95	1	5	6	30	3	102	14-7
Västerbottens län.		58	526	19 293	91	5	14	19	33	6	292	15-1
Jörns sjukhem	L	36	433	11 572	88	2	8	10	28	3	168	14-5
Därav sjukstugeplatser		10	238	3 677	101	..	..	..	..	..	..	..
förlossn.-avd.		6	120	1 055	48	..	..	..	..	..	..	..
Löfvångers vårdhem	L	22	93	7 721	96	3	6	9	41	3	124	16-1
Därav förlossningsavdelning		4	87	826	57	..	..	..	..	..	..	..
Norrbottnens län.		145	581	46 011	87	7	42	49	34	(16)	752	16-3
Bodens sjukhem	L	47	49	16 853	98	2	12	14	30	7	219	13-0
Kiruna »	L	31	95	10 029	89	1	11	12	39	..	171	17-0
Öjebyns »	L	34	41	10 899	88	1	9	10	29	4	153	14-1
Övertorneå »	L	33	396	8 230	68	3	10	13	39	5	209	25-4
Därav förlossningsavdelning		9	232	2 218	68	..	..	..	..	..	..	..
Summa Total		5 817	7 838	1 783 188	94	(339)	(1 467)	(1 806)	34	(578)	(26 428)	15-2
Därav avd. för kroniskt sjuka		5 251	6 853	1 765 202								
tbc.-avdelning				142								
konvalescentavdelningar		32	259	9 260								
förlossningsavdelningar		19	439	4 099								
avd. för lasaretsfall ..		15	287	4 485								

1, 2, 3 Se motsvarande noter till tab. 11 A. — 4 Personalen är gemensam med Tierps sjukstuga och ingår i uppg. på tab. 11 C.

Tab. 19. Anstalter för kroniskt sjuka vid ålderdomshem år 1951.

*Homes for chronically diseased attached to Old People's Homes.
Sponsor, beds, admissions and bed-days.*

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Sjukvårdsområden och anstalter ¹	Huvudman	Vård- plat- ser den 21/12	Antal in- tagna under året	Antal vård- dagar	Sjukvårdsområden och anstalter ¹	Huvudman	Vård- plat- ser den 21/12	Antal in- tagna under året	Antal vård- dagar
Stockholms stad.		1 075	1 508	366 789	Kalmar sjukhem	K	22	30	7 619
Högalids vårdhem	U	304	672	102 652	Gammelgården, Nybro	K	7	8	1 906
Rosenlunds »	U	290	453	98 917	Solgården, Päråd	Kf	8	8	2 430
Sabbatsbergs »	U	364	285	124 492					
Södermannag. 2, vårdhemmet .	U	97	56	34 148	Gotlands län.		26	22	8 231
Fristad, Spånga	U	20	42	6 580	Fristads ålderdomshem, Visby	K	26	22	8 231
Stockholms län.		81	122	28 578					
Knivstaortens åld.-h., Knivsta	Kf	8	14	2 872	Blekinge län.		68	65	22 170
Lidingö »	K	18	35	6 587	Bräkne-Hoby ålderdomshem	K	15	13	4 781
Nynäshamn »	K	8	13	2 901	Ågård, Johannishus	Kf	5	5	1 810
Solna ålderdomshem, Huvudsta	K	15	5	5 110	Karlskrona ålderdomshem . . .	K	27	23	9 255
Sundbybergs sjukhem	K	15	43	4 915	Ramdala »	K	5	3	1 484
Södertälje »	K	17	12	6 193	Ronneby sockens ålderdoms- hem, Ronneby	K	16	21	4 840
Uppsala län.		34	29	12 004					
Lena ålderdomshem, Storvreta	Kf	4	2	1 456	Kristianstads län.		5	2	1 659
Uppsala ålderdoms- o. sjukhem	K	30	27	10 548	Ängelholms ålderdomshem . . .	K	5	2	1 659
Södermanlands län.		25	21	8 267					
Katrineholms ålderdomshem . .	K	19	17	6 103	Malmö stad.		414	667	151 631
Strängnäs »	K	6	4	2 164	Värnhems vårdhem	U	414	667	151 631
Norrköpings stad.		126	356	44 616					
Sandbyhovs sjukhus, Norrköp.	U	126	356	44 616	Hälsingborgs stad.		132	321	44 220
Östergötlands län i övr.		69	71	25 121	Bergalid, vårdhemmet	U	132	321	44 220
Finspångs ålderdomshem, Ri- singe	K	16	27	6 142	Malmöhus län i övr.		138	195	48 905
Krokeks vårdhem, Kolmården	K	6	8	2 190	Landskrona sjukhem	K	22	34	8 008
Linköpings ålderdomshem . . .	K	47	36	16 789	Mårtenslunds vårdhem, Lund . .	K	100	123	33 213
Jönköpings län.		36	34	12 682	Ystads sjukhem	K	16	38	7 684
Höstro, Långaryd	K	12	8	4 308					
Nässjö ålderdomshem	K	12	11	4 273	Hallands län.		116	147	41 855
Vilan, Skillingaryd	K	12	15	4 101	Hemgården, Eldsberga	Kf	7	3	2 550
Kronobergs län.		29	11	7 260	S:t Laurentiihemmet, Falken- berg	K	27	28	9 796
Kosta vårdhem	K	7	2	2 383	S:t Olofshemmet, Halmstad . .	K	49	68	17 816
Hovmanstorp ålderdomshem .	K	4	—	1 460	Östergården, Varberg	K	33	48	11 693
Hälleberga »	K	5	5	600					
Gullaskröv	K	13	4	2 817	Göteborgs och Bohus län.		102	123	35 836
Tallbacka, Markaryd	K				Brastads ålderdomshem	K	6	4	2 190
Kalmar läns södra.		61	67	20 337	Bro » , Bro- dalen	K	3	3	1 095
Fagerhults ålderdomshem . . .	K	6	8	2 035	Jonsereds fabrikers ålderdoms- hem, Jonsered	F	11	10	3 898
Halltorps » Borgholm	Kf	10	2	3 555	Krokstads ålderdomsh., Hede- kas	K	5	2	837
Högsby ålderdomshem	K	8	11	2 792	Fridhem, Kungälv	Kf	10	12	3 541
					Lysekils ålderdomshem	K	5	6	2 899
					Råda m. fl. socknars ålderdoms- hem, Mölnlycke	Kf	10	10	3 635

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Sjukvårdsområden och anstalter ¹	Huvudman	Vårdplatser den 31/12	Antal in-tagna under året	Antal vård-dagar	Sjukvårdsområden och anstalter ¹	Huvudman	Vårdplatser den 31/12	Antal in-tagna under året	Antal vård-dagar
Skee sjukhem	K	6	18	2 152	Västmanlands län.		8	4	2 908
Strömstads »	K	10	22	3 057	Köpings ålderdomshem	K	8	4	2 908
Tanums ålderdomshem, Orrekläpp	K	10	7	3 490	Kopparbergs län.		23	29	7 213
Tossene ålderdomshem	K	6	—	1 995	Malungs ålderdomshem	K	9	10	2 452
Uddevalla ålderdomshem	K	20	29	7 047	Rättviks »	K	14	19	4 761
Ålvsborgs län.		40	55	11 987	Gävle stad.		44	215	14 037
Alingsås ålderdomshem	K	10	32	3 362	Gävle ålderdomshem	U	44	215	14 037
Fritsla ålderdomshem	K	10	13	2 924	Gävleborgs län i övr.		129	233	41 172
Kullings-Skövde sjukhem Vär-gårda	K	8	—	2 920	Bollnäs ålderdomshem	K	20	61	5 791
Möjereds ålderdomshem, Öxne-red	K	6	1	1 140	Färila »	K	5	12	1 627
Örby ålderdomshem, Kinna ..	K	6	9	1 641	Hanebo-Kilafors ålderdomshem,				
Skaraborgs län.		111	(135)	30 712	Kilafors	K	10	15	3 344
Fägre ålderdomshem	Kf	7	3	1 387	Hedesunda ålderdomshem ...	K	4	1	1 460
Haga » , Tidaholm	K	29	24	9 354	Hille ålderdomshem, Trödje ..	K	9	3	3 274
Lidköpings ålderdomshem	K	12	21	4 170	Hudiksvalls ålderdomshem	K	15	25	5 172
Mariestads »	K	13	36	4 383	Järvsö »	K	8	7	2 845
Skara sjukhem	K	18	..	..	Ljusdals »	K	11	35	3 325
Skövde ålderdomshem	K	14	14	4 744	Ångsbackens sjukavd., Sandvi-ken	K	10	10	3 640
Tidaholms »	K	18	37	6 674	Söderala ålderdomshem	K	20	49	4 990
Värmlands län.		136	234	43 171	Söderhamns »	K	13	13	4 274
Eda ålderdomshem, Charlotten-berg	K	15	16	4 445	Österfärnebo »	K	4	2	1 430
Ekshärads ålderdomshem	K	11	19	3 404	Västernorrlands län.		102	217	37 590
Filipstads »	K	18	55	5 054	Anundsjö vårdhem, Bredbyn..	K	9	25	3 222
Färnebo ålderdomshem, Fogd-hyttan	K	8	13	2 013	Nätra ålderdomshem, Bjästa ..	K	12	15	4 102
Klaraborg, Karlstad	K	14	30	4 779	Själövads ålderdomshem	K	10	8	3 619
Stangnellska sjukhemmet, Karlstad	K	34	46	11 536	Sundsvalls sjukhem	K	56	113	19 533
Kroppa ålderdomshem, Nykrop-pa	K	12	21	4 103	Torps sjukhem, Fränsta	K	15	56	7 114
Norra Råda ålderdomshem, My-ra	K	12	13	3 851	Jämtlands län.		11	7	3 673
Backa, Molkom	K	12	21	3 986	Östersunds ålderdomshem	K	11	7	3 673
Örebro län.		80	65	28 942	Västerbottens län.		24	26	8 627
Degerfors ålderdomshem	K	11	16	4 015	Byske ålderdomshem ..	K	10	14	3 583
Ö. Bohrs vårdhem, Vedeväg .	K	14	17	4 758	Skellefteå sockens » ..	K	14	12	5 044
Rällsön, Rällså	K	17	14	6 507	Norrbottnens län.		10	2	3 650
Örebro vårdhem	K	38	18	13 662	Jokkmokks ålderdomshem	K	10	2	3 650
					Samtliga anstalter Total		3 255	(4 983)	(1 113 843)

¹ I klientelet ingå på vissa anstalter, särskilt sådana i större städer, även akut sjuka äldre. — ² Uppgiften för år 1950 har använts, när årsberättelse avseende år 1951 icke avlämnats.

Tab. 20. Sinnessjukhus och vårdhem för lättskötta sinnessjuka år 1951.

Vårdplatser, patienter, personal och utgifter för driften.

Mental hospitals and homes for mentally diseased. Beds, patients, personnel and operation cost.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Vårdformer och anstalter Type of care and establishments	Uppdragsområde (region) Region served	Antal vårdplatser den 1/11 No. of beds	Patienter Patients				Personal (tjänster)								Utgifter för driften Operation cost	
			Vårdade i medeltal per dag Average per day	Beläggning, % Beds occupied	Intagna Admissions	Antal vård-dagar Bed-days	Läkare Physicians	Uppsyningsmän o. Förstärkande Directors of nursing service	Vårdpersonal Nursing personnel				Förvaltningspersonal Administration staff	Ekonomipersonal Domestic staff	Hela utgiften, 1 000-tal kr Total, 1 000 kr	Per vård-dag, kr Per bed-day, kr
									Manlig Male	Kvinnlig Female	Personal per 100 vårdplatser Per. per 100 beds	Kvinnlig personal på mansvård, 1 % av samtl. fem. pers. at mens dep'ts				
A. Statens sinnessjukhus. State mental hospitals.	.	20 241	23 521	—	9 302	8 585 141	182	147	2 358	3 702	—	—	245	1 876	89 916	—
a. Sjukhusvård. Hospital care.	.	20 241	22 835	113	9 302	8 334 775	149	116	2 358	3 686	30	28.5	220	1 873	87 474	10.5
Vissa kostnader för sjukhusvård och för försöksutskrivna patienter. Joint expenses	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	184	—
För sinnessjuka. For ment. diseased.	.	18 432	21 085	114	9 070	7 695 868	140	108	2 136	3 477	30	29.6	199	1 704	80 606	10.5
Psykiatriska sjukh. (sek.-sjukh.), Sthlm	4	312	295	95	70	107 562	3	1	25	67	29	44.4	5	36	1 566	14.6
Ulleråkers sjukhus, Uppsala	1	1 467	1 492	102	656	544 583	11	8	171	259	29	30.6	14	122	6 064	11.1
S:t Annas , Nyköping	2	206	253	123	184	92 499	2	1	32	47	38	22.9	4	23	1 138	12.3
Sundby , Strängnäs	3	895	1 020	114	—	372 245	7	5	88	172	29	—	11	85	3 657	9.8
(sek.-avd. i Ribbingelund), Årila	.	120	105	88	570	38 231	—	1	16	8	20	35.7	—	8	274	7.2
(sek.-avd. i Rosöga), Härjedalen	.	120	63	53	—	22 998	—	1	—	23	12	—	—	9	207	9.0
Birgittas sjukhus (exkl. Hammar), Västman	4	810	917	113	—	334 750	6	6	84	161	30	—	9	78	3 464	10.4
(sek.-avd. i Hammar), Hammar	5	74	73	99	343	26 856	—	—	3	7	14	39.0	—	3	165	6.2
Ryhovs sjukhus, Jönköping	5	1 350	1 598	118	810	583 118	10	7	146	271	31	24.7	13	102	5 323	9.1
S:t Sigfrids sjukh., Växjö	6	970	1 100	113	—	401 604	7	6	147	179	34	—	11	90	4 551	11.3
(sek.-avd. i Långasjö), Långasjö	.	35	40	114	429	14 600	—	—	4	3	20	21.2	—	3	100	6.9
S:t Getruds sjukhus, Västervik	7	986	1 242	126	443	453 416	8	7	147	183	33	21.1	11	96	4 648	10.3
S:t Olofs , Visby	8	216	295	137	154	107 516	2	1	28	49	36	21.2	4	31	1 208	11.2
S:t Lars , Lund	9	1 306	1 453	111	527	530 187	10	8	104	276	29	45.5	14	111	5 483	10.3
S:t Maria , Hålsingborg	10	1 293	1 627	126	1 001	593 883	10	7	119	294	32	44.0	14	96	5 410	9.1

S:t Jörgens sjukhus, Lillhagen	11	410	508	124	446	185 463	5	3	55	116	42	30.3	6	60	2 680	14.5
Restads » , Vänersborg	12	1 080	1 460	135	408	532 807	9	5	134	204	31	24.3	12	103	4 768	8.9
Källshagens » , (sek.-sjukhus) Vä- nersborg	4	870	931	107	143	339 842	4	4	91	116	24	34.6	8	72	3 040	8.9
Mariebergs » , Kristinehamn	13	1 039	1 038	100	482	378 913	7	5	124	165	28	11.0	10	91	4 279	11.2
Säters » , Säter	14	984	1 258	128	461	459 091	8	7	140	178	32	25.3	12	106	4 668	10.2
» (Pärby sjukh., sek.-avd.), Gran- gårde	.	151	151	100	461	55 029	1	1	6	23	19	—	—	16	459	8.3
» (sek.-avd. i Olofsfors), Avesta ...	.	120	81	68	495	29 527	—	1	—	23	19	—	—	9	282	9.6
Sidsjöns sjukhus, Sundsvall	15	917	1 019	111	552	371 942	8	6	140	182	35	29.8	11	79	4 504	12.1
Gådeå » , (sek.-sjukhus), Härnö- sand	4	279	332	119	53	121 327	2	3	43	50	33	12.8	4	39	1 588	13.1
Frösö » , (exkl. Järvsö), Öster- sund	16	757	860	114	495	314 006	6	4	103	121	30	22.7	9	77	3 649	11.6
» (sek.-avd. i Järvsö), Järvsö	.	55	62	113	495	22 480	—	—	7	4	20	36.4	—	4	183	8.1
Umedalens sjukhus, Umedalen	17	978	1 058	108	569	386 039	8	6	82	176	26	36.2	9	86	3 961	10.3
Furunäsets » , Piteå	18	682	754	111	274	275 354	6	4	97	120	32	30.4	8	69	3 287	11.9
För sinnesslöa. For ment. deficient.		1 759	1 750	99	232	638 907	9	8	222	209	25	18.0	21	169	6 868	10.7
Västra Ny sjukhus, Motala	†	160	78	49	41	28 351	1	1	26	7	21	19.5	5	37	790	27.9
Vipeholms » , Lund	†	914	968	106	97	353 248	3	3	112	120	25	23.3	6	55	3 249	9.2
Västra Marks » , Örebro	†	350	348	99	41	127 205	2	2	—	80	23	—	4	37	1 263	9.9
Salberga » , Sala	†	335	356	106	53	130 103	3	2	84	2	26	1.2	6	40	1 566	12.0
b. Familjevård o. hjälpverksamhet.																
<i>Care in private homes.</i>			686	—	—	250 366	14	31	—	7	—	—	12	3	1 648	4.2
Anknuten till sjukhus för sinnessjuka.																
<i>At mental hospitals.</i>			634	—	—	231 329	14	30	—	6	—	—	12	3	1 586	4.3
Psykiatriska sjukhuset, Stockholm	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	11	—
Ulleråkers sjukhus, Uppsala	1	—	133	—	—	48 629	1	2	—	—	—	—	1	—	281	5.1
S:t Annas » , Nyköping	2	—	4	—	—	1 374	—	1	—	—	—	—	—	—	10	3.8
Sundby » , Strängnäs	3	—	4	—	—	1 312	1	1	—	—	—	—	1	—	42	2.1
Birgittas » , Vadstena	4	—	13	—	—	4 961	1	1	—	—	—	—	—	—	50	3.7
Ryhovs » , Jönköping	5	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—	50	—
Korsberga centralhem, Korsberga	4	—	108	—	—	39 317	—	1	—	4	—	—	—	3	172	4.4
S:t Sigfrids sjukhus, Växjö	6	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	15	—
S:t Gertruds » , Västervik	7	—	18	—	—	6 641	1	1	—	—	—	—	1	—	52	4.2
S:t Olofs » , Visby	8	—	35	—	—	12 799	—	1	—	—	—	—	—	—	47	3.3
S:t Lars » , Lund	9	—	63	—	—	23 247	1	2	—	—	—	—	1	—	106	3.1
S:t Maria sjukhus, Hälsingborg	10	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	52	—
S:t Jörgens » , Lillhagen	11	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	23	—
Restads » , Vänersborg	12	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—	55	—
Källshagens » , Vänersborg	4	—	20	—	—	7 200	—	2	—	—	—	—	—	—	22	1.8
Mariebergs » , Kristinehamn	13	—	32	—	—	11 738	1	1	—	1	—	—	1	—	89	3.7
Säters » , Säter	14	—	21	—	—	7 575	1	2	—	—	—	—	1	—	62	4.2
Sidsjöns » , Sundsvall	15	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—	53	—
Frösö » , Östersund	16	—	7	—	—	2 492	—	1	—	—	—	—	—	—	20	3.8
Umedalens » , Umedalen	17	—	92	—	—	33 514	1	2	—	—	—	—	1	—	210	5.1
Furunäsets » , Piteå	18	—	84	—	—	30 530	1	2	—	—	—	—	1	—	164	4.5

¹ Noter, se nästa uppslag.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Vårdformer och anstalter	Uptagningsområde (region, län)	Antal vård- platser den 11/12	Patienter				Personal (tjänster)								Utgifter för driften	
			Vård- dade i medel- tal per dag	Be- lägg- ning, %	In- tagna	Antal vård- dagar	Läkare	Uppsyningsmän o. föreståndare	Vårdpersonal				Förvaltnings- personal	Ekonomi- personal	Hela ut- giften, 1 000- tal kr	Per vård- dag, kr
									Manlig	Kvinnlig	Vårdplatser per 100	Person- al i % av samtl. på mansvård.				
Anknuten till sjukhus för sinnesslöa. At hospitals for mentally deficient.		—	52	—	—	19 037	—	1	—	1	—	—	—	—	62	3.3
Västra Marks sjukhus, Örebro	†	—	1	—	—	255	—	1	—	—	—	—	—	—	9	1.9
Salberga „ „, Sala	†	—	51	—	—	18 782	—	—	—	1	—	—	—	—	53	2.9
c. Rättspsykiatriska avdelningar. Dep'ts for forensic psychiatry.	.	—	—	—	—	—	19	—	—	9	—	—	13	—	610	—
B. Sinnessjukhus tillhörande vissa städer, som övertagit hela sin sin- nessjukvård. Mental hospitals of the three largest cities.	.	4 975	5 137	103	5 866	1 874 968	57	33	389	1 294	34	..	(60)	(549)	31 145	16.6
Beckomberga sjukhus, Bromma	A	1 768	1 798	102	2 944	656 255	23	8	137	499	36	54.0	24	209	11 387	17.4
Långbro „ „, Älvsjö	A	888	1 004	113	1 247	366 536	11	6	94	247	38	37.7	14	148	6 943	18.9
S:t Eriks „ „ (avd.), Stockholm	A	374	370	99	77	134 933	3	1	11	86	26	31.3	..	..	2 129	15.8
Norrstulls „ „, Stockholm	A	141	105	74	40	38 422	2	—	—	29	21	—	3	4	842	21.9
Rånäs „ „, Rånäs	A	105	110	105	7	40 215	1	1	—	20	19	—	..	11	462	11.5
Malmö östra sjukhus (tillhör Malmö stad)	.	532	577	108	284	210 685	5	4	58	132	36	32.6	6	73	3 296	15.5
Lillhagens sjukhus (tillhör Göteborgs stad)	.	1 167	1 173	101	1 267	427 922	12	13	89	281	32	..	13	104	6 086	14.2
C. Mindre, kommunala sinnessjuk- hus (se tab. 21). Small mental hospitals of local communes.	.	1 200	1 183	99	650	431 678	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
D. Enskilda sinnessjukhus (se tab. 21). Private mental hospitals.	.	56	52	93	262	18 939	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
E. Vårdhem för lättskötta sinness- sjuka. Homes for mentally diseased.	.	3 266	3 180	97	1 277	1 160 880	48	48	32	441	14	..	13	190	9 578	8.3
Maria sjukhus (avd.), Stockholm	A	31	31	100	17	11 282	* 1	1	—	9	29	..	½	—	141	12.5
Albyhemmet, Fittja	B	16	5	31	57	1 902	1	1	—	3	19	..	—	2	55	28.7
Norrbys gård, Häverö	B	70	69	100	51	25 404	1	1	1	4	7	..	1	4	165	6.5
Norrställe „ „	B	56	55	98	19	19 981	1	1	—	7½	13	..	1	2	117	5.8
Ulvunda, Bromma	B	112	108	98	353	39 614	2	1	3	19	20	..	2	11	526	13.3
Aspa, Ludgo	D	22	22	100	10	8 020	1	—	—	4	18	..	—	2	59	7.4
Emtnäs gård, Nyköping	D	52	51	98	46	18 726	1	—	—	7	13	..	—	3	112	6.0
Gnesta „ „	D	37	32	86	22	11 622	1	—	—	3	8	..	—	2	82	7.0
Katrineholm	D	25	25	100	8	9 101	1	—	—	4	16	..	—	2	78	8.6
Oxelösund	D	22	22	100	6	8 030	1	—	—	4	18	..	—	2	66	8.2

8-523210

Trosa	D	30	27	90	14	9 712	1	—	—	4	13	..	—	2	69	7-1
Norra sjukhuset, Norrköping	E	56	53	95	98	19 489	1	1	1	7	14	..	—	—	187	9-6
Ingelstad, Risinge	E	42	42	100	—	15 330	2	1	—	5	12	..	—	4	103	6-7
Kisa	E	33	33	100	7	11 931	2	1	—	5	15	..	1	2 $\frac{1}{2}$	90	7-5
Sörby, Klockrike	E	30	30	100	10	10 906	2	1	—	4 $\frac{1}{2}$	15	..	1	2 $\frac{1}{2}$	94	8-6
Tjällmo	E	22	22	100	—	8 030	2	1	—	3	14	..	1	2 $\frac{1}{2}$	70	8-8
Vadstena	E	16	16	100	5	5 830	1	—	—	2	13	..	—	1	47	8-1
Eksjö	F	38	36	95	19	13 195	1	1	—	5	13	..	—	1	111	8-4
Gislaved	F	35	35	100	5	12 642	1	—	—	5	14	..	—	1	92	7-3
Herrestad, Kärda	F	70	60	86	20	21 780	1	1	2	7	13	..	—	1	144	6-6
Tranås	F	28	28	100	6	10 222	1	1	—	3	11	..	—	2	77	7-5
Ekebo, Lenhovda	G	37	40	108	12	14 569	1	1	—	4	11	..	—	4	102	7-0
Hallanäs, Alvesta	G	104	111	107	29	40 589	1	1	1	14	14	..	—	8	254	6-3
Ingelshov, Ingelstad	G	50	55	110	4	19 954	1	1	—	6	12	..	—	4	105	5-3
Högsby	H	37	38	103	5	13 870	1	1	—	9	24	..	—	3	114	8-2
Kalmar	H	42	41	98	5	14 878	1	1	2	6	19	..	—	—	152	10-2
Nybro	H	69	69	100	6	25 049	1	—	2	11	19	..	—	5	177	7-1
Ronneby	K	213	211	99	72	77 193	1	1	3	18	10	..	2	14	426	5-5
Areslöv, Vinnö	L	58	58	100	8	21 085	1	1	—	10	17	..	—	7	167	7-9
Barkåkra, Vejbyslätt	L	30	30	100	8	10 904	1	—	1	5	20	..	—	2	86	7-9
Bommeryd, Tyringe	L	25	25	100	4	9 116	1	1	—	3	12	..	—	3	65	7-1
Borrby	L	30	30	100	1	10 947	1	—	—	4	13	..	—	3 $\frac{1}{2}$	91	8-3
Kristianstad	L	104	104	100	23	38 174	1	1	3	19	21	..	—	2	286	7-5
Värnhem, Malmö	M	140	147	105	59	53 826	1	1	1	31	23	..	—	1	628	11-7
Hörby	M	33	33	100	7	11 957	1	1	—	5	15	..	—	—	87	7-3
Landskrona	M	63	63	100	6	22 947	1	—	—	6	10	..	—	—	187	8-2
Ramlösa	M	61	61	100	7	22 184	1	2	2	8	16	..	—	2 $\frac{1}{2}$	206	9-3
Trelleborg	M	60	60	100	13	21 814	1	2	—	6	10	..	—	—	175	8-0
Ystad	M	63	63	100	6	22 985	1	1	—	7	11	..	—	—	169	7-3
Falkenberg	N	72	72	100	7	26 268	1	1	—	12	17	..	—	1	274	10-4
Kungälv	O	105	104	99	14	38 154	1	1	1	12	12	..	—	8	317	8-3
Herrlunga	P	23	22	96	23	7 999	1	1	—	4	17	..	—	2	81	10-1
Torpagården, Vänersborg	P	106	106	100	6	38 657	1	1	—	19	18	..	—	10	324	8-4
Aspö, Skövde	R	54	54	100	12	19 769	1	1	—	5	9	..	—	4	118	6-0
Sjöryd, Hjo	R	61	61	100	11	22 200	1	1	—	8	13	..	—	4	169	7-6
Sala	U	51	51	100	15	18 563	1	1	—	6	12	..	—	4	156	8-4
Folkarbo, Krylbo	W	40	34	85	8	12 559	1	—	—	6 $\frac{1}{2}$	16	..	—	5	108	8-6
Hovgården, St. Tuna	W	92	79	86	9	29 010	1	1	—	9 $\frac{1}{2}$	10	..	1	13	259	8-9
Gysinge	X	79	59	75	14	21 484	1	1	—	6	8	..	—	4	149	6-9
Hudiksvall	X	27	27	100	6	9 852	1	(1)	—	5	19	..	—	—	86	8-7
Söderhamn	X	31	31	100	3	11 218	1	—	2	4	19	..	—	—	121	10-8
Mörsil	Z	117	95	81	31	34 792	1	1	3	6	8	..	—	4	247	7-1
Flurmark	AC	120	119	99	25	43 553	1	1	1	15	13	..	—	8	343	7-9
Grannäs, Kvarnbysund	AC	42	42	100	7	15 254	1	2	—	7	17	..	—	3	138	9-1
Björkgården, Öjebyn	BD	184	183	99	38	66 708	3	4	2	29	17	..	—	11	726	10-9
Samtliga anstalter Total ¹⁰	.	29 738	33 073	111	17 357	12 071 556	287	(228)	(2779)	(5437)	28	..	(818)	(2615)	(130639)	¹¹ 10-8

† Hela riket. *Whole country.* — ¹ Antal vårdade per dag i procent av platsantalet vid årets slut. — ² Omfattar även läkarna vid rättspsykiatriska avdelningar (19 st.). — ³ Omfattar även socialassistenter vid rättspsykiatriska avdelningar (9 st.). — ⁴ Sekundärsjukhusen taga emot patienter från primärsjukhusen (Psykiatriska sjukh. från Ulleråker o. Sundby; Källhagens från Ryhov, Restad o. Marieberg; Gådeå från Sidsjön). Korsberga centralhem tager patienter från St Sigfrids sjukhus. — ⁵ Avser såväl familjevård som hjälpverksamhet. — ⁶ Avser endast familjevård. — ⁷ Inkl. alkoholistavd. — ⁸ Gemensam med annat sinnessjukhus. — ⁹ Deltidsanställd. — ¹⁰ Tal inom parentes inbegripa icke mindre, kommunala (o. enskilda) sinnessjukhus. — ¹¹ Kostnaden för hjälpverksamheten ingår icke i dagkostnaden.

Tab. 21. Mindre, kommunala och enskilda sinnessjukhus år 1951.

Vårdplatser och patienter.

Mental hospitals of second order operated by local communes or private enterprises.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Sjukhus Hospitals	Länsbokstav	Antal vårdplatser Number of beds	In- tagna Ad- mis- sions	Den ^{31/12} befint- liga No. of patients ^{31/12}	Vård- dagar Bed- days			Sjukhus Hospitals	Länsbokstav	Antal vårdplatser Number of beds	In- tagna Ad- mis- sions	Den ^{31/12} befint- liga No. of patients ^{31/12}	Vård- dagar Bed- days		
Mindre, kommunala sinnessjukhus. <i>Hospitals of local communes.</i>															
Uppsala	C	29	5	9	18	18	13 212	Karlstad	S	24	4	1	12	13	8 624
Nyköping	D	20	4	2	8	11	6 702	Kristinehamn	S	19	—	3	7	11	6 657
Eskilstuna	E	50	13	16	29	26	18 841	Ekshärad	S	14	7	10	6	6	4 032
Linköping	E	65	2	9	31	28	21 400	Fryksände	S	18	3	3	10	8	6 437
Motala	E	14	—	—	2	2	1 966	Berg, Forshaga	S	—	8	7	—	—	3 434
Sandbyhovs Norra sjukhus, Norrköping	E	52	59	68	35	32	23 322	Norra Råda, Myra	S	29	4	2	12	14	9 980
Markaryd	G	10	1	1	4	5	3 046	Backa, Molkom	S	14	10	10	16	7	5 920
Karlskrona	K	32	5	8	16	15	11 104	Örebro	T	102	27	42	44	58	37 345
Höganäs	M	14	—	1	5	5	4 228	Karlskoga	T	19	3	—	6	5	4 802
Hälsingborg	M	92	13	15	43	48	32 722	Rällsö, Rällsö	T	28	2	4	14	11	9 608
Landskrona	M	40	12	3	20	18	13 884	Ö. Bohr, Vedevåg	T	22	2	3	10	12	7 541
Ystad	M	28	2	6	7	12	8 534	Gävle	X	46	16	15	28	30	20 199
Halmstad	N	78	19	11	36	38	26 575	Härnösand	Y	48	7	1	21	22	16 067
Varberg	N	29	8	5	6	13	10 083	Västahagen, Sundsvall	Y	85	26	9	53	57	34 519
Uddevalla	O	31	23	12	17	11	8 742	Östersund	Z	23	4	4	10	11	7 112
Borås	O	48	16	5	25	27	19 345	Summa Total		1200	340	310	589	604	431 678
Trollhättan	P	14	6	6	6	6	4 380	Enskilda sinnessjukhus.							
Lidköping	R	16	1	4	6	7	4 712	<i>Private mental hospitals.</i>							
Vilan, Skara	R	35	16	15	14	17	12 223	Lunnagård, Eksjö ...	F	26	—	28	—	25	9 232
Haga, Tidaholm	R	12	12	—	12	—	4 380	Betaniastiftelsen, Gö- teborg	O	30	97	137	9	20	9 707
								Summa Total		56	97	165	9	45	18 939

¹ Nedlagt den 31/11 1951.

Tab. 22. Skolhem för psykopatiska och nervösa barn år 1951.

Schools for psychopathic children. Beds, admissions, number of patients, bed-days, personnel and operation cost. Cf. table 11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Skolhem (länsbokstav)	Hu- vud- man	Antal vård- platser den ^{31/12}	Antal intagna under året	Den ^{31/12} befintliga		Antal vård- dagar	Medel- tal vård- ade per dag	Personal				Utgifter för driften	
				g.	fl.			Vård- perso- nal	Lä- rare	För- valt- nings- perso- nal	Eko- nomo- perso- nal	Hela utgif- ten, 1 000- tal kr	Per vård- dag, kr
Barnbyn, Skå (B)	U	63	51	53	5	18 736	51	27	7	4	6	576	30.7
Mellansjö, Täby (B) ...	F	47	25	29	16	17 085	47	11	5	3	11	254	14.9
Nyhem, Höör (M)	U	20	8	10	—	4 532	12	3	1	—	5	96	21.2
Råbylund, Lund (M) ...	F	24	5	18	3	8 327	23	4	1	1	4	99	11.9
Frölundaborg, Göteborg (O)	F	34	23	27	5	11 357	31	5	—	1	7	147	12.9
Skärsbo, Alingsås (P) ...	F	23	6	22	—	8 199	23	5	2	2	2	108	13.2
Summa Total	.	211	118	159	29	68 236	187	55	16	11	35	1 280	18.8

Tab. 23. Anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka år 1951.

Vårdplatser, intagna, exspektanter.

Homes for mentally deficient. Beds, admissions, expectants.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Anstalt Institution	Antal anstalter No. of institutions				Vårdplatser d. 31/12 Beds			Intagna under året Admissions			Exspektanter d. 31/12 Expect.		
	för bildbara for educable	för inredbara for ineducable	för epileptiker for epileptics	Samtliga ¹ Total	Sinnesslöa Ment. defic. bildbara educable	obildbara ineducable	Epileptiker Epileptics	Sinnesslöa Ment. defic. bildbara educable	obildbara ineducable	Epileptiker Epileptics	Skolhem School home	Arbetshem Work home	Vårdhem Nursing home
Statliga anstalter. <i>State institutions.</i>	3	1	1	4	228	60	222	38	3	33	14	13	22
Statens anstalt för blinda med komplicerat lyte, Lund	1	1	—	1	115	60	—	4	3	—	5	—	22
Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, Vänersborg	1	—	—	1	38	—	—	12	—	—	—	2	—
Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, Salbohed	1	—	—	1	75	—	—	22	—	—	3	2	—
Statens anstalt för fallandesjuka, Vilhelmsro	—	—	1	1	—	—	222	—	—	33	6	9	—
Landstings och primärkommuners anstalter. <i>Institutions of county councils and local communes.</i>	45	34	1	59	3 806	2 049	32	657	327	12	164	22	601
Internat	34	34	1	48	3 214	2 049	32	560	327	12	144	22	601
Externat	11	—	—	11	592	—	—	97	—	—	20	—	—
Enskilda anstalter (internat). <i>Private institutions.</i>	42	57	10	88	1 304	2 618	706	181	295	87	19	54	284
Summa Total	90	92	12	151	5 338	4 727	960	876	625	132	197	89	907

¹ Ej lika med summan av kol. 2, 3 och 4, då vissa anstalter äro kombinerade.

Tab. 24. Anstalter för sinnesslöa och fallandesjuka. Befintliga patienter den 31/12 1951.

Number of patients at 31st Dec.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Anstalt	Summa ¹ Total			Därav i Thereof in							
				skolhem school home		arbetshem work home		vårdhem nursing home		kontrollerad familjevård private home	
	m.	kv.	samtliga	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Statliga anstalter.	306	251	557	116	99	89	110	34	27	67	15
Statens anstalt för blinda med komplicerat lyte, Lund	80	86	166	22	23	24	36	34	27	—	—
Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, Vänersborg	—	44	44	—	14	—	15	—	—	—	15
Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, Salbohed	134	—	134	35	—	32	—	—	—	67	—
Statens anstalt för fallandesjuka, Vilhelmsro	92	121	213	59	62	33	59	—	—	—	—
Landstings och primärkommuners anstalter.	3 137	2 366	5 503	1 133	816	675	538	1 044	883	285	129
Internat	2 879	2 151	5 030	896	627	654	512	1 044	883	285	129
Externat	258	215	473	237	189	21	26	—	—	—	—
Enskilda anstalter (internat).	2 268	2 220	4 488	131	111	863	734	1 227	1 347	47	28
Summa	5 711	4 837	10 548	1 380	1 026	1 627	1 382	2 305	2 257	399	172

¹ Försöksutskrivna icke medräknade.

Tab. 25. Specifikation av under år 1951 intagna på
Admissions into mental hospitals of the State and the

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sjukhus Hospitals	Grupp A										
	För vård For care				För observation enl. kap. 4 ssjl. For observation						
	I allt All cases		Därav på egen ansökan On patient's request		I allt All cases		Därav på egen ansökan Herein voluntary		Eft. slutförd observ. till vård över- förda Trans- ferred to care after observ.		
	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	
1 Statens sinnessjukhus. State Mental hospitals.	4 391	4 642	1 753	2 145	139	98	134	97	56	38	
2 För sinnessjuka. For ment. sick.	4 238	4 563	1 753	2 145	139	98	134	97	56	38	
3 Psykiatriska sjukhuset (sek. sjukh.)	28	28	13	11	5	—	5	—	—	—	
4 Ulleråkers sjukhus	332	309	73	77	8	3	8	3	4	3	
5 S:t Annas	91	88	41	50	3	2	3	2	1	—	
6 Sundby	264	295	67	106	6	4	5	4	4	2	
7 Birgittas	150	188	61	71	1	3	1	2	—	1	
8 Ryhovs	343	443	167	246	11	1	11	1	—	1	
9 S:t Sigfrids	199	226	70	92	3	1	3	1	1	—	
10 S:t Gertruds	181	250	78	110	3	9	2	9	2	3	
11 S:t Olofs	73	79	53	66	—	—	—	—	—	—	
12 S:t Lars	240	277	62	73	7	2	6	2	1	—	
13 S:t Maria	499	492	317	327	8	2	7	2	7	1	
14 S:t Jörgens	206	235	119	162	1	4	1	4	1	—	
15 Restads	162	244	38	79	1	1	1	1	1	1	
16 Källshagens (sek. sjukh.)	108	34	5	2	1	—	1	—	1	—	
17 Mariebergs	224	240	103	119	5	13	4	13	4	4	
18 Sätters	177	252	83	111	23	9	23	9	8	7	
19 Sidsjöns	262	271	121	165	13	4	13	4	6	1	
20 Gådeå (sek. sjukh.)	26	27	3	9	—	—	—	—	—	—	
21 Frösö	239	216	142	146	23	17	23	17	9	7	
22 Umedalens	301	244	102	88	8	16	8	16	2	5	
23 Furunäsets	133	125	35	35	9	7	9	7	4	2	
24 För sinnesslöa. For ment. deficient.	153	79	—	—	—	—	—	—	—	—	
25 Västra Ny sjukhus	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
26 Vipeholms	59	38	—	—	—	—	—	—	—	—	
27 Västra Marks	—	41	—	—	—	—	—	—	—	—	
28 Salberga	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29 Vissa städers sinnessjukhus. Mental hospitals of the three largest cities.	2 537	2 274	1 234	981	37	10	10	2	10	3	
30 Beckomberga sjukhus, Sthlm	1 353	1 104	810	531	27	10	8	2	5	3	
31 Långbro sjukhus, (d:o)	555	435	302	208	7	—	1	—	4	—	
32 S:t Eriks sjukhus, avd. för sin- nessj., (d:o)	16	37	1	5	—	—	—	—	—	—	
33 Norrtulls sjukhus, avd. för sinnessj., (d:o)	—	37	—	—	—	—	—	—	—	—	
34 Rånäs sjukhus, (d:o)	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	
35 Malmö östra sjukhus, Malmö	138	145	49	57	1	—	1	—	—	—	
36 Lillhagens sjukhus, Göteborg	475	510	72	180	2	—	—	—	1	—	
37 Summa Total 1951	6 928	6 916	2 987	3 126	176	108	144	99	66	41	
38 " " 1950	6 804	6 418	2 950	2 916	171	129	143	120	69	53	

Grupp B. För vård intagna samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. 6 kap. ssjl. till vård överförda med frånräkning av dem, som tidigare utskrivits och återin-
tagits för samma sjukdomsform utan att däremellan ha varit friska, eller som förflyttats
från sinnessjukhus tillhörigt staten eller stad, som övertagit hela sin sinnessjukvård.

Grupp C. Andra intagna, ej ovan under B medräknade.

Grupp D. Under grupp B upptagna med frånräknande av dem, som förut varit för vård intagna.

Grupp E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus, som ovan sagts.

sinnessjukhus, tillhöriga staten eller vissa städer.

three largest cities (cf. map at beginning of the book).

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
Group A						Grupp B Group B		Grupp C Group C		Grupp D Group D				Grupp E Group E		
För undersökn. enl. kap. 6 ssjl. For examina- tion for forensic purposes				Summa för grupp A Total group A						I allt All cases		därav ej förut sin- nessjuka Herein not formerly mentally sick				
I allt All cases	Eft. slutförd undersökn. t. vård överför- da Transferred to care after examination															
M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	
28	3	4	1	4 558	4 748	3 709	3 955	487	629	2 909	3 028	2 266	2 410	255	97	1
28	3	4	1	4 405	4 664	3 614	3 890	482	622	2 844	2 933	2 266	2 380	202	90	2
8	1	2	1	41	29	10	6	7	6	6	3	5	3	13	17	3
1	2	—	—	341	314	317	296	5	2	212	200	189	182	14	14	4
—	—	—	—	94	90	77	69	15	19	61	43	59	43	—	—	5
—	—	—	—	270	299	255	292	8	3	159	194	136	157	5	2	6
1	—	—	—	152	191	133	153	17	34	105	113	100	104	—	2	7
12	—	—	—	366	444	301	359	37	81	257	273	210	230	5	4	8
—	—	—	—	202	227	132	161	30	61	114	124	99	104	38	4	9
—	—	—	—	184	259	172	228	6	23	104	148	90	125	5	2	10
2	—	1	—	75	79	72	79	1	—	56	60	55	58	1	—	11
2	—	—	—	249	279	194	210	36	61	176	168	126	124	11	6	12
—	—	—	—	507	494	365	349	131	139	303	303	148	135	10	5	13
—	—	—	—	207	239	175	203	26	25	141	155	129	127	6	7	14
—	—	—	—	163	245	155	238	—	3	116	160	69	138	8	4	15
—	—	—	—	109	34	89	29	—	—	66	20	22	19	20	5	16
—	—	—	—	229	253	226	234	—	4	167	143	142	126	2	6	17
—	—	—	—	200	261	158	225	21	31	132	190	95	136	6	3	18
2	—	1	—	277	275	201	233	31	35	178	199	161	178	37	4	19
—	—	—	—	26	27	10	17	2	7	8	13	8	13	14	3	20
—	—	—	—	262	233	208	202	38	20	166	155	161	149	2	1	21
—	—	—	—	309	260	236	198	65	51	202	180	175	162	2	—	22
—	—	—	—	142	132	128	109	6	17	115	89	87	67	3	1	23
—	—	—	—	153	79	95	65	5	7	65	95	—	30	53	7	24
—	—	—	—	41	—	3	—	—	—	3	—	—	—	38	—	25
—	—	—	—	59	38	58	35	1	—	28	65	—	—	—	3	26
—	—	—	—	—	41	—	30	—	7	—	30	—	30	—	4	27
—	—	—	—	53	—	34	—	4	—	34	—	—	—	15	—	28
—	—	—	—	2 574	2 284	2 230	1 982	265	152	1 187	1 114	1 073	1 008	52	143	29
—	—	—	—	1 380	1 114	1 176	978	157	65	556	554	509	491	25	64	03
—	—	—	—	562	435	513	395	43	32	302	234	280	208	3	8	31
—	—	—	—	16	37	3	10	—	—	2	4	2	4	13	27	32
—	—	—	—	—	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	33
—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	34
—	—	—	—	139	145	95	110	39	35	77	73	70	71	4	—	35
—	—	—	—	477	510	443	489	26	20	250	249	212	234	7	1	36
28	3	4	1	7 132	7 027	5 939	5 937	752	781	4 096	4 142	3 339	3 418	307	240	37
19	3	4	—	6 994	6 550	5 799	5 554	696	671	3 987	3 891	3 101	3 082	382	246	38

Group B. Patients admitted for care including those who after observation or forensic examination have been transferred to care with exception of those who after having been formerly discharged have been re-admitted for the same form of disease without having been restored in the meantime. Those transferred from one mental hospital to another are also excepted.

Group C. Readmitted patients not included in B.

Group D. Patients entered under B except those who have formerly been admitted for care.

Group E. Patients admitted for care who have been transferred from one mental hospital to another.

Tab. 26. Antal den 31 december 1951 befintliga vid sinnessjukhus, tillhöriga staten eller vissa städer.

Number of patients at the mental hospitals of the State and the three largest cities on December 31st.

Sjukhus Hospitals	För vård For care		Därav Thereof				För observ. (4 kap. ssjl.) For observation		För under- sök. (6 kap. ssjl.) For examination		Summa Total		Exspektanter d. 31 dec. Expectants	
			i kontrollerad familjevård supervised in private homes		försöksutskrivna discharged by way of trial									
	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.	M. M.	Kv. F.
Statens sinnessjukhus. State Mental hospitals.	16 248	14 287	363	285	3 514	3 638	3	3	2	—	16 248	14 290	1 021	907
För sinnessjuka For mentally sick.	14 917	13 478	308	285	3 318	3 485	3	3	2	—	14 922	13 481	782	646
Psykiatriska sjukhuset (sek. sjukh.)	162	171	—	—	25	20	—	—	1	—	163	171	6	4
Ulleråkers sjukhus	1 110	1 053	46	79	256	304	—	—	—	—	1 110	1 053	29	87
S:ta Annas	200	202	1	1	60	80	—	—	—	—	200	202	—	2
Sundby	723	620	3	—	110	40	—	—	—	—	723	620	78	7
Birgittas	770	604	5	5	210	174	1	—	1	—	772	604	—	54
Ryhovs	1 068	1 080	—	—	239	331	—	—	—	—	1 068	1 080	68	68
S:t Sigfrids	855	745	69	35	200	150	—	—	—	—	855	745	57	45
S:ta Gertruds	720	616	14	4	37	45	—	—	—	—	720	616	50	37
S:t Olofs	231	236	14	20	77	66	—	—	—	—	231	236	4	2
S:t Lars	1 080	994	47	19	282	274	—	—	—	—	1 080	994	49	50
S:ta Maria	1 059	956	—	—	228	178	—	—	—	—	1 059	956	8	10
S:t Jörgens	333	295	—	—	72	57	—	—	—	—	333	295	14	5
Restads	907	835	—	—	145	119	—	—	—	—	907	835	159	51
Källshagens (sek. sjukh.)	796	339	10	—	174	30	—	—	—	—	796	339	15	—
Mariebergs	633	737	22	11	95	208	—	2	—	—	633	739	97	77
Säters	908	846	12	6	77	164	2	—	—	—	910	846	39	63
Sidsjöns	853	746	—	—	282	300	—	—	—	—	853	746	27	16
Gådeå (sek. sjukh.)	190	169	—	—	9	10	—	—	—	—	190	169	1	1
Frösö	715	688	4	1	159	326	—	1	—	—	715	689	37	46
Umedalens	770	894	29	56	190	349	—	—	—	—	770	894	12	—
Furunäsets	834	652	32	48	391	260	—	—	—	—	834	652	32	21
För sinnesslöa For ment. deficient.	1 326	809	55	—	186	153	—	—	—	—	1 326	809	239	261
Västra Ny sjukhus	140	—	—	—	82	—	—	—	—	—	140	—	—	—
Vipeholms	698	318	—	—	19	10	—	—	—	—	698	318	225	228
Västra Marks	—	491	—	—	—	143	—	—	—	—	—	491	—	33
Salberga	488	—	55	—	95	—	—	—	—	—	488	—	14	—
Vissa städers sinnessjukhus. Ment. hosp. of the three larg. cit.	2 502	3 041	—	—	223	279	3	—	—	—	2 505	3 041	64	97
Beckomberga sjukhus	956	926	—	—	94	84	2	—	—	—	958	926	17	13
Långbro	540	583	—	—	50	83	1	—	—	—	541	583	—	—
S:t Eriks sjh., avd. f. sinnessj.	59	320	—	—	—	9	—	—	—	—	59	320	—	—
Norrstulls	—	123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	123	—	—
Rånäs' sjukhus	—	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110	—	—
Malmö östra sjukhus	280	314	—	—	5	6	—	—	—	—	280	314	47	84
Lillhagens	667	665	—	—	74	97	—	—	—	—	667	665	—	—
Summa Total 1951	18 745	17 828	963	285	3 787	3 917	6	3	2	—	18 753	17 831	1 085	1 004
Summa Total 1950	18 672	16 739	357	289	3 728	3 446	5	6	1	2	18 678	16 747	1 139	962

Tab. 27. Antal under år 1951 avgångna från sinnessjukhus, tillhöriga staten eller vissa städer.

Discharges from mental hospitals of the State and three largest cities.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukhus Hospitals	Vid in- tag- ningen ej i be- hov av vård (17 § ssjl.) <i>Not ill when ad- mitted</i>	Åter- ställda (17 § ssjl.) <i>Cured</i>	För- bätt- rade (18 § ssjl.) <i>Im- proved</i>	Av plats- brist el. för vård utom sjh. (18 § ssjl.) <i>From shortage of beds or for care outside of hosp.</i>	För- flyt- tade till an- sinnes- sjukh. (4-6 kap. ssjl.) <i>Trans- ferred to other mental hosp.</i>	Efter slutförd observa- tion el. unders. (4-6 kap. ssjl.) <i>After observa- tion or examina- tion</i>	Andra av- gång- na <i>Others</i>	Av- lidna <i>Deaths</i>	Summa <i>Total</i>
Statens sinnessjukhus. State Mental hospitals.	164	2 903	2 858	304	300	167	521	1 313	8 530
För sinnessjuka. <i>For mentally sick.</i>	164	2 903	2 751	300	244	167	521	1 273	8 323
Psykiatriska sjukh. (sek. sjukh.)	—	17	18	10	13	10	—	13	81
Ulleråkers sjukhus	9	124	200	—	39	7	6	115	500
S:t Annas	2	55	46	—	—	4	23	45	175
Sundby	15	190	184	25	13	7	2	81	517
Birgittas	6	129	120	19	5	2	12	81	374
Ryhovs	8	328	292	13	9	24	77	93	844
S:t Sigfrids	8	106	135	16	12	3	73	58	411
S:t Gertruds	4	270	73	14	3	7	25	56	452
S:t Olofs	—	34	9	1	—	1	11	28	84
S:t Lars	7	100	139	1	13	10	32	63	365
S:t Maria	5	209	387	127	14	2	65	89	898
S:t Jörgens	2	249	100	25	6	4	35	35	456
Restads	4	110	81	1	16	—	2	58	272
Källshagens (sek. sjukh.)	1	7	81	13	29	—	—	36	167
Mariebergs	10	232	48	8	6	9	41	53	407
Säters	18	149	177	—	6	14	6	70	440
Sidsjöns	16	179	169	—	37	12	42	63	518
Gådeå (sek. sjukh.)	—	8	28	—	11	—	4	12	63
Frösö	7	267	226	11	4	25	—	54	594
Umedalens	34	77	196	15	4	17	52	132	527
Furunäsets	8	63	42	1	4	9	13	38	178
För sinnesslöa. For ment. deficient.	—	—	107	4	56	—	—	40	207
Västra Ny sjukhus	—	—	17	2	20	—	—	1	40
Vipeholms	—	—	20	2	—	—	—	29	51
Västra Marks	—	—	50	—	1	—	—	2	53
Salberga	—	—	20	—	35	—	—	8	63
Vissa städers sinnessjukhus. Mental hosp. of the three largest cities.	93	1 074	2 197	265	284	34	629	403	4 979
Beckomberga sjukhus	55	638	1 194	128	183	29	222	184	2 633
Långbro	11	144	612	41	20	3	91	75	997
S:t Eriks sjh., avd. f. sinnessj.	—	4	6	2	17	—	—	22	51
Norrstulls	—	—	2	—	12	—	—	6	20
Rånäs sjukhus	—	—	—	—	2	—	—	6	8
Malmö östra sjukhus	3	56	111	13	14	1	53	23	274
Lillhagens	24	232	272	81	36	1	263	87	996
Summa Total 1951	257	3 977	5 055	569	584	201	1 150	1 716	13 509
" " 1950	245	3 520	4 902	457	675	192	1 052	1 653	12 696

Tab. 28. Insjuknade i vissa infektionssjukdomar med anmälningsplikt
åren 1942—1951.

Cases of notifiable infectious diseases reported during 1942—1951.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
År, månad <i>Year, month</i>	Schar- lakans- feber <i>Scarlet fever</i>	Difteri <i>Diph- theria</i>	Barnför- lamning <i>Acute polio</i>		Paraty- fus <i>Para- typhoid fever</i>	Tyfus (nerv- feber) <i>Ty- phus abdo- mi- nalis</i>	Dysen- teri (rödsot) <i>Bacil- lary dysentry</i>	Inhemsk sömn- sjuka <i>Acute in- fectious encepha- litis</i>	Meningo- kock- meningit (epid. hjärnf.) <i>Meningo- coccal meningi- tis</i>	Undu- lant- feber <i>Brucel- losis</i>	Weils sjukd. <i>Weil's disease</i>	Infektiös hepatit (hepati- tis epid.) <i>Injec- tious hepatitis</i>
			med för- lam- ning <i>para- lytic</i>	utan för- lam- ning <i>non para- lytic</i>								
Säsongfördelning år 1951:¹												
Januari	2 076	1	32	3	5	—	3	—	3	1	—	120
Februari	1 796	4	16	1	6	—	9	1	—	—	—	106
Mars	1 362	1	10	1	3	—	19	—	6	—	—	144
April	1 154	—	4	2	8	—	5	—	2	1	—	107
Maj	782	1	3	3	9	—	6	—	4	1	1	120
Juni	672	1	12	2	29	1	5	—	3	—	—	92
Juli	451	1	11	8	17	4	—	—	4	1	1	76
Augusti	563	9	35	49	5	3	2	1	3	—	—	91
September	882	2	73	58	11	6	3	3	5	—	1	85
Oktober	1 395	6	74	51	28	1	13	—	7	1	—	97
November	1 478	4	48	24	11	1	24	—	6	1	—	91
December	1 050	—	21	10	8	4	13	—	3	1	—	92
Summa Total¹	13 661	30	339	212	140	20	102	5	46	7	3	1 221
1950	34 527	71	1 164	540	360	31	180	5	45	17	—	2 522
1949	23 960	73	1 843	717	165	47	168	5	60	17	3	6 313
1948	7 744	206	636	182	306	56	123	5	67	25	5	11 667
1947	11 111	357	1 481		1 061	145	442	16	86	32	11	8 648
1946	12 087	932	558		623	54	480	27	130	45	10	7 122
1945	15 931	2 620	2 446		359		661	8	90	41	12	7 427
1944	29 537	3 868	2 716		258		1 786	5	118	40	37	7 424
1943	29 812	2 457	2 198		444		1 669	13	77	47	44	7 636
1942	20 684	1 284	750		270		1 458	59	110	51	54	..
Medeltal åren 1942—1951	19 905	1 190	1 578		* 443	* 59	707	15	83	32	18	* 6 664
Därav under:												
Januari	1 831	111	49		32	4	39	1	7	3	2	666
Februari	1 607	104	32		33	2	43	1	8	2	1	613
Mars	1 588	114	21		24	3	51	1	6	3	1	612
April	1 401	85	16		16	2	42	1	7	4	2	523
Maj	1 470	82	18		46	2	31	1	8	3	1	485
Juni	1 331	55	28		58	3	26	1	6	2	1	397
Juli	1 000	76	74		64	13	42	1	6	3	1	371
Augusti	1 123	71	262		38	8	112	1	7	2	2	486
September	1 746	78	408		46	8	116	2	7	3	2	624
Oktober	2 448	142	385		34	6	86	3	8	2	2	676
November	2 365	143	202		16	4	77	2	7	2	2	651
December	1 995	129	83		36	4	42	—	6	3	1	560

¹ Se texten kap. 4 angående materialet för 1951. — * Avser åren 1946—1951. — * Avser åren 1943—1951.

Tab. 29. Insjuknade i vissa infektionssjukdomar med anmälningssplikt länsvis år 1951.¹
Cases of notifiable infectious diseases reported during the year in each county (county borough).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län, vissa städer Counties, county boroughs	Schar- lakans- feber Scarlet fever	Difteri Diph- theria	Barn- förlamning <i>Acute polio</i>		Paraty- fus <i>Para- typhoid fever</i>	Tyfus (nerv- feber) <i>Ty- phus abdo- mi- nalis</i>	Dysen- teri (rödsot) <i>Bacil- lary dysentry</i>	Inhemsk sömn- sjuka <i>Acute infectious encepha- litis</i>	Meningo- kockme- ningit (epid. hjärn- feber) <i>Meningo- coccal mening.</i>	Me- ningo- ence- falit <i>Viral men. enceph. (stat. class. 096)</i>	Undu- lant- feber <i>Brucel- losis</i>	Weils sjuk- dom <i>Weil's disease</i>	Infektiös hepatit (hepat. epid.) <i>In- fectious hepatitis</i>	Övriga epide- miska sjuk- domar <i>Other notifiable inf. diseases</i>	Summa Total
Stockholms stad	1 570	4	31	41	19	7	15	—	5	—	1	—	247	* 7	1 947
Stockholms län	689	2	22	10	9	—	31	—	7	—	2	—	104	—	876
Uppsala »	160	9	10	—	—	—	2	—	1	—	1	—	23	* 2	208
Södermanlands »	323	2	18	5	5	1	3	—	2	—	1	—	53	—	413
Norrköpings stad	156	—	1	7	1	—	—	—	1	—	—	—	12	—	178
Östergötlands län i övr.	363	—	9	2	4	—	—	—	1	—	—	—	35	—	414
Jönköpings län	836	—	4	—	3	1	1	—	—	—	—	1	75	—	921
Kronobergs »	296	—	2	19	—	—	1	—	—	—	—	—	22	—	340
Kalmar »	575	—	23	27	—	—	—	1	2	—	2	—	22	—	652
Gotlands »	41	—	3	3	—	—	—	—	2	6	—	—	16	—	71
Blekinge »	274	—	3	2	1	—	—	—	3	2	—	—	5	—	290
Kristianstads »	780	—	4	6	—	—	—	—	2	—	—	—	17	—	809
Malmö stad	442	—	1	4	7	—	23	—	1	—	—	—	53	—	531
Hälsingborgs »	322	—	—	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	330
Malmöhus län i övr.	493	—	6	2	3	2	1	—	2	—	—	—	12	—	521
Hallands län	301	—	2	3	4	—	—	1	—	—	—	—	8	—	319
Göteborgs stad	719	—	3	—	25	1	—	—	1	26	—	—	70	—	845
Göteborgs o. Bohus län i övr.	300	—	6	1	6	1	3	3	1	3	—	—	43	—	367
Älvsborgs län	557	—	19	3	16	1	2	—	1	—	—	—	33	* 1	633
Skaraborgs »	586	—	32	10	—	—	6	—	—	—	—	—	22	—	656
Värmlands »	1 004	—	6	2	7	1	7	—	1	—	—	—	36	—	1 064
Örebro »	368	—	7	1	2	—	—	—	1	—	—	—	47	—	426
Västmanlands »	357	—	11	1	17	1	—	—	1	—	—	—	38	* 1	427
Kopparbergs »	427	—	6	3	2	1	4	—	—	—	—	—	39	—	482
Gävleborgs »	397	—	14	1	1	—	1	—	3	—	—	1	68	* 1	487
Västernorrlands »	485	—	3	—	2	—	—	—	1	—	—	—	43	—	534
Jämtlands »	240	2	19	21	2	—	1	—	5	—	—	1	14	—	305
Västerbottens »	202	11	40	14	—	1	—	—	2	—	—	—	13	—	283
Norrbottnens »	398	—	34	18	2	2	1	—	—	—	—	—	51	—	506
Hela riket	13 661	30	339	212	140	20	102	5	46	37	7	8	1 221	12	15 835

¹ Se texten kap. 4 angående materialet. — * Epidemisk dyspepsi 6 och malaria 1 fall. — * Tularemi. — * Barnsängsfeber. *Febris puerperalis*.

Tab. 30. Fall av venerisk sjukdom år 1951 fördelade dels efter bostadsort, dels efter smittningsort jämte översikt för åren 1942–1951.

Cases of venereal diseases according to place of domicile and place of infection.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Län, vissa städer <i>Counties, county boroughs</i>	Ärwd syfilis <i>Congenital syphilis</i>		Förvärvat syfilis <i>Acquired syphilis</i>			Gonorré <i>Gonorrhoea</i>			Ulcus molle <i>Chancroid</i>			Summa <i>Total</i>	På 1 000 av folk- mängden <i>Per 1000 in- habitants</i>
	M.	Kv. F.	M.	Kv. F.	Summa	M.	Kv. F.	Summa	M.	Kv. F.	S:a Total		
Bostadsort. Patients' domicile.													
Stockholms stad	—	—	66	47	113	3 165	1 479	4 644	1	—	1	4 758	6.3
» län	—	—	7	12	19	509	217	726	3	—	3	748	2.0
Uppsala »	—	—	—	2	2	175	101	276	—	—	—	278	1.8
Södermanlands »	1	—	4	3	7	159	85	244	—	—	—	252	1.2
Norrköpings stad	—	—	9	2	11	258	110	368	—	—	—	379	4.3
Östergötlands län i övr..	—	—	1	1	2	119	63	182	—	—	—	184	0.7
Jönköpings län	1	—	2	1	3	111	45	156	1	—	1	161	0.6
Kronobergs »	—	—	2	—	2	45	14	59	—	—	—	61	0.4
Kalmar »	2	2	8	13	21	131	36	167	2	—	2	194	0.8
Gotlands »	—	1	2	—	2	105	23	128	—	—	—	131	2.2
Blekinge »	—	—	11	5	16	110	27	137	1	—	1	154	1.1
Kristianstads »	—	—	8	—	8	108	24	132	—	—	—	140	0.5
Malmö stad	—	1	39	32	71	447	275	722	4	—	4	798	4.1
Hälsingborgs stad	—	—	14	9	23	155	55	210	—	—	—	233	3.2
Malmöhus län i övr....	—	—	16	13	29	205	91	296	1	—	1	326	1.0
Hallands län	—	—	3	2	5	69	30	99	—	—	—	104	0.6
Göteborgs stad	1	2	30	11	41	872	437	1 309	6	1	7	1 369	3.8
Göteb. o. Boh. län i övr.	—	2	4	5	9	148	72	220	2	—	2	233	1.1
Älvsborgs län	—	—	5	3	8	158	82	240	1	—	1	249	0.7
Skaraborgs »	1	—	6	3	9	140	65	205	—	—	—	215	0.9
Värmlands »	1	—	4	2	6	198	82	280	1	—	1	288	1.0
Örebro »	—	—	1	1	2	271	135	406	—	—	—	408	1.6
Västmanlands »	—	—	4	3	7	195	58	253	—	—	—	260	1.3
Kopparbergs »	1	1	1	2	3	207	86	293	—	—	—	298	1.1
Gävleborgs »	—	—	17	5	22	355	126	481	—	—	—	503	1.8
Västernorrlands »	2	1	3	3	6	352	119	471	—	—	—	480	1.7
Jämtlands »	—	—	—	—	—	171	86	257	1	—	1	258	1.8
Västerbottens »	—	—	2	—	2	91	45	136	2	—	2	140	0.6
Norrbottens »	—	—	4	—	4	141	56	197	—	—	—	201	0.8
Summa Total 1951	10	10	278	180	458	9 170	4 124	13 294	26	1	27	13 794	1.9
Smittningsort för ovanstående fall. Place of infection.													
De fem största städerna	1	3	116	109	225	4 852	2 455	7 307	2	1	3	7 539	..
Övriga städer	3	3	32	29	61	2 336	1 095	3 431	—	—	—	3 498	..
Sveriges landsbygd	6	2	13	11	24	749	403	1 152	1	—	1	1 185	..
Danmark	—	—	8	—	8	200	12	212	1	—	1	221	..
Finland	—	1	3	3	6	58	7	65	—	—	—	72	..
Norge	—	1	2	1	3	33	3	36	—	—	—	40	..
Övriga utlandet	—	—	83	4	87	771	25	796	19	—	19	902	..
Okänd ort	—	—	16	23	39	171	124	295	3	—	3	337	..
Summa Total 1950	8	12	358	250	608	7 005	3 207	10 212	40	3	43	10 883	1.5
» » 1949	11	15	436	290	726	6 831	2 912	9 743	58	6	64	10 559	1.5
» » 1948	9	18	659	342	1 001	7 411	3 101	10 512	83	5	88	11 628	1.7
» » 1947	12	19	787	489	1 276	8 083	3 567	11 650	90	11	101	13 058	1.9
» » 1946	16	26	812	525	1 337	10 234	4 758	14 992	82	6	88	16 459	2.4
» » 1945	7	12	733	628	1 361	10 556	5 037	15 593	36	3	39	17 012	2.5
» » 1944	10	11	759	564	1 323	13 619	6 424	20 043	24	6	30	21 417	3.2
» » 1943	9	10	595	342	937	14 185	5 692	19 877	31	6	37	20 870	3.2
» » 1942	4	14	277	153	430	10 039	3 719	13 758	27	1	28	14 234	2.2

Tab. 31. Fall av venerisk sjukdom år 1951 efter ålder och kön.

Cases of venereal diseases by age and sex.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdom Disease	Summa Total	Den smittades ålder Age of the infected										
		under 1 år under 1 year	1-9 år years	10-14 år years	15-19 år years	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60 år o. däröver 60 years and more	okänd ålder un- known age
Syfilis ¹ {M. M.	283	6	4	—	33	63	62	81	22	9	2	1
Syphilis {Kv. F.	190	3	4	3	33	47	51	35	9	4	1	—
Summa Total	473	9	8	3	66	110	113	116	31	13	3	1
Gonorré {M. M.	9 170	5	1	9	1 107	3 018	2 209	2 092	565	130	25	9
Gonorrhoea {Kv. F.	4 124	8	12	11	1 061	1 259	740	728	241	46	12	6
Summa Total	13 294	13	13	20	2 168	4 277	2 949	2 820	806	176	37	15
Ulcus molle {M. M.	26	—	—	—	5	9	6	4	2	—	—	—
Chancroid {Kv. F.	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa Total	27	—	—	—	5	10	6	4	2	—	—	—

¹ Här ingår samtliga fall av syfilis, såväl medfödd som förvärd. *Congenital or acquired.*

Tab. 32. Medicinalstyrelsens skärmbildsundersökningar 1946–1951. Antal undersökta civila personer (exkl. patienter på sinnessjukhus) och gjorda fynd.

Radiofluorography of the Royal Medical Board.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län, städer Counties, county boroughs concerned	Antal skärmbildsundersökta personer Number of persons examined				Folk- mängden i 1000-tal den 31/12 1951 Inhabi- tants in thou- sands	Därav med nedanstående fynd 1946–1951 Number of findings			Osäkert om sjukliga förändringar föreligger Uncertain findings
	1946— 1949	1950	1951	Summa 1946— 1951 Total		Pågående eller ej säkert läkta fall av tuberkulos ¹	Per cent of persons examined	Övrigt patolo- giskt And Other findings	
Stockholms stad	128 048	180 568	104 393	413 009	752	16 271	3.9	..	1 950
Stockholms län	239 523	—	—	239 523	365	8 260	3.4	..	1 887
Södermanlands län	165 267	—	—	165 267	216	4 107	2.5	..	902
Norrköpings stad	61 380	—	—	61 380	86	2 284	3.7	..	435
Östergötlands län i övr.	172 338	33 171	—	205 509	264	5 717	2.8	..	1 669
Jönköpings län	95 689	—	5 340	101 029	274	4 394	4.3	..	938
Kronobergs län	2 372	—	649	3 021	159	134	4.4	..	22
Kalmar län	118 346	61 881	—	180 227	238	5 905	3.3	..	1 494
Blekinge län	—	37 808	64 346	102 154	147	4 729	4.6	..	1 085
Hallands län	—	—	29 228	29 228	164	770	2.6	77	315
Göteborgs stad	—	—	26 531	26 531	358	1 111	4.2	120	176
Göteborgs o. Bohus län i övr.	—	—	71 747	71 747	204	2 844	4.0	..	544
Älvsborgs län	—	65 621	161 262	226 883	361	9 132	4.0	..	1 945
Skaraborgs län	141 343	42 641	—	183 984	249	5 285	2.9	..	1 325
Kopparbergs län	—	—	75 988	75 988	270	2 878	3.8	..	609
Gävleborgs län	124 063	62 855	—	186 918	287	6 008	3.2	..	1 302
Västernorrlands län	—	136 546	85 340	221 886	285	9 804	4.4	..	2 015
Summa Total	1 248 369	621 091	624 824	2 494 284	4 679	89 633	3.6	..	18 613

¹ Active or not definitely healed TB. Inklusive fall under dispensärkontroll. *Inclusive of cases already controlled by TB dispensary.*

Tab. 33. Tuberkulossjukligheten och -dödligheten år 1951.

Tuberculosis morbidity and mortality.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län, städer Counties, County boroughs	Tbc-fall kvarstående i central- dispensärregister den 31/12 <i>Persons with TB registered at Central dispensaries</i>					Nyupptäckta tbc-fall införda i centraldispensärregister <i>New findings of TB entered into registers of Central dispensaries</i>					Avlidna i tbc (alla slag) en- ligt statistiska centralbyråns statistik ¹ <i>Deaths from TB (all forms)</i>	
	Hela antalet <i>All cases</i>	På 1 000 inv. <i>Per 1 000 inh.</i>	Därav lungtbc <i>TB of the lungs</i>			Hela antalet <i>All cases</i>	På 1 000 inv. <i>Per 1 000 inh.</i>	Därav lungtbc <i>TB of the lungs</i>				
			Hela antalet <i>All cases</i>	Öppen tbc <i>Contagious</i>				Hela antalet <i>All cases</i>	Öppen tbc <i>Contagious</i>	På 1 000 inv.		
				Antal <i>Num- ber</i>	På 1 000 inv.					Antal <i>Num- ber</i>	På 1 000 inv.	Antal <i>Number</i>
Stockholms stad	10 173	13.6	7 858	631	0.8	1 310	1.7	927	173	0.2	216	0.29
Stockholms län	4 257	11.8	3 305	465	1.3	469	1.3	324	80	0.2	97	0.27
Uppsala ,	1 970	12.7	1 545	269	1.7	161	1.0	109	46	0.3	27	0.17
Södermanlands ,	1 688	7.8	1 368	202	0.9	176	0.8	91	21	0.1	31	0.14
Norrköpings stad	836	9.8	649	86	1.0	107	1.3	67	21	0.2	23	0.27
Östergötlands län i övr. .	2 810	10.7	2 104	267	1.0	217	0.8	131	39	0.1	38	0.14
Jönköpings län	2 178	8.0	1 627	204	0.7	297	1.1	163	44	0.2	41	0.15
Kronobergs ,	1 775	11.2	1 311	286	1.8	202	1.3	125	33	0.2	25	0.16
Kalmar län (norra o. södra)	3 019	12.7	2 339	312	1.3	260	1.1	159	24	0.1	56	0.24
Gotlands län	779	13.2	634	79	1.3	84	1.4	64	19	0.1	20	0.34
Blekinge ,	2 307	15.8	1 695	367	2.5	353	2.4	278	55	0.4	36	0.25
Kristianstads ,	3 311	12.8	2 331	341	1.3	421	1.6	339	33	0.1	42	0.16
Malmö stad	2 199	11.3	1 709	113	0.6	236	1.2	177	62	0.3	34	0.18
Hälsingborgs stad	518	7.2	423	87	1.2	86	1.2	60	30	0.4	16	0.22
Malmöhus län i övrigt ...	4 095	12.8	3 390	114	0.4	307	1.0	230	14	0.1	50	0.16
Hallands län	1 319	8.1	958	198	1.2	169	1.0	108	32	0.2	29	0.18
Göteborgs stad	4 234	11.9	3 043	337	0.9	509	1.4	333	92	0.3	76	0.21
Göteb. o. Bohus län i övr.	2 411	11.8	1 856	188	0.9	397	1.9	308	54	0.3	43	0.21
Älvsborgs län	2 862	8.0	2 177	276	0.8	446	1.2	331	76	0.2	57	0.16
Skaraborgs ,	1 470	5.9	774	109	0.4	204	0.8	113	22	0.1	36	0.14
Värmlands ,	2 382	8.5	1 629	158	0.6	284	1.0	157	38	0.1	57	0.20
Örebro ,	2 514	10.1	1 651	321	1.3	266	1.1	142	42	0.2	50	0.20
Västmanlands ,	1 706	8.3	1 103	331	1.6	285	1.4	172	59	0.3	36	0.18
Kopparbergs ,	2 651	9.9	1 907	239	0.9	409	1.5	260	54	0.2	73	0.27
Gävle stad	520	11.0	383	24	0.5	65	1.4	45	14	0.3	16	0.34
Gävleborgs län i övrigt...	3 312	13.9	2 424	405	1.7	290	1.2	187	83	0.3	69	0.29
Västernorrlands län	4 614	16.2	3 190	336	1.2	769	2.7	519	87	0.3	88	0.31
Jämtlands ,	1 416	9.8	802	91	0.6	291	2.0	119	33	0.2	32	0.22
Västerbottens ,	3 728	16.1	2 627	279	1.2	449	1.9	218	57	0.2	68	0.29
Norrbottnens ,	3 786	15.6	2 508	422	1.7	589	2.4	404	153	0.6	79	0.33
Summa Total 1951	80 840	11.4	59 320	7 537	1.1	10 108	1.4	6 660	1 590	0.2	1 561	0.22
1950	85 542	11.8	59 320	7 905	1.1	10 550	1.5	6 588	1 655	0.2	1 525	0.22
1949	84 633	12.2	59 172	8 443	1.2	11 611	1.7	7 392	1 775	0.3	1 961	0.28
1948	86 938	12.6	59 192	8 474	1.2	12 808	1.9	7 933	2 117	0.3	2 836	0.41

¹ Preliminär sammanräkning utförd av Nationalföreningen mot tuberkulos.

**Tab. 34. Förlossningar¹ och födda barn år 1951 fördelade efter sjukvårds-
områden och vårdform.**

Deliveries¹ and newborn according to regions and type of care.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sjukvårdsområden och vårdform ⁴ <i>County, county borough and type of care</i>	Antal förloss- ningar ¹ <i>No. of deliveries</i>		Antal födda barn ² <i>No. of newborn</i>								
	Hela antalet <i>Total</i>	Därav fall, då modern avlidit <i>Cases when mother died</i>	Fullgångna ³ <i>Mature</i>				Ofullgångna <i>Immature</i>				Summa födda <i>Total No. of newborn</i>
			Levande födda ⁵ <i>Liveborn</i>	Därav avlidna ⁶ <i>Deceased</i>	Dödfödda <i>Stillborn</i>	Därav döda un- der förlossningen <i>Dead during delivery</i>	Levande födda ⁵ <i>Liveborn</i>	Därav avlidna ⁶ <i>Deceased</i>	Dödfödda <i>Stillborn</i>	Därav döda un- der förlossningen <i>Dead during delivery</i>	
Stockholms stad.											
Förlossningsanstalt av typ I	11 192	5	10 652	38	147	59	448	64	57	11	11 304
Utom anstalt	45	—	43	..	1	—	4	—	—	—	48
Stockholms län.											
Förlossningsanstalt av typ I	2 492	4	2 292	11	38	19	183	24	15	4	2 528
„ „ „ II	1 700	3	1 630	11	18	10	61	16	8	3	1 717
„ „ „ III	1 288	—	1 262	5	14	6	19	4	4	1	1 299
Utom anstalt	247	—	238	—	1	..	12	1	1	..	252
Uppsala län.											
Förlossningsanstalt av typ I	2 121	1	2 020	11	24	13	88	18	16	4	2 148
„ „ „ II	567	—	548	3	7	3	12	2	2	1	569
Sjukstuga utan barnbördsavd.	33	—	31	1	—	—	2	—	—	—	33
Utom anstalt	46	—	45	1	—	—	1	—	—	—	46
Södermanlands län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 291	—	1 207	4	13	5	81	24	4	1	1 305
„ „ „ II	2 018	1	1 933	17	33	12	56	15	16	2	2 038
„ „ „ III	35	—	35	—	—	—	—	—	—	—	35
Utom anstalt	16	—	15	—	—	—	1	—	—	—	16

¹ Tabellen omfattar förlossningar på anstalter samt utom anstalt, när barnmorska biträdd. Icke redovisat i tabellen är det lilla antal förlossningar utom anstalt, där barnmorska icke biträdd. *The table comprises deliveries at hospitals and maternity homes as well as in private homes in case a midwife has assisted, i. e. practically all deliveries which have taken place.*

² Barn = levande födda och sådana dödfödda, som väta minst 35 cm i längd. *Child = all live born and still born having a length of at least 35 cm.*

³ Fosterets längd minst 47 cm eller vikt minst 2 700 g. Vid motstridande tal har längden avgjort. *Length of fetus at least 47 cm or weight at least 2 700 g. In case of disagreement between statements, length determines classification.*

⁴ Typ I = Specialanstalt för förlossningsvård med särskild, specialutbildad läkare. *Maternity hospital (department) with a specialist obstetrician of its own.*

Typ II = Annan förlossningsavdelning än typ I vid lasarett eller förlossningsavdelning vid sjukstuga. *Other maternity department at general hospital or cottage hospital than type I.*

Typ III = Andra anstalter än typ I och II (t. ex. förlossningshem, förlossningsrum). *Other maternity institution than type I and II (maternity home). Cf. table 9.*

Utom anstalt = t. ex. i patientens eller barnmorskans hem. *Not in maternity institution but under the care of a midwife.*

⁵ Levande födda = foster, som andats. *Live born = Fetus, who has breathed.*

⁶ Beträffande på anstalt födda inom 7 dagar från födelsen och beträffande övriga 10 dagar. *Within 7 days from delivery (10 days as regards children not born at maternity institution).*

116 TAB. 34 (forts.). FÖRLOSSNINGAR OCH FÖDDA BARN ÅR 1951 FÖRDELADE EFTER SJUKVÅRDSOMRÅDEN OCH VÅRDFORM.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sjukvårdsområden och vårdform	Antal förlossningar		Antal födda barn								
	Hela antalet	Därav fall, då modern avlidit	Fullgångna				Ofullgångna				Summa födda
			Levande födda	Därav avlidna	Dödfödda	Därav döda under förlossningen	Levande födda	Därav avlidna	Dödfödda	Därav döda under förlossningen	
Norrköpings stad.											
Förlossningsanstalt av typ I..	1 607	1	1 518	9	20	11	82	13	12	1	1 632
Utom anstalt	6	—	5	—	—	—	1	—	—	—	6
Östergötlands län i övrigt.											
Förlossningsanstalt av typ I	2 390	—	2 254	22	42	24	97	15	21	6	2 414
„ „ „ II	1 073	—	1 040	3	20	12	19	3	5	1	1 084
„ „ „ III	277	—	271	1	2	1	5	2	—	—	278
Utom anstalt	95	—	85	1	5	..	4	2	1	..	95
Jönköpings län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 660	1	1 566	12	19	11	75	7	21	5	1 681
„ „ „ II	2 585	1	2 449	17	34	(26)	123	15	15	(10)	2 621
Utom anstalt	98	—	97	—	2	..	1	—	—	—	100
Kronobergs län.											
Förlossningsanstalt av typ II	1 666	2	1 589	11	34	20	47	13	15	3	1 685
„ „ „ III	345	—	346	2	1	1	1	1	—	—	348
Utom anstalt	364	—	360	4	2	..	5	2	—	—	367
Kalmar läns n.a.											
Förlossningsanstalt av typ II	953	1	887	5	25	5	42	2	9	—	963
„ „ „ III	296	—	281	2	5	3	9	—	1	1	296
Utom anstalt	53	—	51	—	1	..	1	—	—	—	53
Kalmar läns s.a.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 004	2	932	4	28	18	47	14	7	5	1 014
„ „ „ II	443	—	423	2	6	2	13	3	3	—	445
„ „ „ III	688	3	678	—	6	1	6	—	3	—	693
Utom anstalt	68	—	65	—	3	..	—	—	—	—	68
Gotlands län.											
Förlossningsanstalt av typ II	834	1	798	2	11	5	40	17	1	—	850
„ „ „ III	141	—	136	1	1	2	5	—	—	—	142
Utom anstalt	301	—	292	2	6	..	4	—	2	..	304
Blekinge län.											
Förlossningsanstalt av typ II	1 243	1	1 150	10	20	13	86	15	9	3	1 265
„ „ „ III	874	—	858	1	10	3	14	2	—	—	882
Utom anstalt	131	—	126	—	3	..	3	—	1	..	133
Kristianstads län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 394	1	1 337	12	14	8	52	16	7	—	1 410
„ „ „ II	2 097	—	2 015	5	22	7	80	12	13	—	2 130
„ „ „ III	174	—	174	—	2	—	1	—	—	—	177
Utom anstalt	225	—	219	—	2	..	11	4	1	..	233
Malmö stad.											
Förlossningsanstalt av typ I	3 176	1	2 982	12	45	19	161	32	22	1	3 210
„ „ „ III	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Utom anstalt	11	—	9	—	—	—	2	—	1	..	12

TAB. 34 (forts.). FÖRLOSSNINGAR OCH FÖDDA BARN ÅR 1951 FÖRDELADE EFTER 117
SJUKVÅRDSOMRÅDEN OCH VÅRDFORM.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sjukvårdsområden och vårdform	Antal förloss- ningar		Antal födda barn								
	Hela antalet	Därav fall, då modern avlidit	Fullgångna				Ofullgångna				Summa födda
			Levande födda	Därav avlidna	Dödfödda	Därav döda under för- lossningen	Levande födda	Därav avlidna	Dödfödda	Därav döda under för- lossningen	
Hälsingborgs stad.											
Förlossningsanstalt av typ I..	1 580	1	1 510	3	22	8	56	6	10	6	1 598
Utom anstalt	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	15
Malmöhus län i övrigt.											
Förlossningsanstalt av typ I	2 459	—	2 315	15	31	3	127	18	14	9	2 487
„ „ „ II	1 892	3	1 813	9	17	(8)	70	14	10	(1)	1 910
Utom anstalt	62	—	60	—	—	—	1	1	1	..	62
Hallands län.											
Förlossningsanstalt av typ II	1 609	—	1 526	9	21	11	67	5	12	3	1 626
„ „ „ III	98	—	99	1	1	—	—	—	—	—	100
Utom anstalt	60	—	57	—	—	—	4	2	—	—	61
Göteborgs stad.											
Förlossningsanstalt av typ I	5 429	2	5 225	22	52	25	190	54	25	10	5 492
„ „ „ III	322	—	308	—	5	1	11	1	2	—	326
Utom anstalt	28	—	..	..	..	..	..	..	..	..	28
Göteb. o. Bohus län i övr.											
Förlossningsanstalt av typ II	2 579	3	2 482	18	40	24	78	25	12	5	2 612
„ „ „ III	129	—	123	—	2	..	3	1	1	..	129
Utom anstalt	215	1	212	..	2	..	1	..	—	—	215
Älvsborgs län.											
Förlossningsanstalt av typ I	2 574	4	2 441	12	53	24	89	17	18	7	2 601
„ „ „ II	2 081	3	1 952	6	33	13	106	13	15	5	2 106
„ „ „ III	554	—	552	2	6	4	4	—	—	—	562
Utom anstalt	106	—	106	3	—	—	1	—	—	—	107
Skaraborgs län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 836	2	1 737	11	33	14	65	21	32	14	1 867
„ „ „ II	1 409	1	1 349	9	18	6	56	10	6	1	1 429
„ „ „ III	453	1	448	2	2	1	3	1	3	1	456
Utom anstalt	225	—	221	1	3	..	3	1	1	..	228
Värmlands län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 507	1	1 418	10	33	20	62	17	16	5	1 529
„ „ „ II	2 419	4	2 312	15	41	26	88	21	13	2	2 454
Sjukstuga utan barnbördsavd.	126	—	125	—	—	—	1	—	—	—	126
Utom anstalt	190	—	182	—	1	..	9	3	1	..	193
Örebro län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 771	1	1 706	8	16	2	45	3	21	1	1 788
„ „ „ II	1 342	—	1 286	6	12	(2)	52	12	9	(2)	1 359
„ „ „ III	182	1	182	1	2	—	—	—	—	—	184
Sjukstuga utan barnbördsavd.	52	—	49	—	—	—	3	—	—	—	52
Utom anstalt	194	—	194	—	2	..	—	—	1	..	197
Västmanlands län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 680	2	1 578	9	23	7	78	11	19	2	1 698
„ „ „ II	1 524	2	1 450	11	27	12	53	17	6	2	1 536
„ „ „ III	85	—	82	—	1	—	3	—	—	—	86
Utom anstalt	114	—	108	1	1	..	6	—	—	—	115

118 TAB. 34 (forts.). FÖRLOSSNINGAR OCH FÖDDA BARN ÅR 1951 FÖRDELADE EFTER SJUKVÅRDSOMRÅDEN OCH VÅRDFORM.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sjukvårdsområden och vårdform	Antal förlossningar		Antal födda barn								
	Hela antalet	Därav fall, då modern avlidit	Fullgångna				Ofullgångna				Summa födda
			Levande födda	Därav avlidna	Dödfödda	Därav döda under förlossningen	Levande födda	Därav avlidna	Dödfödda	Därav döda under förlossningen	
Kopparbergs län.											
Förlossningsanstalt av typ I	1 480	2	1 397	5	24	14	68	25	7	4	1 496
” ” ” II	2 303	—	2 187	4	38	16	92	18	10	3	2 327
Utom anstalt	353	—	346	2	6	..	3	1	2	..	357
Gävle stad.											
Förlossningsanstalt av typ I..	1 426	1	1 359	4	30	16	49	5	7	3	1 445
Utom anstalt	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—	8
Gävleborgs län i övrigt.											
Förlossningsanstalt av typ II	2 175	3	2 041	9	30	12	111	20	18	5	2 200
” ” ” III	555	—	536	4	7	2	19	4	—	—	562
Sjukstuga utan barnbördsavd.	56	—	55	—	1	—	—	—	1	—	57
Utom anstalt	224	—	218	4	3	..	4	2	3	..	228
Västernorrlands län.											
Förlossningsanstalt av typ I	2 470	2	2 396	4	28	9	61	7	17	4	2 502
” ” ” II	1 404	3	1 351	9	13	10	46	11	10	3	1 420
Utom anstalt.....	452	—	436	2	2	..	15	1	5	..	458
Jämtlands län.											
Förlossningsanstalt av typ I	972	—	881	6	21	15	72	14	14	4	988
” ” ” II	351	—	335	3	5	4	15	1	2	1	357
” ” ” III	168	—	166	—	—	—	1	—	1	—	168
Utom anstalt	856	3	827	3	8	..	20	5	7	..	862
Västerbottens län.											
Förlossningsanstalt av typ II	3 354	4	3 229	17	42	18	96	33	31	5	3 398
” ” ” III	496	—	488	6	6	4	11	2	—	—	505
Sjukstuga utan barnbördsavd.	97	—	98	2	—	—	—	—	—	—	98
Utom anstalt	178	—	168	3	5	..	3	—	4	..	180
Norrbottnens län.											
Förlossningsanstalt av typ II	4 226	6	4 059	31	61	(24)	126	32	32	(7)	4 278
” ” ” III	298	—	294	3	2	2	3	1	—	—	299
Utom anstalt	351	2	340	1	8	..	2	—	4	..	354
Hela riket Total	110 522	87	(105387)	(548)	1 527	(676)	(4 157)	(814)	(716)	(178)	(111815)
Därav anst. av typ I	53 511	34	50 723	244	756	344	2 276	425	382	107	54 137
” ” ” II	43 847	42	41 834	242	623	(301)	1 635	345	282	(68)	44 379
” ” ” III	7 463	5	7 324	31	75	(31)	118	19	15	(3)	7 532
Sjukstugor utan barnbördsavd.	364	—	358	3	1	—	6	—	1	—	366
Utom anstalt	5 337	6	(5 148)	(28)	(67)	..	(122)	(25)	(36)	..	(5 401)

¹ Enligt preliminär uppgift från statistiska centralbyrån uppgick år 1951 antalet födda till 112 282, varav 110 129 levande födda (jfr tab. 4, kol. 16) och 2 153 dödfödda.

Tab. 35. De år 1951 på statens och vissa städers sinnessjukhus intagna, grupp B (jfr tab. 25), fördelade efter hemort.

Admissions, group B (cf. table 25), into mental hospitals of the State and the three largest cities, according to the patients' domicile.

1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Län, städer <i>Counties, county boroughs</i>	Lands- bygd <i>Country</i>		Städer <i>Towns</i>		Summa <i>Total</i>		Län, städer <i>Counties, county boroughs</i>	Lands- bygd <i>Country</i>		Städer <i>Towns</i>		Summa <i>Total</i>	
	m. <i>m.</i>	kv. <i>f.</i>	m. <i>m.</i>	kv. <i>f.</i>	m. <i>m.</i>	kv. <i>f.</i>		m. <i>m.</i>	kv. <i>f.</i>	m. <i>m.</i>	kv. <i>f.</i>	m. <i>m.</i>	kv. <i>f.</i>
Stockholms stad...	—	—	1534	1207	1534	1207	Älvsborgs län	101	160	68	87	169	247
Stockholms län	140	156	126	85	266	241	Skaraborgs »	95	133	31	53	126	186
Uppsala »	46	46	51	57	97	103	Värmlands »	150	121	58	74	208	195
Södermanlands »	76	79	97	97	173	176	Örebro »	58	89	71	81	129	170
Östergötlands »	85	87	68	97	153	184	Västmanlands »	54	75	45	63	99	138
Jönköpings »	107	99	94	95	201	194	Kopparbergs »	125	155	39	46	164	201
Kronobergs »	83	95	15	22	98	117	Gävleborgs »	118	107	47	43	165	150
Kalmar »	127	137	35	54	162	191	Västernorrlands »	151	179	44	66	195	245
Gotlands »	47	64	22	16	69	80	Jämtlands »	109	110	20	14	129	124
Blekinge »	40	47	31	37	71	84	Västerbottens »	158	120	29	24	187	144
Kristianstads »	117	121	24	31	141	152	Norrbottens »	111	96	44	30	155	126
Malmöhus »	105	107	242	261	347	368	Utlandet eller okänt						
Hallands »	84	77	62	40	146	117	<i>Abroad or unknown</i>	61	63	84	87	145	150
Göteb. o. Bohus »	139	130	471	517	610	647	Summa Total	2487	2653	3452	3284	5939	5937

Tab. 36. Ålder vid första insjuknandet hos de år 1951 för första gången för vård på statens etc. sinnessjukhus intagna.

Patients admitted for the first time into mental hospitals of the State and the three largest cities according to age when disease started.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Åldersår, Age	-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-60	60-70	70-	Okänd Un- known	Ej vård- behov ¹	Summa Total
Män, Male	317	221	327	402	440	402	373	311	449	375	402	58	19	4 096
Kvinnor, Female	236	189	284	392	403	413	367	367	588	415	396	73	19	4 142
Summa Total 1951	553	410	611	794	843	815	740	678	1037	790	798	131	38	8 238
» » 1950	656	404	679	776	822	797	665	602	889	707	707	115	59	7 878

¹ Not needing hospital care.

Tab. 37. För sinnessjukvård år 1951 omhändertagna fördelade efter sjukdomsform.

Patients at mental hospitals and nursing homes according to type of disease.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdomsform (Ssjd = Sinnessjukdom) Form of disease	Statens o. vissa städers sinnessjukhus <i>Mental hospitals of the State and the three largest cities</i>						Mindre, komm. o. enskilda sinnessjukhus <i>Ment. hosp. of second order</i>	Kommunala vårdhem <i>Nursing homes</i>		Samtliga anstalter <i>Total</i>		
	Intagna (grupp B) <i>Admissions</i>		Döda <i>Dead</i>		Befintliga d. ³¹ / ₁₂ <i>Remaining patients</i>		Befintliga d. ³¹ / ₁₂	Befintliga d. ³¹ / ₁₂		Befintliga d. ³¹ / ₁₂		
	m. m.	kv. f.	m. m.	kv. f.	m. m.	kv. f.	m. m.	kv. f.	m. m.	kv. f.	m. m.	kv. f.
Manisk-depr. ssjd. <i>Manic-depressive reaction</i> ..	576	886	32	53	894	1 480	13	26	36	68	943	1 574
Schizofreni <i>Schizophrenic disorder</i>	1 192	1 287	186	196	10 942	9 563	310	327	1 141	873	12 393	10 763
Kronisk förrykthet <i>Paranoia</i>	26	15	4	3	70	61	23	26	13	10	106	97
Epileptisk ssjd. <i>Psychosis resulting from epilepsy</i>	83	64	10	15	366	312	5	5	16	24	387	341
Præsenil ssjd. <i>Presenile psychosis and dementia</i>	279	696	49	86	550	1 533	27	43	69	189	646	1 765
Senil ssjd. <i>Senile psychosis</i>	364	443	241	249	581	761	66	108	88	128	735	997
Sinnessjukdom på grund av:												
Arteriosklerotiska förändr. <i>Psychosis with cerebral arteriosclerosis</i>	230	187	167	111	238	252	19	33	32	54	289	339
Andra grövre förändr. i hjärnan <i>Psychosis and dementia due to cerebral injury</i>	255	160	50	44	512	218	7	4	43	24	562	246
Syfilitisk infektion, paralyse <i>General paralysis of insane</i>	22	14	16	4	176	70	15	—	16	7	207	77
D:o annan form i centr. nervsyst. <i>Other psychosis and dementia due to syphilis of central nervous system</i>	2	7	1	—	24	22	2	2	1	1	27	25
Annan infektion <i>Psych. due to other infection</i>	42	80	5	8	69	76	1	1	6	7	76	84
Alkoholförgiftning <i>Alcoholic psychosis</i>	822	37	9	—	291	18	11	1	8	—	310	19
Annan förgiftning <i>Psych. due to other intoxicat.</i>	106	75	3	5	39	35	1	—	2	—	42	35
Autointoxikation <i>Psych. due to auto-intoxicat.</i>	45	139	19	10	18	131	2	1	1	1	21	133
Psykogen ssjd. hysterisk form <i>Hysteria</i>	32	115	—	2	37	109	1	7	1	3	39	119
Annan form <i>Psychosis due to mental injury and acquired emotion</i>	574	727	15	10	307	431	7	6	19	18	333	455
Abnorm personlighet <i>Psychopathic personality</i> .	888	716	19	6	1 096	609	28	10	46	31	1 170	650
Sinnessvaghet <i>Imbecility</i>	221	153	26	19	1 684	1 125	39	34	81	107	1 804	1 266
Sinnesslöhet <i>Idiocy</i>	69	50	23	19	850	510	12	15	11	15	873	540
Ej sinnessjuk vid intagn. <i>Not insane at admittance</i>	111	86	1	—	9	15	9	—	1	2	19	17
Summa Total	5 939	5 937	876	840	18 753	17 831	598	649	1 631	1 562	20 982	19 542

1 Beträffande grupp B se not till tab. 25.

Tab. 38. Vid slutet av året beflntliga vid sinnessjukhus och vårdhem procentuellt fördelade efter sjukdomsform.

Number of patients at mental hospitals and nursing homes at end of year according to type of disease (per cent).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sjukdomsform (Ssjd = Sinnessjukdom)	Statens och vissa städers sinnessjukhus								Mindre, komm. o. enskilda sinnessjukhus år 1951	Kommunala vårdhem år 1951		Samtliga anstalter år 1951			
	År 1935		År 1945		År 1950		År 1951								
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Antal patienter <i>Number of patients</i>	12 532	11 805	17 744	15 057	18 678	16 747	18 753	17 331	598	649	1 631	1 562	20 982	19 542	
Därav i % lidande av:															
Manisk-depr. ssjd. <i>Manic-depressive reaction</i> ..	6.9	9.3	5.1	8.4	5.0	8.5	4.8	8.5	2.2	4.0	2.2	4.4	4.5	8.1	
Schizofreni. <i>Schizophrenic disorder</i>	66.6	61.7	56.8	58.0	58.3	55.9	58.3	55.2	51.8	50.4	70.0	55.9	59.0	55.1	
Kronisk förrethet <i>Paranoia</i>	0.6	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	3.8	4.0	0.8	0.6	0.5	0.5	
Epileptisk ssjd. <i>Psychosis from epilepsy</i>	1.8	1.7	2.0	1.7	1.9	1.8	2.0	1.8	0.8	0.8	1.0	1.5	1.8	1.7	
Presenil ssjd. <i>Presenile psychosis and dementia</i>	2.5	9.7	2.4	8.7	2.8	8.5	2.9	8.8	4.5	6.6	4.2	12.1	3.1	9.0	
Senil ssjd. <i>Senile psychosis</i>	1.9	3.4	2.6	3.8	2.7	4.4	3.1	4.4	11.0	16.6	5.4	8.2	3.5	5.1	
Sinnessjukdom på grund av:															
Arteriosklerotiska förändr. <i>Psychosis with cerebral arteriosclerosis</i>	0.7	0.7	1.2	1.2	1.3	1.5	1.3	1.5	3.2	5.1	1.9	3.5	1.4	1.7	
Andra grövre förändringar i hjärnan. <i>Psychosis and dementia due to cerebral injury</i>	1.1	0.6	1.9	0.9	2.7	1.2	2.7	1.3	1.2	0.6	2.6	1.5	2.7	1.3	
Syfilitisk infektion, paralytisk form. <i>General paralysis of insane</i>	2.2	0.8	1.4	0.5	1.0	0.4	0.9	0.4	2.5	—	1.0	0.4	1.0	0.4	
Ö: annan form i centrala nervsystemet. <i>Other psychosis and dementia due to syphilis of central nervous system</i>	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	
Annan infektion. <i>Psychosis due to other infection</i>	0.6	0.6	0.6	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	
Alkoholförgiftning. <i>Alcoholic psychosis</i>	1.3	0.1	1.1	0.1	1.7	0.1	1.6	0.1	1.8	0.2	0.5	—	1.5	0.1	
Annan förgiftning. <i>Psychosis due to other intoxication</i>	0.1	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	—	0.1	—	0.2	0.2	
Autointoxikation. <i>Psychosis due to auto-intoxication</i>	0.1	0.3	0.1	0.5	0.2	0.8	0.1	0.8	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1	0.7	
Psyko-gen ssjd., hysterisk form <i>Hysteria</i>	0.3	1.0	0.2	0.6	0.1	0.7	0.2	0.6	0.2	1.1	0.1	0.2	0.2	0.6	
Annan form. <i>Psychosis due to mental injury and acquired emotion</i>	0.5	0.6	0.8	1.2	1.7	2.1	1.6	2.5	1.2	0.9	1.1	1.2	1.6	2.3	
Abnorm personlighet <i>Psychopathic personality</i>	2.8	2.6	8.1	4.0	5.9	3.7	5.9	3.5	4.8	1.5	2.8	2.0	5.5	3.3	
Sinnessvaghet <i>Imbecility</i>	7.5	4.6	10.6	6.9	9.0	6.6	9.0	6.5	6.5	5.2	4.9	6.8	8.6	6.5	
Sinnesslöhet <i>Idiocy</i>	2.3	1.5	4.4	2.5	4.6	2.7	4.5	2.9	2.0	2.3	0.7	1.0	4.2	2.8	
Ej sinnessjuk vid intagningen <i>Not insane at admittance</i>	—	—	—	—	—	—	0.0	0.1	1.5	—	0.1	0.1	0.1	0.1	
Summa <i>Total</i>	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Tab. 39. Orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses ha uppkommit hos de på statens och vissa städers sinnessjukhus intagna, grupp B¹, år 1951.

Circumstances eventually causing mental diseases of persons admitted during the year into mental hospitals of the State and the three largest cities.

1	2	3	4
Orsaker <i>Causes</i>	Män <i>M.</i>	Kvinnor <i>F.</i>	Summa <i>Total</i>
Involution och ålderdom <i>Involution and senility</i>	577	1 111	1 688
Åderförkalkning <i>Arteriosclerosis</i>	226	173	399
Syfilis i centrala nervsystemet <i>Syphilis of central nervous system</i> ..	24	16	40
Skador å huvudet <i>Injuries on head</i>	139	26	165
Tumör cerebri <i>Neoplasm of brain</i>	—	2	2
Hämorrhagia cerebri <i>Cerebral hæmorrhage</i>	9	6	15
Meningitis <i>Meningitis</i>	4	1	5
Org. nervsjukdom <i>Organic nerve disease</i>	16	9	25
Övriga förändringar av hjärnan <i>Other alterations of brain</i>	102	83	185
Epilepsi <i>Epilepsy</i>	30	23	53
Encephalitis <i>Encephalitis</i>	8	18	26
Influenta <i>Influenza</i>	8	42	50
Pneumonia <i>Pneumonia</i>	10	6	16
Tuberkulos <i>Tuberculosis</i>	—	3	3
Andra sjukdomar <i>Other diseases</i>	23	21	44
Utmattning, inkl. kroniska konsumtionstillstånd <i>Exhaustion a. s. o.</i>	29	19	48
Havandeskap, barnsäng, digivn. <i>Pregnancy, puerperium, lactation</i> ..	—	124	124
Förgiftning <i>Poisoning</i>			
Alkohol <i>Alcohol</i>	913	45	958
Narkotika <i>Narcotics</i>	104	62	166
Övriga förgiftningar <i>Other poisoning</i>	5	3	8
Autointoxikationstillstånd <i>Auto-intoxication</i>			
Morbus Basedowii <i>Basedow's disease</i>	2	15	17
Diabetes mellitus <i>Diabetes mellitus</i>	2	4	6
Andra endokrina rubbningar <i>Other endocrine alterations</i>	5	18	23
Psykogena moment <i>Psychogen causes</i>	582	791	1 373
Ärftlig psykopatisk belastning ² <i>Hereditary</i>	1 334	1 525	2 859
Sinnessjukdom eller annat psykiskt abnormtillstånd hos den sjukes syskon <i>Psychosis or other abnormal psychic condition of brothers and sisters of the diseased</i>	714	985	1 699
Andra orsaker <i>Other causes</i>	100	71	171

¹ Beträffande grupp B se not till tab. 25. — ² Sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, ar- och morföräldrar eller deras syskon (specif. se följ. tabell).

Tab. 40. År 1951 på statens etc. sinnessjukhus intagna, som haft ärftlig psykopatisk belastning, fördelade efter sjukdomsform.

Patients admitted during the year into mental hospitals of the State and the three largest cities who suffer from a hereditary psychopathic taint.

Distribution according to form of disease.

1	2	3
Sjukdomsform <i>Form of disease</i>	Män <i>Male</i>	Kv. <i>Female</i>
Manisk-depressiv sinnessjukdom <i>Manic-depressive reaction</i>	165	313
Schizofren sinnessjukdom <i>Schizophrenic disorder</i>	422	423
Kronisk förryckthet <i>Paranoia</i>	5	3
Epileptisk sinnessjukdom <i>Psychosis from epilepsy</i>	23	15
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder		
presenil form <i>Presenile psychosis and dementia</i>	39	127
senil form <i>Senile psychosis</i>	18	45
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar. <i>Psychosis with cerebral arteriosclerosis</i>	12	17
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan		
<i>Psychosis and dementia due to cerebral injury</i>	46	27
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion		
paralytisk form <i>General paralysis of insane</i>	3	2
annan form i centrala nervsystemet <i>Other psychosis and dementia due to syphilis of central nervous system</i>	—	—
Sinnessjukdom på grund av annan infektion <i>Psychosis due to other infection</i>	11	25
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol <i>Alcoholic psychosis</i>	155	9
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning <i>Psychosis due to other intoxication</i>	14	11
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation <i>Psychosis due to auto-intoxication</i>	2	29
Psyko-gen sinnessjukdom		
hysterisk form <i>Hysteria</i>	7	24
annan form <i>Psychosis due to mental injury and acquired emotion</i>	97	190
Abnorm personlighet <i>Psychopathic personality</i>	225	194
Sinnessvaghet <i>Imbecility</i>	80	54
Sinnesslöhet <i>Idiocy</i>	10	17
Ej sinnessjuk vid intagningen <i>Not insane at admittance</i>	—	—
Summa Total 1951	1 334	1 525
" " 1950	1 336	1 537

Tab. 41. Vissa uppgifter angående återställda på statens och vissa städers sinnessjukhus.

Special data referring to patients cured at mental hospitals of the State and the three largest cities.

A. Sjukdomens varaktighet hos de under år 1951 återställda.

Duration of the disease of patients cured during the year of account.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sjukdomsform Form of disease	0—1 månad month		1—6 mån. months		6—12 mån. months		1—3 år years		Mer än 3 år More than 3 years		Okänt Un- known		Summa Total	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
	m.	f.	m.	f.	m.	f.	m.	f.	m.	f.	m.	f.	m.	f.
Manisk-depressiv sinnessjukdom <i>Manic-depressive reaction</i>	70	44	178	225	63	121	54	104	45	34	2	10	412	538
Schizofren sinnessjukd. <i>Schizophrenic disorder</i>	42	32	113	124	61	64	41	71	26	35	4	1	287	327
Kronisk förryckthet <i>Paranoia</i>	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	4	—
Epileptisk sinnessjukdom <i>Psych. from epilepsy</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	3	2
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder														
presenil form <i>Presenile psych. and dementia</i>	11	14	20	73	20	52	19	41	7	14	—	2	77	196
senil form <i>Senile psychosis</i>	1	3	2	9	1	4	1	4	1	1	—	—	6	21
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar <i>Psychosis with cerebral arteriosclerosis</i>	—	—	1	—	1	—	—	3	—	2	—	—	—	7
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan <i>Psychosis and dementia due to cerebral injury</i>	17	1	12	16	2	6	2	3	7	—	—	—	40	26
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk inf., paralytisk form <i>General paralysis of insane</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
annan form i centr. nervsyst. <i>Other psychosis and dementia due to syphilis of central nervous system</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sinnessjukdom på grund av annan infektion <i>Psychosis due to other infection</i>	12	2	14	23	4	7	2	4	—	1	—	—	32	37
Sinnessjukdom på grund av förgiftning med alkohol <i>Alcoholic psychosis</i>	113	8	136	4	23	—	27	5	39	4	2	—	340	21
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning <i>Psychosis due to other intoxication</i>	17	6	19	18	4	4	3	4	1	1	—	—	44	33
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation <i>Psychosis due to auto-intoxication</i>	8	9	7	32	3	16	5	18	—	2	—	1	23	78
Psykogen sinnessjukdom														
hysterisk form <i>Hysteria</i>	9	18	—	28	—	5	—	10	1	4	—	—	10	65
annan form <i>Psychosis due to mental injury and acquired emotion</i>	120	56	147	210	46	67	48	44	23	12	1	5	385	394
Abnorm personlighet <i>Psychopathic personality</i>	75	42	73	127	16	52	30	44	66	33	5	6	265	304
Summa Total	495	236	722	890	244	398	233	355	220	145	14	25	1 928	2 049

B. Återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

Number of cured patients of all patients admitted during 10 last years.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Den återställdes intogs nedanstående år före redovisningsåret <i>The cured patient was admitted years ago</i>									
	9:e ¹ året eller 1942	8:e året eller 1943	7:e året eller 1944	6:e året eller 1945	5:e året eller 1946	4:e året eller 1947	3:e året eller 1948	2:a året eller 1949	1:sta året eller 1950	redovis- nings- året el. 1951
Hela antalet återställda <i>Number of patients cured</i>	1 837	2 089	2 068	2 406	2 883	2 910	3 109	3 435	3 462	2 706
Samtliga intagna enl. tab. 25, grupp B <i>Patients admitted, group B, table 25</i>	6 397	7 427	7 560	8 518	9 434	9 748	10 179	10 692	11 353	11 876
Återställda på 100 intagna <i>Cured per 100 admissions</i>	29	28	27	28	31	30	31	32	30	23

¹ years ago or in

**Tab. 42. Dödsorsaker för de å statens och vissa städers sinnessjukhus
avlidna år 1951.**

Causes of death of deceased at mental hospitals of the State and the three largest cities.

1	2	3	1	2	3
Dödsorsaker ¹ <i>Causes of death</i>	Män <i>M.</i>	Kv. <i>F.</i>	Dödsorsaker ¹ <i>Causes of death</i>	Män <i>M.</i>	Kv. <i>F.</i>
Lungtuberkulos <i>Pulmonary tuberculosis</i> .	38	35	Reumatisk feber med hjärtsjukdom <i>Rheumatic fever with heart involvement</i> . . .	—	1
Tbc i andra organ <i>Tuberculosis of other organs</i>	4	6	Endocardit <i>Endocarditis</i>	3	6
Kardiovaskulär syfilis <i>Cardiovascular syphilis</i>	1	—	Kronisk myokardit <i>Chronic myocarditis</i>	69	48
Paralysie générale <i>General paralysis of insane</i>	5	1	Kardiosklerosis <i>Cardiosclerosis</i>	36	39
Rosfeber <i>Erysipelas</i>	1	2	Trombos och emboli <i>Thrombosis and embolism</i>	16	22
Septikemi <i>Septicæmia</i>	3	7	Hjärtfel <i>Organic heartvalvular disease</i>	11	7
Inhemsk sömnsjuka <i>Acute infectious encephalitis</i>	—	2	Hypertoni <i>Hypertension</i>	2	4
Malign tumör i <i>Malignant neoplasm of</i>			Allmän arterioskleros <i>General arteriosclerosis</i>	151	95
digestionsorgan och peritoneum <i>digestive organs and peritoneum</i>	20	27	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen <i>Other diseases of circulatory system</i>	34	21
respirationsorganen <i>respiratory system</i>	7	3	Akut lobär lunginflammation <i>Acute lobar pneumonia</i>	27	31
bröstkörtel och uro-genitalorgan <i>breast and genito-urinary organs</i>	4	22	Bronkopneumoni <i>Bronchopneumonia</i>	104	91
på annat ställe eller UNS <i>other and unspecified sites</i>	11	12	Andra sjukdomar i respirationsorganen <i>Other diseases of respiratory system</i>	13	11
Andra tumörer UNS <i>Neoplasms NOS</i>	—	1	Magsår <i>Ulcer of stomach</i>	10	5
Malign lymfgranulوماتos <i>Hodgkin's disease</i>	—	1	Perianal och periproktal abscess <i>Abscess of anal and rectal regions</i>	1	—
Leukemi <i>Leukæmia and aleukæmia</i>	2	—	Levercirros <i>Cirrhosis of liver</i>	4	4
Tyreotoxikos <i>Thyrotoxicosis</i>	—	1	Andra leversjukdomar <i>Other diseases of liver</i>	2	2
Sockersjuka <i>Diabetes mellitus</i>	5	7	Gallstenssjukdom <i>Cholelithiasis</i>	—	2
Perniciös anæmi <i>Pernicious anæmia</i>	2	—	Kolecystit <i>Cholecystitis</i>	2	—
Ej specificerade anæmier <i>Anæmias of not specified type</i>	1	—	Andra sjukdomar i digestionsorganen <i>Other diseases of the digestive system</i>	14	13
Senil demens <i>Dementia of old age</i>	—	2	Kronisk nefrit <i>Chronic nephritis</i>	7	8
Sinnesrubbing <i>Insanity</i>	1	1	Infektiösa njursjukdomar <i>Infections of kidney</i>	5	7
Blödning i hjärna och meninger <i>Cerebral and meningeal hæmorrhage</i>	48	58	Prostata hyperplasi <i>Hyperplasia of prostate</i>	2	—
Cerebral arterioskleros <i>Cerebral arteriosclerosis</i>	11	24	Dekubitalsår <i>Decubitus ulcer</i>	—	2
Meningit <i>Meningitis</i>	2	2	Marasm <i>Marasmus</i>	110	123
Encefalit UNS <i>Encephalitis NOS</i>	—	1	Benbrott <i>Fracture of bone</i>	2	3
Disseminerande skleros <i>Multiple sclerosis</i>	1	—	Hjärnkontusion <i>Cerebral contusion</i>	1	—
Fallandesot <i>Epilepsy</i>	2	4	Aspiration <i>Aspiration</i>	2	—
Huntingtons chorea <i>Huntington's chorea</i>	1	1	Inanition <i>Inanition</i>	—	1
Andra hjärnsjukdomar <i>Other diseases of brain</i>	1	1	Själv mord, hängning <i>Suicide, hanging</i>	4	1
Andra nervsystemets sjukdomar <i>Other diseases of nervous system</i>	—	1	» , drunkning » , drowning	2	—
Andra mentala sjukdomar <i>Other mental diseases</i>	17	15	» , UNS » , NOS	8	3
Arteriosklerotisk hjärt- och kranskärls- sjukdom <i>Arteriosclerotic heart disease including coronary disease</i>	14	27	Andra orsaker UNS <i>Other causes NOS</i>	1	6
			Okänd dödsorsak <i>Unknown cause of death</i>	31	20
			Summa Total 1951	876	840
			» » 1950	869	784

¹ UNS = Utan närmare specifikation NOS = Not otherwise specified.